Biuro Rozwoju Gdańska

Prognoza oddziaływania na środowisko Projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Gdańska na lata 2017-2023

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Gdańsk, czerwiec 2019 r.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Zespół autorski

Kierownik zespołu autorskiego — Bogusław Grechuta

Zespół Środowiska

Magdalena Andrzejczuk
Dariusz Brzeziński
Bogusław Grechuta
Jolanta Florczyk
Klaudia Moszczyńska-Brożyna
Marzena Mruk-Wszałek
Beata Ochmańska

Dyrektor
Biura Rozwoju Gdańska — Edyta Damszel-Turek

Streszczenie w języku niespecjalistycznym 6

1. Wprowadzenie 10
   1.1. Podstawa prawna i przebieg postępowania w sprawie prognozy 10
   1.2. Wymogi prawa wspólnotowego 10
   1.3. Cel i zakres prognozy oddziaływania na środowisko 11
   1.4. Metody wykorzystane przy sporządzaniu prognozy 12
2. Ustalenia projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska 14
   2.1. Granice podobszarów objętych planowanymi działaniami rewitalizacyjnymi 14
   2.2. Cele sporządzenia projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska 16
   2.3. Zawartość projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska 19
3. Powiązanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska z innymi dokumentami 25
   3.1. Dokumenty poziomu europejskiego 25
   3.2. Dokumenty poziomu krajowego 25
   3.3. Dokumenty poziomu regionalnego i metropolitalnego 26
   3.4. Dokumenty poziomu lokalnego 27
      3.4.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska 28
         3.4.1.1. Ustalenia studium dla Podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm 29
         3.4.1.2. Ustalenia studium dla podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieścia 30
         3.4.1.3.Ustalenia studium dla podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście 30
         3.4.1.4. Ustalenia studium dla podobszaru Orunia 30
   3.5. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego 34
      Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm 34
      Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/ Stare Przedmieście 36
      Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście 37
      Podobszar Orunia 39
4. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z niniejszą prognozą 41
   4.1. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 i Planu zagospodarowania przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Gdańska Gdynia Sopot 2030 41
   4.2. Prognoza oddziaływania na środowisko Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska z 2018 r. 43
5. Uwarunkowania środowiskowe realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska 44
   5.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm 45
   5.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście 50
   5.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście 56
   5.4. Podobszar Orunia 60
6. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu Gminnego Programy Rewitalizacji miasta Gdańska 67
7. Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszary Natura 2000 73

PROJEKT KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

7.1. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na obszary i obiekty podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ... 73
7.1.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm ... 74
7.1.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście ... 75
7.1.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście ... 77
7.1.4. Podobszar Orunia ... 79
7.2. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na lata 2017-2023 na obszary Natura 2000 ... 81
7.2.1. Podobszar Biskupia Górka/ Stary Chełm ... 81
7.2.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście ... 81
7.2.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście ... 82
7.2.4. Podobszar Orunia ... 83
7.3. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na kopaliny ... 83
7.4. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na powstanie zagrożenia ruchami masowymi ziemi, katastrof naturalnych i budowlanych ... 84
7.4.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm ... 84
7.4.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście ... 89
7.4.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście ... 89
7.4.4. Podobszar Orunia ... 90
7.5. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na wody podziemne, wody powierzchniowe oraz na zagrożenie powodziowe ... 94
7.5.1. Podobszar Biskupia Górka/ Stary Chełm ... 94
7.5.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście ... 96
7.5.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście ... 98
7.5.4. Podobszar Orunia ... 100
7.6. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na warunki aerosanitarny ... 103
7.6.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm ... 103
7.6.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście ... 106
7.6.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście ... 107
7.6.4. Podobszar Orunia ... 110
7.7. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na warunki klimatu akustycznego ... 112
7.7.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm ... 112
7.7.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście ... 115
7.7.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście ... 119
7.7.4. Podobszar Orunia ... 122
7.8. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na zabytki i dobra materialne ... 124
7.8.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm ... 124
7.8.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/ Stare Przedmieście ... 127
7.8.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście ... 128
7.8.4. Obszar Orunia ... 130
7.9. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji na poziomu pół elektromagnetycznych ... 132
8. Oddziaływania skumulowane skutków realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska ... 132

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

8.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm 133
8.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście 133
8.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście 133
8.4. Podobszar Orunia 134

9. Propozycje rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensacje przyrodnicze ewentualnych niekorzystnych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi skutków realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska 134
10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu skutków realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska 136
11. Propozycje dotyczące monitorowania środowiskowych skutków realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska 137
12. Informacje o napotkanych trudnościach przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko skutków realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska wynikających z luk współczesnej wiedzy i niedostatków techniki 137
13. Podsumowanie i wnioski końcowe 138

Literatura 140
Spis rysunków 141
Spis tabel 143
Załączniki nr 1 i 2 145

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono dla potrzeb projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na lata 2017 -2023. Podstawą prawną sporządzenia niniejszej prognozy była ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późniejszymi zmianami).

Celem prognozy była kompleksowa identyfikacja i ocena prognozowanych skutków realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na środowisko i zdrowie ludzi, ocena zaproponowanych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych projektu GPR oraz ich zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska.

W Gdańsku dotychczasowe działania rewitalizacyjne prowadzone były na podstawie uchwalonego w 2004 r. *Lokalnego Programu Rewitalizacji* miasta Gdańska (z późniejszymi zmianami). Rada Miasta Gdańska 28 kwietnia 2016 r. podjęła uchwałę Nr XXII/607/16 w sprawie wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w mieście Gdańsku. Jako obszary do rewitalizacji zostały wskazane następujące fragmenty miasta: Biskupia Górka/Stary Chełm, Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście, Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście i Orunia. Granice tych obszarów są wynikiem analiz wskaźników społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych. W wyniku konsultacji społecznych przeprowadzonych w 2016 r. dokonano korekty granic obszarów wskazanych do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi.

W 2018 r. zastosowane nazewnictwo obszarów wskazanych do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi zostało zakwestionowane przez Marszałka Województwa Pomorskiego, który wskazał potrzebę korekty treści uchwały, zgodnie z ustawą o rewitalizacji (Dz.U. z 2018 r., poz. 1398). Rada Miasta Gdańska podjęła Uchwałę Nr IX/149/19 z dnia 25 kwietnia 2019 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w mieście Gdańsku (tabela1).

Tabela 1.

Podobszary wskazane do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi

Nazwa podobszaru rewitalizacji	**Powierzchnia terenu w ha**	**Liczba mieszkańców**
Biskupia Górka /Stary Chełm	104.6	5624
Dolne Miasto /Plac Wałowy /Stare Przedmieście	87.24	7669
Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście	165.3	10001
Orunia	145.26	10096

Łącznie działaniami rewitalizacyjnymi w granicach wyznaczonych podobszarów objętych zostanie 502,9 ha, czyli 1,92% ogólnej powierzchni miasta, na których stale mieszka 33390 osób (7,22 % ogólnej liczby mieszkańców miasta).

Podobszary wskazane do podjęcia działań rewitalizacyjnych charakteryzują się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, takich jak: długotrwałe bezrobocie, zaległości

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

czynszowe, niski stan zamożności mieszkańców, niski poziom wykształcenia, substandardowa zabudowa mieszkaniowa, niezadowalająca jakość przestrzeni publicznej, w tym usług społecznych oraz słaba kondycja podmiotów gospodarczych.

Wprowadzane zmiany w Gminnym Programie Rewitalizacji miasta Gdańsku podjęto zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Gdańska Nr IX/149/19 z dnia 25 kwietnia 2019 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w mieście Gdańsku.

Celem projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska było zaplanowanie i wdrożenie działań, których realizacja przyczyni się do rozwiązania problemów ze sfery społecznej, poprawi warunki życia mieszkańców i ułatwi zrównoważony rozwój wyznaczonych podobszarów. Gminny Program Rewitalizacji miasta Gdańska jest także dokumentem strategicznym (programowym), który zawiera diagnozę i analizę przestrzenno-funkcjonalną poszczególnych podobszarów oraz prezentuje planowane kierunki zmian na wybranych terenach: Biskupiej Górki/Starego Chełmu, Dolnego Miasta/Placu Wałowego/Starego Przedmieścia, Nowego Portu z Twierdzą Wisłoujście i Oruni. Projekt GPR stanowić będzie także narzędzie kontroli i koordynowania planowanych działań rewitalizacyjnych.

W prognozie przedstawiono uwarunkowania środowiskowe dla czterech podobszarów objętych działaniami rewitalizacyjnymi, które prowadzone będą w ramach projektu GPR. Szczegółowej analizie poddano takie elementy jak: budowę geologiczną, rzeźbę terenu i zagrożenie ruchami masowymi ziemi, wody powierzchniowe i podziemne, zagrożenie powodziowe, warunki klimatu lokalnego, szatę roślinną, dostępność do terenów zieleni urządzonej oraz zabytki i dobra materialne. Na podstawie zgromadzonych informacji oraz prac terenowych (2016 i 2018) zidentyfikowano istniejące problemy środowiskowe i zagrożenia dla zdrowia mieszkańców, istotne z punktu widzenia realizacji działań rewitalizacyjnych określonych w projekcie GPR. Za najbardziej istotne uznano:

- brak możliwości 15 minutowego dojścia do terenów zieleni urządzonej o powierzchni powyżej 2 ha, występujące na podobszarze Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście (98,8 % mieszkańców podobszaru nie ma obecnie takiej możliwości);
- niedostateczny dostęp do terenów zieleni urządzonej na podobszarze Orunia (58 % mieszkańców podobszaru nie ma możliwości dojść w ciągu 15 minut do terenów zieleni urządzonej);
- niedoinwestowanie istniejących terenów rekreacyjno-sportowych na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm;
- duża liczba niskich źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza na wszystkich wyznaczonych podobszarach mających decydujący wpływ na ich stan aerosanitarny, szczególnie odczuwalny w okresie jesienno-zimowo-wiosennym, kiedy występują inwersyjne stany pogody;
- wykonanie prac przeciwosuwiskowych w strefie krawędziowej Wysoczyzny Gdańskiej na terenach aktywnych osuwisk i terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi, na których znajduje się zabudowa o walorach historycznych oraz zwarte zadrzewienia i zakrzewienia, które wymagają wycinki oraz liczne przewidziane do rozbiórki obiekty gospodarcze na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm;
- zanieczyszczenie substancjami ropopochodnymi gruntu oraz wód gruntowych w rejonie „Szańca Zachodniego" w podobszarze Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście;

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

- występowanie wysokich poziomów hałasu w środowisku na terenach zabudowy mieszkaniowej, położonych w sąsiedztwie tras komunikacyjnych we wszystkich wydzielonych podobszarach.

Brak realizacji działań rewitalizacyjnych określonych w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska doprowadzi do dalszego obniżania się warunków i jakości życia mieszkańców podobszarów wskazanych do przeprowadzenia tych działań.

Zakres i stopień szczegółowości ocen przeprowadzonych w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko został zdeterminowany charakterem dokumentu, jakim jest projekt Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska i w związku z tym przeprowadzony został metodą opisowej (jakościowej) identyfikacji prawdopodobnych, możliwych do wystąpienia skutków jego realizacji. Większość działań rewitalizacyjnych planowanych do realizacji w ramach projektu GPR wymagać będzie wykonania projektów budowlanych. W związku z tym przyjęto, że na tym etapie sporządzania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wystarczające będzie maksymalne zidentyfikowanie oddziaływań planowanych działań rewitalizacyjnych i ich potencjalnych skutków dla środowiska i zdrowia ludzi.

W prognozie zawarto ocenę skutków realizacji ustaleń projektu GPR oddzielnie dla każdego ze wskazanych podobszarów, z podziałem na:

- obszary i obiekty podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. ochronie przyrody, w tym obszary Natura 2000,
- obszary narażone na zagrożenia ruchami masowymi ziemi, katastrofy naturalne i budowlane,
- wody podziemne, powierzchniowe i zagrożenie powodziowego,
- warunki aerosanitarne,
- warunki klimatu akustycznego,
- zabytki i dobra materialne,
- poziom pól elektromagnetycznych.

Omówiono również oddziaływania skumulowane skutków realizacji poszczególnych działań rewitalizacyjnych.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska został sporządzony w układzie jednowariantowym. Dokument nie zawiera propozycji zadań alternatywnych dla realizacji jego celów, dlatego niniejsza prognoza nie zawiera oceny wariantowania planowanych działań rewitalizacyjnych. Należy również podkreślić, że we wszystkich proponowanych do realizacji przedsięwzięciach

w ramach projektu GPR, z założenia będzie miało pozytywny wpływ na środowisko i zdrowie ludzi, w związku z tym proponowanie rozwiązań alternatywnych nie miało uzasadnienia.

Nie prognozuje się oddziaływań skutków realizacji planowanych działań rewitalizacyjnych na tereny cenne przyrodniczo objęte formami ochrony przyrody, czy proponowane do objęcia ochroną oraz negatywnych przekształceń w użytkowaniu podobszarów objętych tymi działaniami, w związku z tym nie prognozuje się konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. W prognozie wskazano działania mające na celu zmniejszenie lub ograniczenie ewentualnych niekorzystnych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi planowanych działań rewitalizacyjnych. Szczególną uwagę zwrócono na podjęcie i zastosowanie

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

odpowiednich działań zapobiegawczych, np. poprzez prawidłowe sporządzenie projektów budowlanych, planów zagospodarowania terenów zieleni urządzonej czy innych przestrzeni publicznych uwzględniających konieczność ochrony środowiska na każdym etapie realizacji planowanych działań rewitalizacyjnych.

W Prognozie stwierdzono, że w przypadku projektu GPR nie będzie potrzeby przeprowadzania postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych jego działań, gdyż skutki jego realizacji w żaden sposób bezpośredni lub pośredni nie będą wpływać na stan środowiska i zdrowie ludzi krajów sąsiednich.

Celem monitoringu skutków środowiskowych realizacji działań rewitalizacyjnych będzie opisanie ewentualnych zmian w środowiska w wyniku ich realizacji oraz sprawdzenie czy rekomendowane środki łagodzące przyniosły spodziewany efekt. W tym celu wykorzystane będą wszystkie funkcjonujące na terenie miasta systemy monitoringu środowiska.

Podsumowując należy podkreślić, że **realizacja wszystkich działań rewitalizacyjnych prowadzonych w ramach projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska będzie prowadzona z pełną świadomością konieczności poprawy jakości środowiska i standardu zamieszkania na podobszarach objętych tymi działaniami.**

Oświadczenie

Ja niżej podpisany oświadczam, że posiadam wymagane wykształcenie i doświadczenie, o których mowa w art. 74a ust 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, późniejszymi zmianami) do kierowania zespołem sporządzającym Prognozę oddziaływania na środowisko projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Gdańska na lata 2017-2023.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Bogusław Grechuta

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna i przebieg postępowania w sprawie prognozy

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska była ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2018 r., poz. 2081 z późn. zm.), a dokładniej art. 47., w którym zapisano:

….Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione w art. 46, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57, organ opracowujący projekt dokumentu stwierdzi, że wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub że realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko….

Sporządzenie niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko stanowi jeden z etapów postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania, mającego na celu przyjęcie dokumentu pod tytułem Gminny Program Rewitalizacji Miasta Gdańska na lata 2017-2023.

Do opracowania projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańsku przystąpiono na podstawie uchwały Rady Miasta Gdańska Nr XXIV/654/16 z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska.

Prezydent Miasta Gdańska, jako organ sporządzający projekt Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańsku, **zwanego dalej projektem GPR**, wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku o uzgodnienie zakresu oraz stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanego dokumentu.

Gminny Program Rewitalizacji miasta Gdańsku na lata 2017-2023 został przyjęty uchwałą NR XXXVIII/1012/17 przez Radę Miasta Gdańska 25 kwietnia 2017 r. W związku ze zmianą akcentów polityk sektorowych w mieście i zadań przewidzianych do realizacji w GPR konieczne było wprowadzenie zmian w tym dokumencie. Zmiany w Gminnym Programie Rewitalizacji miasta Gdańska są wprowadzane na podstawie uchwały Rady Miasta Gdańska Nr V/35/19 z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Gdańska na lata 2017-2023.

Prezydent Miasta Gdańska, jako organ sporządzający projekt Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańsku, zwanego dalej projektem GPR, ponownie w 2019 r. wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku (załącznik nr 1) oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku (załącznik nr 2) o uzgodnienie zakresu oraz stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska.

1.2. Wymogi prawa wspólnotowego

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wykorzystano następujące dyrektywy i przepisy wspólnotowe:

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21 lipca 2001).
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25 czerwca 2003).
- Dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05 lipca 1985 z późn. zm.).
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22 lipca 1992, z późn. zm.).
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14 lutego 2003.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/52/UE z 16 kwietnia 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2011/52/UE w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. WE L 124/1 z dnia 25 kwietnia 2014).
- Dyrektywa 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE *L 327,* z dnia 22 grudnia 2000 z późn. zm.).

1.3. Cel i zakres prognozy oddziaływania na środowisko

Celem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska była ocena zaproponowanych w tym projekcie rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, kompleksowa identyfikacja przewidywanych skutków realizacji jego ustaleń na środowisko i zdrowie ludzi oraz ich zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska. Zgodnie z wymogami art. 51 ust 2 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późn. zm.) niniejsza prognoza zawiera następujące elementy:

- analizę ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska,
- analizę powiązań projektu GPR z dokumentami europejskimi, krajowymi, regionalnymi, metropolitalnymi i lokalnymi (miejskimi),
- analizę i ocenę stanu środowiska istotnych dla realizacji ustaleń projektu GPR,
- charakterystykę i ocenę oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi planowanych działań rewitalizacyjnych określonych w projekcie GPR,
- ocenę oddziaływań skutków realizacji wszystkich działań rewitalizacyjnych na obszary Natura 2000,

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

- możliwość wystąpienia oddziaływania transgranicznego skutków realizacji ustaleń projektu GPR,
- propozycję rozwiązań zapobiegających i ograniczających ewentualne oddziaływania negatywne dla środowiska i zdrowie ludzi planowanych działań rewitalizacyjnych,
- charakterystykę metod zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje metod analizy skutków realizacji ustaleń projektu GPR (monitoring),
- streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późn. zm.) zakres i stopień szczegółowości niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Gdańsku (załączniki).

1.4. Metody wykorzystane przy sporządzaniu prognozy

Metodologia strategicznych ocen oddziaływania na środowisko oraz przepisy dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, nie preferują konkretnych metod sporządzania prognoz projektów dokumentów strategicznych. Zakres prognozy jest pochodną rodzaju i zakresu dokumentu podstawowego. Podejście do metody strategicznej oceny projektów dokumentów wynika z roli tej oceny, rozumianej, jako instrument zapewniający włączenie aspektów środowiskowych oraz rozwoju zrównoważonego do projektu analizowanego dokumentu.

Niniejsza prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono metodą opisową, w opracowaniu, której zastosowano następujące metody prognozowania:

- analiza dostępnych materiałów kartograficznych, archiwalnych i literatury, z różnych okresów ich sporządzenia oraz opracowanych dla różnych zagadnień odnoszących się do podobszarów objętych planowanymi działaniami rewitalizacyjnymi,
- diagnozy stanu środowiska w oparciu o prace terenowe i zebrane wcześniej materiały dokumentacyjne na wszystkich podobszarach objętych planowanymi działaniami rewitalizacyjnymi oraz na terenach przyległych,
- identyfikacja obszarów problemowych wymagających szczególnego rozpatrzenia, w czasie prac terenowych oraz przy prognozowaniu skutków ich zmian czy przekształceń,
- analogia do podobnych terenów, o podobnym sposobie użytkowania i zagospodarowania, itp.,

Jako podstawę merytoryczną ocen skutków środowiskowych przyjęto metodę polegającą na porównaniu z wartościami normatywnymi lub dopuszczalnymi oraz sytuacjami i zjawiskami o analogicznym zakresie i skutkach, w nawiązaniu do klasycznych metod stosowanych w opracowaniu strategicznych ocen oddziaływania na środowisko. Prace nad określeniem skutków dla środowiska przyrodniczego, zdrowia ludzi, zabytki i inne dobra kultury materialnej poprzedzone zostały analizą uwarunkowań środowiskowo i przestrzennych oraz wytycznych, jakie

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

zostały określone w analizach środowiskowych, jakie zostały wykonane na etapie opracowania projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska. Wykorzystano również informacje zawarte w opracowaniach ekofizjograficznych podstawowych, które zostały wykonane na potrzeby obowiązujących planów miejscowych na podobszarach objętych działaniami rewitalizacyjnymi oraz w opracowaniach ekofizjograficznych dla potrzeb trzech edycji *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska*. Porównano i przeanalizowano wnioski z opracowań ekofizjograficznych z planowanymi działaniami rewitalizacyjnymi związanymi ze zmianami w środowisku przyrodniczym, zmianami w zagospodarowaniu poszczególnych podobszarów oraz planowanym ich przeznaczeniem funkcjonalno-przestrzennym.
Po przeprowadzonej analizie porównawczej opracowań ekofizjograficznych i ustaleń projektu GPR dla wszystkich wybranych i analizowanych podobszarów przeprowadzono wizję w terenie. Celem prac terenowych była ocena zaproponowanych rozwiązań w projekcie GPR oraz określenie i wskazanie możliwych do zastosowania środków łagodzących na obecnym etapie identyfikacji skutków środowiskowych ich realizacji. Następnie przeprowadzono konsultacje z projektantami Projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska oraz zapoznano się z wnioskami, między innymi, dotyczącymi ochrony środowiska, które napłynęły po ukazaniu się zawiadomienia o przystąpieniu do prac nad projektem GPR.
Ocenę prognozowanych przekształceń i zmian poszczególnych komponentów środowiska przeprowadzono w oparciu o analizę ich funkcjonowania w istniejącej strukturze przestrzennej każdego podobszaru objętego działaniami rewitalizacyjnymi projektu GPR. Kolejnym krokiem była analiza przyszłego funkcjonowania środowiska pod wpływem zmian, jakie będą miały miejsce wskutek realizacji ustaleń projektu GPR. Etapem końcowym była ocena skutków, czyli ocena wynikowego stanu poszczególnych komponentów środowiska, powstałego na skutek przekształceń w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń projektu GPR oraz sformułowanie propozycji wprowadzenia środków łagodzących.
Etapem końcowym prognozy była ocena skutków, czyli ocena wynikowego stanu poszczególnych komponentów środowiska, powstałego na skutek zmian i przekształceń w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska oraz sformułowanie propozycji wprowadzenia środków łagodzących te zmiany oraz sposobu i terminy ich monitorowania.
Po ogłoszeniu przez Prezydenta Miasta Gdańska informacji o przystąpienia do sporządzenia projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na lata 2017-2023 oraz do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko tego dokumentu, nie wniesiono uwag ani wniosków do przygotowywanej prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

2. Ustalenia projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska

2.1. Granice podobszarów objętych planowanymi działaniami rewitalizacyjnymi

Granice wskazanych do rewitalizacji podobszarów to wynik szeregu przeprowadzonych analiz wskaźników społecznych, gospodarczych, struktury przestrzenno-funkcjonalnej, uwarunkowań środowiskowych i infrastruktury technicznej i drogowej, na których odnotowano niskie mierniki rozwoju oraz są one wynikiem przeprowadzonych konsultacji społecznych z mieszkańcami. W wyniku konsultacji społecznych dokonano korekty pierwotnych granic tych podobszarów. Do Biskupiej Górki/Stary Chełm przyłączono zabudowę położoną przy ul. Górka i Rogaczewskiego i teren Lunety Caffarellego. Zgodnie z postulatami mieszkańców teren Oruńskiego Przedmieścia został przeniesiony z podobszaru Biskupiej Górki/Stary Chełm do podobszaru Orunia, do którego dołączono historyczną zabudowę przy ulicy Małomiejskiej.

Podobszary zdegradowane wskazane do rewitalizacji charakteryzują się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych takich jak: długotrwałe bezrobocie, zaległości czynszowe, niskim stanem zamożności mieszkańców, niskim poziomem wykształcenia, substandardową zabudową mieszkaniową, niezadowalająca jakością przestrzeni publicznej wraz z usługami, w tym usługami społecznymi oraz słabą kondycją funkcjonujących podmiotów gospodarczych.

W dniu 28 kwietnia 2016 r. Rada Miasta Gdańska podjęła uchwałę Nr XXII/607/16 w sprawie wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w mieście Gdańsku. Delimitację tych obszarów przeprowadzono zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2018 r., poz. 1398). Na terenie miasta wskazano 4 podobszary do rewitalizacji o łącznej powierzchni przeszło 502 ha – około 1,9% ogólnej powierzchni miasta. Rada Miasta Gdańska podjęła uchwałę Nr IX/149/19 z dnia 25 kwietnia 2019 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w mieście Gdańsku. Dotychczasowe obszary otrzymały następujące brzmienie (rys. 2.1):

1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm o powierzchni 104,60 ha, którego granice zostały określone w sposób następujący:

- od północy - osiedle robotnicze na Chełmie z wyłączeniem zabudowy jednorodzinnej przy ul. Wronki, Hirszfelda i Stoczniowców, teren Reduty Caffarellego ulice: Zielonogórska, Kolonia Studentów, zabudowa przy ulicach Górka i Rogaczewskiego oraz ul. Na Stoku,
- od wschodu - ul. Trakt Św. Wojciecha i Mennonitów do węzła Carla Groddecka,
- od południa - ul. Brzegi na wysokości kościoła Św. Ignacego Loyoli,
- od zachodu - zaplecze ul. Odrzańskiej, ulice: Grabowskiego, Biernackiego, Kolonia Anielinki.

2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście o powierzchni 87,24 ha, którego granice zostały określono w sposób następujący:

a) Dolne Miasto:

- od północy - ul. Podwale Przedmiejskie oraz Reduta Żbik,
- od wschodu - teren stadionu żużlowego GKS „Wybrzeże",
- od południa - Opływ Motławy,
- od zachodu - rzeka Nowa Motława,

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

b) Plac Wałowy/Stare Przedmieście:

- od północy - ul. Podwale Przedmiejskie,
- od wschodu - Kanał Starej Motławy, ul. Dolna Brama, granica terenów pokolejowych w południowej części Wyspy Spichrzów, rzeka Nowa Motława z zespołem Śluzy Kamiennej,
- od południa - Opływ Motławy,
- od zachodu - tory kolejowe, ul. Trakt Św. Wojciecha i ul. Okopowa.

3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście o powierzchni 165,29 ha, którego granice określone zostały w sposób następujący :

- od północy - tereny portowe,
- od wschodu - fosa twierdzy Wisłoujście, ul. Pokładowa i ul. Ku Ujściu,
- od południa - południowa granica projektowanej ul. tzw. Nowej Wyzwolenia,
- od zachodu - ul. Kasztanowa.

4. **Podobszar Orunia** o powierzchni 145,26 ha, którego granice określono w sposób następujący:

- od północy - zaplecze ul. Małomiejskiej, ul. Zamiejska, teren parafii Św. Ignacego Loyoli oraz zaplecze ul. Sandomierskiej,
- od wschodu - zaplecze ul. Przy Torze, ul. Serbska, ul. Równa,
- ul. Smętnej, ul. Żuławskiej i ul. Zawiejska oraz linia kolejowa, od południa - Trakt Św. Wojciecha od linii kolejowej do Kanału Raduni, do ul. Nowiny nr 42,
- od zachodu - zaplecze ul. Nowiny, park Oruński, zaplecze ul. Platynowej i ul. Diamentowej, ul. Granitowa, zaplecze ul. Małomiejskiej oraz ul. Zamiejska.

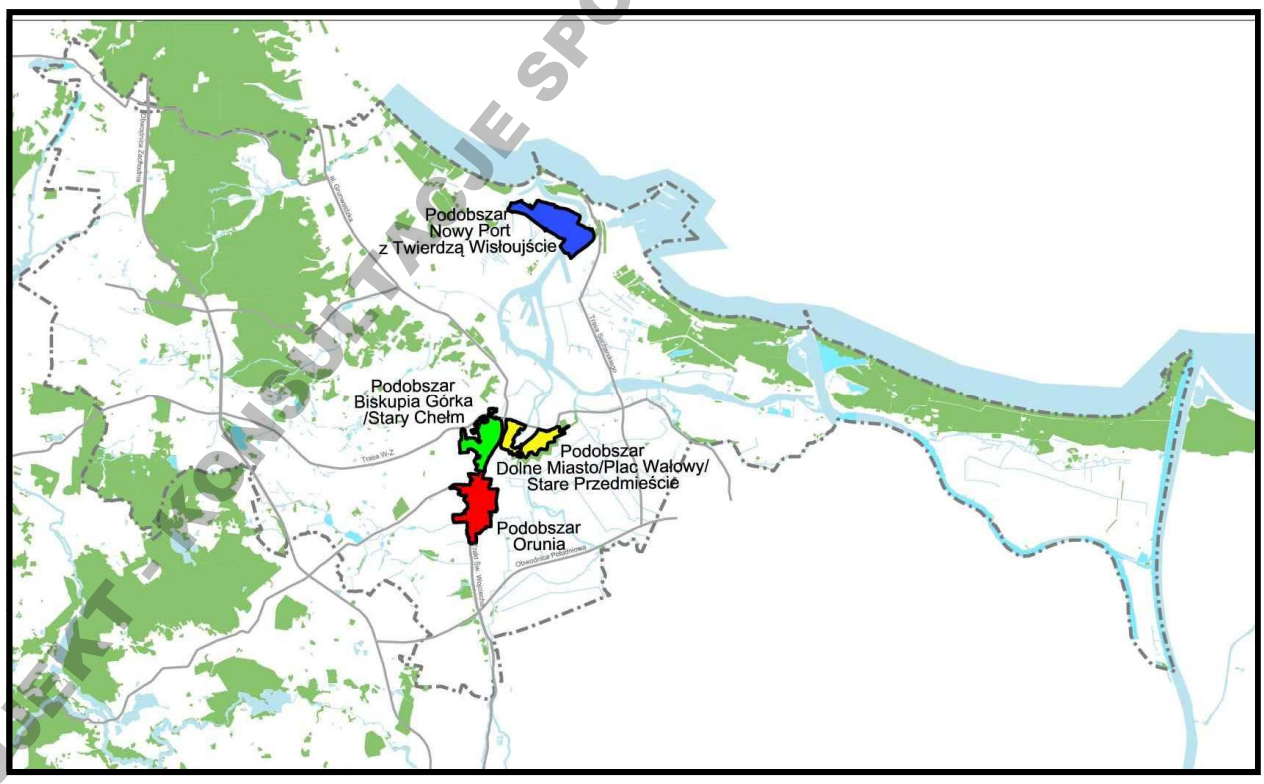

Rys. 2.1. Położenie podobszarów rewitalizacji w ramach analizowanego projektu Gminnego Programu Rewitalizacji

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

2.2. Cele sporządzenia projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska

Celem projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Gdańska było zaplanowanie i wdrożenie działań, których realizacja przyczyni się do rozwiązania problemów społecznych, poprawy standardów życia mieszkańców i stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju terenów ich lokalizacji i całego obszaru miasta

Główne cele postawione do realizacji w ramach projektu GPR wynikają z przeprowadzonych analiz w tym z konsultacji społecznych. Cele te są spójne z celami określonymi w programach operacyjnych miasta Gdańska, a także z celami w dokumentach wyższego rzędu.

Celem głównym działań rewitalizacyjnych jest
Wysoka spójność społeczna i przestrzenna,
poprawa wizerunku i ożywienie gospodarcze podobszarów

Spójność społeczna - dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców i zmniejszenie nierówności społecznych.
Spójność przestrzenno-funkcjonalna i poprawa wizerunku – poprawa integralności przestrzennej i działanie na rzecz wykreowania pozytywnego wyobrażenia o obszarze.
Wysokiej jakości środowisko – poprawa stanu środowiska zamieszkania i poprawa dostępności do publicznych terenów rekreacyjnych.
Ożywienie gospodarcze – podniesienie poziomu przedsiębiorczości i zwiększenie zainteresowania podobszarami wśród mieszkańców Gdańska i inwestorów zewnętrznych.
Wysoka jakość zamieszkania – sukcesywna poprawa stanu technicznego budynków mieszkalnych i usług społecznych służąca poprawie jakości życia.

Założeniem projektu Gminnego Programu rewitalizacji było w pierwszej kolejności zainicjowanie procesu zmian poprzez przeprowadzenie istotnych zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej podobszarów przy intensywnym prowadzeniu procesów społecznych. Zainicjowany w ten sposób proces zmian w drugiej kolejności będzie wspierany i stymulowany tak, aby to mieszkańcy tworzący lokalną społeczność odpowiedzialni byli za efektywność całego procesu. Dotychczasowe doświadczenia procesów rewitalizacji w Gdańsku pozwalają na przyjęcie założeń, które przy ogólnych warunkach rozwoju gospodarczego w mieście pozwolą na znaczącą poprawę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w podobszarach wyznaczonych do rewitalizacji.

Cel strategiczny nr 1 Spójność społeczna

Cel operacyjny 1.1. Zmniejszenie liczby osób zależnych od pomocy społecznej

Działania podejmowane w celu zmniejszenia liczby osób ubogich i wykluczonych społecznie oparte będą w głównej mierze na pracy socjalne, poprzez realizację kursów i szkoleń zawodowych i promocja aktywnej postawy zawodowej, w szczególności młodych rodziców i osób w wieku produkcyjnym. Wspieranie rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu tak, aby rozwinęły i wzmocniły swoją aktywność i samodzielność życiową. W ramach tych działań zakłada się również realizację zadań aktywizujących seniorów oraz promocja oferty kompleksowej pomocy skierowanej do osób jej potrzebujących, w tym w szczególności dzieci i młodzieży.

Cel operacyjny 1.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych i poprawa dostępności do kultury i sportu

Działania polegające na organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży pozwalających rozwinąć indywidualne kompetencje, powiązanie zajęć pozalekcyjnych z pierwszym ukierunkowaniem i sprofilowaniem zawodowym wraz z wsparciem na dalszych etapach edukacji. Promocja uczestnictwa w kulturze i sporcie w sposób międzypokoleniowy, budowa nowych i modernizacja istniejących miejsc spędzania czasu w sposób aktywny.

Cel operacyjny 1.3. Podniesienie poziomu poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców dzielnicy

Realizacja powyższego celu w obszarze działań społecznych skoncentrowana będzie na budowaniu i wzmacnianiu sieci relacji sąsiedzkich. Relacje z sąsiadami i pomoc sąsiedzką mieszkańcy każdego z obszarów objętych rewitalizacją wskazują, jako jedną z najmocniejszych stron i zalet mieszkania w swoich dzielnicach. Zaangażowanie mieszkańców w projekty, dotyczące zmiany w zagospodarowaniu i integracji wokół wspólnych spraw, modernizacja przestrzeni publicznych, w tym wyposażenie ulic w oświetlenie lub monitoring wizyjny.

Cel operacyjny 1.4. Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w pracę na poprawy swojego najbliższego otoczenia

Podstawową metodą pracy pozwalającą na osiągnięcie celu będzie animacja lokalna, poprzez wspieranie lokalnych organizacji i nieformalnych grup sąsiedzkich przy realizacji przedsięwzięć podwórkowych, lokalnych wydarzeń, pikników, festynów. Prowadzenie dialogu obywatelskiego, upowszechnianie konsultacji społecznych, włączenia w proces współdecydowania o miejscu zamieszkania oraz włączenie mieszkańców w sprawy lokalne.

Cel strategiczny nr 2 Spójność przestrzenno-funkcjonalna i poprawa wizerunku

Cel operacyjny 2.1. Poprawa integralności przestrzennej i wizerunku podobszaru z wykorzystaniem walorów lokalnych

Realizacja kierunków rozwoju przestrzennego zawartych w studium, w tym realizacji nowych połączeń drogowych ułatwiających transport i komunikację zewnętrzną i wewnętrzną. Likwidacja barier rozwojowych i usprawnienie funkcjonowania podobszarów, integrowanie remontów i inwestycji budowlanych, tak, aby modernizacji ulegały całe kwartały zabudowy, w tym podwórka jako przestrzenie sąsiedzkie. Remonty i przebudowy przestrzeni publicznych a także terenów wokół budynków mieszkaniowych wielorodzinnych, w tym podwórek.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Cel operacyjny 2.2. Zwiększenie dostępności usług społecznych

Remonty i przebudowy i doposażenie obiektów usług społecznych, ukierunkowane na podniesienie liczby osób z nich korzystających. Zindywidualizowanie świadczonych usług społecznych, w tym w szczególności dla dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych.

Cel operacyjny 2.3. Poprawa jakości przestrzeni publicznych

Systematyczne przekształcanie obszaru tak, aby uzyskać powszechnie dostępny i spójny system przestrzeni publicznych na wysokim poziomie estetycznym, rewaloryzacja terenów zieleni publicznej i tworzenie nowych miejsc rekreacji i integracji.

Cel strategiczny nr 3. Wysokiej jakości środowisko

Cel operacyjny 3.1. Poprawa efektywności energetycznej budynków i ograniczenie niskich emisji

Promowanie i wspieranie remontów i termomodernizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych, zarówno komunalnych jak i wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni. Objęcie programami termomodernizacji obiektów usług społecznych w szczególności placówek edukacyjnych. Promocja i wspieranie w procesie wymiany źródeł ciepła z indywidualnych na systemowe.

Cel operacyjny 3.2. Poprawa dostępności do terenów zieleni urządzonej

Stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc rekreacji dla mieszkańców, jak najbliżej miejsca zamieszkania, rozszerzenie oferty i wyposażenia terenów rekreacyjnych dla różnych odbiorców, rewaloryzacje terenów zgodnie z zasadą projektowana uniwersalnego.

Cel strategiczny nr 4 .Ożywienie gospodarcze

Cel 4.1. Ożywienie lokalnej przedsiębiorczości

Zachęcanie mieszkańców do podejmowania działalności gospodarczej, promocja podobszarów jako miejsc, w których warto inwestować. Systematyczne remonty lokali użytkowych.

Cel 4.2. Zwiększenie zatrudnienia wśród osób długotrwale bezrobotnych, w szczególności niepracującej młodzieży i kobiet

Uruchomienie kursów podnoszenia kwalifikacji zawodowych dla osób długotrwale bezrobotnych, z niepełnosprawnościami oraz osób o niskich kwalifikacjach zawodowych. Wdrażanie aktywnej integracji ukierunkowanej na budowanie i podtrzymanie zdolności do świadczenia pracy i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy przez osoby młode i powracające na rynek pracy. Wdrażanie usług zdrowotnych dla osób w szczególnie trudnej sytuacji, umożliwiających powrót na rynek pracy.

Cel strategiczny nr 5. Wysoka jakość zamieszkania

Cel 5.1. Poprawa stanu technicznego budynków usług społecznych

Remonty istniejących i budowa nowych miejsc świadczenia usług społecznych.

Cel 5.2. Poprawa warunków mieszkaniowych w budynkach wielorodzinnych

Dofinansowanie remontów części wspólnych w budynkach komunalnych i wspólnotowych. Modernizacja sieci i obiektów infrastruktury technicznej.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

2.3. Zawartość projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska

Gminny Program Rewitalizacji miasta Gdańska jest dokumentem strategicznym zawierającym kluczowe działania z punktu widzenia lokalnej społeczności oraz władz miasta. Stanowić będzie także narzędzie kontroli i koordynowania osiągnięć celów postawionych przed założonymi działaniami rewitalizacyjnymi. Zakres i problematyka projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska jest zgodny z ustawą z dnia 9 października o rewitalizacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1398) oraz z wytycznymi Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 roku w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska składa się z 16 rozdziałów, w których opisano powiązanie projektu GPR z gminnymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi. Omówiono szczegółowo metody delimitacji podobszarów zdegradowanych i wskazanych do rewitalizacji oraz zawarto pogłębioną diagnozę istniejącego stanu na podobszarach wskazanych do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi (Biskupia Górka/Stary Chełm, Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście, Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście i Orunia) - sytuację społeczną, strukturę przestrzenno-funkcjonalną, stan środowiska, wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz drogową i omówiono ich sytuację gospodarczą. Wszystkie podobszary wskazane do rewitalizacji mają wspólną wizję, cele i kierunki rozwoju, ale odmienne koncepcje przekształceń przestrzeni lokalnych i planowanych działań rewitalizacyjnych w poszczególnych podobszarach (rys. 2.3.1 - rys. 2.3.4). Kolejne rozdziały szczegółowo analizują i omawiają działania komplementarne, zaplanowane w innych programach miejskich, które wzmacniają, wspomagają i uzupełniają Gminny Program Rewitalizacji miasta Gdańska. W ramach już funkcjonujących programów wymieniono 4 z nich: *Programy wsparcia społecznego, Programy mieszkaniowe, Wspieranie przedsiębiorczości i Programy inwestycyjne*. W zależności od ich charakteru wydzielono działania lub fundusze, które będą realizowane na podobszarach rewitalizacji. Zaprezentowano mechanizmy integrowania wszystkich działań tak, aby fundusze były wydatkowane w racjonalny sposób oraz określono ramy finansowe programu ze wskazaniem źródeł finansowania, zarówno z puli środków publicznych i prywatnych. Realizacja poszczególnych działań i przedsięwzięć Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska opierać się będzie na strukturze Urzędu Miejskiego w Gdańsku i jednostkach organizacyjnych miasta w zakresie pełnionych zadań. Jednostką koordynującą będzie Zespół Rewitalizacji i Dziedzictwa Kulturowego Biura Rozwoju Gdańska.

W kolejnych rozdziałach przedstawiono podział kompetencji podmiotów zaangażowanych w Gminny Program Rewitalizacji miasta Gdańska wraz z schematem powiązań operacyjnych, ramowy harmonogram oraz odniesiono się aktów prawa miejscowego i dokumentów regulujących politykę mieszkaniową w mieście. Dla zachowania prawidłowej realizacji określonych działań rewitalizacyjnych wprowadzono system monitorowania i oceny GPR. Polegać ma on na zbieraniu obiektywnych danych, ich analizowaniu i ocenie. Monitoring zapewni efektywność i poprawności prowadzonych działań rewitalizacyjnych, zidentyfikuje bariery i trudności i wskaże nowe obszary wymagające wsparcia.

W systemie monitoringu projektu GPR, wskazano dwa poziomy monitorowania. Pierwszy poziom będzie się opierał na analizie dostępnych danych - analiza wskaźnikowa. Badanie obszaru całego miasta ma na celu wskazanie poziomu średniego. Założono, że wyniki równe i wyższe od średniej

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

dla całego miasta są miarą sukcesu programu rewitalizacji. Dla prawidłowego przebiegu monitoringu GPR analizy na poziomie pierwszym będą prowadzone co najmniej raz na trzy lata, a jeśli to możliwe w cyklach rocznych w celu dokładniejszej obserwacji zmian. Drugi poziom polega na kontroli zmian w podobszarach wskaźników produktu i wskaźników rezultatu projektów rewitalizacyjnych. Nadzór nad przedsięwzięciami będzie prowadzony zgodnie z obowiązującymi wytycznymi dotyczącymi realizacji tychże projektów (dane zbierane punktowo). Uzyskane wyniki pomiarów będą przedmiotem analizy w kontekście oceny skuteczności prowadzonych działań i będą stanowić podstawę do wprowadzania ewentualnych zmian w celu zoptymalizowania procesu rewitalizacji. Monitoring pozwoli na efektywną obserwację zmian w występowaniu negatywnych zjawisk, łącznie ze wskazaniem ewentualnych nowych podobszarów zdegradowanych. Zaproponowany system monitoringu pozwoli na ocenę wpływu zastosowanych działań na poprawę sytuacji w wyznaczonych podobszarach i ostatecznie sprawdzi czy cele wskazane w projekcie GPR zostały osiągnięte.

W ostatnich rozdziałach GPR poddano analizie zasady gospodarowania gminnym zasobem lokali mieszkalnych zlokalizowanym na 4 wydzielonych podobszarach i jego zgodność z innymi aktami prawa, (ustawy o ochronie praw lokatorów, Kodeks cywilny itp.) w kontekście realizacji celów GPR. W Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Gdańska nie określa się zmian w uchwałach miejskich dotyczących lokali komunalnych, ale wskazuje konieczność wypracowania spójnej polityki prowadzącej do wyprowadzenia podobszarów rewitalizacji z problemów zadłużenia. I podjąć zdecydowane kroki, aby zapobiegać kumulacji mieszkań socjalnych na podobszarach rewitalizacji. Na zakończenie przedstawiono zakres niezbędnych zmian w dokumentach planistycznych koniecznych do realizacji zadań określonych w GPR.

Obowiązujące *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska z 2018 r* (uchwała Rady Miasta Gdańska NR LI/1506/18 z dnia 23 kwietnia 2018 r.) uwzględnia zakres działań wpisanych do GPR i nie wymaga zmiany w zakresie dostosowania zapisów do celów i kierunków ani poszczególnych działań ujętych w GPR.

Do projektu GPR załączono mapy przedstawiające planowane, podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych na poszczególnych podobszarach objętych planowanymi działaniami rewitalizacyjnymi – rys. 2.3.1 - rys. 2.3.4.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

PROJEKT DO KONSULTACJI 15.07.2019

PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNYCH PODOBSZAR BISKUPIA GÓRKA / STARY CHEŁM

POTENCJAŁY
schemat skala 1:10000

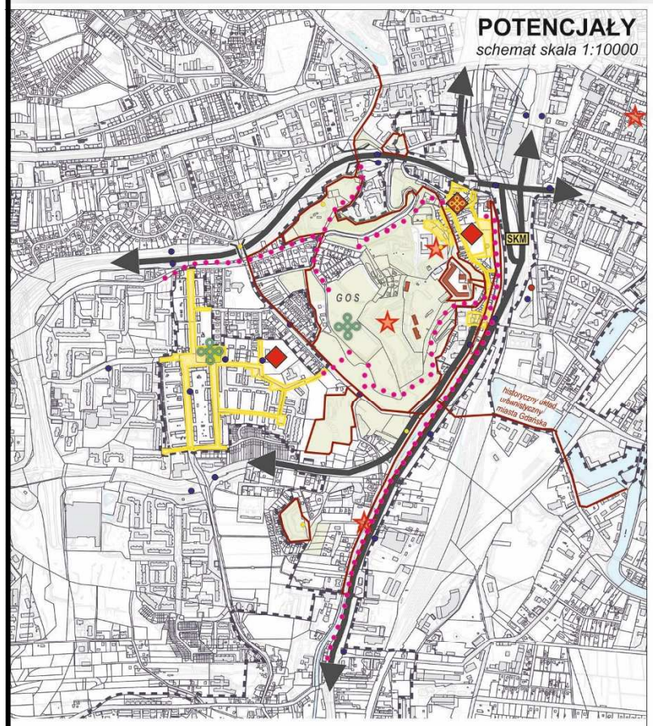

OZNACZENIA

- GRANICA PODOBSZARU
- GRANICE DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH
- ISTNIEJĄCE BUDYNKI
- WODA
- LAS / ZADRZEWIENIE
- OBIEKTY W REJESTRZE ZABYTKÓW
- OBSZARY OBJĘTE OCHORNĄ KONSERWATORSKĄ

PRZESTRZENIE PUBLICZNE - POWIĄZANIA

- PODSTAWOWY UKŁAD PRZESTRZENI PUBLICZNYCH
- ISTNIEJĄCE SKWERY, PARKI, PLACE
- CMENTARZ
- PODSTAWOWE POWIĄZANIA PIESZE I ROWEROWE
- OBIEKTY WAŻNE DLA TOŻSAMOŚCI PODOBSZARU
  - *tereny rekreacyjne Gdańskiego Ośrodka Sportu (GOS)*
  - *wieża zegarowa i teren „pod Neptunem"*
  - *Kanał Raduni*
  - *widok na Śródmieście Gdańska*
- PUNKTY WIDOKOWE
- ISTNIEJĄCE OBIEKTY USŁUG SPOŁECZNYCH
  - *Szkoła Podstawowa Nr 47*
  - *Szkoła Podstawowa Nr 21*
- MIEJSCA INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW W OBIEKTACH
  - *siedziba Stowarzyszenia WAGA*
- PRZESTRZENIE PUBLICZNE SŁUŻĄCE INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW
  - *tereny rekreacyjne GOŚ*
  - *skwer przy ul. Styp - Rekowskiego*

SYSTEM ULICZNY I TRANSPORT PUBLICZNY - POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE I WEWNĘTRZNE

- PODSTAWOWY UKŁAD POŁĄCZEŃ DROGOWYCH PODOBSZARU Z OTOCZENIEM
- PRZYSTANKI TRAMWAJOWE I AUTOBUSOWE
- STACJE ROWERU METROPOLITALNEGO MEVO
- SKM PRZYSTANEK SZYBKIEJ KOLEI MIEJSKIEJ - SKM

KIERUNKI
schemat skala 1:5000

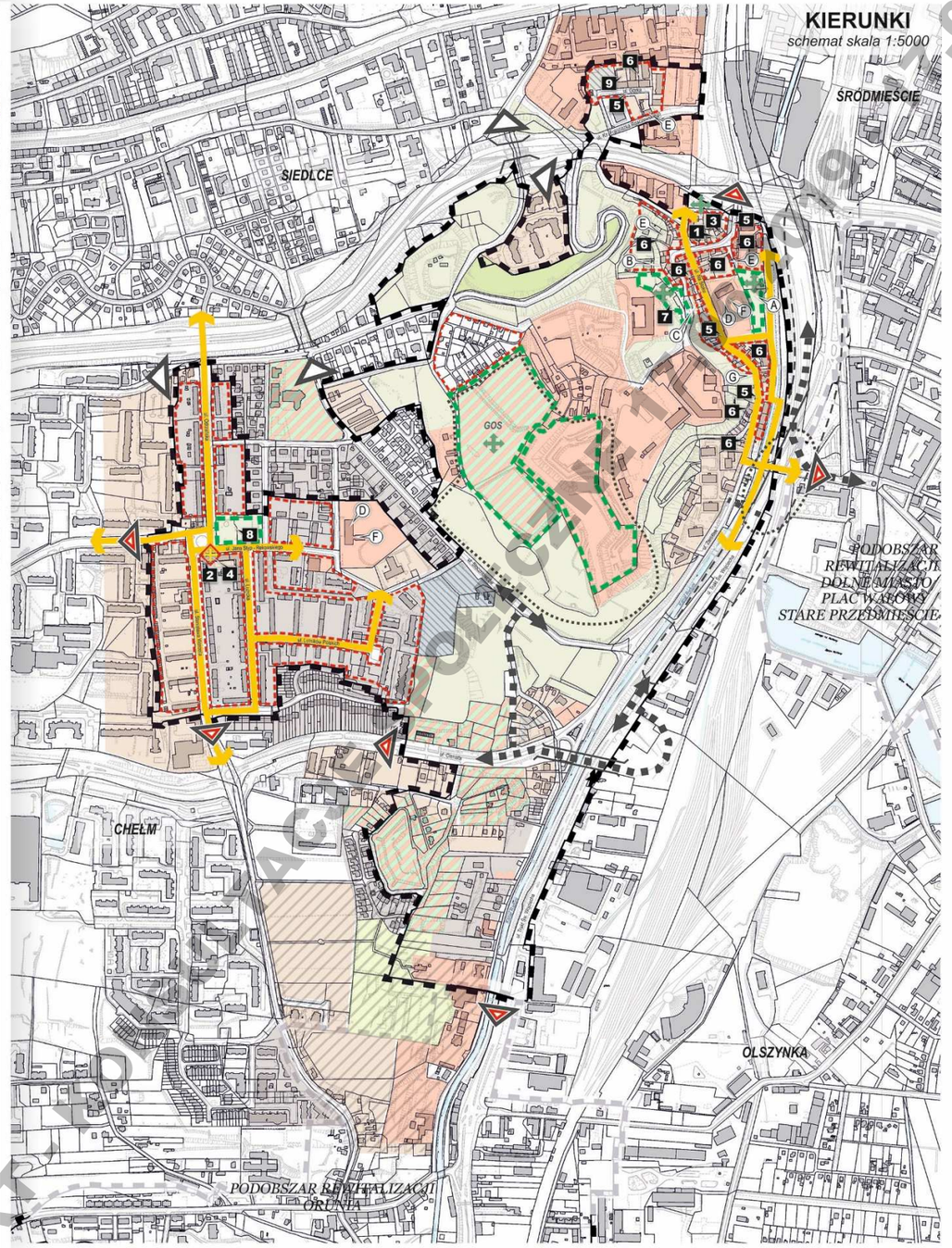

OZNACZENIA

- GRANICA PODOBSZARU
- GRANICE DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH
- ISTNIEJĄCE BUDYNKI
- WODA
- LAS / ZADRZEWIENIE

PODSTAWOWE KIERUNKI POŁĄCZEŃ Z OTOCZENIEM

- DROGOWE
- TRANSPORT PUBLICZNY

KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNYCH

Docelowa struktura funkcjnonalno - przestrzenna według planów miejscowych

- TERENY MIESZKANIOWO - USŁUGOWE
- TERENY USŁUGOWE
- TERENY ZIELENI PUBLICZNEJ
- TERENY REKREACYJNO - USŁUGOWE
- TERENY DRÓG PUBLICZNYCH
- OBSZARY OBJĘTE ZMIANĄ PLANÓW MIEJSCOWYCH LUB DO OBJĘCIA ZMIANĄ

Poprawa integralności przestrzennej i wizerunku podobszaru

- PLANOWANE DROGI I KIERUNKI WŁĄCZENIA DO UKŁADU TRANSPORTOWEGO
- REJON PRZEBUDOWY UKŁADU TRANSPORTOWEGO W TRAKCIE REALIZACJI
- KWARTAŁY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ DO REWALORYZACJI
- TERENY POTENCJALNIE INWESTYCYJNE - FUNKCJE MIESZKANIOWO - USŁUGOWE
- KIERUNKI ROZWOJU UKŁADU PRZESTRZENI PUBLICZNYCH
- TERENY ZIELENI PUBLICZNEJ DO URZĄDZENIA / REWALORYZACJI
- PLANOWANE MIEJSCA INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW ZWIĄZANE Z REKREACJĄ
- PLANOWANE OBIEKTY INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW
- OBSZARY WYMAGAJĄCE POPRAWY DOSTĘPNOŚCI PIESZEJ I ROWEROWEJ

PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE PODSTAWOWE

1. MIEJSCA WSPARCIA I ZAJĘCIA USPRAWNIAJĄCE DLA AOSÓB NIESAMODZIELNYCH - CENTRUM WSPARCIA SENIORA
2. WSPARCIE RODZIN Z TRUDNOŚCIAMI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYMI W CENTRUM WSPARCIA RODZINY
3. REMONT I ADAPTACJA LOKALU W CELU PROWADZENIA DZIAŁAŃ SPOŁECZNYCH (Z POWIĘKSZENIEM LOKALU)
4. REMONT I ADAPTACJA LOKALU W CELU PROWADZENIA DZIAŁAŃ SPOŁECZNYCH
5. PRZEBUDOWA ULIC WRAZ Z INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ
6. MODERNIZACJA ELEMENTÓW BUDYNKÓW MIESZKALNYCH WRAZ Z OTOCZENIEM
7. ZAGOSPODAROWANIE TERENU JAKO PRZESTRZENI PUBLICZNEJ I ZIELENI URZĄDZONEJ
8. ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW JAKO PRZESTRZENI PUBLICZNEJ I ZIELENI URZĄDZONEJ
9. ANIMACJE SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ W PRZESTRZENI DZIELNICY W RAMACH INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW

PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIAJĄCE

- A BUDŻET OBYWATELSKI 2017 - MIEJSKA PRZESTRZEŃ REKREACYJNA
- B STABILIZACJA I ZABEZPIECZENIE OSUWISK W REJONIE BISKUPIEJ GÓRKI
- C NAPRAWA MURU OPOROWEGO ZABEZPIECZAJĄCEGO SKARPĘ PRZY UL.BISKUPIEJ
- D G-1 - KOMPLEKSOWA TERMOMODERNIZACJA ENERGETYCZNA OBIEKTÓW OŚWIATOWYCH I SPORTOWYCH
- E PROGRAM PRIORYTWTOWY KAWKA - KOMPLEKSOWA MODERNIZACJA ENERGETYCZNA OBIEKTÓW OŚWIATOWYCH
- F MODERNIZACJA OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ
- G JAŚNIEJSZY GDAŃSK - ŚWIETLENIE UL. POHULANKA

Biuro Rozwoju Gdańska
ul. Wały Piastowskie 24
80-855 Gdańsk
www.brg.gda.pl

GRANICA PODOBSZARU

skala 1:5000

0 50 100 200m

N

GDAŃSK - 2019 r.

Rys. 2.3.1. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm

PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNYCH PODOBSZAR DOLNE MIASTO / PLAC WAŁOWY / STARE PRZEDMIEŚCIE

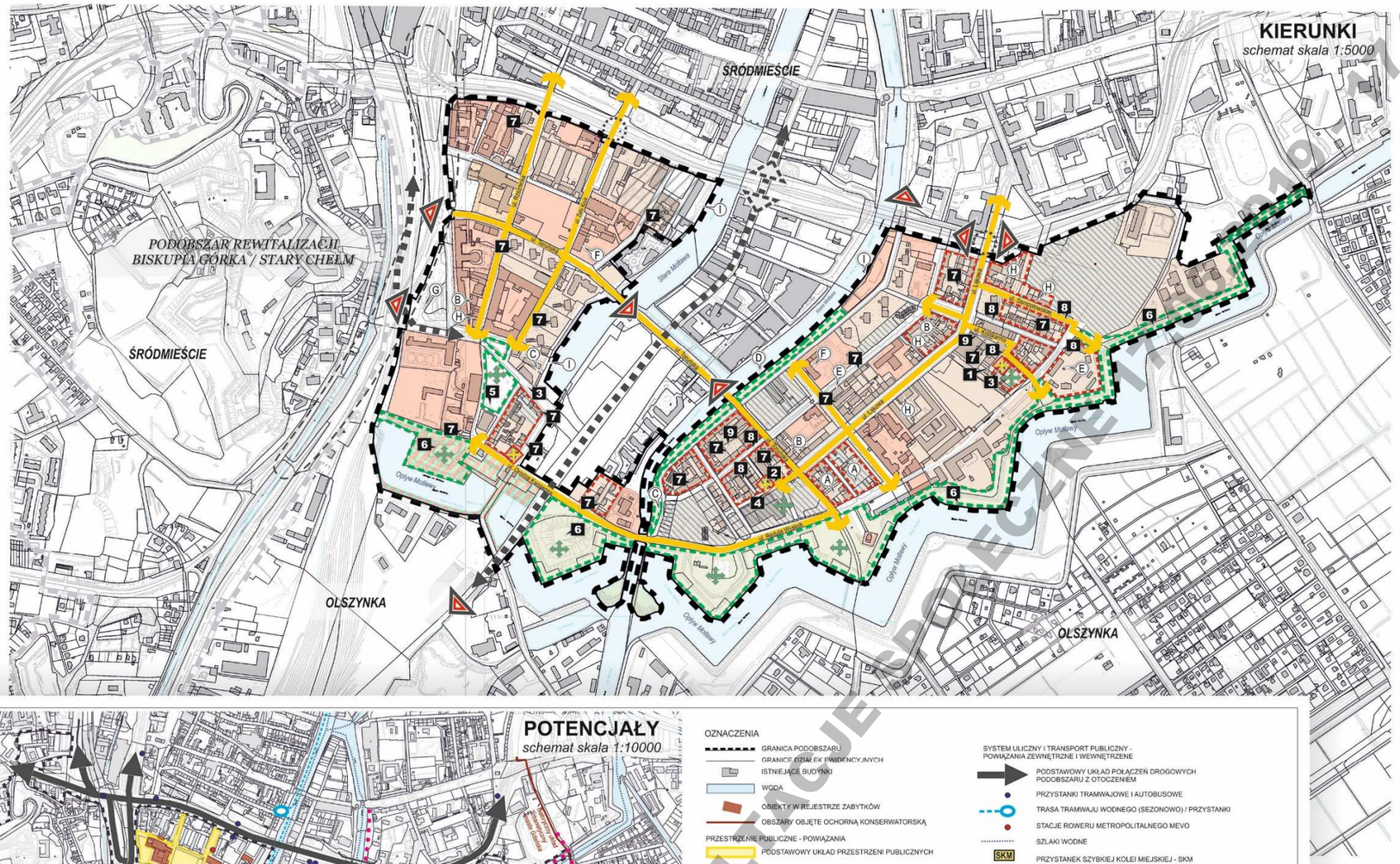

PROJEKT KONSULTACJE SPOŁECZNE 10.07.2019 - 31.07.2019

Rys. 2.3.2. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych na podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście

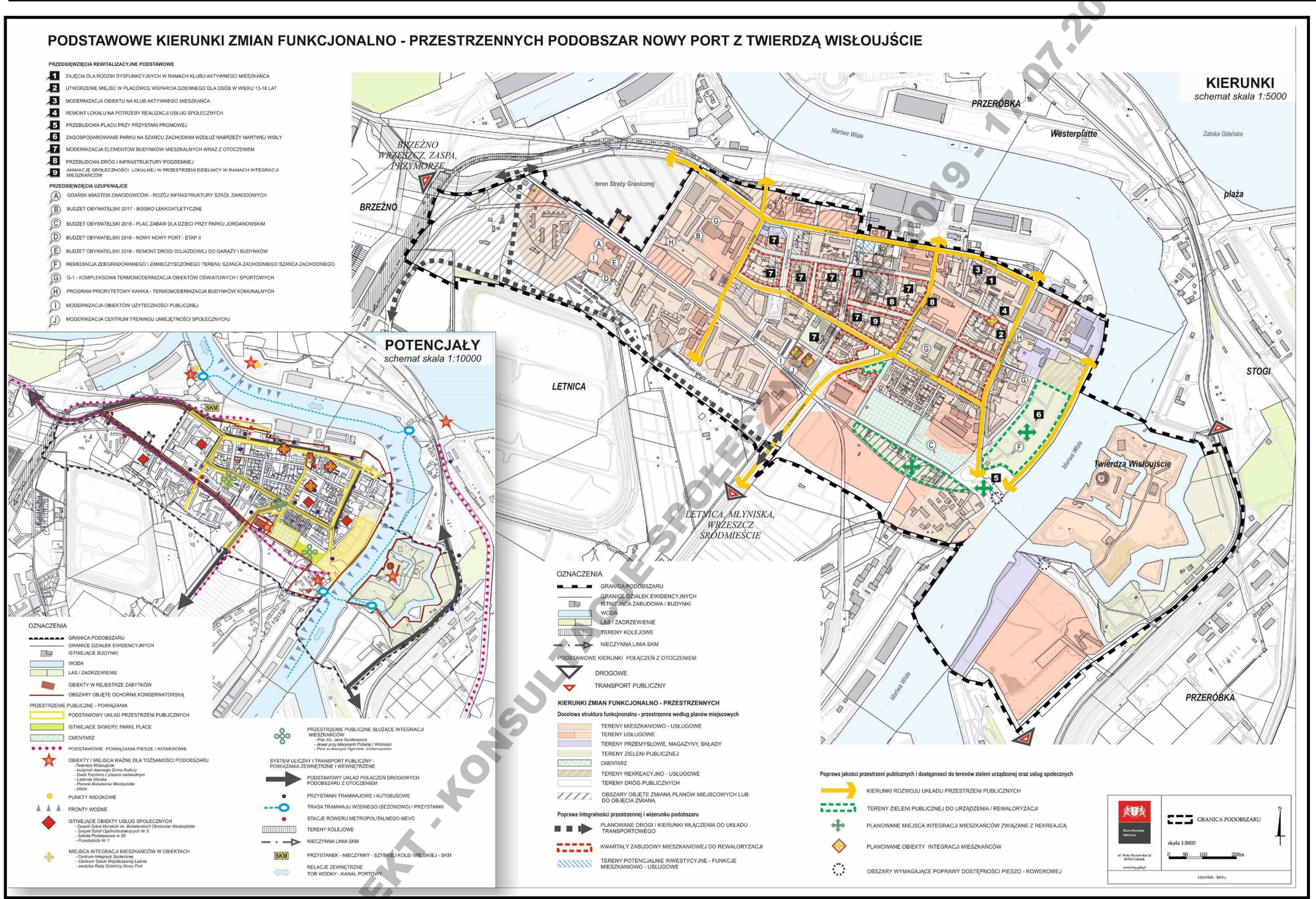

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 11.07.2019 - 11.07.2019

Rys. 2.3.3. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych na podobszarze Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNYCH PODOBSZAR ORUNIA

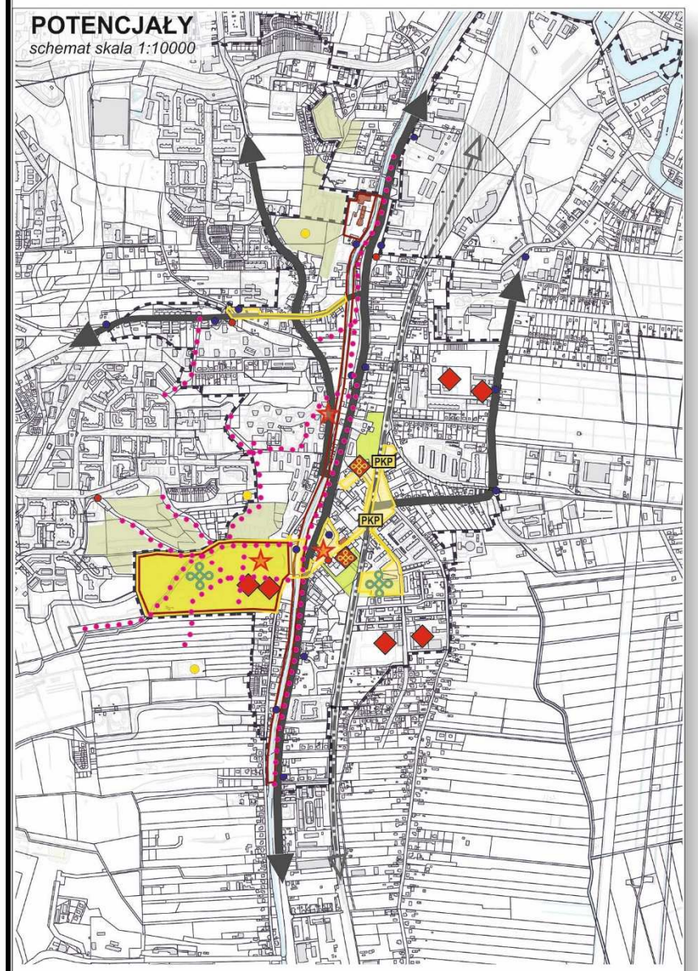

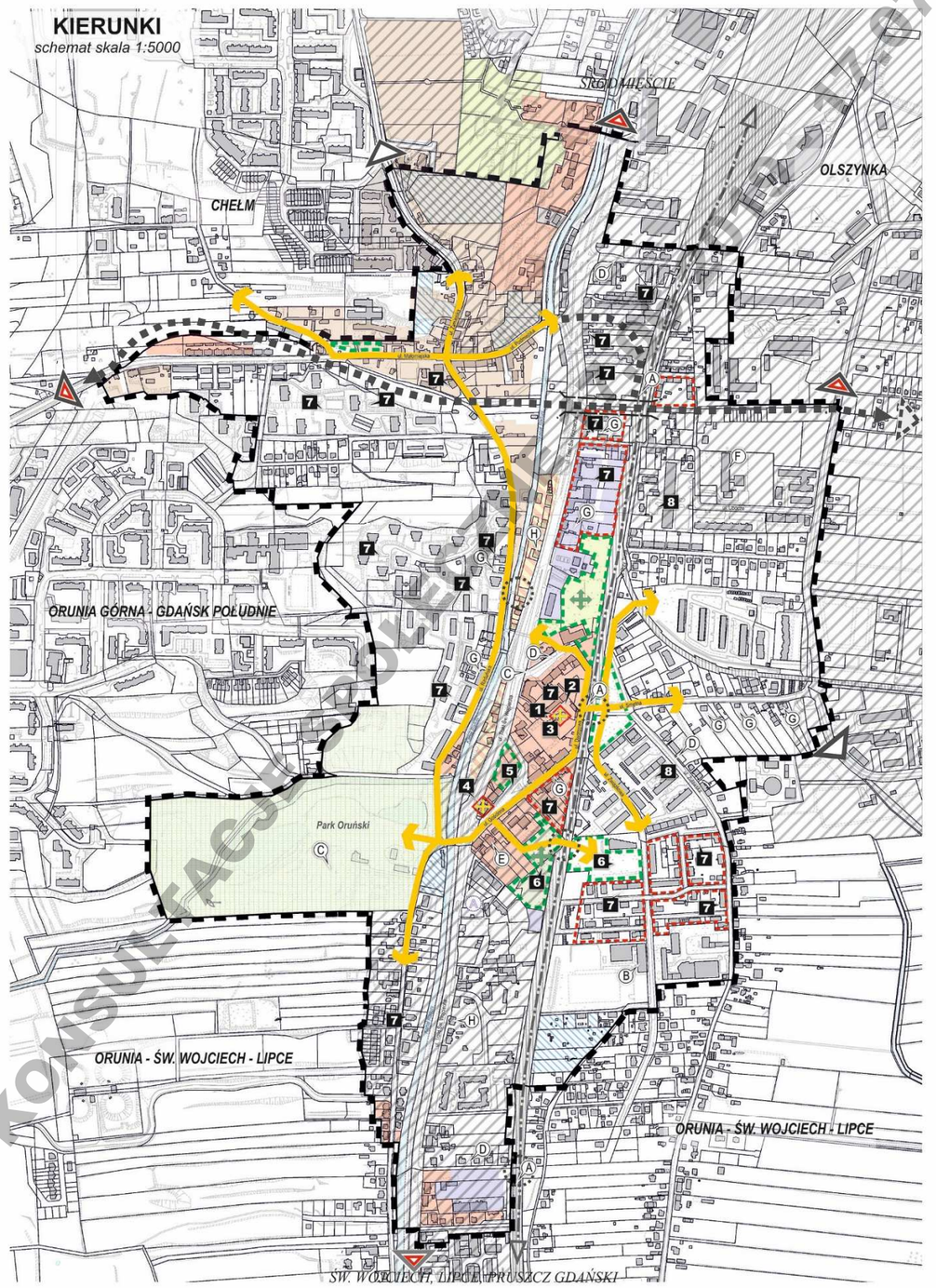

OZNACZENIA

- GRANICA PODOBSZARU
- GRANICE DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH
- ISTNIEJĄCE BUDYNKI
- WODA
- ZADRZEWIENIE
- OBIEKTY W REJESTRZE ZABYTKÓW
- OBSZARY OBJĘTE OCHORNĄ KONSERWATORSKĄ

PRZESTRZENIE PUBLICZNE - POWIĄZANIA

- PODSTAWOWY UKŁAD PRZESTRZENI PUBLICZNYCH
- ISTNIEJĄCE SKWERY, PARKI, PLACE
- PODSTAWOWE POWIĄZANIA PIESZE I ROWEROWE
- OBIEKTY WAŻNE DLA TOŻSAMOŚCI PODOBSZARU
  - *Park Oruński*
  - *Kanał Raduni*
  - *dawny ratusz*
- PUNKTY WIDOKOWE

- ISTNIEJĄCE OBIEKTY USŁUG SPOŁECZNYCH
  - *Przedszkole nr 9*
  - *Narodowe Centrum Kultury Tatarów Rzeczypospolitej Polskiej*
  - *Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 2*
  - *Szkoła Podstawowa Nr 16*
  - *Gdańska Fundacja Kultury Chrześcijańskiej im. Św. Brata Alberta*
- MIEJSCA INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW W OBIEKTACH
  - *Dom Sąsiedzki „Gościnna Przystań" / siedziba Rady Dzielnicy*
  - *Gdański Archipelag Kultury „Stacja Orunia"*
- PRZESTRZENIE PUBLICZNE SŁUŻĄCE INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW
  - *Park Oruński*
  - *skwer przy Związkowej*

SYSTEM ULICZNY I TRANSPORT PUBLICZNY - POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE I WEWNĘTRZNE

- PODSTAWOWY UKŁAD POŁĄCZEŃ DROGOWYCH PODOBSZARU Z OTOCZENIEM
- PRZYSTANKI TRAMWAJOWE I AUTOBUSOWE
- STACJE ROWERU METROPOLITALNEGO MEVO
- TERENY KOLEJOWE
- LINIA KOLEJOWA E65 GDYNIA - KATOWICE
- PKP PRZYSTANEK KOLEJOWY GDAŃSK - ORUNIA

OZNACZENIA

- GRANICA PODOBSZARU
- GRANICE DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH
- ISTNIEJĄCE BUDYNKI
- WODA
- ZADRZEWIENIA, PARKI
- TERENY KOLEJOWE
- LINIA KOLEJOWA E65 GDYNIA - KATOWICE

PODSTAWOWE KIERUNKI POŁĄCZEŃ Z OTOCZENIEM

- DROGOWE
- TRANSPORT PUBLICZNY

KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNYCH

Docelowa struktura funkcjnonalno - przestrzenna według planów miejscowych

- TERENY MIESZKANIOWO - USŁUGOWE
- TERENY USŁUGOWE
- TERENY PRZEMYSŁOWE, MAGAZYNY, SKŁADY
- TERENY ZIELENI PUBLICZNEJ
- TERENY REKREACYJNO - USŁUGOWE
- TERENY DRÓG PUBLICZNYCH / OBSZARY NIE POKRYTE PLANAMI MIESCOWYMI
- OBSZARY OBJĘTE ZMIANĄ PLANÓW MIEJSCOWYCH (ZAWIESZONE)

Poprawa integralności przstrzennej i wizerunku podobszaru

- PLANOWANE DROGI I KIERUNKI WŁĄCZENIA DO UKŁADU TRANSPORTOWEGO
- PLANOWANE PRZENIESIENIE PRZYSTANKÓW AUTOBUSOWYCH Z REJONU RYNKU ORUŃSKIEGO
- KWARTAŁY I ZESPOŁY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ DO REWALORYZACJI
- TERENY POTENCJALNIE INWESTYCYJNE - FUNKCJE MIESZKANIOWO - USŁUGOWE
- KIERUNKI ROZWOJU UKŁADU PRZESTRZENI PUBLICZNYCH
- TERENY ZIELENI PUBLICZNEJ DO URZĄDZENIA / REWALORYZACJI
- PLANOWANE MIEJSCA INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW ZWIĄZANE Z REKREACJĄ
- PLANOWANE OBIEKTY INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW
- OBSZARY WYMAGAJĄCE POPRAWY DOSTĘPNOŚCI PIESZEJ I ROWEROWEJ

PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE PODSTAWOWE

1. ROZSZERZENIE DZIAŁALNOŚCI W PLACÓWCE WSPARCIA DZIENNEGO
2. USŁUGI SPOŁECZNE O CHARAKTERZE PROFILAKTYCZNYM PRZY WYKORZYSTANIU METODY PRACY PODWÓRKOWEJ
3. BUDOWA PLACÓWKI PRZY NA POTRZEBY REALIZACJI ZADAŃ Z ZKARESU USŁUG SPOŁECZNYCH
4. REMONT I ADAPTACJA DAWNEGO RATUSZA ORUŃSKIEGO Z PRZEZNACZENIEM NA DZIAŁANIA SPOŁECZNE
5. REWALORYZACJA RYNKU ORUŃSKIEGO WRAZ Z PRZEBUDOWĄ UKŁADU DROGOWEGO I INFRASTRUKUTRĄ TECHNICZNĄ
6. KOMPLEKSOWE ZAGOSPODAROWANIE LOKALNYCH PRZESTRZENI PUBLICZNYCH
7. MODERNIZACJA ELEMENTÓW BUDYNKÓW MIESZKALNYCH WRAZ Z OTOCZENIEM
8. ANIMACJE SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ W PRZESTRZENI DZIELNICY W RAMACH INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW

PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIAJCE

- A OPRACOWANIE DOKUMENTACJI DLA BUDOWY BEZKOLZYJNEGO PRZEKROCZENIA MAGISTRALI KOLEJOWEJ E65 WRAZ Z SIECIĄ DRÓG DOJAZDOWYCH
- B GDAŃSK MIASTEM ZAWOWOWCÓW - ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SZKÓŁ ZAWODOWYCH
- C BUDŻET OBYWATELSKI 2018 - 2019: MODERNIZACJA PLACU ZABAW, POPRAWA FRAGMENTÓW DRÓG, W WIDOKOWA I MGIEŁKA WODNA W PARKU ORUŃSKIM
- D PROGRAM BUDOWY I MODERNIZACJI CHODNIKÓW UL. PRZYBRZEŻNA, SANDOMIERSKA, ŻUŁAWSKA, DWORCOWA, TRAKT ŚW. WOJCIECHA
- E G-1 - KOMPLEKSOWA MODERNIZACJA ENERGETYCZNA OBIEKTÓW OŚWIATOWYCH I SPORTOWYCH
- F MODERNIZACJA OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ
- G PROGRAM PRIORYTETOWY KAWKA - TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW KOMUNALNYCH
- H MODERNIZACJA BUDYNKÓW KOMUNALNYCH

Biuro Rozwoju Gdańska
ul. Wały Piastowskie 24
80-853 Gdańsk
www.brg.gda.pl

GRANICA PODOBSZARU

skala 1:5000

0 50 100 200m

GDAŃSK - 2019 r.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.07.2019

Rys. 2.3.4. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych na podobszarze Orunia

3. Powiązanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska z innymi dokumentami

3.1. Dokumenty poziomu europejskiego

Program Rewitalizacji miasta Gdańska jest zgodny z europejskimi, krajowymi, lokalnymi priorytetami i celami rozwojowymi zapisanymi w dokumentach strategicznych, takich, jak:

Europa 2020. Jest to unijna strategia[1]. na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającemu włączeniu społecznemu, stanowiąca najwyższy poziom odniesienia przy programowaniu strategicznym w każdym z państw Unii Europejskiej. Poprzez przystąpienie do realizacji strategii Europa 2020 Polska zobowiązała się m.in. do obniżenia o około 1,5 mln liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

3.2. Dokumenty poziomu krajowego

Działania dotyczące rewitalizacji wpisują się w szerszy kontekst polityki przestrzennej kraju, wyrażonej w dokumentach strategicznych takich jak: ***Strategia Rozwoju Kraju 2020***, ***Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030***, ***Krajowa Polityka Miejska 2023 oraz Narodowym Planie Rewitalizacji***. Narzędziem wspierającym wdrażanie procesu jest zaś ustawa o rewitalizacji(Dz. U. z 2018 r. poz. 1398).

Strategia Rozwoju Kraju 2020[2] **(SRK)** to podstawowy dokument określający w perspektywie średniookresowej trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju. SRK podkreśla, że jednym z głównych wyzwań polityki regionalnej w odniesieniu do skoncentrowanych problemów rozwojowych jest znalezienie odpowiednich instrumentów wspomagania kompleksowej rewitalizacji i restrukturyzacji oraz uwzględnienie, w zakresie polityki regionalnej, działań dotychczas utożsamianych z polityką miejską. Wizja Polski w roku 2020 roku to: aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka i sprawne państwo.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 **(KPZK 2030)**[3] jest dokumentem strategicznym łączącym elementy zagospodarowania przestrzennego z czynnikami rozwoju społeczno-gospodarczego. Jeden z sześciu komplementarnych celów zawartych w KPZK 2030 dotyczący poprawy spójności wewnętrznej i terytorialnie równoważonego rozwoju odnosi się do wspomagania spójności w specyficznych obszarach problemowych i wskazuje wprost na restrukturyzację i rewitalizację obszarów zdegradowanych w miastach. W ramach szczegółowych kierunków działań KPZK 2030 wskazuje na konieczność powiązania programów rewitalizacji danych obszarów z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu oraz określa szeroki zakres tematyczny, jaki te programy powinny obejmować. Oprócz poprawy stanu budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej, powinien obejmować ochronę dziedzictwa kulturowego, zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznych, poprawę transportu publicznego, integrację społeczną mieszkańców rewitalizowanych obszarów, przywrócenie

[1] Komunikat Komisji Europejskiej – „Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu" /*** COM/2018/2020 końcowy ***/

[2] Strategia Rozwoju Kraju 2020 przyjęty uchwałą Rady Ministrów w dniu 25 września 2012 roku.

[3] Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – publikacja Monitor Polski 2011 poz. 252

PROJEKT KONSULTACJE SPOŁECZNE 11.06.2019 - 17.07.2019

terenom zdegradowanym ich funkcji przyrodniczej lub nadanie im takiej funkcji, a także promowanie zrównoważonego rozwoju.

Krajowa Polityka Miejska 2023[4]-stanowi kluczowy program społeczny i gospodarczy w odniesieniu do obszarów problemowych (w tym tereny objęte rewitalizacją). Cele polityki miejskiej dotyczące rewitalizacji obszarów wymagających wsparcia, wynikają z pilnej potrzeby systemowej odpowiedzi na wyzwanie, którym jest degradacja społeczna, fizyczna i gospodarcza wielu dzielnic polskich miast, zarówno małych, jak i największych.

Narodowy Plan Rewitalizacji 2022 **(NPR)**[5]to dokument, na podstawie którego w Polsce tworzone są sprzyjające warunki dla prowadzenia procesów rewitalizacji. Według wytycznych NPR programy rewitalizacji powinny być:

- kompleksowe poprzez uwzględnienie zmian w różnych sferach życia mieszkańców – społecznej (np. aktywizacja społeczna), kulturowej, gospodarczej (np. promowanie samozatrudnienia), przestrzennej (np. remonty, działania infrastrukturalne), czy środowiskowej;
- zintegrowane poprzez współpracę i uporządkowanie działań różnych podmiotów (np. aby, techniczna poprawa warunków zamieszkania zawsze szła w parze z działaniami społecznymi adresowanymi do mieszkańców);
- prowadzone w ścisłej współpracy ze społecznością lokalną (a także przez nią samą),
- skoncentrowane terytorialnie, co oznacza, że powinny odnosić się do konkretnego zdegradowanego obszaru.

Celem głównym *NPR* jest poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań. Z uwagi na szczególne znaczenie kwestii społecznych nacisk w działaniach powinien dotyczyć działań wokół celu tematycznego nr 9 - promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją. Tego rodzaju działania wspierane będą poprzez dedykowane fundusze.

3.3. Dokumenty poziomu regionalnego i metropolitalnego

Strategia Rozwoju Pomorza **2020**[6] **(SRP 2020)** oparta jest na analizie dotyczącej m.in. sytuacji społeczno-gospodarczej województwa. W kontekście rewitalizacji najistotniejszym jest cel strategiczny nr 2 – aktywni mieszkańcy i cztery cele operacyjne uszczegółowione w ***Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020*** dotyczące wysokiego poziomu zatrudnienia, wysokiego poziomu kapitału społecznego, efektywnego systemu edukacji i lepszego dostępu do usług zdrowotnych. W strategicznym interesie województwa jest wzmacnianie aktywności mieszkańców w różnych kierunkach samorozwoju i współdziałania na rzecz lokalnych społeczności, podniesienia kompetencji sektora publicznego i pozarządowego tak, aby skutecznej wspierać mieszkańców regionu w realizacji ich planów.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

[4] Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów w dniu 20 października 2015 r.
[5] Dokument przygotowany przez Ministerstwo i Infrastruktury i Rozwoju w 2014 r.
[6] Załącznik nr 1 do Uchwały nr 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 **(RPO WP)**[7] jest jednym z narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 (SRWP). Tematyczny zakres strategii rozwinięty jest zapisami 6 Regionalnych Programów Strategicznych (RPS) w zakresie: rozwoju gospodarczego (Pomorski Port Kreatywności), aktywności zawodowej i społecznej (Aktywni Pomorzanie), transportu (Mobilne Pomorze), energetyki i środowiska (Ekoefektywne Pomorze), atrakcyjności kulturalnej i turystycznej (Pomorska Podróż) i ochrony zdrowia (Zdrowie dla Pomorzan), które określają sposób realizacji polityk rozwojowych Samorządu Województwa Pomorskiego do 2020 r.

Plan zagospodarowania przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Gdańska Gdynia Sopot 2030[8].Plan określa wizję zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego (pożądaną strukturę funkcjonalno-przestrzenną) oraz sposób jej realizacji. Wybór optymalnego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej Obszaru Metropolitalnego stanowił podstawę wizji zagospodarowania przestrzennego tego obszaru w perspektywie roku 2030. Cel polityki przestrzennej - *wysoka jakość przestrzeni zamieszkania i pracy* ma być realizowany poprzez działania i przedsięwzięcia służące rewitalizacji obszarów zdegradowanych, w których występuje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, funkcjonalno-przestrzennych i technicznych. W Gdańsku wytypowano następujące obszary: Biskupia Górka/Stary Chełm, Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście, Nowy Port wraz z Twierdzą Wisłoujście i Orunia.

3.4. Dokumenty poziomu lokalnego

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, GPR musi być powiązany z kluczowymi dokumentami rozwojowymi na poziomie gminnym. Poniższe dokumenty określają kierunki polityki trwałego i zharmonizowanego rozwoju Gdańska:

- *Gdańsk 2030 Plus. Strategia Rozwoju Miasta Gdańska,*
- *Gdańska Strategia Rozwiązywania Programów Społecznych do roku 2030,*
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska*.

Gdańsk 2030 Plus. Strategia Rozwoju Miasta Gdańska[9]określa priorytety rozwoju miasta na najbliższe kilkanaście lat oraz identyfikuje wyzwania, którym miasto powinno sprostać w tym okresie. Strategia wskazuje cele służące podnoszeniu jakości życia mieszkańców. Osadzenie GPR w kontekście polityki miasta oparte jest o zasadę synergii. Cele stawiane w GPR są zgodne i powiązane bezpośrednio z celami postawionymi w Strategii. Podobnie, jak w Strategii głównym podmiotem programu rewitalizacji są mieszkańcy Gdańska. W GPR głównymi interesariuszami są mieszkańcy czterech podobszarów rewitalizacji. Z uwagi na poziom ogólności i uniwersalności Strategii powiązania GPR z polityką miejską opierają się na ***Programach Operacyjnych*** *(PO),* stanowiących rozwinięcie celów i wyzwań postawionych w Strategii. W *PO* proces rewitalizacji ujęty jest horyzontalnie i wielopłaszczyznowo. Z rewitalizacją najsilniej związane są trzy z dziewięciu ***PO****:* ***PO Edukacja, PO Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska*** oraz ***PO Przestrzeń***

[7] Dokument przyjęty uchwałą nr 196/20/15 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 3 marca 2015 r. w związku z decyzją Komisji Europejskiej nr C(2015) 908 z dnia 12 lutego 2015 r.
[8] Uchwała nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.
[9]Gdańsk 2030 Plus. Strategia Rozwoju Miasta przyjęta Uchwałą nr LVII/1327 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 września 2014 r

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

***Publiczna*.** Najważniejszym wyzwaniem będzie skuteczna integracja inicjatyw i projektów realizowanych poprzez koordynatorów poszczególnych programów tak, aby wzmocnić oddziaływanie przedsięwzięć wynikających z programu rewitalizacji.

Gdańska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2030[10] ***(SRPS)*** **-** głównym celem strategicznym postawionym w SRPS jest zwiększenie spójności społecznej i jakości wsparcia osób z trudnościami, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Spośród trzech celów strategicznych zawartych program rewitalizacji wpisuje się w dwa z nich. Pierwszym jest cel 1. Rozwój wsparcia skierowanego do osób i rodzin w pokonywaniu trudności, ubóstwa lub wykluczenia społecznego oraz cel 2. Zwiększenie zintegrowania i udziału wszystkich polityk publicznych w rozwiązywanie problemów społecznych. Efektem działań jego ramach, pożądanym zarówno w SRPS i w GPR będzie podejmowanie bardziej trafnych decyzji i kierowanie wsparcia tam, gdzie jest ono najbardziej potrzebne. Kolejnym wspólnym kierunkiem działań jest trzeci, który zakłada rozwój partnerstwa i solidarności na co dzień. Działania społeczne na każdym z podobszarów rewitalizacji realizowane będą w oparciu o partnerów lokalnych, wyłonionych w konkursach grantowych. Działaniem realizującym wspólne cele będą też inwestycje planowane w ramach GPR dotyczący zwiększenia dostępności do usług publicznych – kierunek 7 w SRPS.

3.4.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska

Studium (SUiKZP)11 tworzy ramy kształtowania kierunków polityki przestrzennej i zagospodarowania przestrzennego Gdańska. W obowiązującym dokumencie wskazano granicę obszaru zdegradowanego, zgodnego przestrzennie z obszarem wskazanym w Uchwale nr XII/607/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 kwietnia z 2016 roku w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Wskazany obszar zdegradowany obejmuje podobszary Biskupia Górkę i część Starego Chełma, Dolne Miasto z Placem Wałowym i fragmentem Starego Przedmieścia, Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście, Orunię, Stogi Mieszkaniowe, Brzeźno rejon osady rybackiej, Przeróbka Mieszkaniowa oraz Angielska Grobla.

Główny cel rozwoju przestrzennego ujęty w Studium to wielowymiarowe podnoszenie jakości przestrzeni miejskiej, zapewniające trwały rozwój społeczny i gospodarczy miasta. Poprzez rewitalizację realizowane będą cele w dwóch obszarach: rozwoju gospodarczego i społecznego jako poprawa stanu w obszarach zdegradowanych oraz równoważenia struktur przestrzennych jako podniesienie jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych ze wzmocnieniem ruchu pieszego i rowerowego.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w *Studium*, na obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji wskazane jest podejmowanie kompleksowych i skoordynowanych działań naprawczych o charakterze przestrzennym, społecznym i gospodarczym. Kierunki rozwoju przestrzennego *Studium* zawierają wytyczne do podejmowania kompleksowych działań rewitalizacyjnych na poszczególnych podobszarach.

[10] Gdańska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2030 przyjęta do realizacji Uchwałą nr XXX/846/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 października 2016 r.

[11] Uchwała Rady Miasta Gdańska Nr LI/1506/ z dnia 23 kwietnia 2018 roku.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.05.2019 - 17.06.2019

3.4.1.1. Ustalenia studium dla Podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm

Podobszar rewitalizacji Biskupia Górka/Stary Chełm położony jest na pograniczu dwóch dzielnic urbanistycznych: rejon Biskupiej Górki to „Śródmieście", natomiast Stary Chełm to „Południe". W obu dzielnicach jednym z kierunków rozwoju jest rewitalizacja podobszaru wraz funkcją mieszkaniowo-usługową jako podstawową. Część wschodnia Biskupiej Górki leży w zasięgu CPU. Tereny historycznych fortyfikacji wskazane są jako rejon rozwoju rekreacji związanej z zielenią, stanowią tez element Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie (OSTAB) – rys.3.4.1.1.

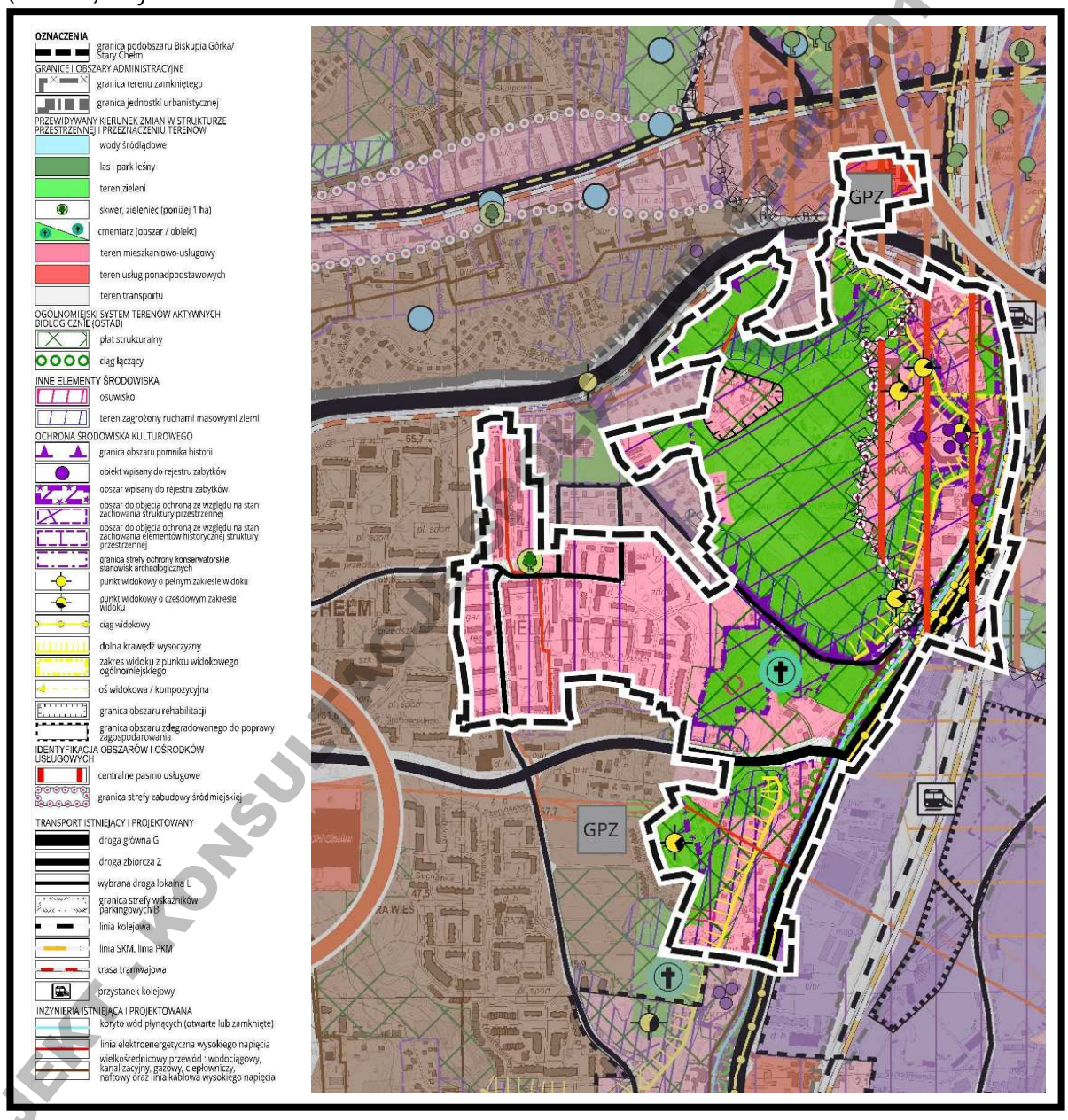

Źródło: opracowanie własne BRG

Rys. 3.4.1.1. Wycinek z rysunku *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska obejmujący rejon podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm.

PROJEKT KONSULTACJI SPOŁECZNYCH 16.01.2019 - 17.01.2019

Cały podobszar Biskupiej Górki objęty jest ochroną z uwagi na wartości historycznego układu urbanistycznego. W rejonie Starego Chełmu dominująca funkcją jest mieszkaniowa -usługowa. Teren ten wskazany jest do objęcia ochroną ze względu na stan zachowania elementów historycznej struktury przestrzennej. Na krawędziach wysoczyzny zlokalizowane są punkty widokowe.

3.4.1.2. Ustalenia studium dla podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieścia

Podobszar rewitalizacji Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście położony jest w dzielnicy urbanistycznej „Śródmieście". Jednym z kierunków rozwoju dla dzielnicy jest rewitalizacja podobszaru. Podstawową funkcją wskazana w studium jest mieszkaniowo-usługowa. Podobszar leży w zasięgu Centralnego Pasma Usługowego (CPU). Cały podobszar wskazany jest do ochrony z uwagi na historyczny układ urbanistyczny wraz z wieloma obiektami objętymi ochroną konserwatorską. Tereny wzdłuż brzegów Motławy i Opływu Motławy stanowią element Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie (OSTAB) i wskazane są do zachowania jako tereny zieleni. Na bastionach zlokalizowane są punkty widokowe – rys.3.4.1.2.

3.4.1.3.Ustalenia studium dla podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

Podobszar rewitalizacji Nowy Port z Twierdza Wisłoujście położony jest w dzielnicy urbanistycznej „Port". Jednym z kierunków rozwoju tej dzielnicy jest rewitalizacja podobszaru. Podstawowym kierunkiem rozwoju struktury przestrzennej Nowego Portu jest funkcja mieszkaniowo-usługowa wraz z terenami zieleni publicznej w rejonie parku przy cmentarzu i szańca zachodniego. W środkowej części planowane jest wzmocnienie ośrodka usługowego wspomagającego i tereny o charakterze śródmiejskim. Znaczna część Nowego Portu stanowi historyczny układ urbanistyczny objęty ochroną konserwatorską. Rejon tzw. Szańca Zachodniego wskazany jest do remediacji. W rejonie Twierdzy Wisłoujście dominująca funkcja to usługi. Istotnym uwarunkowaniem jest ochrona obiektów i obszaru z uwagi na zasoby dziedzictwa kulturowego. Znaczna część obszaru Twierdzy Wisłoujście wraz z kanałem portowym i szańcem zachodnim stanowią elementy Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie (OSTAB). Teren tez stanowi strefę ochrony ekspozycji elementów o wartościach kulturowych – rys.3.4.1.3.

3.4.1.4. Ustalenia studium dla podobszaru Orunia

Podobszar rewitalizacji Orunia położony jest w dwóch dzielnicach urbanistycznych „Śródmieście" (rejon tzw. Oruni Dolnej) i „Południe" (rejon tzw. Oruni Górnej). W obu dzielnicach jednym z kierunków rozwoju jest rewitalizacja podobszaru wraz funkcją mieszkaniowo-usługową jako podstawową. W środkowej części planowane jest wzmocnienie ośrodka usługowego wspomagającego. Pomiędzy Traktem Św. Wojciecha i terenami kolejowymi wskazano obszar o charakterze śródmiejskim. Wzdłuż Kanału Raduni przebiega ciąg łączący Ogólnomiejski System Terenów Aktywnych Biologicznie (OSTAB). Park Oruński wskazany jest jako element OSTAB, w którym zlokalizowanych jest wiele pomników przyrody a także wskazane są zbiorniki retencyjne. Wzdłuż ulicy Trakt Św. Wojciecha przebiega ciąg widokowy – rys.3.4.1.4.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

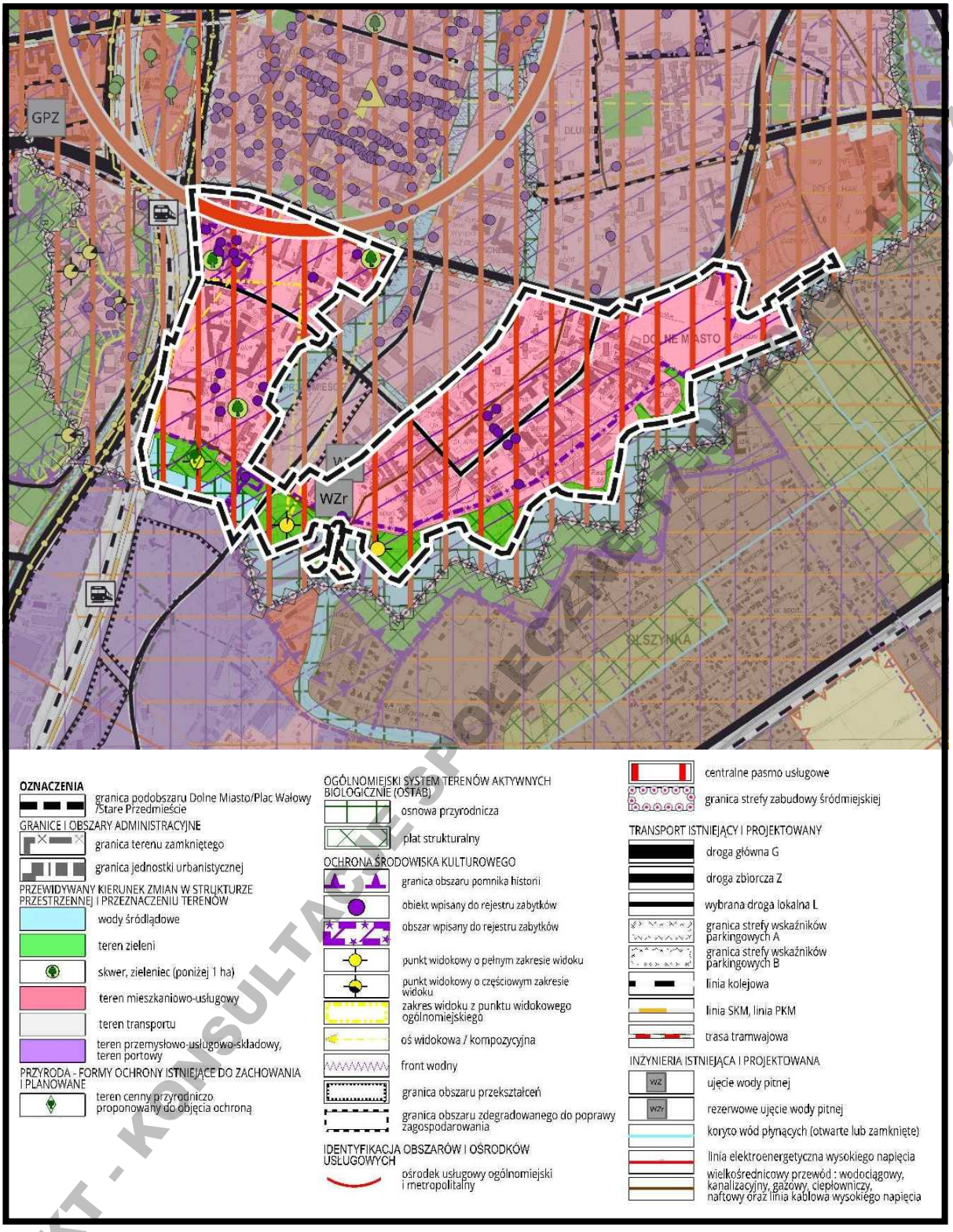

Źródło: opracowanie własne BRG

Rys. 3.4.1.2. Wycinek z rysunku *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska obejmujący rejon podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE

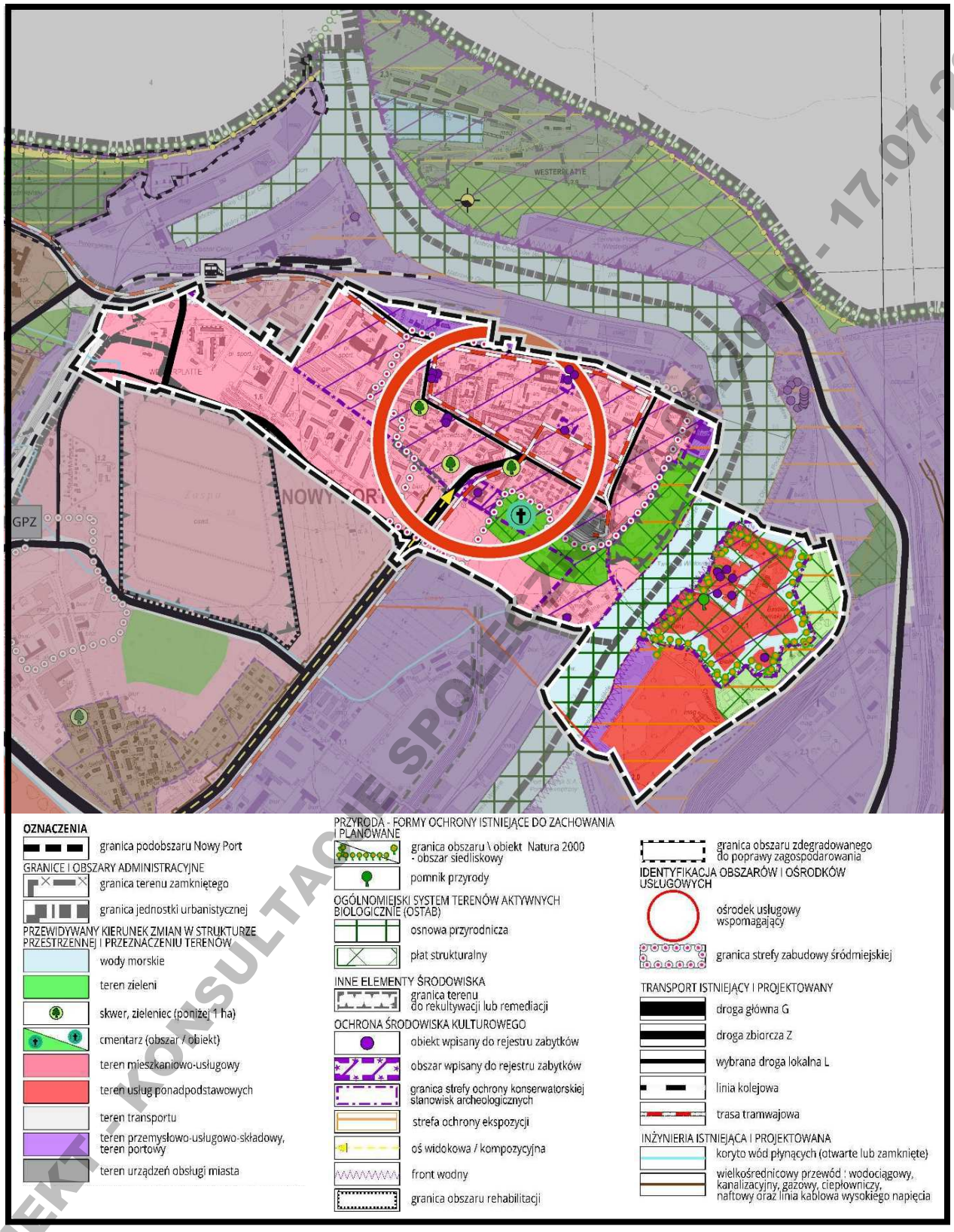

Źródło: opracowanie własne BRG

Rys. 3.4.1.3. Wycinek z rysunku *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska obejmujący rejon podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE - 17.07.2019

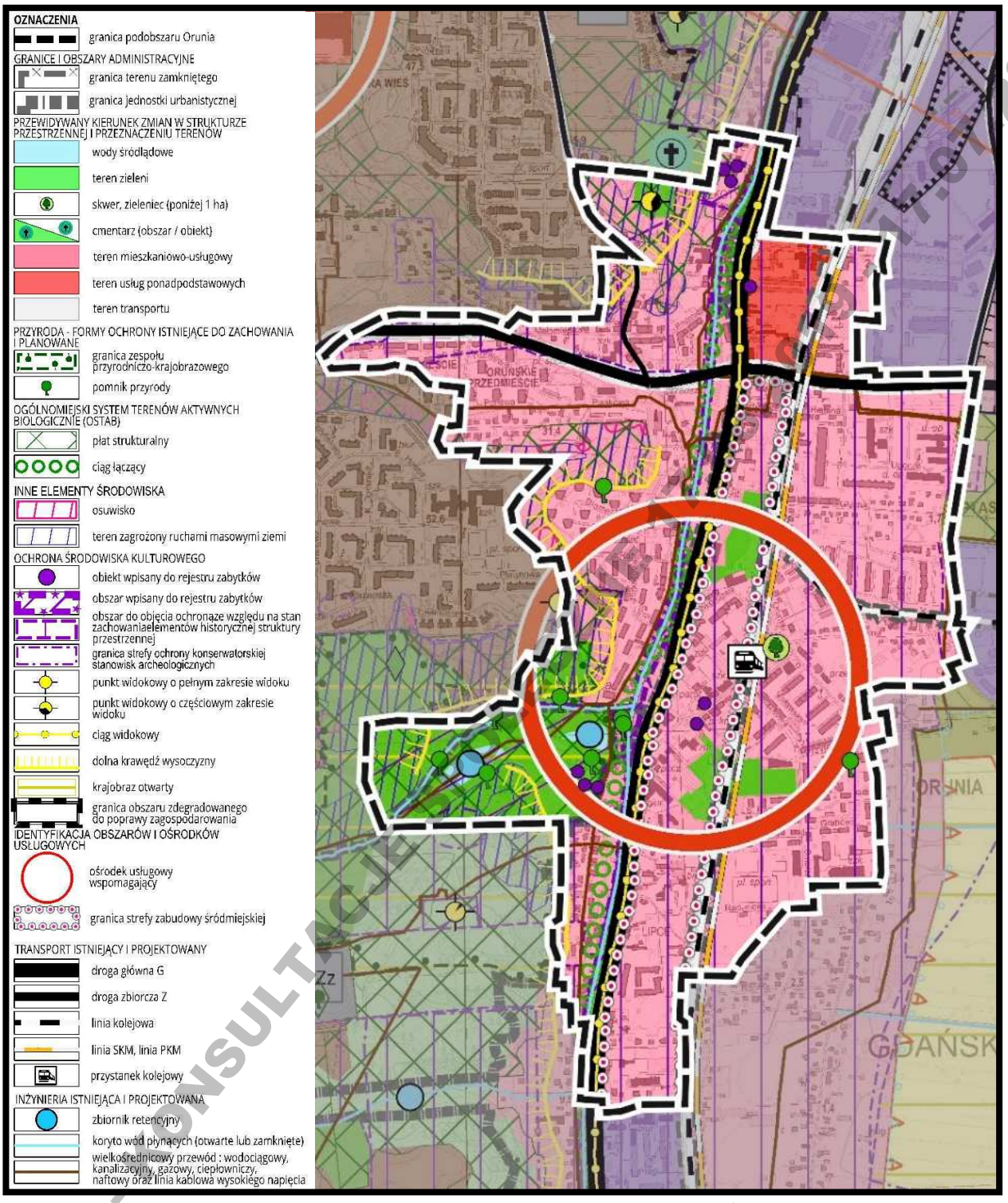

Źródło: opracowanie własne BRG

Rys. 3.4.1.4. Wycinek z rysunku *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska obejmujący rejon podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 09.01.2019

3.5. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Zaplanowane w ramach GPR działania nie wymagają zmiany ani sporządzenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W GPR nie zakłada się potrzeby sporządzenia, miejscowego planu rewitalizacji.

Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm

Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm pokryty jest planami miejscowymi w około 90 %. Tereny Starego Chełmu przeznaczone są w znacznej mierze pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, tereny historycznych fortyfikacji i tereny Gdańskiego Ośrodka Sportu przeznaczone są do zachowania jako tereny zieleni oraz sportu i rekreacji. Zgodnie z istniejącym użytkowaniem ustanowiona jest funkcja usługowa dla trenów Policji, szkół i usług. W rejonie Biskupiej Górki nad Kanałem Raduni zabezpieczony jest teren jako zieleń publiczna. Tereny położone wzdłuż ulic, zgodnie z istniejącym zagospodarowaniem przeznaczono pod funkcje usługowo – mieszkaniowe. Aktualnie sporządzane są dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego: Chełm – cmentarz przy kościele pw. Św. Ignacego Loyoli (numer planu 1754) i Gdańsk Orunia – Czerwony Most (numer planu 1603 – prace nad planem zostały zawieszone do czasu opracowania docelowej koncepcji układu transportowego w tym rejonie miasta).

W tabeli nr 3.5.1. zestawiono obowiązujące plany miejscowe w granicach podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm, a na rys. 3.5.1. ich przeznaczenie.

Tabela nr 3.5.1.

Zestawienie obowiązujących planów miejscowych na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm

Nr planu	Numer i data uchwały RMG	Nazwa miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
1739	XLVIII/1649/06 z dnia 16.02.2006 r.	Chełm I w mieście Gdańsku
1740	LI/1751/06 z dnia 25.05.2006 r.	Chełm II w mieście Gdańsku
1741	XXII/589/08 z dnia 28.04.2008 r.	Chełm III – Anielinki w mieście Gdańsku
1752	XLVII/1045/13 z dnia 16.12.2013 r.	Chełm, skwer w rejonie ulicy Buczka w mieście Gdańsku
1753	X/221/15 z dnia 28.05.2015 r.	Chełm – cmentarz przy ul. Stoczniowców w mieście Gdańsku
1117	XXXIX/1325/05 z dnia 30.06.2005 r.	Śródmieście – rejon Targu Siennego, Podwala Grodzkiego i Nowych Ogrodów w mieście Gdańsku
1123	XLI/1361/05 z dnia 25.08.2005 r.	Śródmieście – rejon Biskupiej Górki w mieście Gdańsku
1143	VII/113/07 z dnia 26.02.2007 r.	Śródmieście – rejon Biskupiej Górki w mieście Gdańsku
1160	XLIV/1247/09 z dnia 30.12.2009 r.	Śródmieście – rejon ulic Górka i ks. Franciszka Rogaczewskiego w mieście Gdańsku
1174	LVIII/1402/14 z dnia 30.10.2014 r.	Śródmieście – rejon ulic Pohulanka i ks. Franciszka Rogaczewskiego w mieście Gdańsku

Źródło: opracowanie własne BRG

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

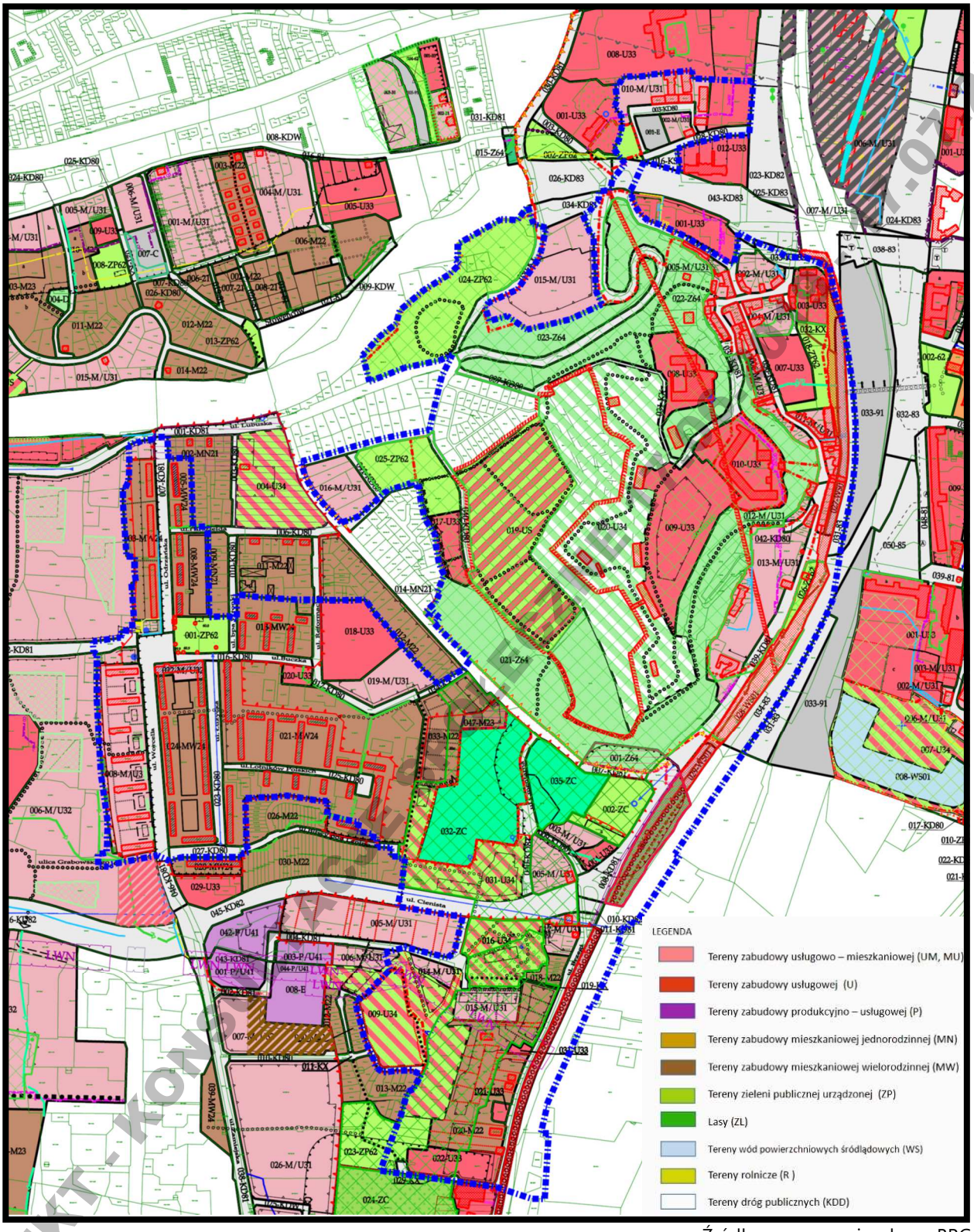

Źródło: opracowanie własne BRG

Rys. 3.5.1. Przeznaczenie w obowiązujących planach miejscowych terenów włączonych w granice podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm (kolorem niebieskim zaznaczono granice podobszaru)

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 07.03.2019

Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/ Stare Przedmieście

Na całym podobszarze Dolnego Miasta/Placu Wałowego/Starego Przedmieścia obowiązują plany miejscowe, w których ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo centrum miasta oraz terenów rekreacyjnych wzdłuż Opływu Motławy dominuje przeznaczenie mieszkaniowe o wysokim standardzie oraz funkcji usługowych. Pod funkcje zielenie ogólnodostępnej zabezpieczone są tereny Opływu Motławy, tereny nadbrzeże Martwej i Starej Motławy a także historyczne place: Targ Maślany i Plac Wałowy. Na terenie istnieją dość duże możliwości inwestycyjne zarówno dla rozwoju mieszkalnictwa i usług.

Działania planowane w ramach rewitalizacji nie będą wymagały zmiany obowiązujących planów miejscowych. W planach zabezpieczone są tereny do zachowania jako zieleni urządzonej w rejonie Opływu Motławy, Placu Wałowego, Targu maślanego i terenów nadbrzeżnych Nowej Motławy.

W tabeli nr 3.5.2. zestawiono obowiązujące plany miejscowe w granicach podobszaru Dolne Miasto/ Plac Wałowy/Stare Przedmieście, a na rys. 3.5.2 ich przeznaczenie.

Obecnie w granicach podobszaru sporządzany jest jeden miejscowy plany zagospodarowania przestrzennego: Stare Przedmieście – rejon Targu Maślanego i ulicy Lastadia (numer projektu planu 1188) – celem jest rewaloryzacja Targu Maślanego wraz z jego otoczeniem, co wpłynie na poprawę wizerunku Starego Przedmieścia. Natomiast korekta układu drogowego umożliwi zjazd z ul. Podwale Przedmiejskie w ul. Lastadia oraz przywróci północnemu odcinkowi ul. Lastadia przeznaczenie drogowe.

Tabela nr 3.5.2.

Zestawienie obowiązujących planów miejscowych na podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście

Nr planu	Numer i data uchwały RMG	Nazwa miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
1113	XXXV/1053/05 z dnia 17.02.2005 r.	Śródmieście – rejon Dolnego Miasta w mieście Gdańsku
1114	XLIX/1463/02 z dnia 23.05.2002 r.	Śródmieście – Wyspa Spichrzów Południe, Stare Przedmieście w mieście Gdańsku
1124	LII/1775/06 z dnia 29.06.2006 r.	Śródmieście – rejon Dolnego Miasta części mieszkaniowej w mieście Gdańsku
1127	XII/316/2003 z dnia 28.08.2003 r.	Śródmieście – rejon Dolnego Miasta – Reduta Żbik w mieście Gdańsku
1132	XIV/455/2003 z dnia 30.10.2003 r.	Śródmieście – rejon ulic Chłodnej i Sadowej w mieście Gdańsku
1150	LV/1879/06 z dnia 2006-09-28	Wyspa Spichrzów, rejon dawnego dworca Kłodno w mieście Gdańsku
1151	XVII/392/07 z dnia 29.11.2007 r.	Stare Przedmieście – rejon bastionu Św. Gertrudy i bastionu Żubr w mieście Gdańsku
1158	XLI/1160/09 z dnia 29.10.2009 r.	Stare Przedmieście – rejon ulic Żabi Kruk i Rzeźnickiej w mieście Gdańsku
1159	XL/1143/09 z dnia 24.09.2009 r.	Dolne Miasto – bastion Miś w mieście Gdańsku
1172	LV/1227/14 z dnia 26.06.2014 r.	Stare Przedmieście – rejon ulic Rzeźnickiej i Kocurki w mieście Gdańsku
1177	V/24/15 z dnia 29.01.2015 r.	Stare Przedmieście – rejon ulicy Lastadia w mieście Gdańsku
1189	XV/400/15 z dnia 29.10.2015	Stare Przedmieście rejon ulic Toruńskiej i Kocurki w mieście Gdańsku

Źródło: opracowanie własne BRG

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

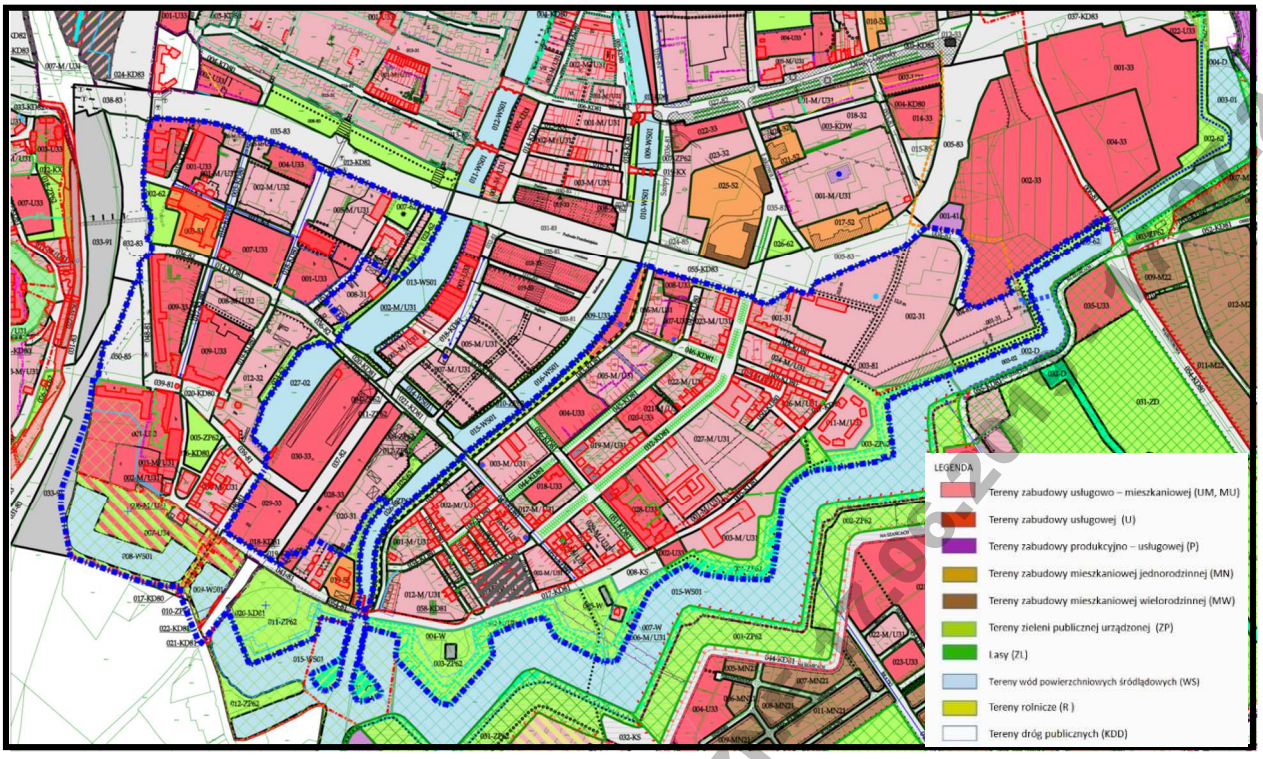

Źródło: opracowanie własne BRG

Rys. 3.5.2. Przeznaczenie w obowiązujących planach miejscowych terenów włączonych w granice podobszaru Dolne Miasto/ Plac Wałowy/Stare Przedmieście (kolorem niebieskim zaznaczono granice podobszaru)

Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

Cały podobszar rewitalizacji Nowego Portu z Twierdzą Wisłoujście pokryty jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, w którym tereny te przeznaczono pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo-usługową w rejonie historycznego układu urbanistycznego. Jego otoczenie przeznaczono pod funkcje przemysłowo-usługowo-składowe. Obowiązujące plany miejscowe przewidują przekształcenie istniejącego układu transportowego, co zmniejszy, ale nie zniweluje jego negatywnego oddziaływania na istniejącą zabudowę mieszkaniową. W granicach obszaru znajduje się teren dawnej bazy CPN o wysokim potencjalne dla funkcji rekreacyjno-sportowych na terenach zieleni urządzonej.

Planowane w ramach rewitalizacji działania inwestycyjne dotyczące dróg, przestrzeni publicznych czy terenów zieleni urządzonej są w większości zgodne z przeznaczeniem ustalonym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Teren Szańca Zachodniego, zgodnie z ustaleniami planu miejscowego przeznaczony jest pod teren zieleń rekreacyjną, a na jego północnym krańcu ustalenia planu dają możliwość lokalizacji usług z zielenią towarzyszącą. Planem miejscowym zabezpieczone są także tereny rezerwy pod rozwój cmentarza.

W tabeli nr 3.5.3 zestawiono obowiązujące plany miejscowe w granicach podobszaru Nowy Port wraz z Twierdzą Wisłoujście, a na rys. 3.5.3 ich przeznaczenie w obowiązujących planach.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.09.2019

Tabela nr 3.5.3.
Zestawienie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obwiązujących na podobszarze Nowego Portu z Twierdzą Wisłoujście

Nr planu	Numer i data uchwały RMG	Nazwa miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
0402	XXXVI/1153/2001 z dnia 21.06.2001 r.	Nowy Port – rejon Wolnocłowego Obszaru Celnego w mieście Gdańsku
0404	XII/319/2003 z dnia 28.08.2003 r.	Nowy Port Zachód w mieście Gdańsku
0405	XXIV/715/2004 z dnia 27.05.2004 r.	Nowy Port Wschód w mieście Gdańsku
0406	XXX/836/08 z dnia 27.11.2008 r.	Część dzielnicy Nowy Port w rejonie ulicy Wyzwolenia 48 i 49 w mieście Gdańsku
0407	XXIX/576/12 z dnia 30.08.2012 r.	Nowy Port rejon placu ks. Jana Gustkowicza w mieście Gdańsku
0408	LVI/1295/14 z dnia 28.08.2014 r.	Nowy Port – rejon ulicy Wyzwolenia 8 – teren Zespołu Szkół Morskich w mieście Gdańsku
0409	XIV/377/15 z dnia 24 września 2015 r.	Nowy Port rejon ulicy Na Zaspę 31 a – teren Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 5 w mieście Gdańsku
0504	XLV/1378/2002 z dnia 21.02.2002 r.	Młyniska – Letnica w mieście Gdańsku
1303	III/29/2002 z dnia 05.12.2002 r.	Westerplatte – Twierdza Wisłoujście w mieście Gdańsku
1309	LV/1226/14 z dnia 26.06.2014 r.	Stogi Portowe – teren dawnego Siarkopolu w rejonie Twierdzy Wisłoujście w mieście Gdańsku
1310	LV/1225/14 z dnia 26.06.2014 r.	Stogi Portowe – teren Nabrzeża Obrońców Poczty Polskiej w rejonie Twierdzy Wisłoujście w mieście Gdańsku
1314	XXII/601/16 z dnia 28.04.2016	Stogi Portowe w rejonie Twierdzy Wisłoujście i ul. Charpentiera w mieście Gdańsku

Źródło: opracowanie własne BRG

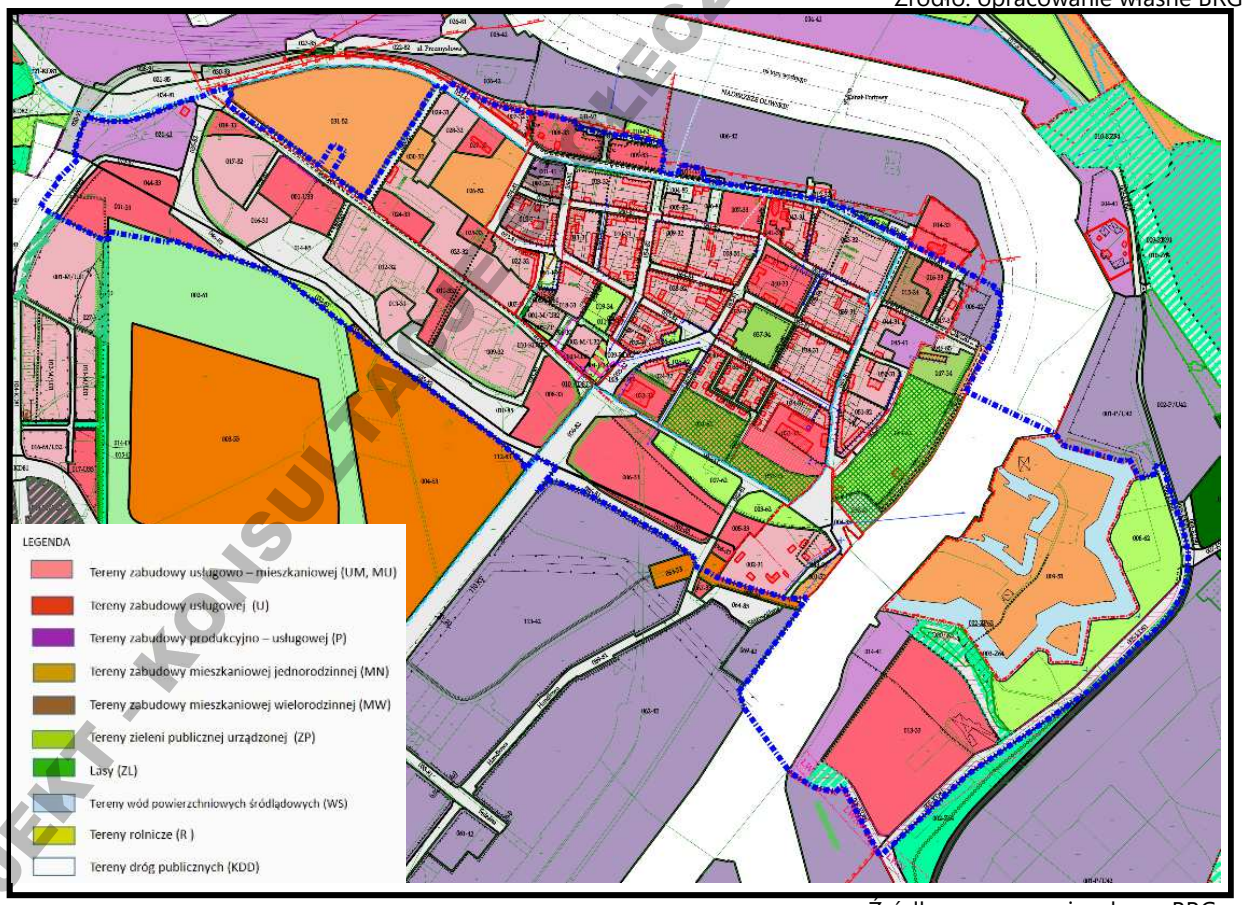

Źródło: opracowanie własne BRG

Rys. 3.5.3. Przeznaczenie w obowiązujących planach miejscowych terenów włączonych w granice podobszaru Nowy Port wraz z Twierdzą Wisłoujście (kolorem niebieskim zaznaczono granice podobszaru)

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Obecnie na przedmiotowym obszarze sporządzane są dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Nowy Port – Letnica rejon ulic Wyzwolenia, tzw. Nowej Wyzwolenia i Letnickiej (numer projektu planu 0410). Głównym celem planu jest dostosowanie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenu w dostosowaniu do uaktualnionej koncepcji obsługi drogowej, ustalenie spójnych zasad kształtowania przestrzeni i jednolitych wytycznych dla nowej zabudowy, wpisujących się w strukturę funkcjonalno-przestrzenną Nowego Portu.
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Nowy Port w rejonie ulic Kasztanowej i Wyzwolenia(numer projektu planu 0412). Celem planu jest ustalenie przeznaczenia oraz sposobu zagospodarowania i zabudowy terenu pozwalające na jego lepsze wykorzystanie i użytkowanie, przy jednoczesnym zachowaniu i ochronie walorów środowiska kulturowego. Planowane zagospodarowanie powinno stanowić uzupełnienie istniejącej zabudowy mieszkaniowo-usługowej w strukturze dzielnicy i pozwolić na przekształcenie funkcjonalno-przestrzenne terenu, na którym obecnie zlokalizowane są tymczasowe garaże.

Ponadto planuje się przystąpienie do kolejnych trzech planów:

- mpzp Nowy Port rejon ulicy Oliwskiej i dawnego dworca kolejowego Nowy Port w mieście Gdańsku (0411),
- mpzp Nowy Port rejon ulicy Wilkow Morskich w mieście Gdańsku (0412),
- mpzp Nowy Port rejon ulicy Wyzwolenia 41 w mieście Gdańsku (0413).

Podobszar Orunia

Planami miejscowymi pokryta jest niewielka część podobszaru Orunia. Tereny położne pomiędzy Traktem Św. Wojciecha, a ul. Przy Torze przeznaczone zostały pod rozwój funkcji usługowych, mieszkaniowych i przemysłowych, a w północnej części obszaru pod funkcje transportowe z węzłem integracyjnym. Niewielkie pokrycie planami miejscowymi wynika z ograniczonych możliwości inwestycyjnych oraz braku ostatecznych decyzji odnośnie rozwiązań transportowych tej części miasta a także planów rozbudowy linii kolejowej. Istotne jest zarezerwowanie terenów na cele publiczne, takie jak: węzeł integracyjny „Czerwony Most", rezerwa pod zbiornik retencyjny i rozbudowę cmentarza. W Studium z 2018r. zawarto nowe kierunki rozwoju przestrzennego dla tego rejonu miasta.

W tabeli nr 3.5.4 zestawiono obowiązujące plany miejscowe w granicach podobszaru Orunia, a na rys. 3.5.4. ich przeznaczenie.

Obecnie na przedmiotowym podobszarze sporządzane są dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gdańsk Orunia – „Czerwony Most" (numer projektu planu 1603 – prace nad planem zostały zawieszone do czasu opracowania docelowej koncepcji układu transportowego w tym rejonie miasta),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Chełm – cmentarz przy kościele pw. Św. Ignacego Loyoli (numer projektu planu 1754) – głównym celem sporządzanego planu jest rozszerzenie cmentarza.

PROJEKT KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Tabela nr 3.5.4.

Zestawienie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podobszarze Orunia

Nr planu	Numer i data uchwały RMG	Nazwa miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
1605	XII/314/2003 z dnia 28.08.2003	Orunia Dolna – rejon ul. Trakt Św. Wojciecha 213 w mieście Gdańsku
1608	XXXVII/1067/09 z dnia 25.06.2009	Orunia – rejon ulicy Trakt Św. Wojciecha i ulicy Gościnnej w mieście Gdańsku
1730	LI/1527/02 z dnia 07.02.2002	Ulica Nowa Podmiejska na odcinku od trasy P-P do ul. Raduńskiej w mieście Gdańsku
1731	XLIX/1466/02 z dnia 23.03.2002	Ulica Nowa Podmiejska na odcinku od ulicy Raduńskiej do Kanału Raduni w mieście Gdańsku
1737	XXXVI/1160/05 z dnia 31.03.2005	Rejonu ulic Kadmowej i Platynowej w mieście Gdańsku
1741	XXII/589/08 z dnia 28.04.2008	Chełm III – Anielinki w mieście Gdańsku
1913	XXXIII/911/09z dnia 26.02.2009	Maćkowy IV w mieście Gdańsku

Źródło: opracowanie własne BRG

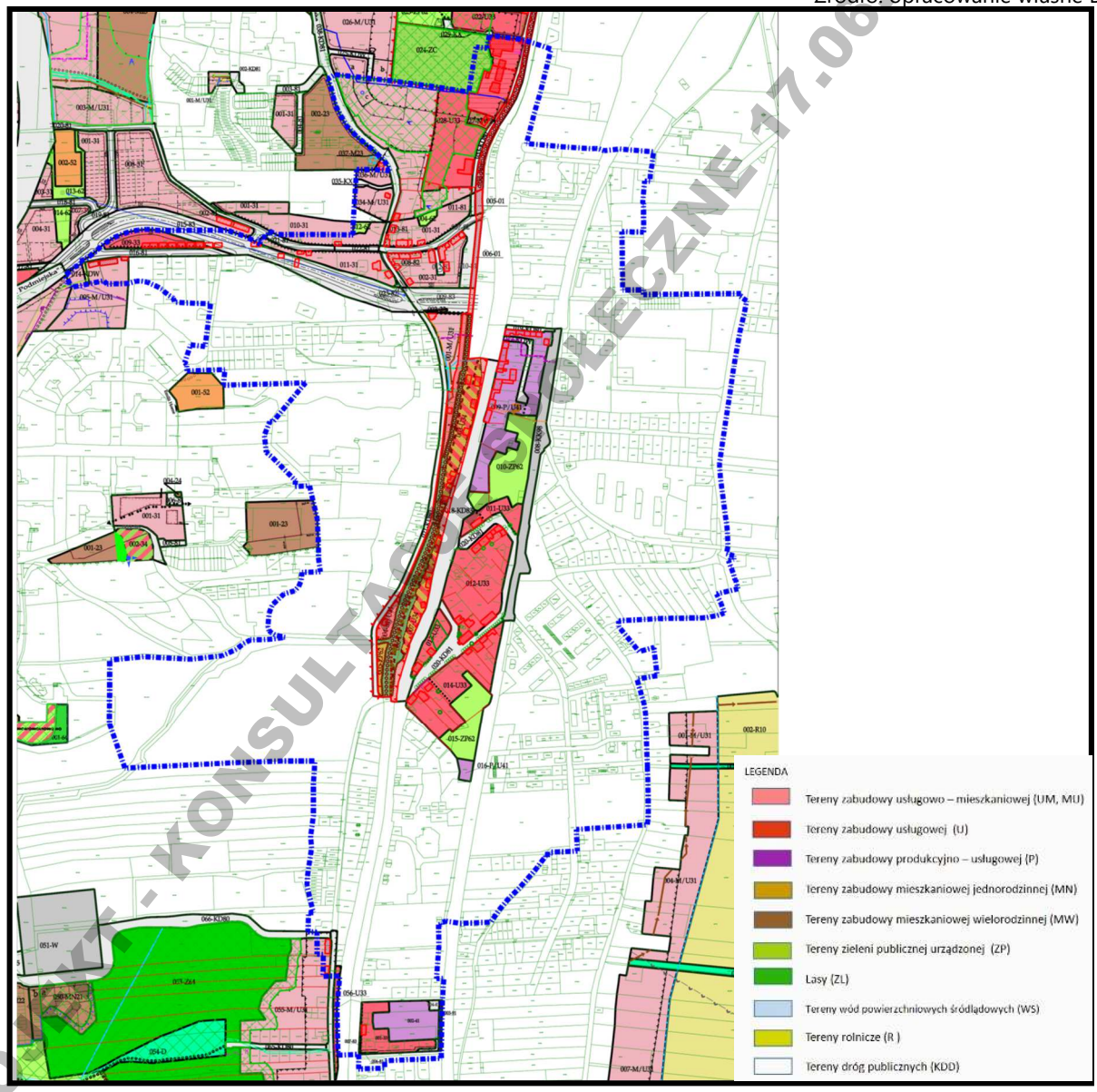

Źródło: opracowanie własne BRG

Rys. 3.5.4. Przeznaczenie terenów włączonych w granice podobszaru Orunia w obowiązujących planach miejscowych (kolorem niebieskim zaznaczono granice podobszaru)

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

4. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z niniejszą prognozą

4.1. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 i Planu zagospodarowania przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Gdańska Gdynia Sopot 2030

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 oraz stanowiącego jego część projektu Planu zagospodarowania przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot 2030 wykonana została w 2016 r. przez Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego w Słupsku.

Podstawowym celem prognozy było ustalenie, czy oceniany projekt PZPWP 2030 sprzyja realizacji celów ochrony środowiska, zapisanych w międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych dokumentach poświęconych zagadnieniom rozwoju zrównoważonego.

W Prognozie skoncentrowano się na ocenie sposobu, w jakim projekt Planu kształtuje politykę przestrzenną województwa oraz jak rozwiązuje problemy wynikające ze współistnienia wcześniej przesądzonych przedsięwzięć. Generalnie można stwierdzić, że cele sporządzenia Planu pokrywają się z zadaniami, jakie zostały ujęte w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska.

W Prognozie oddziaływania na środowisko projektu Planu zagospodarowania przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot 2030 wskazano szereg pozytywnych dla środowiska i zdrowia mieszkańców skutków jego realizacji, co w znacznej części zgodne jest z oceną skutków realizacji planowanych działań rewitalizacyjnych określonych w projekcie GPR.

W prognozie pozytywnie oceniono działania zawarte w kierunkach *Kształtowanie struktur sieci osadniczej zgodne z wymogami ładu przestrzennego*. Prognozuje się, że w sposób niemalże wzorowy nastąpi pogodzenie zadań wynikających z potrzeb rozwoju społecznego i gospodarczego z polityką ekologiczną i pryncypiami rozwoju zrównoważonego.

Z pozytywnym wpływem na zabytki wiązać się będzie realizacja działań i przedsięwzięć w ramach kierunku Ochrona obszarów o charakterystycznym krajobrazie kulturowym lub znaczeniu historycznym. Planowane działania na rzecz poprawy jakości przestrzeni publicznych, zielonej infrastruktury oraz ładu przestrzennego w ramach tego kierunku zdecydowanie podniosą walory estetyczne przestrzeni publicznych tworząc odpowiednią oprawę, między innymi, dla obiektów zabytkowych, wpływając w istotny sposób na sferę wartości kultury materialnej i niematerialnej, która decyduje w dużym stopniu o jakości środowiska zamieszkania. Także rewitalizacja obszarów zdegradowanych w miastach w ramach kierunku Kształtowanie wysokiej jakości środowiska miejskiego może doprowadzić do poprawy stanu technicznego wielu obiektów zabytkowych. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych nada tej przestrzeni nową wartość i jakość. Wzrosną także wartości ekonomiczne poszczególnych nieruchomości w obrębie obszaru, jak i obszarów sąsiadujących.

Niezmierne istotne dla kształtowania walorów krajobrazowych w przestrzeni zurbanizowanej odgrywać będą następujące planowane działania:

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

- rewitalizację obszarów zdegradowanych, w których występuje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, funkcjonalno -przestrzennych i technicznych;
- ponowne wykorzystanie obszarów poprodukcyjnych, pokolejowych, powojskowych, które utraciły swoje dotychczasowe funkcje i/lub walory środowiskowe, a posiadają potencjał do rozwoju funkcji: mieszkaniowych, mieszkaniowo-usługowych, usługowych, rekreacyjnych, a także związanych z zieloną infrastrukturą, z uwzględnieniem koniecznych do przeprowadzenia przekształceń funkcjonalno-przestrzennych, rekultywacji oraz działań rewaloryzacyjnych, remontowych czy modernizacyjnych;
- rozwój nowych i podnoszenie jakości istniejących przestrzeni publicznych;
- podnoszenie jakości istniejących struktur podmiejskich;
- planowanie oraz realizacja systemów i obiektów zielonej infrastruktury, jako czynników mających wpływ na organizację przestrzeni (w tym kształtowanie struktur osadniczych) oraz zapewnienie w niej udziału funkcji przyrodniczo-rekreacyjnych.

Pozytywnego wpływu na różnorodność biologiczną należy się spodziewać w związku z realizacją działań w ramach kierunku *Rewitalizacja zdegradowanych struktur mieszkaniowych, w aspekcie przestrzenno-funkcjonalnym,* który służy w szczególności poprawie warunków mieszkaniowych i zdrowotnych mieszkańców oraz zmniejszeniu niekorzystnych oddziaływań, m.in. poprzez ograniczenie zużycia energii i wody, poprawę dostępności do systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Pośrednio sprzyjać też będzie polepszeniu funkcjonowania ekosystemów na danym obszarze.

Pozytywnego wpływ na poszczególne komponenty środowiska można oczekiwać w związku z realizacją części działań przewidzianych do realizacji w kierunku *Ochrona obszarów o charakterystycznym krajobrazie kulturowym lub znaczeniu historycznym*. Służyć temu celowi mogą zwłaszcza działania dotyczące kompleksowej rewitalizacji i rewaloryzacji zdegradowanych zabytkowych założeń przestrzennych obszarów historycznych, obiektów i zespołów zabytkowych oraz zachowania i odtwarzania dawnych układów i funkcji terenów zielonych. Jedyne możliwe negatywne oddziaływania wiązać się będą z pracami budowlanymi związanymi z remontem i rewitalizacją obiektów zabytkowych i terenów do nich przyległych. Będą to jednak oddziaływania krótkoterminowe i okresowe.

Na poprawę jakości powietrza wpływ będzie miała rewitalizacja zdegradowanych struktur mieszkaniowych, która w aspekcie przestrzenno-funkcjonalnym służy w szczególności poprawie warunków mieszkaniowych i zdrowotnych mieszkańców oraz zmniejszeniu oddziaływania na środowisko, m.in. poprzez ograniczenie zużycia energii. Pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi będą miały działania związane z rewitalizacją terenów zdegradowanych, ponowne wykorzystanie obszarów poprodukcyjnych, pokolejowych, powojskowych przewidziane w kierunku *Efektywne i bezpieczne wykorzystanie zasobów przestrzeni dla działalności gospodarczej*. Dzięki podjętym działaniom tereny te będą w dalszym ciągu (lub ponownie poprzez recykling przestrzeni) wykorzystywane w sferze aktywności społeczno-gospodarczej, zmniejszając popyt na tereny otwarte.

Na polepszenie warunków życia i zdrowia mieszkańców pozytywny wpływ będzie mieć rewitalizacja zdegradowanych struktur mieszkaniowych oraz poprawa dostępności przestrzennej do podstawowych usług publicznych poprzez modernizację i rozbudowę istniejącej infrastruktury

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

oraz budowę nowej. Ważnym aspektem działań rewitalizacyjnych jest poprawa warunków i jakości życia mieszkańców. Sprzyjać temu będzie rozwój usług publicznych (kina, muzea, galerie handlowe), rekreacyjnych (tereny i obiekty sportowe, ścieżki rowerowe), naukowych (instytuty, laboratoria, szkoły wyższe) czy też oświatowych (biblioteki, szkoły publiczne). Pożądanym efektem rewitalizacji będzie również aktywizacja samego społeczeństwa miejskiego, która przejawiać się będzie w inicjowaniu działań społecznych i wdrażania ich w realiach miasta.

4.2. Prognoza oddziaływania na środowisko Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska z 2018 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko *Studium* uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska wykonana została w 2017 r. przez Zespół Środowiska Biura Rozwoju Gdańska. Celem prognozy oddziaływania na środowisko *Studium* było dostarczenie niezbędnych informacji na temat rodzaju, wielkości oraz zasięgu przestrzennego przewidywanych skutków realizacji jego ustaleń na środowisko, a przede wszystkim, na zdrowie mieszkańców i standardy ich zamieszkania. Należy podkreślić, że jednym z głównych celów wymienionych w projekcie S*tudium* jest zrównoważony *rozwój miasta do wewnątrz*, który wiązać się będzie z określonymi skutkami dla środowiska i nie zawsze będą to skutki pozytywne. **Zrównoważone zagospodarowanie miasta może w początkowej fazie realizacji powodować określone negatywne skutki dla środowiska i stanowić uciążliwości dla mieszkańców, ale w kontekście końcowego zaplanowanego efektu korzystnie wpłynie na standardy zamieszkania, rekreacji i wypoczynku mieszkańców.**

Przeważająca część terenów Gdańska była już przeznaczona pod zabudowę i zagospodarowanie w obowiązującym *Studium*. Jednak przyjęcie głównego kierunku rozwoju polegające na wypełnianiu struktur urbanistycznych wewnątrz miasta, spowoduje nieodwracalne zmiany: rzeźby terenu i budowy geologicznej. Skala tych zjawisk uzależniona będzie od przyjętych rozwiązań na etapie sporządzania planów miejscowych.

W prognozie oddziaływania na środowisku *Studium* jako oddziaływanie pozytywne oceniono ustalenia w zakresie podniesienia standardów zamieszkania, a tym samym zdrowia mieszkańców. Analizowany dokument zakłada także poprawę obsługi w zakresie transportu publicznego oraz dostępu do sieci infrastrukturalnych. Istotnym założeniem kierunkowym S*tudium* była również poprawa w zakresie dostępności do terenów zieleni oraz dostępności do usług, w tym również poszerzenie oferty związanej z rekreacją i spędzaniem wolnego czasu. Na terenach przeznaczonych pod funkcje mieszkaniowe i mieszkaniowo-usługowe położonych w Ogólnomiejskim Systemie Terenów Aktywnych Biologicznie (OSTAB) prognozuje się zachowanie wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej, co pozwoli również na czasowe przebywanie drobnej fauny i zachowania jego ciągłości przestrzennej Natomiast na terenach położonych poza systemem OSTAB nastąpi zmniejszenie ogólnej powierzchni pokrytej roślinnością oraz wykorzystywanej przez faunę.

Oba przyjęte scenariuszy rozwoju miasta związane ze stopniowym wzrostem liczby mieszkańców mogą mieć wpływ na zwiększenie zapotrzebowania na wodę, a to może naruszyć równowagę obiegu wody podziemnej. Jednak te potencjalne, negatywne skutki mogą być ograniczone lub zminimalizowane w wyniku kontynuowania monitoringu osłonowego i szczegółowych wskazań prowadzenia eksploatacji wód podziemnych na ujęciach miejskich.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Studium podtrzymuje i uzupełnia szereg zaplanowanych działań naprawczych, mających na celu poprawę jakości powietrza w mieście, redukcję emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. W prognozie omówiono również skutki realizacji ustaleń *Studium* na dobra materialne, zabytki, środowisko i zdrowie mieszkańców.

W *Studium* główny kierunek rozwoju systemu transportowego to zrównoważona polityka transportowa polegającą na priorytetowym traktowaniu ruchu pieszego, rowerowego i transportu zbiorowego. Rozbudowa układu drogowego i kolejowego będzie jednak nieunikniona, co wiązać się będzie z miejscowym obniżeniem się standardu zamieszkania i wypoczynku mieszkańców.

Zapisy *Studium* uwzględniają potrzebę kompleksowej ochrony obiektów zabytkowych poprzez zachowanie i ustanawianie stref ochronnych zabytkowych obiektów i zespołów ma to na celu rozszerzenie ochrony na te zasoby kulturowe, które nie są chronione na podstawie przepisów odrębnych. Ochrona krajobrazu w projekcie *Studium* realizowana jest poprzez: wyznaczenie stref określających warunki i kierunki kształtowania krajobrazu, wskazanie obiektów i obszarów kluczowych w krajobrazie miasta oraz wskazanie najważniejszych elementów w strukturze krajobrazowej (np. punkty widokowe).

W *Studium* wskazano obszary zdegradowane, wymagające działań rewitalizacyjnych. Nie stanowią one samoistnego jego ustalenia, lecz wynikają z uchwały RMG z 2016 r. Ustalenia studium są zgodne z działaniami wpisanymi do Gminnego Programu Rewitalizacji.

5. Uwarunkowania środowiskowe realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska

Kompleksową analizę i ocenę aktualnego stanu wybranych elementów środowiska oraz form użytkowania terenów, które mają bezpośredni wpływ na jakość i warunki życia mieszkańców poszczególnych podobszarów, które włączone zostały do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na lata 2017-2023, opisano w opracowaniu wykonanym w 2016 r. w Biurze Rozwoju Gdańska pt.: *„Analizy środowiskowe. Gminny Program Rewitalizacji miasta Gdańska"*. Opracowanie zawiera charakterystykę środowiska na 4 wybranych podobszarach z uwzględnieniem warunków klimatycznych, aerosanitarnych, akustycznych, lokalizacji obiektów i obszarów uciążliwych dla mieszkańców, gruntów zanieczyszczonych, terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, dostępności do terenów zieleni urządzonej i infrastruktury, analizuje problemy niskiej emisji.

W 2019 r. wykonano aktualizację stanu środowiska na wydzielonych podobszarach. Aktualizacja dotyczyła wszystkich komponentów środowiska, dla których posiadano nowsze dane, np. o jakości wód powierzchniowych i podziemnych, o warunków akustycznych, terenach występowania gruntów zanieczyszczonych, dostępności do terenów zieleni urządzonej, czy ustanowionych form ochrony przyrody i zinwentaryzowanych obszarach cennych przyrodniczo.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

5.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm

Budowa geologiczna

Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm, włączony do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska położony jest na Wysoczyźnie, we wschodniej części Pojezierza Kaszubskiego; przy czym teren Starego Chełmu leży na wierzchowinie wysoczyzny, a pozostała część, czyli Biskupia Górka wraz z Zaroślakiem i Starymi Szkotami położone są w obrębie jej strefy krawędziowej. Osobliwość strefy krawędziowej wynika z rozcięcia pierwotnej powierzchni wysoczyzny gęstą siecią dolin erozyjnych, różnej rangi i rozmiarów. W efekcie tego rozcięcia ukształtowanie terenu przedstawia się, jako zespół pagórów i dolin o bardzo dużych, jak na warunki niżowe, nachyleniach stoków i wysokościach względnych. Pas terenu wzdłuż Kanału Raduni, we wschodniej części podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm, budują stożki deluwialne powstałe u podnóża wysoczyzny. Ich geneza jest złożona, gdyż w podłożu występuje kopalna powierzchnia (terasa) wyerodowana przez wody roztopowe lądolodu, która przykryta jest przez zróżnicowanej wielkości stożki napływowe, ukształtowane przez wody spływające z wysoczyzny i rozcinające je. W budowie geologicznej podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm przeważają gliny, wzdłuż wschodniej jego granicy występują grunty piaszczyste, a w części północno -wschodniej i środkowej – nasypy i budowle fortyfikacyjne.

Rzeźba terenu i zagrożenie ruchami masowymi ziemi

Konsekwencją położenia podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm w brzegowej części wysoczyzny morenowej jest znaczne zróżnicowane ukształtowania powierzchni. Największym urozmaiceniem rzeźby charakteryzuje się Biskupia Górka, której zbocza stromo opadają w kierunku północnym, południowym i wschodnim. Rzędne, w tym rejonie przekraczają 50 m n.p.m. Dodatkowo ukształtowanie powierzchni urozmaicają bastiony ziemne zlokalizowane w części środkowej i północnej Biskupiej Górki (bastiony od południa: Zbawiciela, Pośredni, Ostroróg i Villigance). Najwyżej położone punkty znajdują się na Bastionach Ostroróg i Villigance – około 65 m n.p.m. Skarpy Biskupiej Górki, w *Rejestrze osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi dla terenu miasta Gdańska* (2011 r.), zaliczone zostały do terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Największą dynamiką spadku charakteryzują się skarpy schodzące w kierunku wschodnim (w rejonie ulic Biskupiej, Na Stoku i Zaroślak), które w wielu miejscach podcięte zostały przez zabudowę. W tej części Biskupiej Górki zidentyfikowano kilka aktywnych osuwisk: między ulicami Stoczniowców i Cienistą, na wschód od ulicy Reformackiej i w rejonie dawnego cmentarza żydowskiego. Kolejny teren zagrożony osuwaniem się mas ziemnych położony jest na południe od ulicy Cienistej, gdzie znajdują się budowle obronne –„Szaniec Jezuicki" (zwany również Fortem Anielinki), w rejonie którego wysokości terenu osiągają 59 m n.p.m. Na południowy wschód od „Szańca Jezuickiego" występuje przekształcone, nieaktywne osuwisko. Fragment strefy krawędziowej występujący w granicach podobszaru przecinają trzy poprzecznie ulice (aleja Armii Krajowej, Stoczniowców i Cienista) tworząc podłużne formy terenowe podcięte stromymi antropogenicznymi skarpami. Najbardziej wyrównaną powierzchnią terenu charakteryzuje się zachodnia część podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm – fragment Starego Chełmu, położonego na wierzchowinie wysoczyzny, gdzie rzędne wahają się granicach 60 m n.p.m., a zagrożenie ruchami masowymi ziemi nie występuje. Najniżej w granicach podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm położony jest pas terenu, na wschód od Kanału Raduni, którym przebiega ulica Trakt Św. Wojciecha. Teren ulicy położony jest kilka metrów poniżej Kanału (około 10 m n.p.m. w części

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

północnej do około 5 m n.p.m. w środkowym odcinku ulicy). Deniwelacje w granicach podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm wynoszą około 60 metrów.

Państwowy Instytut Geologiczny na podstawie zebranych danych przedstawił zakres prac przeciwosuwiskowych w rejonie Biskupiej Górki, gdzie wskazano sześć miejsc, które wymagają budowy zabezpieczeń przeciwosuwiskowych. Od końca 2016 r., w ramach przygotowań wycięto ponad 160 drzew na zboczach osuwisk wzdłuż ul. Na Stoku, a w 2017 r. rozpoczął się pierwszy etap wzmacniania skarpy Biskupa Górka, który obejmował odciążenie korony zbocza wzdłuż ul. Na Stoku i w pobliżu ul. Zaroślak. Następny etap prac dotyczyć będzie zabezpieczenia skarpy w pobliżu ulic: Pohulanka i Biskupia. Całość realizacji zabezpieczeń przeciwosuwiskowych potrwa około dwóch lat. Wykonane prace przeciwosuwiskowe wpłyną bardzo korzystnie na zwiększenie stateczności skarp, znacznie zmniejszając zagrożenia dla zabudowy zlokalizowanej u jej podnóża, a tym samym dla życia i zdrowia jej mieszkańców.

Wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z podziałem Polski na jednolite części wód powierzchniowych[2] (JCWP) podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm położony jest w zlewni Zatoki Gdańskiej, w obrębie JCWP rzecznej oznaczonej symbolem RW 20000486969 Kanał Raduński, który poprzez Motławę wpada do Martwej Wisły. Niewielka, północna część podobszaru, od ulicy Pohulanka położona jest w zlewni Potoku Siedlickiego, będącego również dopływem Kanału Raduńskiego. Wąski pas terenu na wschód od Kanału Raduńskiego jest odwadniany mechanicznie i włączony został do polderu Orunia, który jest częścią JCWP rzecznej oznaczonej symbolem RW 2000048699 Motława. Obszary stale lub okresowo podmokłe w granicach podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm nie są reprezentowane. Ze względu na występujące w podłożu grunty spoiste-trudno przepuszczalne nie stwierdzono obecności wody gruntowej do głębokości 4,5 m p.p.t. Pierwszy poziom wód gruntowych o zróżnicowanych warunkach występuje na głębokościach od 5 m do 20 m, a jedynie w zachodniej części Biskupiej Górki poziom ten może występować na głębokości mniejszej niż 5 m. Stopień zagrożenia zanieczyszczenia wód podziemnych jest bardzo niski z powodu dobrej izolacji, a tylko miejscami średni, gdzie izolacja jest słaba.

Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm położony w granicach GZWP nr 111 Subniecka Gdańska. Zbiornik występuje na znacznych głębokościach: strop piaszczystej warstwy wodonośnej zalega przeważnie na rzędnych od -100 do -140 m n.p.m. i opada w kierunku południowo-wschodnim; w północnych krańcach swojego zasięgu miąższość warstwy wodonośnej wynosi około 39 m do 46 m. Zgodnie z podziałem Polski na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm położony jest w granicach JCWPd 15.

Zagrożenie powodziowe

W Gdańsku zagrożenie powodziowe występuje od rzek: Wisły, Martwej Wisły, Motławy i Raduni oraz od wód Zatoki Gdańskiej, co skutkowało koniecznością budowy wałów przeciwpowodziowych, chroniących tereny nadrzeczne przed zalewaniem. W kwietniu 2015, wykonano w ramach projektu ISOK – *Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi*

[2]jednolita część wód powierzchniowych (JCWP) to oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro (włączając w to inne naturalne zbiorniki, np. naturalne stawy), sztuczny zbiornik wodny, ciek (struga, strumień, potok, rzeka, kanał), a także fragment morskich wód wewnętrznych, przejściowych lub przybrzeżnych. Większe cieki dzielone są na mniejsze odcinki stanowiące JCWP.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

zagrożeniami mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego. Przedstawiają one obszary zagrożenia powodziowego o określonym prawdopodobieństwie ich wystąpienia: obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2 %, (czyli raz na 500 lat), obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%, (czyli raz na 100 lat) oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10 %, (czyli raz na 10 lat). Obszary zagrożenia powodziowego o prawdopodobieństwie 1 % i 10 %, są to obszary szczególnego zagrożenia powodziowego, w rozumieniu przepisów ustawy Prawo wodne. W grudniu 2017 r. przeprowadzono aktualizację map zagrożenia i ryzyka powodziowego dla odcinków ujściowych rzek. Po przeprowadzonej aktualizacji granic obszarów zagrożenia powodziowego nastąpiły niewielkie zmiany również w granicach podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm. Przepisy ustawy Prawo wodne określają zakazy wykonywania robót i czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią, zwiększyć zagrożenie powodziowe lub spowodować zagrożenie dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi. Fragmenty podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm nie zostały włączone do obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego raz na 10 i raz na 100 lat. Jedynie niewielki jego fragment, w części południowo wschodniej, w rejonie posesji nr 37 przy ulicy Trakt Św. Wojciecha położony jest na obszarze zagrożonym powodziowego od wody 500 - letniej.

Warunki klimatu lokalnego

Na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm, zgodnie z podziałem obszaru aglomeracji gdańskiej na typy klimatów lokalnych J. A. Trappa, występują cechy klimatu lokalnego zarówno Wysoczyzny Gdańskiej, jak i jej strefy krawędziowej, a w wąskim pasie terenu wzdłuż Kanału Raduni - również cechy klimatu Żuław Wiślanych silnie zmodyfikowane wskutek istniejącego zagospodarowania. Klimat lokalny Wysoczyzny Gdańskiej ze względu na swoje oddalenie od brzegu morskiego oraz wysokość nad poziomem morza, charakteryzuje się niższymi minimalnymi oraz średnimi rocznymi temperaturami powietrza, większą liczbą dni mroźnych i bardzo mroźnych. Występują tu ponadto wysokie roczne amplitudy temperatur powietrza oraz dobre przewietrzanie. W strefie krawędziowej klimat lokalny jest łagodniejszy. Obserwuje się znacznie wyższe średnie dobowe, maksymalne i minimalne temperatury powietrza niż temperatury występujące na wysoczyźnie. Występuje tu również wyższa wilgotność względna powietrza oraz wyraźnie niższe prędkości wiatru. Klimat lokalny pasa terenu na wschód od Kanału Raduni, z racji usytuowania w cieniu aerodynamicznym strefy krawędziowej Wysoczyzny odznacza się specyficznymi cechami klimatu lokalnego terenów zurbanizowanych, na których występują podwyższone temperatury powietrza, obniżona wilgotność względna powietrza, niższe prędkości wiatru oraz stosunkowo wysokie prawdopodobieństwo długookresowego zalegania chłodnego i wilgotnego powietrza w warstwie przyziemniej.

Środowisko biotyczne

Znaczne fragmenty podobszaru Biskupiej Górki/Starego Chełmu, pokryte są zróżnicowanymi przestrzennie i gatunkowo zadrzewieniami. Najbardziej wartościowe płaty zadrzewień porastają dawne fortyfikacje i strome zbocza Biskupiej Górki. Są wśród nich, przede wszystkim jesiony, klony, kasztanowce, dęby oraz miejscowo pojawiające się krzewy czarnego bzu i wiśni. Niektóre drzewa to okazy pomnikowe. Występujące tu zwarte zadrzewienia, roślinność krzewiasta i zielna pełnią bardzo ważną rolę w ochronie skarp przed procesami erozyjnymi oraz kształtują pozytywne warunki topoklimatyczne. Okazy starodrzewu, reprezentowane przez lipy drobnolistne, klony, buki,

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

kasztanowce oraz robinie akacjowe występują również w południowej części podobszaru, na Starych Szkotach, pomiędzy ulicami Cienistą, Brzegi i Fortem Anielinki. Jest to pozostałość po dawnym ogrodzie przyrestauracyjnym Schahnasjahna założonym pod koniec XVIII wieku. Ważny element szaty roślinnej stanowi zadrzewienie cmentarzy (żydowski i katolicki przy ulicy Cmentarnej oraz teren pocmentarny przy ulicy Zielonogórskiej). Gatunki najczęściej spotykane na cmentarzach w granicach podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm to: lipy, klony, kasztanowce i jesiony. W środowisku biotycznym podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm ważną rolę pełnią ogrody przydomowe towarzyszące zarówno zabudowie jednorodzinnej, jak i zabudowie wielorodzinnej położonej w zachodniej jego części. Dużą wartość krajobrazową mają zadrzewienia przyuliczne w ulicach: Odrzańskiej, Worcela i Łużyckiej. Gatunkowo są jednorodne i tworzą aleje klonowe. Dla południowo wschodniego pasa terenu, położonego w granicach analizowanego podobszaru, charakterystyczne są szpalery starych lip i klonów, rosnących po obu stronach Kanału Raduni.

W rejonie Biskupiej Górki na terenach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, położonych wzdłuż ulic Na Stoku, Biskupiej i Zaroślak, w pierwszym etapie prac przeciwosuwiskowych prowadzonych pod koniec 2016 roku, wycięto ponad 160 drzew.

Dostępność do zieleni urządzonej

Na standard jakości życia i zdrowia mieszkańców podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm wpływ ma, między innymi, dostępność do terenów zieleni. Prawie cały ten podobszar znajduje się w strefie pieszego 15 minutowego dojścia pieszego (500 m w linii prostej), do największego, w tym rejonie, zadrzewionego częściowo urządzonego terenu jakim jest Biskupia Górka oraz do położonego w jej obrębie Gdańskiego Ośrodka Sportu przy ulicy Zielonogórskiej - rys. 5.1. Mieszkańcy wschodniej części podobszaru Biskupiej Górki i Zaroślaka mieszkają w strefie pieszego 15 minutowego dojścia do parku nad Opływem Motławy. W granicach podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm w strefie pieszego 15 minutowego dojścia do zieleni urządzonej o powierzchni ponad 2 ha mieszka 92% mieszkańców tego podobszaru. W granicach analizowanego podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm znajdują się również trzy tereny zieleni urządzonej: skwer przy ulicy Buczka, zieleń wzdłuż Kanału Raduni oraz zieleń w rejonie kościoła Mennonitów. Stan i wyposażenie terenów użytkowanych rekreacyjnie jest jednak zróżnicowany, w niektórych przypadkach bardzo słaby. W strefie braku możliwości dojścia pieszego 15 minutowego do terenów zieleni urządzonej (w odległości większej niż 500 metrów w linii prostej) mieszka tylko 7,5 %, i dotyczy to mieszkańców:

- zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w rejonie południowego odcinka ulicy Worcella;
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej i wolnostojącej przy ulicy Szkockiej i Kolonii Anielinki.

Podstawowym problemem jest nie tylko możliwość pieszego 15 minutowego dojścia do terenów zieleni urządzonej, ale ich, jakości, zagospodarowania i wyposażenia.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

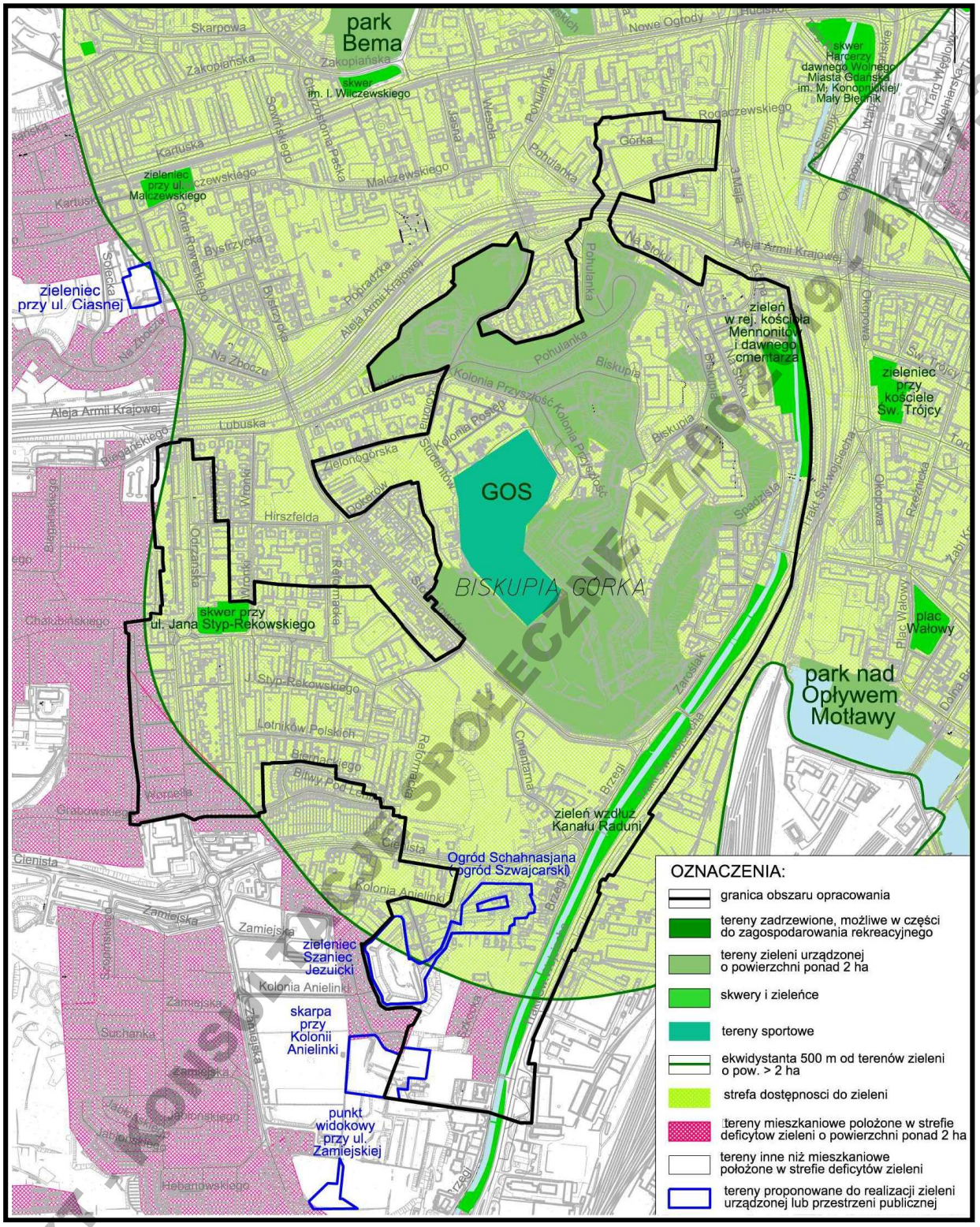

Źródło: opracowanie własne BRG

Rys. 5.1. Położenie podobszaru Biskupia Górka w stosunku do izolinii 15-minutowego pieszego dojścia do terenów zieleni urządzonej o powierzchni ponad 2 ha

Walory krajobrazowe

Walory krajobrazowe podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm, z uwagi na zróżnicowaną rzeźbę terenu oraz znaczny stopień zadrzewienia, należą do wysokich. Wysokimi walorami

PROJEKT KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

krajobrazowymi odznacza się zwłaszcza teren Biskupiej Górki, na którym na pierwotne cechy środowiska przyrodniczego nałożyły się specyficzne formy zagospodarowania antropogenicznego. W trakcie procesów urbanizacyjnych obszar ten został intensywnie przekształcony, przede wszystkim w związku z pracami fortyfikacyjnymi, z których największe zostały przeprowadzone w latach 1625-55. Powstały wówczas bastiony Zbawiciela, Pośredni, Ostroróg i Vigillance, zachowane częściowo do dzisiaj. W centralnej części tego zespołu znajdują się pozostałości po Reducie z zabudowaniami klasycystycznymi pochodzącymi z lat 1817-33. Od 1921 roku rozpoczęto przekształcanie splantowanych fortyfikacji w tereny rekreacyjne. Obecnie z dawnego zagospodarowania rekreacyjnego Biskupiej Górki niewiele pozostało. Śladem dawnych alejek spacerowych biegną dziś główne przedepty, w miejscu dawnych placów sportowych na przedpolu fortyfikacji znajdują się boiska Gdańskiego Ośrodka Sportu. Poza tym teren Biskupiej Górki jest trudno dostępny (z wyjątkiem dojścia od ulicy Dokerów) i słabo zagospodarowany. Część terenu została ogrodzona siatką. Niskimi walorami krajobrazowymi charakteryzuje się zabudowa Kolonii Postęp i częściowo zaniedbana zabudowa przy ulicy Biskupiej. Wierzchowinowa część Biskupiej Górki posiada (obecnie w większości zarośnięte drzewostanem) szerokie otwarcia widokowe w kierunku starej zabudowy Gdańska, Żuław Wiślanych i Oruni Dolnej, a także kolejnych wzgórz morenowych położonych w kierunku południowym. W ramach przystosowywania terenu Biskupiej Górki do funkcji rekreacyjnej, na terenie Lunety Cafarellego, na północ od ulicy Lubuskiej, w maju 2018 roku otwarto, pierwszy na tym terenie, punkt widokowy. Wyjątkowe walory krajobrazowe Biskupiej Górki oraz ciągu wzniesień na zachód od Kanału Raduni i ulicy Trakt Wojciecha widoczne są również podczas obserwacji tego terenu z większych odległości z terenów Żuław lub Śródmieścia. Wyodrębniają się wtedy jako ciąg pagórów wyraźnie odcinających się od płaskiego krajobrazu terenów przyległych.

Malowniczym fragmentem analizowanego podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm jest pas terenu w południowo-wschodniej jego części, obejmujący Kanał Raduński i jego sąsiedztwo, na które składają się szpalery starych lip i klonów rosnące na koronach wału. Pozytywne wrażenie krajobrazowe sprawia również jednorodna, uporządkowana zabudowa Starego Chełmu z zadrzewieniami przyulicznymi.

5.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście

Budowa geologiczna

Przeważająca część podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście objętego Gdańskim Programem Rewitalizacji miasta Gdańska, położona jest na równinie aluwialnej Żuław Wiślanych, a jedynie północno zachodnie jego fragmenty zlokalizowane są w obrębie stożków deluwialnych powstałych u podnóża wysoczyzny. W wyniku licznych przeobrażeń tego podobszaru bezpośrednie podłoże tworzą nasypy gruzowo-ziemne z domieszkami osadów organicznych. Grunty te w części zachodniej, na zachód od kanału Stara Motława i ulicy Dolna Brama, wypełniają dawne fosy fortyfikacyjne i kanały. Miąższość nasypów gruzowo-ziemnych przekracza 4,5 m. Pod nimi zalegają grunty organiczne. W części wschodniej podobszaru, tereny na południowy wschód od kanału Nowa Motława i ulicy Kamienna Grobla, miąższość nasypów gruzowo-ziemnych nie przekracza 4,5 m. Zalegają one na gruntach organogenicznych - mułach, glinach próchnicznych, namułach organicznych i torfach z przewarstwieniami piasku, stanowiących pozostałość po istniejącym tu do średniowiecza jeziorze deltowym. Miąższości gruntów organicznych w tej części

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

analizowanego podobszaru jest znaczna i przekracza 4,5 m, jedynie w rejonie ulic Dolna Brama i Grodza Kamienna waha się w granicach od 2 do 4 m. Poniżej, na głębokościach 6-7 m, występują piaski drobnoziarniste z częściami organicznymi.

Rzeźba terenu i zagrożenie ruchami masowymi ziemi

Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście charakteryzuje się płaską powierzchnią urozmaiconą od południa ziemnymi budowlami fortyfikacyjnymi (od zachodu bastiony: Św. Gertrudy, Żubr, Wilk, Wyskok, Miś, Królik, Żbik). Spośród pozostałości bastionów tylko w przypadku dwóch (Bastion Św. Gertrudy i Bastion Żubr) zachowana została ich dawna forma zewnętrzna w formie ziemnych nasypów, których wysokości przekraczają odpowiednio (19,2 m i 20,4 m n.p.m. Pozostałe bastiony zostały zniwelowane, a miejsce po nasypie ziemnym jest o 1 - 2 m niżej usytuowane niż wysokość wałów ziemnych od strony Opływu Motławy. Płaskie tereny położone na północ od bastionów nachylone są nieznacznie w kierunku wschodnim. Tereny w części zachodniej położone są na rzędnych od 5 m do 8 m n.p.m., natomiast na terenach na południowy wschód od kanału Nowej Motławy i ulicy Kamienna Grobla położone są na poziomie od 0,5 m do 2 m n.p.m. Z uwagi na wyrównany charakter rzeźby w granicach podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście nie występuje zagrożenie ruchami masowymi ziemi. Strome stoki, występujące jedynie na budowlach antropogenicznych, jakimi są bastiony, są zadarnione i wyłączone z penetracji, a przede wszystkim z możliwości zmiany nachylenia stoku, wobec czego ewentualne procesy osuwiskowe nie powinny mieć miejsca.

Wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z podziałem Polski na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście położony jest w obrębie JCWP rzecznej oznaczonej symbolem RW2000048699 Motława od dopływu z Lubiszewa do ujścia z Kanałem Raduńskim oraz w obrębie JCWP rzecznej oznaczonej symbolem RW20000487 – Martwa Wisła do Strzyży. W granicach omawianego podobszaru wody powierzchniowe są reprezentowane przez Motławę, Opływ Motławy sąsiadujący z Bastionem Św. Gertrudy i Bramą Nizinną. Pozostałe fragmenty Opływu Motławy znajdują się bezpośrednio za południową granicą podobszaru. Podobnie wyłączone zostały z obszaru opracowania wody Starej i Nowej Motławy. Obszary stale lub okresowo podmokłe w granicach podobszaru nie są reprezentowane.

Południowe fragmenty podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście w rejonie ulic Przyokopowa, Zielona, Fundacyjna, Polna, Wierzbowa, Pod Zrębem, Plac Wałowy, Dolna Brama są położone w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 112 Żuław Gdańskich. Natomiast całość podobszaru znajduje się w granicach Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych nr 111 Subniecka Gdańska. Zbiorniki występują na znacznych głębokościach: strop piaszczystej warstwy wodonośnej zalega przeważnie na rzędnych od -100 do -140 m n.p.m. Na tym podobszarze wyróżnić można dwa poziomy wód gruntowych. Pierwszy poziom tworzą czwartorzędowe osady piaszczysto-żwirowe, występujące płytko poniżej poziomu terenu. We wschodniej części analizowanego podobszaru wody podziemne występują najpłycej, bo już na głębokości od 0,5 m do 1,0 m p.p.t. Najgłębiej położony pierwszy poziom wód gruntowych (3-4 m p.p.t.) występuje w rejonie ulic Toruńskiej, Żabi Kruk i Świętej Trójcy, a w rejonie ulicy Okopowej na głębokości około od 4,0 m do 5,0 m p.p.t.

W 1902 r. powstało na terenie Wyspy Spichrzów ujęcie wody „Grodza Kamienna". W latach 50-70 XX wieku ujęcie to rozbudowano oraz wykonano studnie ujmujące piętro czwartorzędowe

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

i kredowe. W latach 70-tych ubiegłego stulecia, w okresie rozbudowy ujęcia, zwierciadło wody stabilizowało na rzędnych od 0,16 do 1,57 m n.p.m. Aktualnie poziom wody stabilizuje powyżej poziomu terenu około 2,2 m n.p.m. Ujęcie posiada udokumentowane zasoby wód podziemnych piętra kredowego, zatwierdzone decyzją KDH/013/2135/65 z dnia 05 listopada 1967 r. Obecnie ujęcie jest wyłączone z eksploatacji i stanowi przyszłościową rezerwę w ramach zbiorowego wykorzystania jego ujęcia. Od 1986 roku obserwuje się podnoszenie zwierciadła wody gruntowej w rejonie ujęcia. Zjawisko to postępuje z powodu stopniowej ograniczania poboru wody na ujęciu wód podziemnych „Grodza Kamienna", w wyniku czego zmniejsza się zasięg leja depresyjnego wokół ujęcia. Zgodnie z podziałem Polski na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) podobszar stanowi fragment JCWPd 15.

Zagrożenie powodziowe

W Gdańsku zagrożenie powodziowe pochodzi od rzek: Wisły, Martwej Wisły, Motławy i Raduni oraz od wód Zatoki Gdańskiej. W celu ochrony nisko położonych terenów miasta przed spiętrzonymi wodami Zatoki Gdańskiej, na rzece Motławie, Opływie Motławy oraz na Kanale Pleniewskim zostały wybudowane wrota przeciwpowodziowe. Wrota żuławskie na Opływie Motławy i wrota na Kanale Pleniewskim zostały wykonane w końcu XIX wieku, a wrota Kamienna Grodza na rzece Motławie powstały w XVII wieku jako śluza stanowiąca element fortyfikacji Gdańska. Istniejące wrota przeciwpowodziowe skutecznie zabezpieczają zabudowane tereny Oruni, Dolnego Miasta i Śródmieścia. W 2006 r. Państwowy Instytut Geologiczny opracował *Mapę obszarów podatnych na skutki zmian klimatu*, na której wskazywał tereny zagrożenia powodziowego i podtopieniami. Południowa część Wyspy Spichrzów i Stare Przedmieście wskazane zostały do terenów zagrożonych 2,5 metrowym przyborem w wyniku nałożenia się dwóch zdarzeń: podniesienia poziomu morza i fali sztormowej. Jest to wariant najbardziej niekorzystny z modelowanych sytuacji zagrożenia powodziowego dla Gdańska. W kwietniu 2015, wykonano w ramach projektu ISOK – *Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami*, mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego. W grudniu 2017 r. nastąpiła aktualizacja obowiązujących map zagrożenie i ryzyka powodziowego dla odcinków ujściowych rzek. Zgodnie z przepisami ustawy Prawo Wodne obszary zagrożenia powodziowego podzielono w zależności od prawdopodobieństwa jej wystąpienia na: obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2 %, (czyli raz na 500 lat), obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1 %, (czyli raz na 100 lat) oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10 %, (czyli raz na 10 lat). Obszary zagrożenia powodziowego o prawdopodobieństwie 1 % i 10 %, są to obszary szczególnego zagrożenia powodziowego. Ustawa ta zawiera zakazy wykonywania robót i czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodziowego, zwiększyć zagrożenie powodziowe lub spowodować zagrożenie dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi.

W granicach podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście niewielki pas terenu wzdłuż południowego nabrzeża Motławy (w rejonie ulic Dobrej, Kamienna Grobla i Szopy) oraz niewielki obszar w rejonie przystani kajakowej „Żabi Kruk" włączone zostały do terenów szczególnego zagrożenia powodziowego. Natomiast tereny zagrożenia powodziowego raz na 500-lat położone są na południe od Motławy do wałów Opływu Motławy i pomiędzy ulicami: Grodza Kamienna, Toruńska i Dolna Brama.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Warunki klimatu lokalnego

Na podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/ Stare Przedmieście, zgodnie z podziałem obszaru aglomeracji gdańskiej na typy klimatów lokalnych J. A. Trappa, występują cechy klimatu lokalnego platformy akumulacyjno–abrazyjnej. Klimat platformy akumulacyjno–abrazyjnej kształtowany jest z jednej strony przez wody Zatoki Gdańskiej, rozległe tereny zmeliorowane Żuław Gdańskich, z drugiej zaś przez intensywne jego zabudowanie. Warunki topoklimatyczne podobszaru kształtowane są:

- przez wody Zatoki Gdańskiej - łagodzące stosunki termiczne przez wyższe w ciągu roku średnie wartości dobowe minimów temperatury, (mniejsza liczna dni mroźnych i z przymrozkami, mniejsza liczna dni ciepłych w okresie lata niż na wysoczyźnie, ochłodzenie okresu wiosennego i ocieplenie jesieni);
- częściowe osłonięcie od dominujących wiatrów z sektora zachodniego;
- przez częściowe położenie w cieniu arodynamicznym strefy krawędziowej Wysoczyzny,
- niewielkie zróżnicowanie powierzchni terenu, rzędne około 4 m n.p.m.;
- przez zwiększone wartości wilgotność względnej powietrza wynikająca z wysokiego poziomu wód gruntowych na terenie przyległych Żuław Gdańskich;
- przez wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia stanów inwersyjnych wywołanych wysokimi wartościami wilgotności względnej powietrza i okresowo słabym przewietrzaniem.

Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/ Stare Przedmieście cechuje się stosunkowo mało korzystnymi warunkami bioklimatycznymi z powodu: podwyższonej wilgotności powietrza, okresowym występowaniem niekorzystnych warunków przewietrzania, możliwością tworzenia się zastoisk chłodnego i wilgotnego powietrza oraz kumulację zanieczyszczeń w warstwie przyziemnej.

Środowisko biotyczne

Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście, jako fragment starej części miasta, przez setki lat kształtowany był przez człowieka, w związku, z czym naturalne zbiorowiska roślin na tym terenie nie występują, poza roślinnością hydrogeniczną w Opływie Motławy, np. trzcina pospolita, grzybienie białe czy grążele. Istniejąca roślinność poza hydrogeniczną ma wyłącznie charakter antropogeniczny, co jest elementem charakterystycznym podczas procesu urbanizacji. W części południowej analizowanego podobszaru, na Starym Przedmieściu, duży zespół terenów zieleni urządzonej towarzyszy zabytkowym fortyfikacjom ziemno-wodnym w rejonie obecnego Opływu Motławy. Szatę roślinną tworzy głównie zieleń niska – murawy pokrywające bastiony. Na stromych skarpach bastionów parku występują murawy z wieloma rzadkimi w regionie gatunkami antropofitów, natomiast rozległe, nieużytkowane podziemia XVII-wiecznego Bastionu Św. Gertrudy stanowią ważne zimowisko dla nietoperzy: nocka Natterera, nocka rudego i gacka brunatnego. W strefie przywodnej nad Opływem Motławy pojawiają się zbiorowiska trzcin i szuwarów. Główną wartością przyrodniczą w tym rejonie podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście wyróżnia się następujący drzewostan:

- unikalne szpalery głogowe bastionu „Miś" (obsadzenia dawnych umocnień artyleryjskich) o wartości przyrodniczej, krajobrazowej i historycznej;
- okazowe egzemplarze klonów, jesionów i głogów, występujące w obrębie wszystkich bastionów.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

W części zachodniej podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście większe skupiska roślinności wysokiej występują w sąsiedztwie:

- kościoła p.w. Świętej Trójcy;
- na placu Wałowym (m.in. lipy);
- na Targu Maślanym (m.in. lipy)
- w rejonie dawnego Ośrodka Sportowego Centrum Kształcenia Ustawicznego Mechaników i Elektryków (m.in. topole).

Większe skupiska zadrzewień we wschodniej części podobszaru występują:

- między ulicami Grodza Kamienna, Fundacyjną i Reduta Wilk (m.in. wierzby, topole włoskie);
- między ulicami Reduta Wyskok, Zieloną, Radną i Kurzą (m.in. topole, jesiony, klony);
- w rejonie ulic Jałmużnicza, Toruńska i Kamienna Grobla (m.in. lipy drobnolistne, klony jawory i klony pospolite);
- wzdłuż ulicy Jaskółczej (m.in. lipy drobnolistne);
- w obrębie Bastionu Miś (m.in. jesiony i klony).

Ważną rolę odgrywają zadrzewienia uliczne, obustronne obsadzenia niestety występujące już tylko fragmentarycznie (wzdłuż ulic: Śluza – lipowe i Kieturakisa - klonowe). Szpalery lipowe rosną również wzdłuż odcinka ul. Toruńskiej między ulicami Grodza Kamienna a Jałmużniczą oraz wzdłuż ulic: Jaskółczej, Reduta Wyskok i Polnej. Znaczne powierzchnie podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście pozbawione są dojrzałego drzewostanu (jest dojrzały drzewostan jest na Placu Wałowym), dominują tu jedynie nawierzchnie trawiaste. Tak ubogie środowisko biotyczne występuje w rejonie ulic Sempołowskiej, Królikarni, Szczygła, czy Radnej. Zbiorowiska roślinności ruderalnej zajmują nieutwardzone i niezagospodarowane przestrzenie, (np. wzdłuż ciągów pieszych czy dróg, wydepczysk lub nieurządzonych parkingów). Niewielkie jej płaty spotkać można na terenie całego opracowania, co wynika z zaniechania i wieloletniego braku zagospodarowania. Budowa wiaduktu „Biskupa Górka" oraz wielopoziomowego parkingu przy ul. Okopowej, która rozpoczęła się w 2018r. wymagała wycinki drzew i krzewów w rejonie tej inwestycji. Zachowany został jedynie szpaler drzew wzdłuż ul. Augustyńskiego. Po zakończeniu inwestycji wykonane zostaną nasadzenia zastępcze.

Dostępność do zieleni urządzonej

Prawie cały podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście, położony jest w strefie 15 minutowego pieszego dojścia (500 m w linii prostej) do parku nad Opływem Motławy. Rejon Starego Przedmieścia położony jest również w strefie pieszego 15 minutowego dojścia terenów zieleni na Biskupiej Górce – rys. 5.2. W strefie pieszego 15 minutowego dojścia do zieleni urządzonej o powierzchni ponad 2 ha zamieszkuje około 93 % wszystkich mieszkańców podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/ Stare Przedmieście, a tylko 6,8 % mieszkańców nie ma komfortowego pieszego 15 minutowego dojścia do terenów zieleni o powierzchni powyżej 2 ha. Są to mieszkańcy ulic Lastadia i Żabi Kruk. Oprócz parku nad Opływem Motławy w granicach podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/ Stare Przedmieście, występują mniejsze tereny zieleni, do których należą: plac Wałowy, skwer przy kościele p.w. Św. Trójcy, zieleń wzdłuż Nowej Motławy oraz tereny wykorzystywane rekreacyjnie przy ulicy Grodza Kamienna. Stan i wyposażenie terenów użytkowanych rekreacyjnie jest słaby, w niektórych przypadkach bardzo słaby, jedynie miejscowo w parku nad Opływem Motławy – stan wyposażenia ocenić należy jako bardzo dobry. Podstawowym problemem podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Przedmieście jest zagospodarowanie i wyposażenie terenów już istniejących (poza parkiem nad Opływem Motławy).

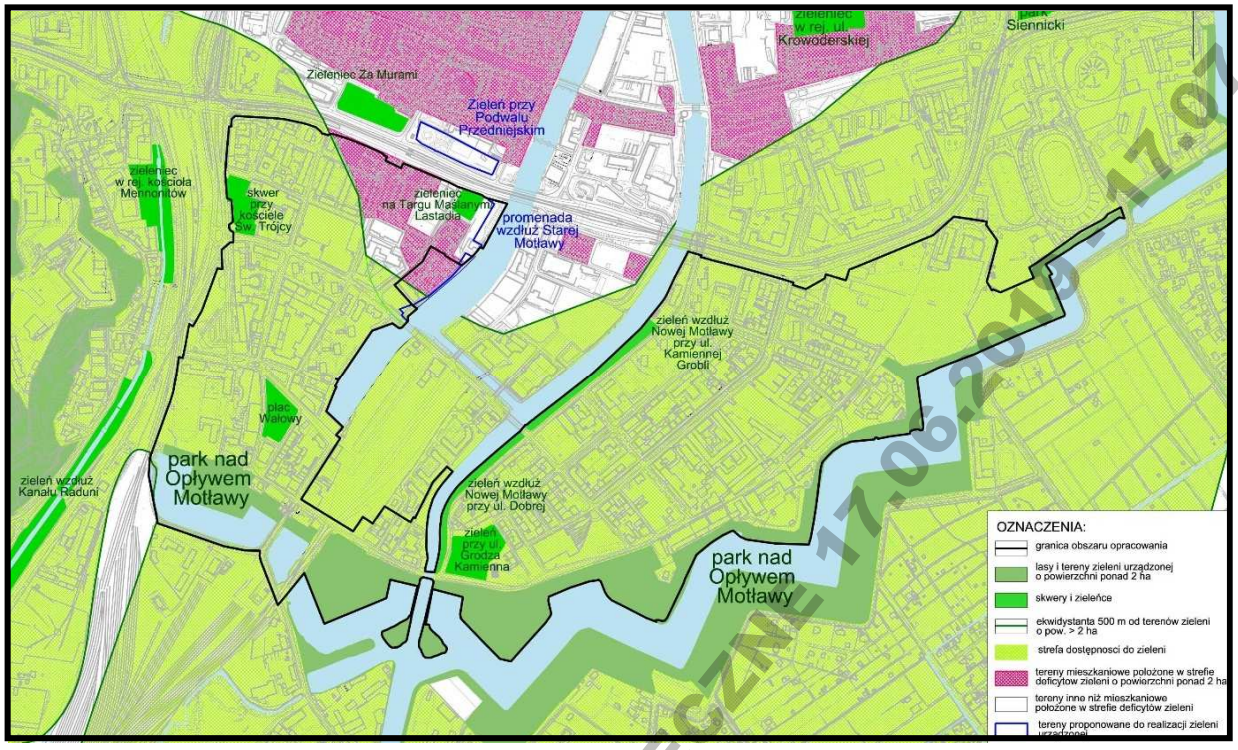

Źródło: opracowanie własne BRG

Rys. 5.2. Położenie podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście w stosunku do izolinii 15-minutowego pieszego dojścia do terenów zieleni urządzonej o powierzchni ponad 2 ha

Walory krajobrazowe

Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście znajduje się na terenie silnie zurbanizowanym, środowisko przyrodnicze zostało tu całkowicie przekształcone, stąd głównym czynnikiem krajobrazotwórczym jest miejska zabudowa oraz towarzyszące jej zieleńce wraz z zadrzewieniami. Walory krajobrazowe Dolnego Miasta i Starego Przedmieścia wiążą się przede wszystkim z zachowanym układem urbanistycznym, a także z zabudową o wartościach historycznych i kulturowych. Atrakcyjny krajobraz miejski analizowanego podobszaru uatrakcyjniają obiekty średniowieczne (Biała Baszta, kościół pw. Św. Trójcy oraz kościół pw. Św. Piotra i Pawła). W południowej jego części wysokimi walorami krajobrazowymi charakteryzują się fortyfikacje ziemno-wodne wraz z kulminacjami terenu: Bastionem Św. Gertrudy (19,2 m n.p.m.) i Bastionem Żubr (20,4 m n.p.m.). W mało urozmaiconej rzeźbie terenu stanowią one wyniesienia, z których roztacza się wspaniała panorama na Żuławy, Wysoczyznę Gdańską i miasto Gdańsk. Wysokie walory krajobrazowe podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście miejscowo obniżają tereny zaniedbane, z substandardową zabudową, wymagające uporządkowania podkreślającego ich lokalizację i tradycję miejsca. Zieleń w obrębie podobszaru, a zwłaszcza zadrzewienia wymagają zabiegów pielęgnacyjnych i przede wszystkim uzupełnień w obszarze zieleńców, skwerów czy wzdłuż ulic. W zachodniej części podobszaru, w rejonie ulicy Okopowej przy budynku Urzędu Wojewódzkiego, prowadzone są obecnie prace związane

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

z budową wiaduktu nad torami kolejowymi oraz parkingu wielopoziomowego. W przyszłości oba obiekty będą miały wpływ na krajobraz tej części podobszaru i staną się lokalną dominantą krajobrazową.

5.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

Budowa geologiczna

Przeważająca część podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście położona jest na równinie aluwialnej Żuław Wiślanych, a jedynie północno wschodnie jego krańce stanowią fragmenty wewnętrznego wału wydm nadmorskich. Od powierzchni terenu występują nasypy ziemne lub gruzowe z domieszką części organicznych o miąższości mniejszej niż 2 m, miejscowo większej. W budowie geologicznej pod warstwą nasypów przeważają piaski przeważnie drobnoziarniste, lokalnie z wkładkami lub przewarstwieniami gruntów organicznych, typu muły, gliny próchniczne i torfy. W podłożu północno zachodniej jego części występują grunty organiczne z przewarstwieniami piasku o miąższości przekraczającej 4,5 m.

Rzeźba terenu i zagrożenie ruchami masowymi ziemi

Rzeźba terenu analizowanego podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście charakteryzuje się wyrównaną powierzchnią. Rzędne terenu w części podobszaru na zachód od Martwej Wisły wahają się w granicach od 0,1-0,4 m n.p.m. w rejonie ogrodów działkowych, położonych na południe od zabudowy przy ulicy Wyzwolenia, do 2,0-4,0 m n.p.m. na pozostałym podobszarze. Rzeźba terenu po wschodniej stronie Martwej Wisły jest zmodyfikowana poprzez ziemno-murowaną budowlę fortyfikacyjną Twierdzy Wisłoujście. Rzędne terenu wahają się tu od 0,6 m n.p.m. do 8,5 m n.p.m. na koronie wałów wokół zewnętrznych bastionów twierdzy. Deniwelacje w granicach podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście wynoszą około 8 m. Ze względu na wyrównaną powierzchnię nie występuje w jego granicach zagrożenie ruchami masowymi ziemi.

Wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z podziałem Polski na jednolite części wód powierzchniowych(JCWP) podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście położony jest w obrębie JCWP rzecznej oznaczonej symbolem RW200022489 Martwa Wisła od Strzyży do ujścia. Wody powierzchniowe w granicach podobszaru reprezentowane są, przede wszystkim, przez fragment Martwej Wisły oraz opływ Twierdzy Wisłoujście. Ponadto w granicach nisko położonych ogrodów działkowych występują rowy melioracyjne.

Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 111 Subniecka Gdańska. Zbiornik występuje na znacznych głębokościach: strop piaszczystej warstwy wodonośnej zalega przeważnie na rzędnych od –100 do -140 m n.p.m. Zgodnie z podziałem Polski na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) podobszar położony jest w granicach JCWPd 15. Na podobszarze Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście stwierdza się występowanie trzech podstawowych poziomów wodonośnych związanych z utworami: kredy (subniecka gdańska i wody szczelinowe), trzeciorzędu i kredy (poziom „różnowiekowy"), plejstocenu i holocenu. Głównym, użytkowym piętrem wodonośnym jest piętro kredowe, które jest dobrze izolowane od wyżej zalegających wód czwartorzędowych kilkudziesięciometrową serią słabo przepuszczalnych margli i wapieni. Czwartorzędowy poziom wód gruntowych występuje w piaskach drobnoziarnistych o miąższości około 30 m.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Najpłycej wody podziemne występują w południowo wschodniej części podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście - na południowy zachód od ulicy Wyzwolenia. Na pozostałym podobszarze poziom wód gruntowych położony jest głębiej, w rejonie ulic Wolności, Władysława IV, Mylnej, Góreckiego i północnego odcinka ulicy Marynarki Polskiej występują na głębokości od 2,0 m do 3,0 m p.p.t.

Zagrożenie powodziowe

W Gdańsku zagrożenie powodziowe pochodzi od rzek: Wisły, Martwej Wisły, Motławy i Raduni oraz od wód Zatoki Gdańskiej. Niskie położenie intensywnie zagospodarowanych brzegów rzek i kanałów spowodowało konieczność budowy wałów przeciwpowodziowych, chroniących tereny nadrzeczne przed zalewaniem. W kwietniu 2015, wykonano w ramach projektu ISOK – *Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami* mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego. Przedstawiają one obszary zagrożenia powodziowego o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia: obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2 %, (czyli raz na 500 lat), obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1 %, (czyli raz na 100 lat) oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10 %, (czyli raz na 10 lat). Obszary zagrożenia powodziowego o prawdopodobieństwie 1 % i 10 %, są to obszary szczególnego zagrożenia powodziowego, w rozumieniu przepisów ustawy Prawo wodne. Ustawa ta zawiera zakazy wykonywania robót i czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodziowego, zwiększyć zagrożenie powodziowe lub spowodować zagrożenie dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi. W grudniu 2017 r. nastąpiła aktualizacja obowiązujących map dla odcinków ujściowych rzek. W granicach podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście ze względu na charakter ukształtowania i sąsiedztwo wód Martwej Wisły tereny szczególnego zagrożenia powodziowego występują wzdłuż Martwej Wisły, na południe od ul. Wyzwolenia oraz na terenie Twierdzy Wisłoujście, na terenach przyległych do rzeki. Obszary o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi (0,2 %) to tereny położone pomiędzy ulicami Oliwską i Na Zaspę i na południe od ul. Wyzwolenia do granicy podobszaru od strony południowej i zachodniej.

Warunki klimatu lokalnego

Opierając się na podziale aglomeracji gdańskiej na typy klimatu lokalnego opracowanego przez J. A. Trappa, analizowany podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście zaliczony został do *klimatu lokalnego północnej części Żuław Wiślanych*. Występujące tu specyficzne warunki klimatyczne są kształtowane głównie przez Zatokę Gdańska i Żuławy Wiślane. Stosunki termiczne, w okresie od kwietnia do października, są tu bardzo podobne do występujących w pozostałych fragmentach płaskiej strefy brzegowej Zatoki Gdańskiej. Natomiast od listopada do marca, na omawianym podobszarze jest wyraźnie chłodniej. Wpływ Żuław zaznacza się przede wszystkim zwiększonym zachmurzeniem oraz podwyższoną wilgotnością względną powietrza. Zwraca uwagę stosunkowo duża liczba dni z burzami oraz podwyższonymi, w stosunku do sąsiedniej platformy akumulacyjno – abrazyjnej, prędkościami wiatrów.

Środowisko biotyczne

Szata roślinna podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście jest typowa dla terenów zabudowy mieszkaniowej, która znalazła się w granicach oddziaływań terenów portowo-przemysłowych. Stopniowe zabudowywanie terenów położonych w Nowym Porcie następowało na początku XX

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

wieku i z tego okresu pochodzi dzisiejszy przebieg głównych ulic, wzdłuż których sadzono zadrzewienia alejowe, a także jednostronne szpalery. Najcenniejsze płaty zadrzewień występują na terenie dawnego cmentarza ewangelickiego w rejonie ulic Wyzwolenia i Władysława IV, obecnie użytkowanego jako teren zieleni oraz na przyległym cmentarzu katolickim. Na tych terenach występują egzemplarze drzew w wieku nawet do 80 lat. Dominują tutaj lipy drobnolistne i pojedyncze kasztanowce białe. Ciekawe zgrupowania drzew występują w rejonie kościoła przy ulicy Oliwskiej i Szkolnej. Cenne zadrzewienia występują wzdłuż ulic: ks. Góreckiego, Wolności, Wilków Morskich, Rybołowców. W południowo-zachodniej części podobszaru rośnie szpaler wiekowych wierzb, który wraz ze szpalerami topoli rozgranicza poszczególne połacie łąk w sąsiedztwie składowiska popiołów z PGE Energia Ciepła Gdańsk. Samo składowisko znajduje się poza granicami analizowanego podobszaru, a od terenów sąsiednich oddzielone jest wysokim, tarasowym obwałowaniem dochodzącym do północno-wschodniego jego fragmentu. Obwałowania wokół składowiska są odpowiednio umocnione, głównie murawą, a także miejscowo krzewami i drzewami.

Duża liczba młodych zadrzewień charakterystyczna jest dla terenu zlikwidowanej bazy paliw CPN, która zlokalizowana była na zachodnim brzegu Martwej Wisły, w miejscu dawnego Szańca Zachodniego. Zauważalna jest tam silna sukcesja zbiorowisk ruderalnych oraz samosiewów drzew i krzewów.

Na terenie zabudowy wielorodzinnej po zachodniej stronie ulicy Marynarki Polskiej na uwagę zasługuje zieleń osiedlowa. Są tu dobrze, lub dość dobrze utrzymane trawniki i ogródki przydomowe z dużą ilością rabat kwiatowych, krzewów, a w niektórych rejonach drzew, wśród których występują takie gatunki jak: topola, brzoza, lipa, kasztanowiec, świerk, sosna, i sporadycznie modrzew. Na terenach zabudowy mieszkaniowej oraz w pasie przyulicznym w wielu miejscach występują nasadzenia żywopłotów, które oprócz funkcji ozdobnej pełnią także rolę ogrodzeń.

Środkowa i północna część dzielnicy Nowy Port została również znacznie zabudowana charakteryzuje się bardzo niskim udziałem powierzchni biologicznie czynnej. Niewielkie przestrzenie zajmują ogródki przydomowe, trawniki i skupiska zbiorowisk ruderalnych. Na terenach nieutwardzonych dominują wydepczyska całkowicie pozbawione roślinności. Pasy terenów, które wydzielono wzdłuż jezdni pod trawniki z nasadzeniami drzew zostały zniszczone przez parkujące samochody lub intensywny ruch pieszy.

W południowej części podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście występuje roślinność użytkowo-ozdobna na terenach Rodzinnych Ogrodów Działkowych im. „Bohaterów Monte Cassino" i „Obrońców Westerplatte".

Odmienną roślinnością charakteryzuje się wschodnia część podobszaru, położona po wschodniej stronie Martwej Wisły. Na terenie wewnętrznej części Twierdzy Wisłoujście – Fortu Carre dominują murawy z pojedynczymi drzewami, zewnętrzną część Twierdzy, tzw. Szaniec Wschodni, porastają zadrzewienia, które tworzą m.in. topole i klony, zaś wzdłuż głównej drogi wjazdowej do Twierdzy ciągnie się szpaler starych kasztanowców. Zewnętrzna fosa częściowo zarośnięta została szuwarami trzcinowymi. Roślinność przywodna (hydrogeniczna) stwarza dogodne warunki lęgowe i bytowe dla wielu gatunków zwierząt. Natomiast podziemia twierdzy stanowią zimowisko nietoperzy.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Dostępność do zieleni urządzonej

Mieszkańcy przeważającej część podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście nie mają pieszego 15 minutowego dojścia (500 m w linii prostej) do terenów zieleni urządzonej lub lasów, o powierzchni, co najmniej 2 ha- rys. 5.3. Poza strefą pieszego 15 minutowego dojścia zamieszkuje 9880 mieszkańców, co stanowi 98,8 % wszystkich mieszkańców podobszaru. Najbliższy urządzony teren zieleni o powierzchni ponad 2 ha to park Brzeźnieński, do którego odległość w linii prostej ze wschodniej części dzielnicy wynosi ponad 2 km. W obrębie zabudowy Nowego Portu występują trzy nieduże, słabo wyposażone tereny zieleni urządzonej (zieleniec w rejonie ulicy Władysława IV, Skwer Przyjaciół przy ulicy Marynarki Polskiej i skwer księdza Góreckiego). W celach rekreacyjnych wykorzystywany jest również plac Gustkowicza, który jednak, ze względu na przeważające nawierzchnie szczelnie utwardzone, nie można zaliczyć do terenów zieleni. Mimo jego niewielkiej powierzchni, pełni on niezwykle ważną rolę, jako teren przestrzeni publicznej i jest licznie wykorzystywany przez mieszkańców do wypoczynku biernego i czynnego.

Podstawowym problemem na podobszarze Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście jest brak rekreacyjnych terenów zieleni o powierzchni powyżej 2 ha w pieszym, komfortowym 15 minutowym dojściu oraz mała liczba i słabe wyposażenie istniejących skwerów.

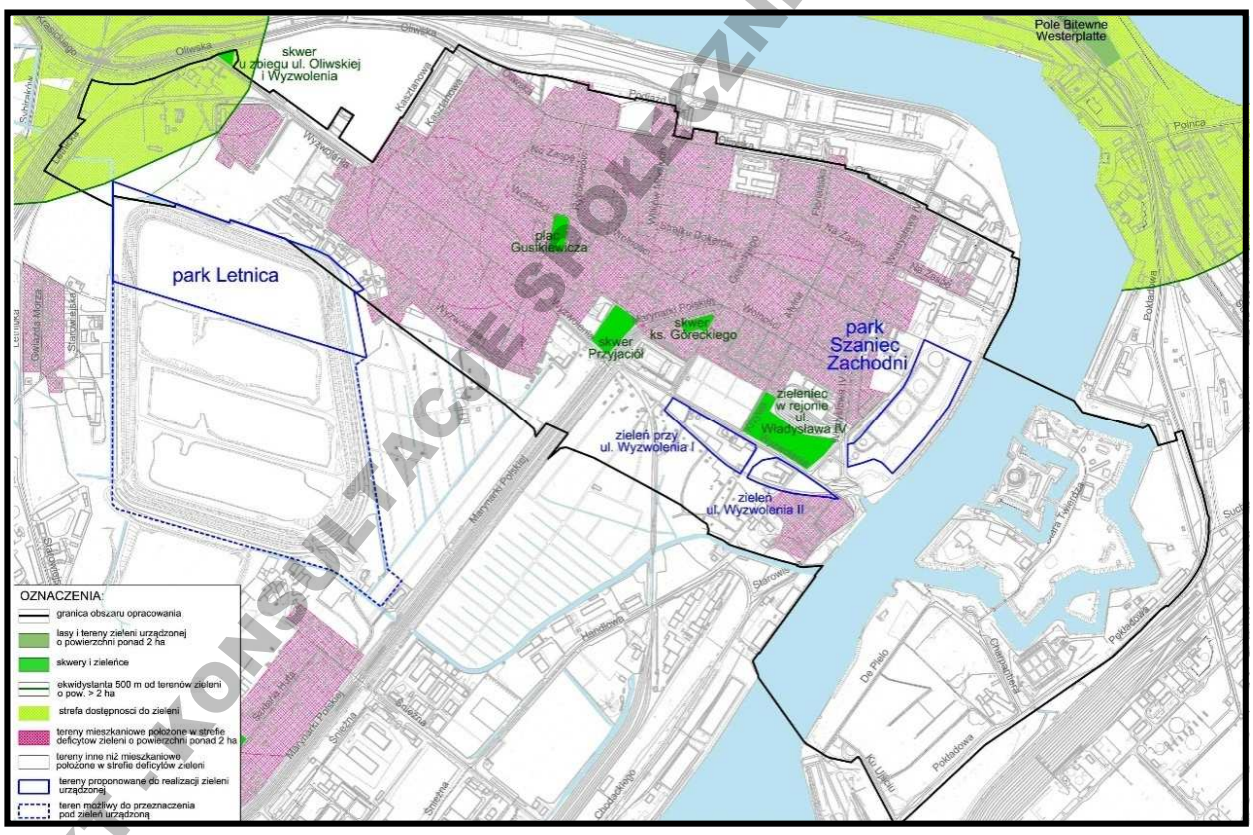

Źródło: opracowanie własne BRG

Rys. 5.3. Położenie podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście w stosunku do izolinii 15-minutowego pieszego dojścia do terenów zieleni urządzonej o powierzchni ponad 2 ha

PROJEKT KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Walory krajobrazowe

Przeważająca część podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście to teren zabudowany powstały na przełomie lat 20 tych i 30 tych poprzedniego stulecia. Posiada on charakterystyczny układ zabudowy tworzący zamknięte kwartały z wolnymi wnętrzami, w obrębie których zlokalizowano niewielkie obiekty gospodarcze, ogródki przydomowe i zieleń ogólnodostępną. Poszczególne kwartały zabudowy o układzie prostokąta oddzielone zostały od siebie szerokimi brukowanymi ulicami z obustronnym chodnikiem i pasem zieleni wraz ze szpalerem drzew. Istniejąca zabudowa na podobszarze to bogato zdobione cztero- i trzykondygnacyjne kamienice oraz 1,5 kondygnacyjne domy dla mniej zamożnych mieszkańców, wyróżniające się czerwoną cegłą wykorzystaną do ich budowy. Całość zabudowy cechuje się wyraźnym liniowym charakterem z prostopadłymi ulicami. Zabudowa, która aktualnie znajduje się na analizowanym terenie w dużym stopniu odzwierciedla cechy, jakie jej nadano w okresie budowy poszczególnych kwartałów. Niekorzystnym zmianom uległa kolorystyka elewacji budynków, zlikwidowano fragmenty sztukaterii, ale przede wszystkim, zmieniono stolarkę drzwiową i okienną. Zmiany te w połączeniu ze zmianą nawierzchni niektórych ulic wpłynęły na znaczące pogorszenie walorów estetyczno-krajobrazowych.

Wysokie walory krajobrazowe posiada zieleń przyuliczna, która przypomina dawne układy i nadal tworzy ciekawe osie widokowe. Szczególnie ważnym problemem jest postrzeganie „Szańca Zachodniego" od strony Twierdzy Wisłoujście. Na terenach, położonych po przeciwnej stronie Martwej Wisły, na których aktualnie znajdują się zbiorniki, (dawniej zlokalizowane były obiekty strażnicy wojskowej), wskazane byłoby odtworzenie zarysu dawnych szańców, ze znacznym udziałem zieleni. Zdecydowanie poprawiłoby to czytelność terenów z widzianych baszty Twierdzy Wisłoujście oraz od strony Martwej Wisły.

W zachodniej części podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście, pomiędzy ulicą Wyzwolenia i obwałowaniem składowiska popiołów EDF znajdują się tereny o niskich walorach krajobrazowych. Są to tereny nieuporządkowane, w znacznej części pokryte nasypami gruzowymi, na których zachowały się jedynie chaotycznie usytuowane garaże boksowe oraz samosiewy drzew i krzewów jako pozostałość po zlikwidowanych ogródkach działkowych.

Wysokie walory krajobrazowe, dzięki Twierdzy Wisłoujście i zadrzewieniom w jej otoczeniu przedstawia fragment podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście, który położony jest po wschodniej stronie Martwej Wisły. Korzystną fizjonomię tego terenu zaburzają instalacje Siarkopolu położone na północy wschód od Twierdzy Wisłoujście.

5.4. Podobszar Orunia

Budowa geologiczna

Zachodnia część podobszaru Orunia, położona jest w obrębie strefy krawędziowej Wysoczyzny Gdańskiej, a część wschodnia położona jest na terenie Żuław Wiślanych, które ze stożków deluwialnych w rejonie Kanału Raduni przechodzą, na wschód od linii kolejowej, w równinę aluwialną. Niewielka część wysoko położonego terenu w rejonie ulicy Piaskowej i Perłowej leży na Wysoczyźnie Gdańskiej. W części zachodniej podobszaru Orunia, na znacznych fragmentach terenu zalegają gliny, gliny piaszczyste i piaski gliniaste. W rejonie górnego odcinka ulicy Diamentowej i Glinianej Góry - na północ od ulicy Raduńskiej na wysokości parku Oruńskiego występują piaski średnioziarniste z przewarstwieniami żwiru, natomiast piaski przeważnie

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

drobnoziarniste o miąższości ponad 4,5 m, lokalnie z przewarstwieniami utworów organicznych, występują wzdłuż doliny Potoku Oruńskiego w części południowo-zachodniej podobszaru Orunia oraz wzdłuż ulicy Małomiejskiej. U podnóża wysoczyzny, po zachodniej stronie Kanału Raduni, a także w części „żuławskiej" występują piaski przeważnie drobno i średnioziarniste o miąższości u podnóża wysoczyzny ponad 4,5 m i zmniejszają się w kierunku wschodnim. Grunty piaszczyste w części „żuławskiej" podścielone są żwirami i piaskami średnio i gruboziarnistymi z przewarstwieniami żwirów. Fragmenty podobszaru najbardziej wysunięte na wschód zbudowane są z gruntów organicznych.

Rzeźba terenu i zagrożenie ruchami masowymi ziemi

Podobszar Orunia cechuje się odmiennym ukształtowaniem powierzchni w części zachodniej i wschodniej. Dla części zachodniej, położonej w obrębie strefy krawędziowej wysoczyzny, charakterystyczne jest znaczne zróżnicowanie ukształtowania powierzchni. Pagóry o rzędnych 30-40 m n.p.m. sąsiadują z obniżeniami wykorzystywanymi obecnie przez ulice (Raduńską, Małomiejską, Podmiejską). Najwyższe wzniesienie o rzędnych dochodzących do 50 m n.p.m., znajduje się w północnej części podobszaru Orunia, na wschód od ulicy Zamiejskiej. Wzniesienie to wraz ze skarpami, zaliczone zostało w *Rejestrze osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi dla terenu miasta Gdańska* (2011), do terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. W południowej części tego wzniesienia zidentyfikowano niewielkie osuwisko. Teren na zapleczu zabudowy na zachód od ulicy Zamiejskiej również został zaliczony do terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Kolejny teren włączony w Rejestrze osuwisk (...) do terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych to wzniesienia w zachodniej części podobszaru Orunia, pomiędzy ulicami Piaskową, Diamentową, Turkusową i Raduńską. Jest to teren niezagospodarowany, w części zajęty pod spontaniczne ogródki działkowe. W środkowej części tego wzniesienia, między ulicami Diamentową i Platynową, zidentyfikowano rozległe osuwisko, natomiast trzy mniejsze osuwiska znajdują się w obrębie północnych skarp podciętych przez zabudowę (garaże).

Wyróżniające się w terenie wzniesienia, o rzędnych ponad 40 m n.p.m., występują w południowo zachodniej części podobszaru Orunia - w obrębie parku Oruńskiego. Są to Wzgórze Łez i Wzgórze Pięciu Braci, które zostały zakwalifikowane do terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, jednak zagrożenie to jest jedynie potencjalne z uwagi na całkowite pokrycie wzgórz drzewostanem. Tereny położone u podnóża wysoczyzny w sąsiedztwie Kanału Raduni cechują się niewielkim spadkiem w kierunku wschodnim i wyrównaną rzeźbą. Rzędne terenu w tym rejonie wahają się w granicach od 10 m do 15 m n.p.m. W kierunku ulicy Trakt Św. Wojciecha teren opada kilkumetrową skarpą i dalej w kierunku wschodnim łagodnie obniża się od rzędnych 5-6 m n.p.m. do 0,4-0,2 m n.p.m. W tej części podobszaru, występujące skarpy są antropogeniczne i towarzyszą, przede wszystkim, nasypowi linii kolejowej E65.

Deniwelacje w granicach całego podobszaru Orunia wynoszą około 50 metrów.

W projekcie Programu GPR nie przewidziano budowy zabezpieczeń przeciwosuwiskowych skarp w rejonie podobszaru Orunia.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z podziałem Polski na jednolite części wód powierzchniowych[2] (JCWP) podobszar Orunia położony jest w trzech zlewniach Zatoki Gdańskiej: w obrębie JCWP rzecznej oznaczonej symbolem RW20000486969 Kanał Raduński, w obrębie JCWP rzecznej oznaczonej symbolem RW2000048699 Motława od dopływu z Lubiszewa do ujścia z Kanałem Raduńskiego i w obrębie JCWP rzecznej oznaczonej symbolem RW200017486964 dopływ z Łostowic (Potok Oruński).

Zachodnia część podobszaru Orunia położona jest w zlewni Kanału Raduńskiego, który, powiązany jest z Motławą. W obrębie zlewni Kanału Raduńskiego, niewielki fragment jest położony w zlewni Potoku Oruńskiego, którym jest jego dopływem. Na potoku Oruńskim znajdują się dwa stawy pełniące rolę zbiorników retencyjnych - „Park 1" i „Park 2". Teren na wschód od Kanału Raduńskiego, obejmujący, co najmniej połowę podobszaru Orunia, jest odwadniany mechanicznie i włączony do polderu „Orunia". Obszary stale lub okresowo podmokłe w granicach podobszaru Orunia nie są reprezentowane.

Podobszar Orunia położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 111 Subniecka Gdańska. Zbiornik występuje na znacznych głębokościach: strop piaszczystej warstwy wodonośnej zalega przeważnie na rzędnych od –100 do -140 m n.p.m. Zgodnie z podziałem Polski na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) podobszar stanowi fragment JCWPd 15. Na podobszarze występują trzy podstawowe poziomy wodonośne związanych z utworami: kredy trzeciorzędu, plejstocenu i holocenu.

Głębokość zalegania pierwszego poziomu wód gruntowych związana jest z budową geologiczną utworów powierzchniowych. W obrębie wzniesień w zachodniej części analizowanego podobszaru Orunia, z uwagi na występowanie gruntów spoistych trudno przepuszczalnych, nie stwierdzono występowania pierwszego poziomu wód gruntowych do głębokości ponad 4,5 m p.p.t. Natomiast na głębokości około 4-5 m p.p.t. wody gruntowe występują u podnóża wysoczyzny wzdłuż ulicy Raduńskiej, Traktu Św. Wojciecha, a w środkowej części podobszaru do ulicy Junackiej. W kierunku wschodnim wody gruntowe zalegają na coraz wyższym poziomie, aż do głębokości mniejszej niż 0,5 m p.p.t. w części żuławskiej w rejonie ulicy Głuchej, Równej i Smętnej. Podobnie wysoki poziom wód gruntowych występuje w dolinie Potoku Oruńskiego.

Zagrożenie powodziowe

W Gdańsku zagrożenie powodziowe pochodzi od rzek: Wisły, Martwej Wisły, Motławy i Raduni oraz od wód Zatoki Gdańskiej. W kwietniu 2015, wykonano w ramach projektu ISOK – *Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami* mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego. Przedstawiają one obszary zagrożenia powodziowego o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia: obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2 % (czyli raz na 500 lat), obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1 %, (czyli raz na 100 lat) oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10 %, (czyli raz na 10 lat). Obszary zagrożenia powodziowego o prawdopodobieństwie 1% i 10%,

[2]jednolita część wód powierzchniowych (JCWP) to oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro (włączając w to inne naturalne zbiorniki, np. naturalne stawy), sztuczny zbiornik wodny, ciek (struga, strumień, potok, rzeka, kanał), a także fragment morskich wód wewnętrznych, przejściowych lub przybrzeżnych. Większe cieki dzielone są na mniejsze odcinki stanowiące JCWP.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

są to obszary szczególnego zagrożenia powodziowego, w rozumieniu przepisów ustawy Prawo wodne. Ustawa ta zawiera zakazy wykonywania robót i czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodziowego, zwiększyć zagrożenie powodziowe lub spowodować zagrożenie dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi. W grudniu 2017 r. nastąpiła aktualizacja obowiązujących map zagrożenia i ryzyka powodziowego.

W granicach podobszaru Orunia do obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego zaliczono tereny pomiędzy ulicami: Nowiny i Raduńską a ul. Trakt Św. Wojciecha, tereny na wschód od ul. Trakt Św. Wojciecha do ul. Równej (w północnej części podobszaru), tereny wzdłuż ul. Junackiej (przy południowo-wschodniej granicy podobszaru). Są to głównie obszary przydepresyjne. Natomiast obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie, znajdują się na wschód od Kanału Raduńskiego i w parku Oruńskim.

Warunki klimatu lokalnego

Zachodnia część podobszaru Orunia, zgodnie z podziałem obszaru aglomeracji gdańskiej na typy klimatów lokalnych J. A. Trappa, zaliczona została do *klimatu lokalnego strefy krawędziowej Wysoczyzny Gdańskiej*. Klimat ten posiada cechy pośrednie pomiędzy klimatem wierzchowiny Wysoczyzny Gdańskiej, a płaskim wybrzeżem morza. W tej części analizowanego podobszaru obserwuje się znacznie wyższe średnie dobowe, maksymalne i minimalne temperatury powietrza od występujących na wysoczyźnie, ale są one niższe tych, które są obserwowane nad brzegiem morza i na platformie akumulacyjno–abrazyjnej. Innymi cechami odróżniającymi ten klimat od klimatu wysoczyzny jest wyższa wilgotność względna powietrza oraz wyraźnie niższe prędkości wiatru. Do lokalnych cech topoklimatu terenów najwyżej wzniesionych należy dobre, a okresami bardzo dobre przewietrzanie.

Wschodnia część podobszaru Orunia, zgodnie z podziałem obszaru aglomeracji gdańskiej na typy klimatów lokalnych J. A. Trappa zaliczona została do *klimatu lokalnego północnej części Żuław Wiślanych*. Występujące tutaj specyficzne warunki klimatyczne kształtowane są głównie przez wody Zatoki Gdańskiej i Żuławy Wiślane. Stosunki termiczne, w okresie od kwietnia do października, są tutaj bardzo podobne do występujących w pozostałych fragmentach płaskiej strefy brzegowej Zatoki Gdańskiej. Natomiast od listopada do marca, na omawianym terenie jest wyraźnie chłodniej. Wpływ Żuław zaznacza się przede wszystkim zwiększonym zachmurzeniem oraz podwyższoną wilgotnością względną powietrza. Zwraca uwagę stosunkowo duża liczba dni z burzą oraz podwyższone, w stosunku do sąsiedniej platformy akumulacyjno-abrazyjnej, prędkości wiatru. Warunki topoklimatu analizowanego fragmentu podobszaru Orunia, kształtowane są z jednej strony przez położenie w "cieniu" aerodynamicznym strefy krawędziowej wysoczyzny, z drugiej zaś strony poprzez położenie w bezpośrednim sąsiedztwie rozległych terenów podmokłych i zmeliorowanych Żuław Gdańskich. Położenie takie decyduje o mało korzystnych warunkach klimatycznych (bioklimatycznych), jakie panują na tym terenie. Przejawiają się one stosunkowo niskimi wartościami nasłonecznienia względnego, wysokimi wartościami wilgotności względnej powietrza oraz wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia długookresowego zalegania chłodnego i wilgotnego powietrza w warstwie przyziemnej. Innym niezwykle istotnym czynnikiem wpływającym na warunki bioklimatu, a tym samym na warunki życia mieszkańców jest kumulowanie się i długookresowe zaleganie w warstwie przyziemnej zanieczyszczeń powietrza pochodzenia komunikacyjnego i z palenisk indywidualnych.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Środowisko biotyczne

Podobszar Orunia, obejmuje dwa typy terenów o odmiennej specyfice przyrodniczej. Zachodnia jego część, położona w obrębie strefy krawędziowej wysoczyzny, w miejscach o większych spadkach, pokryta jest zróżnicowanym drzewostanem. Dominują tu klony, lipy, rzadziej jesiony. Na stromych skarpach od strony południowej rozwinęły się ciepłolubne zbiorowiska murawowe i zaroślowe z tarniną, dziką różą i trzmieliną. Roślinność wierzchowinowych części wzniesień charakteryzuje się występowaniem wielu gatunków drzew i krzewów związanych z dawnymi ogrodami działkowymi i sadami. Szczególnie wartościowe zadrzewienia występują w parku Oruńskim (założenie parkowo-dworskie) i jest reprezentowany przez dobrze zachowany starodrzew, w tym kilka okazów objętych ochroną pomnikową (buki pospolite, dąb szypułkowy, lipa drobnolistna). W sąsiedztwie stawów znajdujących się w parku rosną wierzby, na Wzgórzu Łez i Wzgórzu Pięciu Braci przeważają buki, a Glinianą Górę położoną na północ od parku Oruńskiego porastają sosny. W latach 2014-2018 park Oruński został zmodernizowany, a w jego zachodniej części wybudowano amfiteatr.

Do szczególnie cennych zadrzewień w granicach podobszaru Orunia należy podwójny szpaler z dominacją kasztanowców i pojedynczych klonów rosnących po wschodniej stronie Kanału Raduni na odcinku na południe od skrzyżowania z ulicą Nowiny. W środkowej części podobszaru Orunia, występują skupienia starodrzewu stanowiące dawne założenia parkowe, do których należy Plac Oruński przedzielony ulicą Smętną oraz teren dawnego zespołu dworsko-parkowego Schopenhauerów położony na północ od ulicy Dworcowej. Zachował się tutaj starodrzew z czytelnymi fragmentami alei lipowych. Natomiast dawny starodrzew cmentarny znajduje się po wschodniej stronie linii kolejowej w rejonie ulicy Związkowej. Przy rynku oruńskim oraz ulicy Gościnnej i Dworcowej zachowały się cenne zadrzewienia przyuliczne reprezentowane przez lipy.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

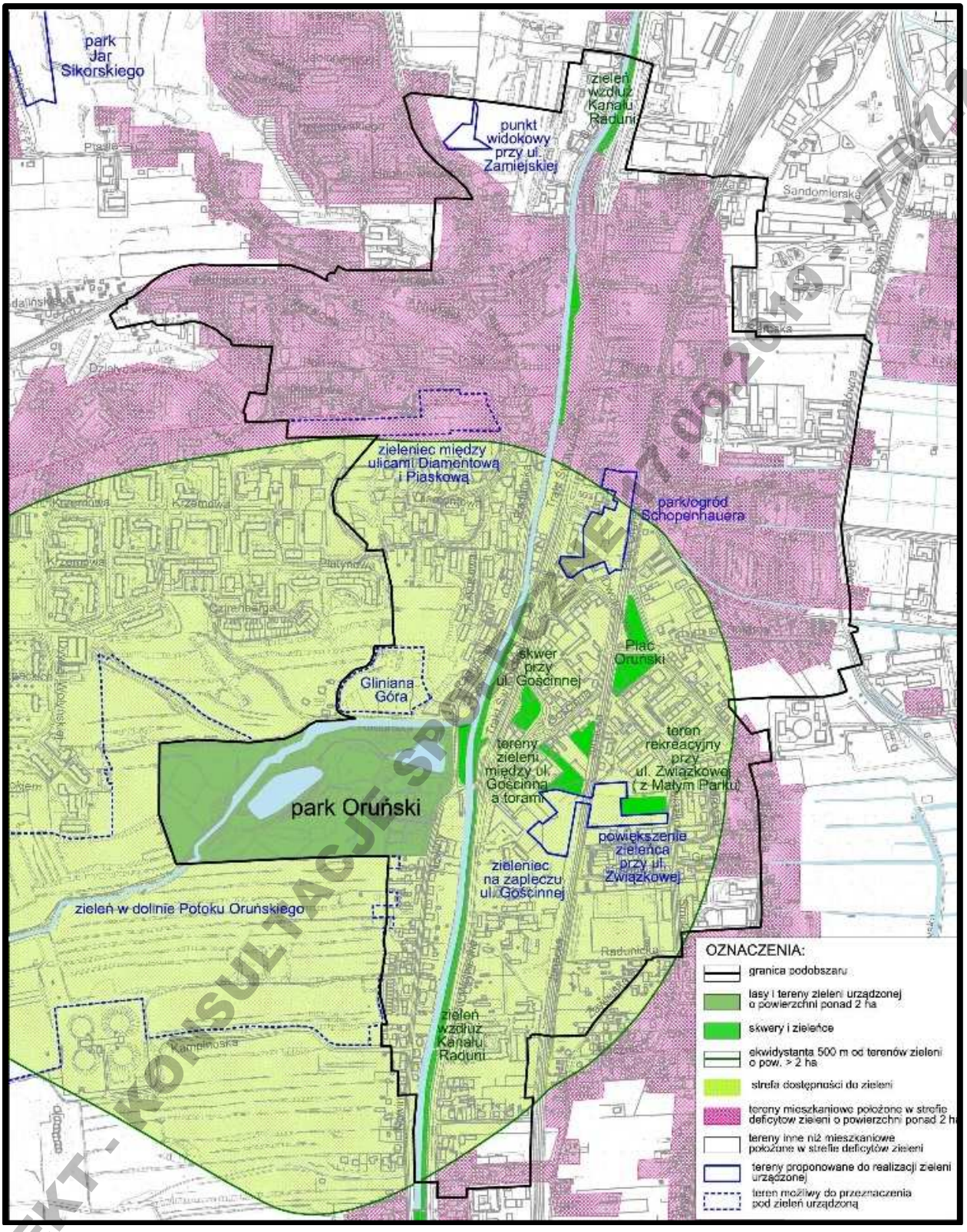

Źródło: opracowanie własne BRG

Rys. 5.4. Położenie podobszaru Orunia w stosunku do izolinii 15-minutowego pieszego dojścia do terenów zieleni urządzonej o powierzchni ponad 2 ha

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Dostępność do zieleni urządzonej

Znaczna część podobszaru Orunia, położona jest w strefie komfortowego pieszego 15 minutowego dojścia (500 m w linii prostej) do parku Oruńskiego – rys. 5.4. W strefie tej mieszka ponad 41% mieszkańców. Dostępność piesza do parku Oruńskiego jest ograniczona poprzez ulicę Trakt Św. Wojciecha i, przede wszystkim, przez linię kolejową E65, która dla mieszkańców ulic Smoleńskiej i Raduńskiej stanowi istotną barierę. Mieszkańcy wschodniej części podobszaru Orunia, mogą w celach rekreacyjnych (w ograniczonym zakresie) korzystać z Placu Oruńskiego, nowego terenu rekreacji dziecięcej zrealizowanego we wschodniej części dawnego założenia cmentarnego przy ulicy Związkowej oraz z zespołu boisk przy ulicy Raduńskiej. W 2018 r. przy ul. Smoleńskiej 5/7 otwarto miejski basen. Ponad 58 %mieszkańców podobszaru Orunia, nie ma możliwości pieszego 15 minutowego dojścia do terenów zieleni urządzonej o powierzchni powyżej 2 ha, w tym również nawet małych skwerów. Dotyczy to zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej na północ od ulic Głuchej i Piaskowej. Podstawowym problemem w zakresie dostępności do zieleni urządzonej i jej jakości na podobszarze Orunia, jest brak terenów rekreacyjnych w północnej i wschodniej jego części oraz zły stan techniczny wyposażenia na terenach istniejącej zieleni w środkowej części tego podobszaru.

Walory krajobrazowe

Walory krajobrazowe podobszaru Orunia są zróżnicowane i w dużej mierze uzależnione od rzeźby terenu, roślinności oraz charakteru i stanu zabudowy. Zachodnia część analizowanego podobszaru charakteryzuje się wysokimi walorami krajobrazowymi dzięki urozmaiconej rzeźbie i powszechnie występującej roślinności. Wierzchowinowe części wzniesień odznaczają się szerokimi otwarciami widokowymi w kierunku Żuław Wiślanych i Oruni Dolnej, a także wzgórz morenowych położonych w kierunku południowym. Wysokimi walorami krajobrazowymi charakteryzuje się również park Oruński, którego początki sięgają końca XVI wieku, a przekazanie go miastu nastąpiło w 1918 roku. Przez środkową część podobszaru Orunia, przebiega Kanał Raduński, który wraz z towarzyszącym mu zadrzewieniem tworzy ciąg o wysokich walorach krajobrazowych. W środkowej części podobszaru Orunia, zachowały się pozostałości podmiejskiej zabudowy wzdłuż ulic Traktu Św. Wojciecha, Dworcowej i Gościnnej. Obecna historyczna zabudowa pochodzi w większości z XIX i początku XX wieku. W roku 1945 budynki zniszczone zostały w niewielkim stopniu. Wzdłuż ulic Trakt św. Wojciecha, Dworcowej, Gościnnej, Rejtana, Sandomierskiej, Serbskiej, Raduńskiej, Przy Torze, Głuchej, Smętnej, Żuławskiej, Przyjemnej, Uroczej, Smoleńskiej, Ramułta i Grabowej znajdują się zespoły budynków mieszkalnych z II połowy XIX i początku XX wieku, objętych ochroną konserwatorską. Ochronie podlegają także relikty zabudowy przemysłowej, budynki użyteczności publicznej oraz zabytkowe relikty zieleni. Stan obiektów wpisanych do rejestru zabytków jest zróżnicowany: obiektów użyteczności publicznej – dobry, budynków mieszkalnych w przeważającej mierze zły, a zabytkowe relikty zieleni są zdewastowane i zaniedbane. Do elementów obniżających walory estetyczno-krajobrazowe zalicza się obecność głównych tras komunikacyjnych, zwłaszcza linii kolejowych z wysokimi ekranami akustycznymi.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

6. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu Gminnego Programy Rewitalizacji miasta Gdańska

Działania rewitalizacyjne zaplanowane zostały w oparciu o przeprowadzoną diagnozę stanu istniejącego i odpowiadają na zidentyfikowane potrzeby społeczne, gospodarcze, przestrzenne i środowiskowe. W projekcie Gminnego Programy Rewitalizacji miasta Gdańska techniczne działania rewitalizacyjne zostały skorelowane z działaniami w sferze społecznej tak, aby zapewnić osiągnięcie maksymalnych korzyści w strukturze społeczno-przestrzennej miasta. Zaniechanie realizacji tych działań ograniczy lub nawet uniemożliwi aktywizację mieszkańców wskazanych do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi wyselekcjonowanych rejonów miasta:

- Biskupia Górka/Stary Chełm,
- Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście,
- Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście,
- Orunia

oraz poprawę estetyki przestrzeni publicznych tych rejonów, co jest niezbędnym elementem dla wzmocnienia tożsamości lokalnej mieszkańców. Odstąpienie od realizacji planowanych działań rewitalizacyjnych wskazanych w projekcie GPR może zahamować (znacząco ograniczyć) proces rozwoju społeczno-gospodarczego, nie tylko fragmentów miasta objętych planowanymi działaniami. Wraz z realizacją projektu GPR można zatem oczekiwać pozytywnych skutków środowiskowych, które mogą wpływać na spowolnienie lub zahamowanie niekorzystnych tendencji zmian i przekształceń poszczególnych komponentów środowiska. Należy mieć jednak na uwadze, że **sam projekt GPR może przynieść pozytywne efekty środowiskowe w dłuższej perspektywie czasowej pod warunkiem, że stan środowiska nie będzie ulegał pogorszeniu w wyniku innych działań prowadzonych na tych terenach lub na terenach przyległych do nich. Należy podkreślić, że projekt GPR w swoim założeniu realizuje politykę rozwoju miasta Gdańska w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju, polegającą na zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczej i społecznej w taki sposób, aby nie naruszyć równowagi w przyrodzie oraz jednocześnie sprzyjać zachowaniu jej zasobów lub w miarę możliwości je wzmacniać. Wymaga to traktowania zasobów środowiska jak zasobów gospodarczych oraz wykorzystywania kapitału przyrodniczego w sposób pozwalający na zachowanie lub odtworzenie funkcji ekosystemów w perspektywie długookresowej. Ta podstawowa zasada gwarantuje realizację przyjętych w projekcie GPR celów oraz strategicznych kierunków działań sprzyjających zachowaniu środowiska w odpowiednim stanie, a brak realizacji założeń dokumentu utrwalać będzie jego niekorzystne zmiany. Projekt GPR ma na celu, przede wszystkim, doprowadzenie do zrównoważonego i wielopłaszczyznowego rozwoju miasta, przede wszystkim w sferze społecznej, ale również w sferze wartości materialnych i w środowisku przyrodniczym. Planowane zadania przyczynią się do poprawy jakości środowiska na terenie podobszarów przewidzianych do rewitalizacji, jeśli nie w sposób bezpośredni to z pewnością pośrednio**. Zaniechanie realizacji projektu GPR będzie miało negatywny wpływ na wiele komponentów środowiska przyrodniczego m. in. na stan powietrza atmosferycznego, klimat akustyczny, walory krajobrazowe i estetyczne podobszaru. Brak realizacji Programu będzie miał również negatywny wpływ na

PROJEKT KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

zdrowie mieszkańców i będzie się wiązał z niskim standardem życia, brakiem poczucia bezpieczeństwa oraz brakiem możliwości rozwoju. W tabelach 6.2.1. do 6.2.4. zestawiono potencjalne skutki braku realizacji działań rewitalizacyjnych w ramach analizowanego projektu Gminnego Programy Rewitalizacji miasta Gdańska na wybranych podobszarach: Biskupia Górka/Stary Chełm, Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście, Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście i Orunia.

Podsumowując, efekt zaniechania wdrożenia planowanych działań rewitalizacyjnych projektu Gminnego Programy Rewitalizacji miasta Gdańska pogłębiać będzie niekorzystne zjawiska środowiskowe, społeczne i gospodarcze występujące w tych rejonach miasta.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Tabela nr 6.2.1.

Potencjalne zmiany w środowisku i warunkach życia mieszkańców w przypadku braku realizacji działań rewitalizacyjnych na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm

Grupa zadań	Zadanie	Planowany zakres działań	Potencjalne skutki braku realizacji projektu GPR
Działania w środowisku przyrodniczym i w sferze materialnej	**Remont i adaptacja lokalu na ul. Biskupiej 4 do prowadzenia działań społecznych (z powiększeniem lokalu)**	Przeprowadzenie prac adaptacyjno-remontowych i wyposażenie lokalu w celu wykorzystania go na potrzeby prowadzenia działań społecznych, w tym: - remont pomieszczeń lokalu w celu dostosowania do nowych potrzeb prowadzenia działalności społecznej wraz z wyposażeniem; - dostosowanie lokalu do potrzeb osób niepełnosprawnych; - wymiana stolarki okiennej i drzwiowej; - zagospodarowanie terenu umożliwiające organizowanie zajęć plenerowych.	- niekontrolowana wycinka drzew i krzewów; - niszczenie szaty roślinnej, m.in. poprzez wydeptywanie czy wydobywanie gruntu; - pogarszanie się warunków akustycznych i aerosanitarnych w wyniku niedostosowanej infrastruktury drogowej; - wzrost zanieczyszczenia powietrza poprzez brak realizacji zadań z zakresu termomodernizacji budynków i podłączeń do sieci centralnego ogrzewania lub gazowej; - deficyt dostępności mieszkańców do terenów rekreacji; - degradacja techniczna obiektów zabytkowych i pozostałych budynków; - obniżenie jakości ogólnodostępnej przestrzeni; - pogorszenie wizerunku podobszaru; - postępujący proces niszczenia budynków; - obniżenie wartości i jakości zasobu mieszkaniowego;
	Remont i adaptacja lokalu przy ul. Styp-Rekowskiego 16 w celu prowadzenia działań społecznych	Przeprowadzenie prac adaptacyjno-remontowych i wyposażenie obiektu w celu wykorzystania go na funkcje społeczne i zagospodarowanie terenu przylegającego do budynku wraz z małą architekturą.	
	Przebudowa ulic Biskupiej, Na Stoku i Salwator, Zaroślak oraz ul. Górka wraz z infrastrukturą techniczną	Przebudowa infrastruktury drogowej o łącznej długości 1,6 km. Budowa i przebudowa instalacji podziemnych, rewaloryzacja zieleni, dodanie obiektów małej architektury i zainstalowanie oświetlenia i monitoringu.	
	Modernizacja elementów budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem	Przebudowa elementów wielorodzinnych budynków mieszkalnych wspólnotowych i komunalnych. Prace będą wykonywane w zależności od potrzeb konkretnych budynków wspólnot mieszkaniowych i mogą objąć remont: izolacji fundamentów, elewacji budynku, dachu i jego elementów, klatki schodowej, zagospodarowanie terenów podwórek. Przewiduje się wykonanie kompleksowego remontu 13 budynków komunalnych i zagospodarowanie podwórek. Remontem będzie objęte min 37 budynków (wspólnoty).	
	Zagospodarowanie terenów jako przestrzeni publicznej i zieleni urządzonej pomiędzy ul. Biskupią a Pohulanka	Przystosowanie do funkcji parkowych i rekreacyjnych niezagospodarowanego i zdegradowanego terenu sąsiadującego z obszarem należącym do Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku o powierzchni około 0,5 ha.	
	Urządzenie przestrzeni publicznej i terenów zielonych przy ul. Styp -Rekowskiego	Przystosowanie do funkcji rekreacyjnych niezagospodarowanego terenu usytuowanego w kwartale ulic Odrzańska, Styp-Rekowskiego i Wronki o powierzchni około 0,5 ha. W skład podjętych działań wchodzą: - zagospodarowanie terenu, - urządzenie małej architektury i zieleni, - budowa ciągów pieszych, - odtworzenie i modernizacja zdegradowanej fontanny; - urządzenie przestrzeni w elementy sportu i rekreacji - budowa oświetlenia parkowego i monitoringu.	
	Animacje społeczności lokalnej w przestrzeni dzielnicy w ramach integracji mieszkańców (rewaloryzacja podwórek)	W ramach planowanych działań społecznych projekt zakłada wdrożenie inicjatyw skierowanych do różnych grup odbiorców i mających na celu integrację, aktywizację społeczną mieszkańców dzielnicy. Będą to działania związane z zagospodarowaniem terenu lub tworzeniem instalacji artystycznych w przestrzeni, lub innych trwałych efektów. Promowane będą działania wynikające z inicjatywy mieszkańców i przez nich realizowane.	

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Tabela nr 6.2.2.

Potencjalne zmiany w środowisku i warunkach życia mieszkańców w przypadku braku realizacji działań rewitalizacyjnych na podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście

Grupa zadań	Zadanie	Planowany zakres działań	Potencjalne skutki braku realizacji projektu GPR
Działania w środowisku przyrodniczym i w sferze materialnej	**Adaptacja budynku przy ul. Królikarnia 13 wraz z zagospodarowaniem terenu przeznaczonego do prowadzenia Placówki Wsparcia Dziennego**	Prace adaptacyjne istniejącego obiektu. Zagospodarowanie terenu w sąsiedztwie budynku (dz. nr 287 obr. 100) wraz z małą architekturą, wyposażenie w niewielki podest na cele zajęć i wydarzeń w ramach funkcjonowania placówki, widownię, oświetlenie, niezbędne media a także ogrodu społecznego. Powierzchnia użytkowa obiektu – około 400 m^2.	- niekontrolowana wycinka drzew i krzewów; - niszczenie szaty roślinnej, m.in. poprzez wydeptywanie czy wydobywanie gruntu; - pogarszanie się warunków akustycznych i aerosanitarnych w wyniku niedostosowanej technicznie infrastruktury drogowej; - wzrost zanieczyszczenia powietrza poprzez brak realizacji zadań z zakresu termomodernizacji budynków; - degradacja techniczna obiektów zabytkowych i pozostałych budynków; - obniżenie jakości ogólnodostępnej przestrzeni; - pogorszenie wizerunku podobszaru; - postępujący proces niszczenia budynków; - pogorszenie jakości i warunków życia mieszkańców - obniżenie wartości i jakości zasobu mieszkaniowego
	Modernizacja i adaptacja lokalu przy ul. Radna 3/2 przeznaczonego do prowadzenia Placówki Wsparcia Dziennego	Przeprowadzenie kompleksowego remontu i wyposażenia lokalu w celu wykorzystania go na potrzeby prowadzenia zróżnicowanej działalności społecznej, skoncentrowanej na programie wsparcia rodzin. Ze względu na dostosowanie lokalu dla osób niepełnosprawnych, lokal zostanie wyposażony w dodatkowe wejście z platformą dla niepełnosprawnych od strony podwórza	
	Zagospodarowanie Placu Wałowego wraz z przebudową dróg i infrastruktury podziemnej	Rewaloryzacja i przebudowa przestrzeni publicznej obszaru parku Placu Wałowego, placu przed budynkiem Urzędu Marszałkowskiego oraz obszaru ulic Pod Zrębem, Plac Wałowy, Dolna Brama, fragmentu Augustyńskiego oraz Żabi Kruk Odtworzenie i modernizacja zdegradowanej fontanny, modernizacja placu zabaw.	
	Zagospodarowanie terenu Opływu Motławy wraz z bastionami	Kompleksowe zagospodarowanie terenu Opływu Motławy wraz z bastionami jako wyjątkowego terenu o wartościach historycznych, przyrodniczych i rekreacyjnych, w tym przebudowa promenady, wyposażenie w małą architekturę, utworzenie punktu widokowego itp.	
	Modernizacja elementów budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem	Prace będą wykonywane w zależności od potrzeb konkretnych budynków i mogą objąć remont: izolacji fundamentów, elewacji budynku, dachu i jego elementów, klatki schodowej.	
	Przebudowa i modernizacja dróg i infrastruktury podziemnej wraz z zagospodarowaniem terenu	Przebudowa infrastruktury drogowej (nawierzchnie ulic, chodniki, m. postojowe, wyspy, progi, ogrodzenia itp.)w dwóch kwartałach: 1) w kwartale ulic: Przyokopowej, Polnej i Wierzbowej. 2) w kwartale ulic: Chłodnej, Sempołowskiej, Królikarnia, Reduta Żbik.	
	Animacje społeczności lokalnej w przestrzeni dzielnicy w ramach integracji mieszkańców (rewaloryzacja podwórek)	Projekt zakłada działania w przestrzeniach dzielnicy wypracowane przez mieszkańców i wzmacniające lokalny charakter podobszaru. Będą to działania związane z zagospodarowaniem terenu najbliższego otoczenia (wspólnych podwórek) oraz tworzeniem instalacji artystycznych w przestrzeni lub innych trwałych efektów.	

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Tabela nr 6.2.3.

Potencjalne zmiany w środowisku i warunkach życia mieszkańców w przypadku braku realizacji działań rewitalizacyjnych na podobszarze Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

Grupa zadań	Zadanie	Planowany zakres działań	Potencjalne skutki braku realizacji projektu GPR
Działania w środowisku przyrodniczym i w sferze materialnej	**Modernizacja budynku na Klub Aktywnego Mieszkańca przy ul. Floriańskiej 3**	Projekt zakłada kompleksową przebudowę lokalu, w tym dostosowanie pomieszczeń do prowadzenia zajęć, związanych z usługami społecznymi oraz aktywizacją lokalnej społeczności. Uniwersalne wyposażenie wraz z zagospodarowaniem bezpośredniego otoczenia ma dawać możliwość prowadzenia zarówno warsztatów, zajęć sportowych, jak i wykładów.	- zachowanie deficytu terenów zieleni urządzonej; - niekontrolowana wycinka drzew i krzewów; - niszczenie szaty roślinnej, m.in. poprzez wydeptywanie czy wydobywanie gruntu; - pogarszanie się warunków akustycznych i aerosanitarnych w wyniku niedostosowanej infrastruktury drogowej; - wzrost zanieczyszczenia powietrza poprzez brak realizacji zadań z zakresu termomodernizacji budynków; - ograniczenie dostępności mieszkańców do terenów rekreacji i terenów zieleni urządzonej powyżej 2 ha - degradacja techniczna obiektów zabytkowych i pozostałych budynków; - obniżenie jakości ogólnodostępnej przestrzeni; - pogorszenie wizerunku podobszaru; - pogorszenie jakości i warunków życia mieszkańców; postępujący proces niszczenia budynków; - obniżenie wartości i jakości zasobu mieszkaniowego.
	Remont lokalu na potrzeby świadczenia usług społecznych przy ul. Na Zaspę 53	Kompleksowy remont w celu dostosowania go do prowadzenia placówki wsparcia typu podwórkowego. Planowany zakres prac to przeprowadzenie prac adaptacyjno-remontowych i wyposażeniowych lokalu, w celu wykorzystania go na potrzeby prowadzenia zróżnicowanej działalności społecznej, skoncentrowanej na programie wsparcia młodzieży.	
	Przebudowa placu przy przystani promowej	Zadanie zakłada zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjne, w tym miejsce piknikowe z urządzeniami małej architektury. Teren placu w przyszłości, wraz z przyszłym parkiem na Szańcu Zachodnim, będzie współtworzył kompleks terenów rekreacji i aktywnego spędzania wolnego czasu. Projekt zawierał będzie rozwiązania przystosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych i o obniżonej sprawności ruchowej oraz likwidację barier architektonicznych. Założono reorganizację i przebudowę układu drogowego ul. Starowiślnej w tym przebudowę układu komunikacyjnego z uwzględnieniem terenów pętli autobusowej oraz organizacji miejsc postojowych, budowie i przebudowa infrastruktury podziemnej, budowie monitoringu wizyjnego.	
	Zagospodarowanie parku na Szańcu Zachodnim wzdłuż nabrzeży Martwej Wisły	Jest to teren po byłej bazie paliwowej, który ze względu na istniejący drzewostan powinien zostać zagospodarowany na park oraz stać się miejscem spotkań, spacerów i pikników dla całych rodzin. Szczególną wartością tego terenu jest sąsiedztwo Twierdzy Wisłoujście. Roztaczający się widok na drugi brzeg Martwej Wisły. Wyprzedzająco będą prowadzana będzie przebudowa nabrzeży przez Zarząd Portu Gdańsk. Wzdłuż kanału Martwej Wisły zostanie zbudowany deptak.	
	Modernizacja i przebudowa elementów budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem	Przebudowa dotyczy elementów wspólnych budynków mieszkalnych (komunalnych i wspólnot mieszkaniowych) wraz z ich otoczeniem, polegająca głównie na wykonaniu izolacji ścian fundamentowych, pracach konserwatorskich przy elewacjach budynków, modernizacji dachów, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej części wspólnych, czy remoncie klatek schodowych.	
	Przebudowa i modernizacja dróg i infrastruktury podziemnej	Przebudowa i modernizacja ulic i infrastruktury podziemnej: - ul. Góreckiego od skrzyżowania z ul. Wolności do skrzyżowania z ul. Oliwską, - ul. Strajku Dokerów od skrzyżowania z ul. Góreckiego do skrzyżowania z ul. Wilków Morskich, - ul. Wilków Morskich od skrzyżowania z ul. Oliwską do skrzyżowania z ul. Wolności.	
	Animacje społeczności lokalnej w przestrzeni dzielnicy w ramach integracji mieszkańców (rewaloryzacja podwórek)	Projekt zakłada działania w przestrzeniach dzielnicy wypracowane przez mieszkańców i wzmacniające lokalny charakter obszaru. Będą to działania związane z zagospodarowaniem terenu lub tworzeniem instalacji artystycznych w przestrzeni, lub innych trwałych efektów.	

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Tabela nr 6.2.4.

Potencjalne zmiany w środowisku i warunkach życia mieszkańców w przypadku braku realizacji działań rewitalizacyjnych na podobszarze Orunia

Grupa zadań	Zadanie	Planowany zakres działań	Potencjalne skutki braku realizacji projektu GPR
Działania w środowisku przyrodniczym i w sferze materialnej	**Budowa placówki na potrzeby realizacji zadań z zakresu usług społecznych przy ul. Dworcowej 11**	Budowa placówki o powierzchni około 1150 m^2, która będzie pełnić funkcje domu sąsiedzkiego i placówki wsparcia dziennego oraz placówki wsparcia podwórkowego. Nowo wybudowany budynek będzie w pełni wyposażony i dostosowany dla osób niepełnosprawnych, zagospodarowany zostanie również teren wokół budynku.	- niekontrolowana wycinka drzew i krzewów; - niszczenie szaty roślinnej, m.in. poprzez wydeptywanie czy wydobywanie gruntu; - pogarszanie się warunków akustycznych i aerosanitarnych w wyniku niedostosowanej infrastruktury drogowej; - wzrost zanieczyszczenia powietrza poprzez brak realizacji zadań z zakresu termomodernizacji budynków; - ograniczenie dostępności mieszkańców do terenów rekreacji i terenów zieleni urządzonej powyżej 2 ha - degradacja obiektów zabytkowych i pozostałych budynków; - obniżenie jakości ogólnodostępnej przestrzeni; - pogorszenie wizerunku podobszaru; - pogorszenie jakości i warunków życia mieszkańców; - postępujący proces technicznego niszczenia budynków; - pogorszenie bezpieczeństwa ruchu drogowego na ulicach, - obniżenie wartości i jakości zasobu mieszkaniowego
	Przebudowa dawnego Ratusza przy ul. Gościnnej 1 wraz z adaptacją na cele społeczne	Przebudowa budynku o powierzchni około 800 m^2 oraz nadanie mu funkcji społecznych. Planowany zakres zadania obejmie kompleksową przebudowę wraz z wyposażeniem wnętrza, dostosowanie budynku dla osób niepełnosprawnych oraz zagospodarowanie terenu wokół budynku. W odnowionym budynku będzie funkcjonowała filia biblioteki**,** będą prowadzone działania integrujące społeczność lokalną oraz znajdzie swoje miejsce Rada Dzielnicy.	
	Rewaloryzacja rynku Oruńskiego wraz z przebudową układu drogowego i infrastrukturą techniczną (rejon ul. Gościnnej i Dworcowej)	W ramach zadania planowana jest kompleksowa przebudowa terenu wraz z infrastrukturą podziemną, przebudowa układu drogowego z nawierzchnią, ciągów pieszych a także budowa i przeorganizowanie miejsc postojowych. Ponadto będzie miała miejsce rewaloryzacja zieleni i urządzeń małej architektury. Rynek po przebudowie stanie się miejscem integracji i aktywności społeczności lokalnej jako najważniejsza przestrzeń publiczna podobszaru. Będzie to miejsce, wokół którego skoncentrowane zostaną różnego typu usługi. Nastąpi poprawa bezpieczeństwa poprzez zmianę organizacji ruchu w kierunku przestrzeni tzw. współdzielonej.	
	Kompleksowe zagospodarowanie lokalnych przestrzeni publicznych	Realizacja zadania dotyczy dwóch obszarów: 1. Skwer przy ul. Gościnnej (teren o powierzchni około 4 700 m^2). Planowany zakres zadania obejmuje opracowanie projektu zagospodarowania terenu pomiędzy ul. Gościnną a torami kolejowymi. Zawierać będzie realizację ścieżek pieszych, rewaloryzację zieleni, nasadzenia nowej zieleni, a także montaż małej architektury, urządzenie terenu przeznaczonego do wypoczynku, oraz wyposażenie w śmietniki. Ponadto wykonane zostanie doprowadzanie niezbędnej infrastruktury technicznej, oświetlenie, monitoring. 2. Skwer/park przy ulicy Związkowej (teren o powierzchni około 13000 m^2) Planowany zakres zadania obejmuje opracowanie kompleksowego projektu zagospodarowania skweru przy ul. Związkowej, realizację ścieżek pieszych, montaż oświetlenia i monitoringu, a także rewaloryzację zieleni, nasadzenia nowej zieleni jak również montaż małej architektury.	
	Modernizacja elementów budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem	Przebudowa elementów wspólnych budynków mieszkalnych. W zależności od potrzeb wykonane zostaną min. izolacje ścian fundamentowych, drenaż zewnętrzny przy ścianach, a także prace konserwatorskie przy elewacji budynku, dachu, jak również wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz przebudowa wejść do budynków. Projekt wpłynie na podniesienie jakości i warunków życia mieszkańców poprzez poprawę i modernizację stanu technicznego budynków położonych na obszarze rewitalizacji. Przebudowa elementów wspólnych minimum 30 budynków lub ich otoczenia.	
	Animacje społeczności lokalnej w przestrzeni dzielnicy w ramach integracji mieszkańców (rewaloryzacja podwórek)	Projekt zakłada działania w przestrzeniach dzielnicy wypracowane przez mieszkańców i wzmacniające lokalny charakter obszaru. Będą to działania związane z zagospodarowaniem terenu lub tworzeniem instalacji artystycznych w przestrzeni, lub innych trwałych efektów.	

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

7. Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszary Natura 2000

7.1. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na obszary i obiekty podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Brak jest aktualnych, szczegółowych informacji na temat stanowisk chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt na wszystkich podobszarach objętych działaniami rewitalizacyjnymi w ramach projektu Gminnego Programy Rewitalizacji miasta Gdańska. Zagadnienie ochrony gatunkowej powinno zostać uwzględnione na etapie prac projektowych dla poszczególnych przedsięwzięć i działań rewitalizacyjnych.

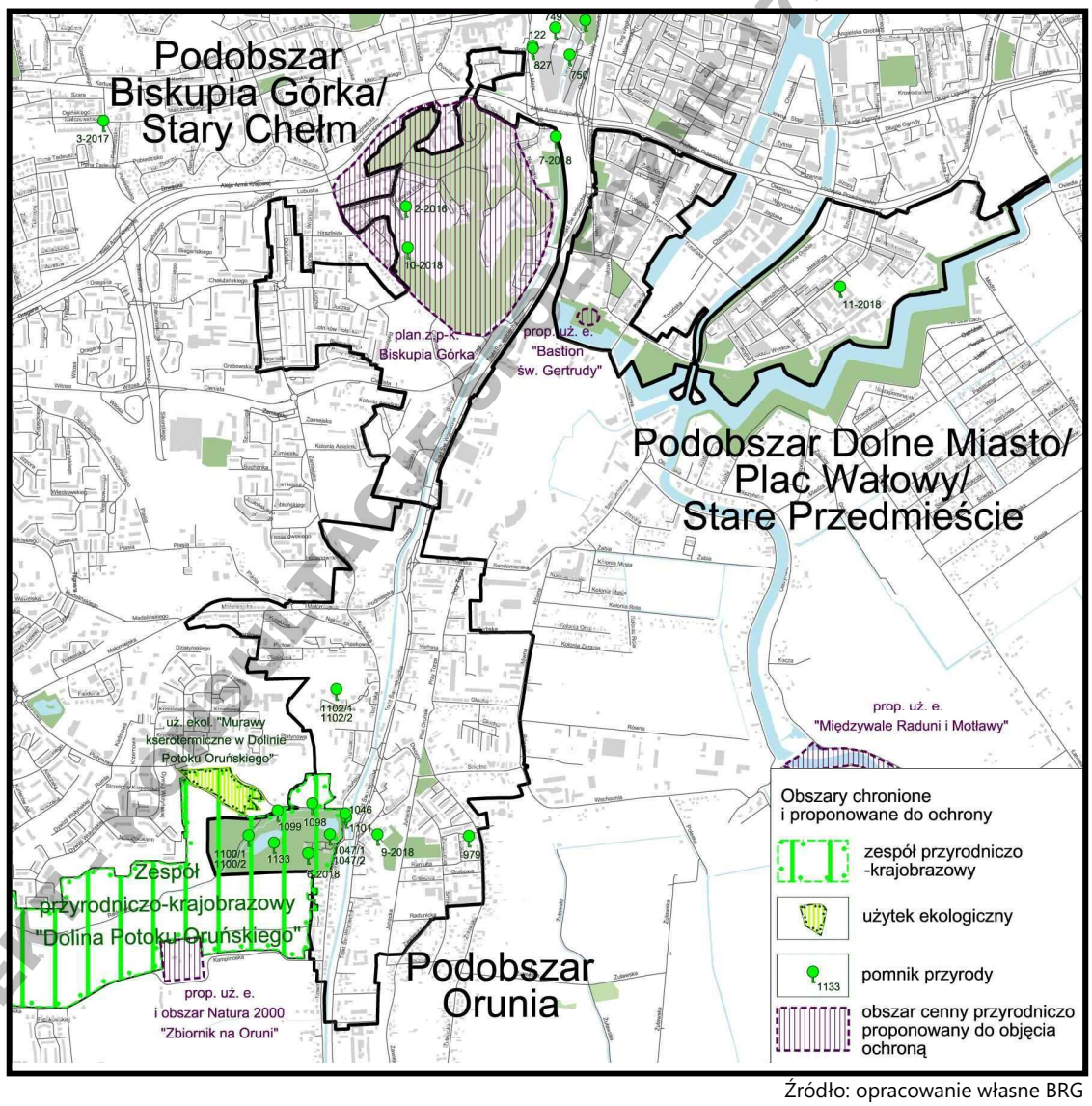

Źródło: opracowanie własne BRG

Rys. 7.1. Ustanowione formy ochrony przyrody w rejonie 3 podobszarów objętych działaniami rewitalizacyjnymi projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska

PROJEKT KONSULTACJE SPOŁECZNE 07.06.2019 - 17.07.2019

7.1.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm

Zmiany funkcjonalno-przestrzenne, jakie zostały zaplanowane w ramach podstawowych przedsięwzięć projektu Gminnego Programy Rewitalizacji miasta Gdańska w granicach podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm będą obejmowały m.in.:

- remont i adaptację lokalu przy ulicy J. Styp-Rekowskiego 16 na „Dom Sąsiedzki" i Biskupiej 4 do prowadzenia działań społecznych,
- przebudowę ulic Biskupiej, Na Stoku, Górka, Zaroślak oraz Salwator wraz z infrastrukturą techniczną,
- modernizację budynków wielorodzinnych, mieszkalnych w północno wschodniej części Biskupiej Górki (minimum 37 szt.),
- kompleksowy remont 13 budynków komunalnych na Biskupiej Górce,
- urządzenie przestrzeni publicznej przy ul. Biskupiej i Pohulanka o powierzchni około 0,5 ha,
- urządzenie przestrzeni publicznej i terenów zielni przy ul. Jana Styp-Rekowskiego o powierzchni około 0,5 ha,
- rewaloryzacja podwórek w kwartałach zabudowy mieszkaniowej w ramach integracji mieszkańców.

Spośród uzupełniających przedsięwzięć przewidzianych na podobszarze Biskupiej Górki i Starego Chełmu należy wymienić:

- budowę terenu rekreacyjnego w parku Salwator,
- stabilizację i zabezpieczenie osuwisk (wydzielono 5 etapów realizacji zabezpieczeń przeciwosuwiskowych dla 6 osuwisk),
- naprawę muru oporowego zabezpieczającego skarpę przy ul. Biskupiej (wykonanie muru przy budynku ul. Na Stoku 11),
- modernizację obiektów oświatowych i sportowych (szkoły podstawowe nr 21 i 47),
- termomodernizację budynków komunalnych przy ul. Biskupia 11, 17, 27, ul. Rogaczewskiego 45, ul. Salwator 7,
- termomodernizację obiektów użyteczności publicznej (szkoły podstawowe nr 21 i 47),
- budowę nowego oświetlenia ul. Pohulanka i ul. Biskupą.

Na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm nie znajdują się obszary objęte formami ochrony przyrody, ani ich fragmenty, (rys. 7.1.), natomiast występują trzy pomniki przyrody, które zostały utworzone w latach 2016-2018 (tab. nr 7.1.1.).

Tabela nr 7.1.1.

Ustanowione pomniki przyrody w granicach podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm

Lp.	Nr pomnika	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Lokalizacja
1.	2-2016	topola biała	Populus alba	Kolonia Studentów
2.	7-2018	buk pospolity odm. Czerwonolistna	Fagas sylvatica "Purpurea'	ul. Menonitów 2A
3.	10-2018	buk pospolity	Fagas sylvatica	ul. Zielonogórska 4

Źródło: dane Wydziału Środowiska Urzędu Miejskiego w Gdańsku, 2018

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm położony jest w odległości:

- około 5,7 km od granicy rezerwatu przyrody „Dolina Strzyży",
- około 6,5 km od granicy rezerwatu przyrody „Wąwóz Huzarów",
- około 9,6 km od granicy rezerwatu przyrody „Ptasi Raj",
- około 3,0 km od granicy Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego,
- około 3,6 km od granicy Obszaru Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich,
- około 7,6 km od granicy Otomińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- około 2,8 km od granicy Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Dolina Potoku Oruńskiego".

W południowej i środkowej części Biskupiej Górki znajduje się szereg okazów drzew o wymiarach pomnikowych. Zadrzewiony teren Biskupiej Górki stanowi lokalne siedlisko dla drobnej i średniej fauny. Do szczególnie cennych miejsc występowania fauny należą podziemia ziemno-murowanych budowli fortyfikacyjnych na Biskupiej Górce, które stanowią cenne siedlisko (zimowiska) nietoperzy (w 2016 r. stwierdzono występowanie 23 osobników z czterech gatunków). Zimowiska te nie są objęte ochroną prawną.

Ze względu na wyjątkowe walory krajobrazowe oraz występujące populacje nietoperzy obszar Biskupiej Górki wskazany został do objęcia ochroną prawną w formie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.

Prowadzenie działań rewitalizacyjnych w ramach projektu Gminnego Programy Rewitalizacji miasta Gdańska w granicach Biskupiej Górki i Starego Chełmu nie wpłynie na stan zdrowotny drzew, ani na funkcjonowanie siedliska (zimowiska) nietoperzy. Natomiast urządzenie terenów zieleni przy ul. Biskupiej wpłynie na wzmocnienie środowiska biotycznego w tym rejonie.

7.1.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście

Zmiany funkcjonalno-przestrzenne, jakie zostały zaplanowane w ramach działań rewitalizacyjnych projektu Gminnego Programy Rewitalizacji miasta Gdańska w granicach podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście będą obejmowały m.in.:

- adaptację budynku przy ulicy Królikarnia 13 wraz z zagospodarowaniem terenu przeznaczonego do prowadzenia Placówki Wsparcia Dziennego,
- modernizację i adaptacje lokalu przy ulicy Radnej 3/2 przeznaczonego do prowadzenia Centrum Wsparcia i Terapii Rodziny,
- zagospodarowanie Placu Wałowego wraz z przebudową dróg i infrastruktury podziemnej,
- zagospodarowanie terenu Opływu Motławy wraz z bastionami oraz utworzenie punktu widokowego na Bastionie „Żubr",
- modernizację elementów w 11 budynków komunalnych wraz z otoczeniem, modernizację 30 budynków wspólnot mieszkaniowych i 1 podwórka spółdzielni mieszkaniowej,
- przebudowę i modernizację ulic i infrastruktury podziemnej w kwartałach:
  - w rejonie ulic: Przyokopowej, Polnej i Wierzbowej,
  - w rejonie ulic: Chłodnej, Sempołowskiej, Królikarnia i Reduta Dzik,
- rewaloryzację podwórek w kwartałach zabudowy mieszkaniowej.

Spośród przedsięwzięć uzupełniających przewidzianych na podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście wymienić należy:

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

- realizację nowej zabudowy mieszkaniowo-usługowej: kwartał ulic: Kieturakisa, Wróbla Kurza, Reduta Wyskok,
- modernizację dawnej zajezdni tramwajowej, remont i przeznaczenie na cele kultury szkoły przy ul. Śluza 3, budowa boiska przy ul. Szuwary 3, rozbudowa przedszkola przy ul. Szuwary 3, uzupełnienie zabudowy mieszkaniowej,
- kompleksową modernizację energetyczną 11 budynków komunalnych,
- budowę przystani kajakowej przy ul. Żabi Kruk, przystani kajakowej i przenoski przy Opływie Motławy-Kamienna Grodza,
- budowę pomostu na potrzeby sportu i turystyki kajakowej oraz sportów wędkarskich na Motławie,
- przebudowę ulicy Reduta Dzik,
- modernizację obiektów użyteczności publicznej (szkoły podstawowe nr 65 i 67),
- budowę wielopoziomowego parkingu ul. Okopowa przy wiadukcie „Biskupia Górka".

Na podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście nie ustanowiono obszarów objętych formami ochrony przyrody(rys. 7.1.). W 2018 roku ochroną prawną w formie pomnika przyrody objęty został okaz jesionu wyniosłego rosnący przy ulicy Łąkowej (tabela nr 7.1.2.).

Tabela nr 7.1.2.
Pomnik przyrody w granicach podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście

Lp.	Nr pomnika	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Lokalizacja
1.	11-2018	Jesion wyniosły	Fraxinus excelsior	ul. Łąkowa 35/38

Źródło: dane Wydziału Środowiska Urzędu Miejskiego w Gdańsku, 2018

- Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście położony jest w odległości:
- około 7,2 km od granicy rezerwatu przyrody „Wąwóz Huzarów",
- około 7,7 km od granicy rezerwatu przyrody „Doliny Strzyży",
- około 8 km od granicy rezerwatu przyrody „Ptasi Raj",
- około 5,5 km od granicy Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego,
- około 3,6 km od granicy obszaru Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich,
- około 8,1 km od granicy Otomińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- około 2,4 km od granicy Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Dolina Potoku Oruńskiego".

W nieużytkowanych podziemiach Bastionu Świętej Gertrudy (skrajnego zachodniego bastionu przy Opływie Motławy) znajduje się zimowisko trzech gatunków nietoperzy (w 2016 r. stwierdzono zimowanie 66 osobników). Podziemia „Bastionu Św. Gertrudy" proponowane są do objęcia ochroną prawną w formie użytku ekologicznego (rys. 7.1.). Najbliższe, w stosunku bastionu Św. Gertrudy, planowane działania w ramach projektu GPR będą miały miejsce na Placu Wałowym oraz w ulicy Dolna Brama i związane będą z przebudową/modernizacją dróg i infrastruktury podziemnej, remontem przyległych do Placu Wałowego kamienic oraz rewitalizacją przestrzeni publicznej wraz z rewaloryzacją zieleni i urządzeniem małej architektury. Działania te nie wpłyną negatywnie na funkcjonowanie zimowiska nietoperzy w podziemiach

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

bastionu Św. Gertrudy ze względu na odległość od tego terenu. Planowane zagospodarowanie terenu Opływu Motławy wraz z bastionami nie będzie związane z ingerencją w budowle podziemne Bastionu Św. Gertrudy. Natomiast urządzenie terenów zieleni przy Placu Wałowym wpłynie na wzmocnienie środowiska biotycznego w tym rejonie.

7.1.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

Zmiany funkcjonalno-przestrzenne, jakie zostały zaplanowane w ramach podstawowych przedsięwzięć projektu GPR w granicach podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście będą obejmowały m.in.:

- modernizację budynku na Klub Aktywnego Mieszkańca przy ulicy Floriańskiej 3,
- remont lokalu przy ulicy Na zaspę 53 na potrzeby świadczenia usług społecznych: Placówki Wsparcia Dziennego,
- przebudowę placu przy przystani promowej na cele rekreacyjne,
- zagospodarowanie parku na Szańcu Zachodnim wzdłuż nabrzeży Martwej Wisły,
- przebudowę i modernizację elementów 34 budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem,
- przebudowę i modernizację ulic i infrastruktury podziemnej części ul. Góreckiego, Strajku Dokerów i Wilków Morskich,
- rewaloryzacja podwórek w kwartałach zabudowy mieszkaniowej w ramach integracji mieszkańców.

Spośród przedsięwzięć uzupełniających przewidzianych na podobszarze Nowego Portu wymienić należy:

- budowę pawilonu na potrzeby Zespołu Szkół Morskich przy ul. Wyzwolenia 8,
- budowę boiska lekkoatletycznego dla mieszkańców przy ZSO nr 5 przy ul. Na Zaspę 31A,
- budowę placu zabaw dla dzieci przy parku Jordanowskim przy ul. Wyzwolenia,
- budowę ciągów pieszo-rowerowych, drogi dojazdowej i nowe nasadzenia roślinności pomiędzy budynkami przy ul. Wyzwolenia 17,19, 20, 21,
- remediację zdegradowanego i zanieczyszczonego terenu Szańca Zachodniego,
- modernizację energetyczną obiektów oświatowych i sportowych (przedszkole nr 1, szkoła podstawowa nr 55, ZSO nr 5),
- przebudowę 10 budynków komunalnych przy ul. Kasztanowej 5 i ul. Władysława IV 20,
- modernizację obiektów użyteczności publicznej (ZSM przy ul. Wyzwolenia 8, bursa przy ul. Wyzwolenia 49),
- modernizację infrastruktury Centrum Treningu Umiejętności Społecznych przy ul. Wyzwolenia 48.

Tabela nr 7.1.3.

Pomnik przyrody w granicach podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

Lp.	Nr pomnika	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Lokalizacja
1.	1940	topola biała	Populus alba	Twierdza Wisłoujście

Źródło: dane Wydziału Środowiska Urzędu Miejskiego w Gdańsku, 2018

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

We wschodniej części podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście, na terenie Twierdzy Wisłoujście ustanowiono obszar Natura 2000 „Twierdza Wisłoujście" PLH220030. Poza obszarem Natura 2000 w granicach podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście nie występują inne obszary objęte formami ochrony przyrody, ani ich fragmenty (rys. 7.1.3.). Na terenie Twierdzy Wisłoujście znajduje się pomnik przyrody – topola biała (tab. nr 7.1.3.).

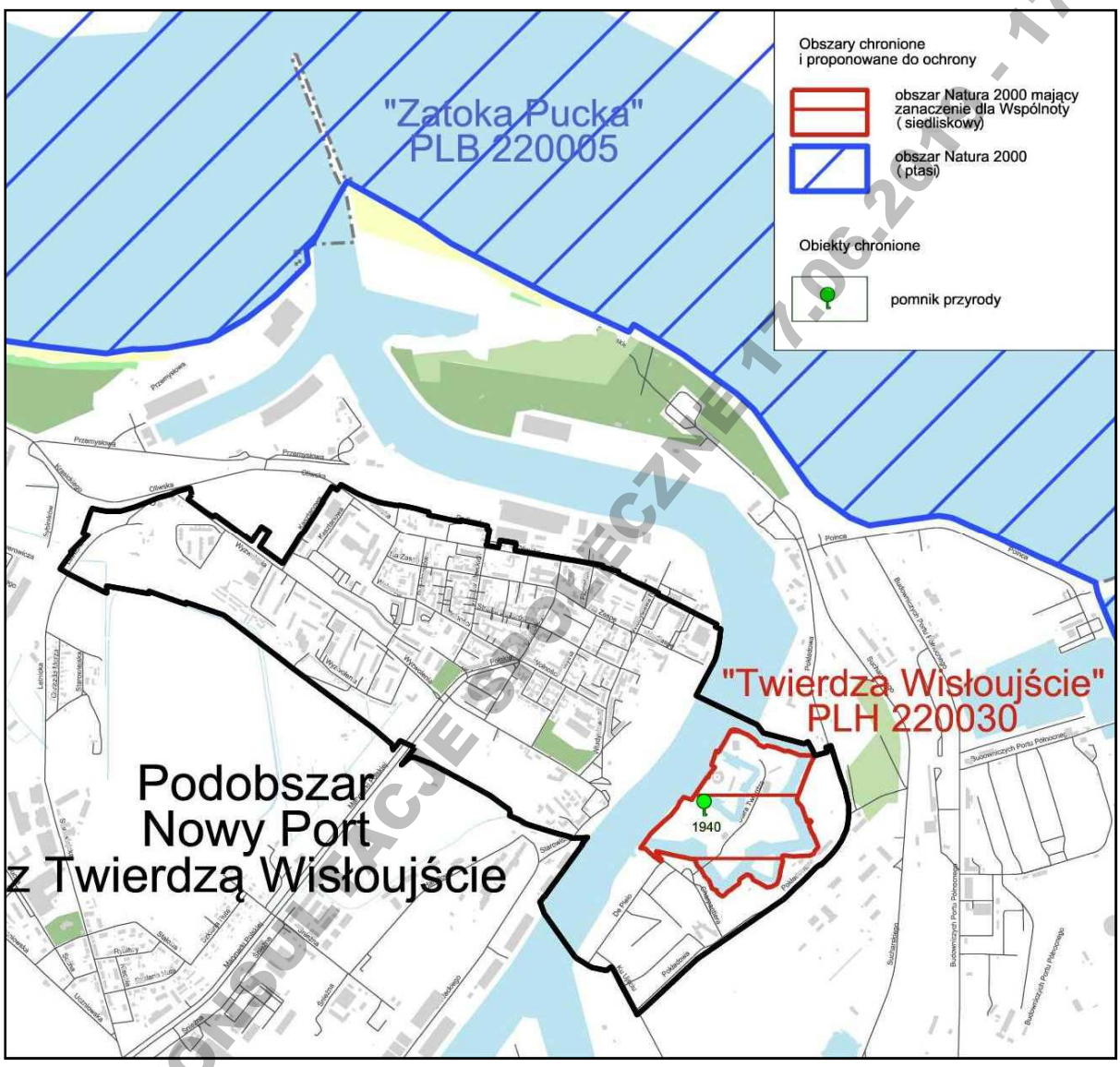

Źródło: opracowanie własne BRG

Rys. 7.1.3. Ustanowione formy ochrony przyrody w rejonie podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

Na terenie Twierdzy Wisłoujście, nie planuje się żadnych prac w ramach działań rewitalizacyjnych projektu Gminnego Programy Rewitalizacji miasta Gdańska, w związku z powyższym nie prognozuje negatywnych oddziaływań obszar Natura 2000 Twierdza Wisłoujście PLH220030 oraz na pomnik przyrody - topolę białą.

Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście położony jest w odległości:

- około 8,6 km od granicy rezerwatu przyrody „Dolina Strzyży",

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

- około 10,2 km od granicy rezerwatu przyrody „Wąwóz Huzarów",
- około 8,5 km od granicy rezerwatu przyrody „Ptasi Raj",
- około 4,7 km od granicy Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego,
- około 3,8 km od granicy obszaru Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich,
- około 6,6 km od granicy Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Dolina Potoków Strzyża i Jasień",
- około 8,7 km od granicy Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Dolina Potoku Oruńskiego".

7.1.4. Podobszar Orunia

Zmiany funkcjonalno-przestrzenne, jakie zostały zaplanowane w ramach planowanych działań rewitalizacyjnych wskazanych w projekcie Gminnego Programy Rewitalizacji miasta Gdańska w granicach podobszaru Orunia będą obejmowały m.in.:

- budowę placówki na potrzeby realizacji zadań z zakresu usług społecznych przy ul. Dworcowej 11,
- przebudowę dawnego Ratusza przy ul. Gościnnej 1 wraz z adaptacją na cele społeczne,
- rewaloryzację rynku Oruńskiego wraz z przebudową układu drogowego i infrastrukturą techniczną (rejon ulic Gościnnej i Dworcowej),
- kompleksowe zagospodarowanie lokalnych przestrzeni publicznych (przy ulicach Gościnnej i Związkowej),
- modernizację elementów budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem (min. 30 budynków),
- rewaloryzacja podwórek w kwartałach zabudowy mieszkaniowej w ramach integracji mieszkańców.

Spośród przedsięwzięć uzupełniających przewidzianych na terenie podobszaru Orunia wymienić należy:

- przygotowanie dokumentacji budowy bezkolizyjnego przekroczenia magistrali kolejowej E65 wraz z siecią dróg dojazdowych (3 skrzyżowania),
- rozwój infrastruktury szkół zawodowych CKZiU nr 2 przy ul. Smoleńskiej 5/8,
- rozbudowę monitoringu, budowę Pumptrucku i wieży widokowej, mgiełki wodnej w parku Oruńskim,
- budowę i modernizację chodników na ulicach: Przybrzeżnej, Sandomierskiej, Żuławskiej. Dworcowej, Trakt Św. Wojciecha,
- modernizację energetyczną obiektów oświatowych i sportowych (Państwowa Szkoła Muzyczna, ul. Gościnna 4),
- modernizację obiektów użyteczności publicznej (szkoła podstawowa nr 16),
- termomodernizację budynków komunalnych przy ul. Trakt Św. Wojciecha, ul. Gościnnej, ul. Raduńskiej, ul. Smętnej, ul. Rejtana.

W zachodniej części podobszaru Orunia, na zachód od ulic Nowiny i Raduńskiej, znajduje się fragment Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Dolina Potoku Oruńskiego" (powołany Uchwałą Rady Miasta Gdańska nr IX/321/99, zmienioną uchwałami Nr XXXII/947/2001, nr RMGXXXIX/1302/05 RMG i uchwałą Nr XVI/429/15). Celem ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego było zachowanie fragmentów krajobrazu naturalnego doliny Potoku Oruńskiego ze względu na jej walory widokowe i estetyczne. Ponadto w granicach

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

podobszaru Orunia znajduje się czternaście drzew objętych ochroną pomnikową: dziesięć pomników przyrody na terenie parku Oruńskiego, dwa przy ulicy Diamentowej i po jednym przy ulicach: Uroczej, Gościnnej i Nowiny - tabela nr 7.1.4.

Tabela nr 7.1.4.

Pomniki przyrody w granicach podobszaru Orunia

Lp.	Nr pomnika	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Lokalizacja
1.	1102/1	wierzba biała	Salix alba	Ul. Diamentowa
2.	1102/2	wierzba biała	Salix alba	Ul. Diamentowa
3.	979	buk pospolity odm. czerwonolistna	Fagas sylvatica "Purpurea'	ogród przy ulicy Uroczej
4.	9-2018	Buk pospolity odmiana czerwonolitna	Fagas sylvatica "Purpurea'	ul. Gościnna 4
5.	1046	dąb szypułkowy	Quercus robur	ul. Nowiny
6.	1098	lipa drobnolistna	Tilia cordata	park Oruński
7.	6-2018	dąb szypułkowy	Quercus robur	park Oruński
8.	1133	Głaz narzutowy		park Oruński
9.	1047/1	buk pospolity odm. czerwonolistna	Fagas sylvatica "Purpurea'	park Oruński
10.	1047/2	buk pospolity odm. czerwonolistna	Fagas sylvatica "Purpurea'	park Oruński
11.	1099	buk pospolity	Fagas sylvatica	park Oruński
12.	1101	dąb szypułkowy	Quercus robur	park Oruński
13.	1100/1	buk pospolity	Fagas sylvatica	park Oruński
14.	1100/2	buk pospolity	Fagas sylvatica	park Oruński

Źródło: dane Wydziału Środowiska Urzędu Miejskiego w Gdańsku, 2018

Bezpośrednio za zachodnią granicą podobszaru Orunia, około 15 m od niej, położony jest użytek ekologiczny *Murawy kserotermiczne w dolinie Potoku Oruńskiego*, w którym ochroną objęto płaty muraw kserotermicznych wraz z bogactwem flory i fauny, zwłaszcza rzadkich gatunków ciepłolubnych. W odległości około 250 m od zachodniej granicy analizowanego podobszaru Oruni znajduje się siedlisko niezwykle cenne przyrodniczo, które jest największym w województwie pomorskim zimowiskiem nietoperzy. W marcu 2009 r. naliczono tu 594 osobniki z pięciu gatunków. Nietoperze hibernują w nieużywanym, podziemnym zbiorniku wodociągowym z 1869 roku, zlokalizowanym na krawędzi wysoczyzny, nad doliną Potoku Oruńskiego. Obiekt ten proponowany jest do objęcia ochroną prawną w formie użytku ekologicznego oraz włączenia do sieci obszarów Natura 2000 pod nazwą „Zbiornik na Oruni". Podobszar Orunia położony jest w odległości:

- około 7,6 km od granicy rezerwatu przyrody „Dolina Strzyży",
- około 8,2 km od granicy rezerwatu przyrody „Wąwóz Huzarów",
- około 11,2 km od granicy rezerwatu przyrody „Ptasi Raj",
- około 4,9 km od granicy Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego,
- około 2,6 km od granicy obszaru Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich,
- około 5,6 km od granicy Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Dolina Potoków Strzyża i Jasień".

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Działania rewitalizacyjne w granicach podobszaru Orunia nie będą miały wpływu na stan i funkcjonowanie obszarów i obiektów prawnie chronionych ustanowionych na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz na obszary proponowane do objęcia ochroną, z uwagi na to, że skutki tych działań będą miały wyłącznie charakter tylko miejscowy.
W wyniku realizacji działań rewitalizacyjnych nie ulegnie zmianie stan zachowania i funkcjonowanie użytku ekologicznego „Murawy kserotermiczne w dolinie Potoku Oruńskiego", który położony jest w sąsiedztwie podobszaru Oruni, na zapleczu po północnej stronie parku Oruńskiego. Natomiast działania komplementarne dotyczące rewaloryzacji parku Oruńskiego oraz parku Schopenhauera wpłyną korzystnie na wzmocnienie środowiska biotycznego w tym rejonie. Działania komplementarne na terenie parku Oruńskiego, położonego w Zespole przyrodniczo-krajobrazowym „Dolina Potoku Oruńskiego" będą polegały na pracach pielęgnacyjno-porządkowych drzewostanu, krzewów oraz bylin, a w sytuacji wywrotów lub uszkodzeń mechanicznych czy chorobotwórczych drzew i krzewów przeprowadzona zostanie ich wymiana. Planowane działania związane z rewaloryzacją parku Oruńskiego z przyrodniczego punktu widzenia przyniosą pozytywny efekt. Pielęgnacja drzewostanu (zwłaszcza starodrzewu) oraz drzew pomnikowych wpłynie pozytywnie na ogólny stan techniczno-zdrowotny parku.

7.2. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na lata 2017-2023 na obszary Natura 2000

Planowane działania rewitalizacyjne w poszczególnych wydzielonych podobszarach objętych projektem Gminnego Programy Rewitalizacji miasta Gdańska polegające, m.in. na pracach budowlanych związanych z przebudową, remontami, modernizacją, przestrzeni publicznych, parków, budynków, ulic wraz z infrastrukturą techniczną będą realizowane poza obszarami Natura 2000 (rys. 7.2.).

7.2.1. Podobszar Biskupia Górka/ Stary Chełm

Planowane działania rewitalizacyjne w podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm nie będą skutkowały z wprowadzaniem znaczących ilości zanieczyszczeń do środowiska, które mogłyby spowodować zagrożenia dla funkcjonowania i integralność obszarów Natura 2000 w rejonie Gdańska, ponieważ obszary te położone są w znacznej odległości od ich granicy (rys. 7.2.):

- około 6,1 km od granicy obszaru Natura 2000 Zatoka Pucka PLB220005,
- około 5,4 km od granicy obszaru Natura 2000 Twierdza Wisłoujście PLH220030,
- około 8,6 km od granicy obszaru Natura 2000 Ostoja w ujściu Wisły PLH220044.

7.2.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście

Planowane działania rewitalizacyjne w podobszarze Dole Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście nie będą skutkowały z wprowadzaniem znaczących ilości zanieczyszczeń do środowiska, które mogłyby spowodować zagrożenia dla funkcjonowania i integralność obszarów Natura 2000 w rejonie Gdańska, ponieważ obszary te położone są w znacznej odległości od ich granicy (rys. 7.2.):

- około 5,2 km od granicy obszaru Natura 2000 Zatoka Pucka PLB220005,
- około 5,4 km od granicy obszaru Natura 2000 Twierdza Wisłoujście PLH220030,
- około 7,4 km od granicy obszaru Natura 2000 Ostoja w ujściu Wisły PLH220044.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

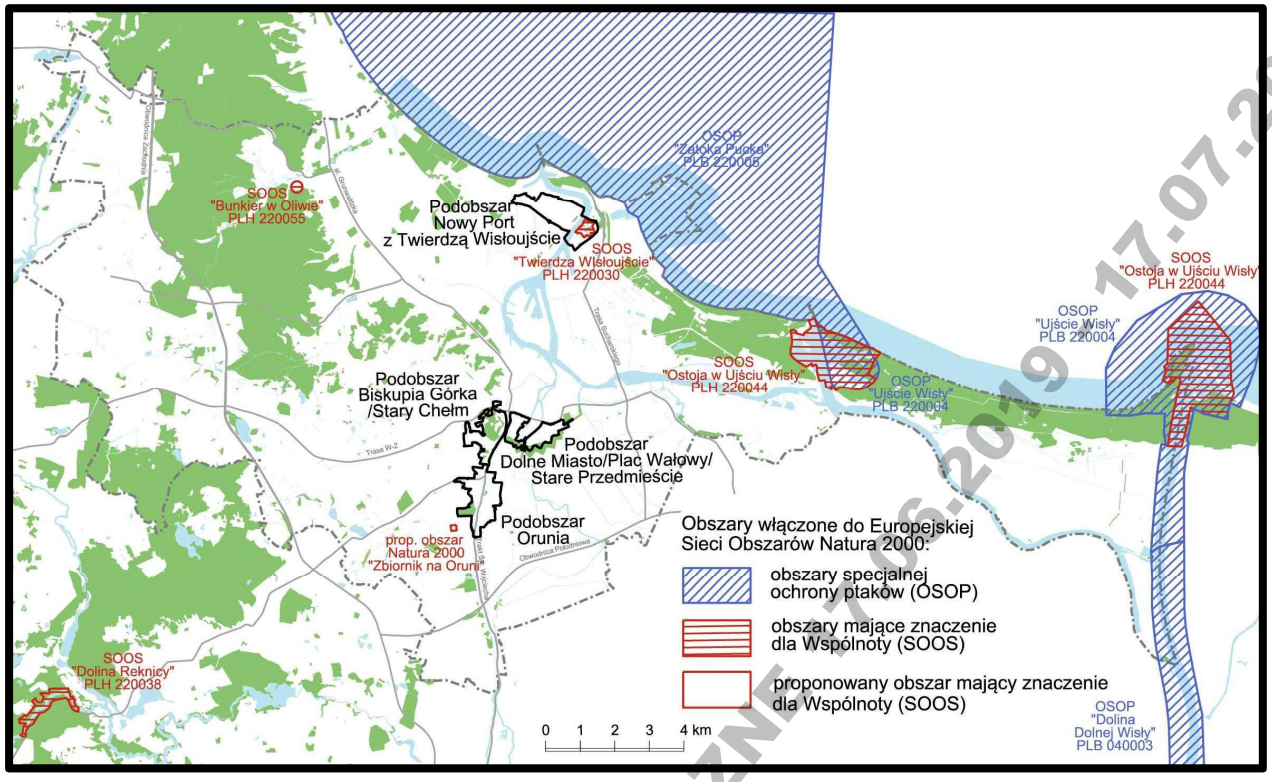

Źródło: opracowanie własne BRG

Rys. 7.2. Położenie podobszarów objętych projektem Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska w sąsiedztwie obszarów Natura 2000 w rejonie miasta

7.2.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

We wschodniej części podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście objętego projektem Gminnego Programy Rewitalizacji miasta Gdańska znajduje się obszar Natura 2000 „Twierdza Wisłoujście" PLH220030 - rys. 7.2. Twierdza Wisłoujście to kompleks ceglanych i ziemnych fortyfikacji z XVII i XVIII wieku, wraz z otaczającymi je starymi zadrzewieniami oraz fosami wypełnionymi wodą. Podziemia twierdzy stanowią zimowisko nietoperzy (4-9 gatunków, liczebność: 313 osobników w 2005 r., 161 osobników w 2011 r.). Jest to jedyne w regionie zimowisko nocka łydkowłosego Myotis dasycneme (załącznik II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, EN w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt). Gatunek ten obserwowany jest tu regularnie zimą (jedno z czterech największych zimowisk tego gatunku w Polsce). Kanały i fosy wokół Twierdzy stanowią optymalne żerowisko dla nocka łydkowłosego. Stwierdzono tu również nocka dużego Myotis myotis (załącznik II Dyrektywy Rady 92/43/EWG) zimą i podczas migracji jesiennej, sporadycznie zaś nocka wąsatka Myotis mystacinus, nocka Brandta M. brandtii, mroczka późnego Eptesicus serotinus, karlika większego Pipistrellus nathusii, gacka brunatnego Plecotus auritus i gacka szarego Plecotus austriacus.

Zgodnie z Planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH220030 „Twierdza Wisłoujście" do głównych zagrożeń mogących mieć wpływ na obszar Natura 2000 zaliczono:

- remonty bastionów i stopniowe ich zagospodarowanie prowadzące do likwidacji mikroschronień;
- sąsiedztwo zakładów „Siarkopolu", do niedawna składującego i przetwarzającego duże ilości siarki sypkiej, skutkujące skażeniem siarką gleb i wód;

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

- Trasa Sucharskiego, której przebieg przecina potencjalnie szlak wędrówkowy nietoperzy między letnimi i zimowymi kryjówkami (wiosną i jesienią), negatywne znaczenie ulicy może wystąpić dopiero przy znaczącym zwiększeniu natężenia ruchu kołowego.

Wymienione działania nie zostały włączone do podstawowych czy uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych projektu GPR, dlatego nie prognozuje wpływu na stan i funkcjonowanie obszaru Natura 2000 PLH220030 Twierdza Wisłoujście.

Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście objęty działaniami rewitalizacyjnymi położony jest od granic obszarów Natura 2000 w odległości:

- około 0,87 km od granicy obszaru Natura 2000 Zatoka Pucka PLB220005,
- około 160 m od granicy obszaru Natura 2000 Twierdza Wisłoujście PLH220030,
- około 7,6 km od granicy obszaru Natura 2000 Ostoja w ujściu Wisły PLH220044.

Planowane działania rewitalizacyjnych projektu Gminnego Programy Rewitalizacji miasta Gdańska na podobszarze Nowy Port/Twierdza Wisłoujście ze względu na miejscowy charakter tych działań oraz na odległość od granic obszarów chronionych i pozostałych obszarów Natura 2000 w rejonie miasta nie będą miały wpływu na stan i funkcjonowanie tych obszarów.

7.2.4. Podobszar Orunia

Planowane działania rewitalizacyjne w podobszarze Orunia nie będą skutkowały z wprowadzaniem znaczących ilości zanieczyszczeń do środowiska, które mogłyby spowodować zagrożenia dla funkcjonowania i integralność obszarów Natura 2000 w rejonie Gdańska, ponieważ obszary te położone są w znacznej odległości od ich granic i tak (rys. 7.2.):

- około 8,7 km od granicy obszaru Natura 2000 Zatoka Pucka PLB220005,
- około 8,5 km od granicy obszaru Natura 2000 Twierdza Wisłoujście PLH220030,
- około 10,3 km od granicy obszaru Natura 2000 Ostoja w ujściu Wisły PLH220044.

W 2009 roku rozpoczęta została procedura utworzenia kolejnego obszaru Natura 2000 pod nazwą „Zbiornik na Oruni". Jest on położony poza podobszarem Orunia, ale w niewielkiej odległości od jego zachodniej granicy (rys. 7.2.). Jest to nieużywany podziemny zbiornik wodociągowy, będący największym zimowiskiem nietoperzy w województwie pomorskim. Unijna procedura nie została jednak jeszcze zakończona. **Działania rewitalizacyjne w granicach podobszaru Orunia nie będą miały wpływu na stan i funkcjonowanie planowanego do ustanowienia obszaru Natura 2000, z uwagi na to, że wszystkie działania będą miały miejscowy charakter i realizowane będą w oddaleniu od nieczynnego zbiornika.**

7.3. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na kopaliny

Na podobszarach objętych działaniami rewitalizacyjnymi w Projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska nie stwierdzono występowania udokumentowanych złóż kopalin, które mogłyby być eksploatowane metodą odkrywkową, dlatego ich realizacja nie będzie w żaden sposób ograniczała możliwości wydobywania kopalin, ponieważ najbliższe udokumentowane złoża kopalin znajdują się na Przeróbce, w odległości około od 3 km do 6 km.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

7.4. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na powstanie zagrożenia ruchami masowymi ziemi, katastrof naturalnych i budowlanych

7.4.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm

Według informacji zawartych w *Systemie Osłony Przeciwosuwiskowej SOPO* oraz w opracowaniu pt. *Rejestr osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi dla miasta Gdańska* wykonanym przez Państwowy Instytut Geologiczny w 2011 r. na zlecenie Miasta Gdańska, na który składają się mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz kart rejestracyjnych osuwisk (KRO) i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi (KRTZ). Na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm wskazano 8 osuwisk oraz 3 tereny zagrożone ruchami masowymi, których opis zestawiono w tabeli nr 7.4.1.1. Natomiast w tabeli nr 7.4.1.2 zestawiono tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi w granicach podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm, które również zostały wskazane w Rejestrze.

Osuwiska położone są w pobliżu: ulicy Biskupiej, na wschód od ulicy Reformackiej, w rejonie dawnego cmentarza żydowskiego, w rejonie ulic Brzegi i Kolonia Anielinki. Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi obejmują tereny wokół osuwisk – rys. 7.4.1. Kolejny teren zagrożony osuwaniem się mas ziemnych położony jest na północ i południe od ulicy Cienistej. Ukształtowanie terenu w tym rejonie jest urozmaicone budowlą obronną jaką jest Szaniec Jezuicki (zwany również Fortem Anielinki). Główną przyczyną występowania procesów osuwiskowych jest niekontrolowany spływ powierzchniowy wód opadowych i roztopowych po skarpach. Spływająca woda częściowo transportuje ziarna gruntu po powierzchni terenu w niższe partie, tworząc deluwium oraz częściowo nawadnia warstwę przypowierzchniowych nasypów, stwarzając zagrożenie wystąpienia zsuwu. Czynnikiem sprzyjającym powstaniu osuwisk jest ukształtowanie terenu charakteryzujące się znacznymi nachyleniami skarp (~45°), w znacznej części podciętymi przez istniejącą zabudowę. Do tej pory brak było pełnego, kompleksowego rozpoznania geologicznego terenów zagrożonych ruchami masowymi, co skutkowało inicjacją procesów osuwiskowych ze zboczy na ulice i budynki oraz stratami materialnymi w drzewostanie i w infrastrukturze.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Tabela nr 7.4.1.1

Osuwiska w granicach podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm

Nr osuwisko i jego lokalizacja	Stopień aktywności	Rodzaj ruchu i materiał	Ocena możliwości wystąpienia dalszych ruchów osuwiskowych
KR0 nr 28138 Biskupia Górka, ul. Biskupia	nieaktywne	złożony –zmienny osuwisko gruntowe ziemne	Przy niekorzystnych warunkach pogodowych (intensywne opady lub znaczne, wiosenne wody roztopowe) możliwe dalsze ruchy osuwiskowe.
KR0 nr 28146 Biskupia Górka, ul. Biskupia	aktywne okresowo	złożony – zmienny osuwisko gruntowe ziemne	Przy niekorzystnych warunkach pogodowych (intensywne opady lub znaczne, wiosenne wody roztopowe), możliwe dalsze ruchy osuwiskowe.
KR0 nr 28150 Chełm; cmentarz żydowski	nieaktywne	zsuw, osuwisko gruntowe ziemne	Osuwisko nie wykazuje oznak aktywności.
KR0 nr 28156 ; Biskupia Górka, ul. Biskupia	aktywne okresowo	złożony – zmienny osuwisko gruntowe ziemne	Przy niekorzystnych warunkach pogodowych (intensywne opady lub znaczne, wiosenne wody roztopowe), możliwe dalsze ruchy osuwiskowe.
KR0 nr 28157 Biskupia Górka, ul. Biskupia	aktywne okresowo	złożony – zmienny osuwisko gruntowe ziemne	Przy niekorzystnych warunkach pogodowych (intensywne opady lub znaczne, wiosenne wody roztopowe), prawdopodobne dalsze ruchy osuwiskowe.
KR0 nr 28158 Biskupia Górka, ul. Kaznodziejska	aktywne okresowo	aktywne okresowo	Przy niekorzystnych warunkach pogodowych (intensywne opady lub znaczne, wiosenne wody roztopowe), możliwe dalsze ruchy, głównie w okresowo aktywnej części osuwiska.
KR0 nr 28162 Kolonia Anielinki	nieaktywne	złożony – zmienny osuwisko gruntowe ziemne	Przy niekorzystnych warunkach pogodowych (intensywne opady lub znaczne, wiosenne wody roztopowe) możliwe dalsze ruchy osuwiskowe.
KRO NR 28163 Biskupia Górka ul. Na Stoku	aktywne okresowo	zsuw, osuwisko gruntowe ziemne	Przy niekorzystnych warunkach pogodowych (intensywne opady lub znaczne, wiosenne wody roztopowe) możliwe dalsze ruchy osuwiskowe.

Źródło: opracowano na podstawie Rejestru osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi dla miasta Gdańska (2011)

KRO – karta rejestracyjna osuwiska

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Tabela nr 7.4.1.2.

Tereny zagrożone ruchami masowymi w granicach podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm

Nr terenu KRTZ	Wskazania dotyczące obserwacji
KRTZ nr 4020	Podcięcie stoków, zwłaszcza w dolnej części (obniżenie parametrów wytrzymałościowych gruntów), zabudowa stoków (dodatkowe obciążenie wpływające na stateczność. Na omawianym terenie występują „skomplikowane warunki gruntowe" (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24.09.1998 r. w sprawie ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych) i przyjmuje się „III kategorię geotechniczną zbocza" (wg L. Wysokiński: „Ocena stateczności skarp i zboczy", 424/2011, ITB, Warszawa, 2011).
KRTZ nr 40201	Podcięcie zbocza, zwłaszcza w dolnej części (obniżenie parametrów wytrzymałościowych gruntów), zabudowa zbocza (dodatkowe obciążenie wpływające na stateczność). Na omawianym terenie występują „złożone warunki gruntowe" (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24.09.1998 r. w sprawie ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych) i przyjmuje się „II kategorię geotechniczną zbocza" (wg L. Wysokiński: „Ocena stateczności skarp i zboczy", 424/2011, ITB, Warszawa, 2011).
KRTZ nr 4022	Obecność podmokłości. Zabudowa stoków (dodatkowe obciążenie wpływające na stateczność), podcięcie stoków, zwłaszcza w dolnej części (obniżenie parametrów wytrzymałościowych gruntów). Na omawianym terenie występują „skomplikowane warunki gruntowe" (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24.09.1998 r. w sprawie ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych) i przyjmuje się „III kategorię geotechniczną zbocza" (wg L. Wysokiński: „Ocena stateczności skarp i zboczy", 424/2011, ITB, Warszawa, 2011).

Źródło: wg Rejestru osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi dla miasta Gdańska (2011).

KRTZ - karta rejestracyjna terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

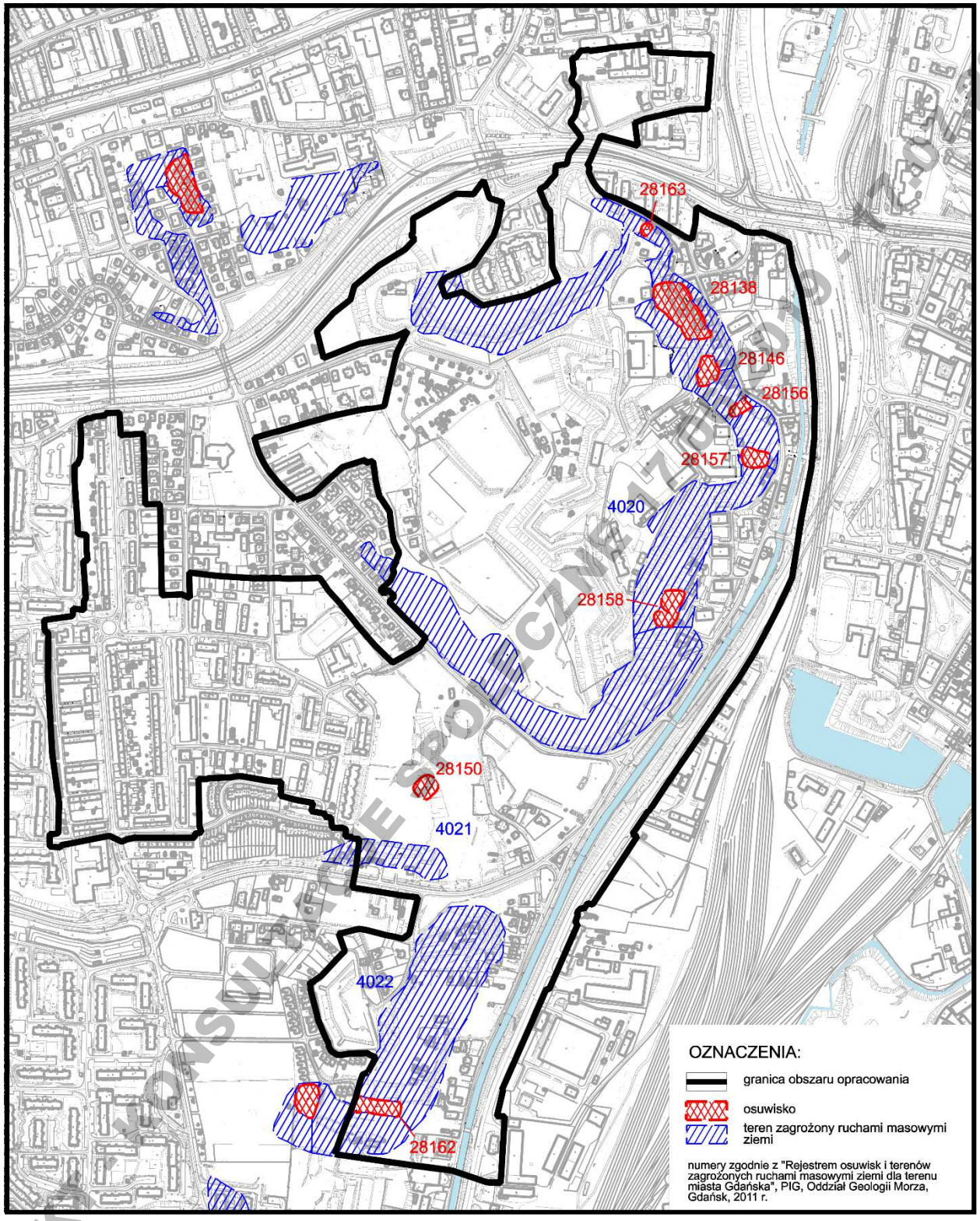

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rejestru osuwisk ... (2011)

Rys. 7.4.1. Podobszar Biskupia Górka /Stary Chełm – osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi

PROJEKT KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.01.2019

Planowane działania realizacyjne na terenie podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm polegać będą na:

- remoncie i adaptacji lokalu przy ulicy J. Styp-Rekowskiego 16 na „Dom Sąsiedzki" i Biskupiej 4 do prowadzenia działań społecznych,
- przebudowie ulic Biskupiej, Na Stoku, Górka, Zaroślak oraz Salwator wraz z infrastrukturą techniczną,
- modernizację budynków wielorodzinnych, mieszkalnych w północno-wschodniej części Biskupiej Górki (minimum 37 budynki),
- kompleksowy remont 13 budynków komunalnych na Biskupiej Górce,
- urządzeniu przestrzeni publicznej przy ul. Biskupiej i Pohulanka o powierzchni około 0,5 ha,
- urządzeniu przestrzeni publicznej i terenów zieleni przy ul. Jana Styp-Rekowskiego o powierzchni około 0,5 ha,
- animacjach społeczności lokalnej w przestrzeni dzielnicy w ramach integracji mieszkańców.

Niektóre z tych działań, przy braku należytej ostrożności ich realizacji, mogą stwarzać potencjalne zagrożenie uruchomienia procesów erozyjnych prowadzących do uaktywnienia osuwisk będących obecnie w stanie względnej równowagi statycznej i powstania osuwisk na terenach aktualnie tylko potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi. W tym celu przyjęto rozwiązanie projektowe zgodne z *Projektem geotechnicznym dla budowy zabezpieczeń przeciwosuwiskowych skarp w rejonie Biskupiej Górki w Gdańsku* z 2015 r. polegające na:

- uporządkowaniu istniejącego terenu,
- regulacji stosunków wodnych poprzez wykonanie systemu drenaży (wgłębnych, drenów pionowych, udrożnienie i rozbudowanie kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- budowie konstrukcji oporowych (budowa palisady z mikropali w koronie skarpy,
- budowie ścian oporowych w formie obudów berlińskich u podnóża skarpy,
- gwoździowaniu skłonu skarpy, wykonaniu przypór gruntowych oraz z koszy siatkowo-kamiennych, wykonaniu zabudowy faszynowej debr erozyjnych,
- zabudowie niecek osuwiskowych kotwionymi materacami siatkowo-kamiennymi,
- wykonaniu zabudowy biologicznej (obsiew trawą oraz nasadzenia bluszczu i krzewów) oraz wprowadzeniu sieci monitoringu przemieszczeń.

Działania te stanowić będą przedsięwzięcia uzupełniające do działań rewitalizacyjnych wskazanych w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska. Będą one również realizowane w ramach innych programów miejskich i będą wyprzedzały działania rewitalizacyjne zaplanowane w projekcie GPR. Zgodnie z *Projektem geotechnicznym dla budowy zabezpieczeń przeciwosuwiskowych skarp w rejonie Biskupiej Górki w Gdańsku* z 2015 r. prace zabezpieczające będą prowadzone w rejonie 6 następujących osuwisk o numerach wg Rejestru SOPO: 28138, 28146, 28156, 28157, 28158, 28163. – rys. 7.4.1.

Budowa wszystkich zabezpieczeń przeciwosuwiskowych powinna potrwać około dwóch lat, a całość prac podzielono na V etapów. Prace rozpoczęto w 2017 r. Aktualnie wykonano już zabezpieczenia dla 3 osuwiska o numerach 28146, 28156, 28157, a na kolejnych 2 osuwiskach o numerach 28163, 28138) mają się rozpocząć prace stabilizacyjne - rys. 7.4.1.

Działania rewitalizacyjne prowadzone na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełmie będą znacząco oddziaływać na środowisko gruntowo-wodne, ale w czasie prowadzenia prac budowlanych warunki geologiczno-inżynierskie nie powinny znacząco ulec zmianie.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Działania te mają za zadanie ustabilizowanie osuwisk oraz zwiększenie bezpieczeństwa dla zabudowy zlokalizowanej u ich podnóża oraz wyeliminowanie zagrożeń życia i zdrowia ludzi w niej zamieszkałych. Ryzyko uruchomienia procesów osuwiskowych prowadzących do powstania katastrof budowlanych zostanie wyeliminowane, dlatego nie prognozuje się negatywnych oddziaływań planowanych prac rewitalizacyjnych na obszarach aktywnych osuwisk i terenach potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

7.4.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście

Według informacji zawartych w Systemie Osłony Przeciwosuwiskowej SOPO oraz w opracowaniu pt. *Rejestr osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi dla miasta Gdańska* wykonanym przez Państwowy Instytut Geologiczny w 2011 r., na który składają się mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz kart rejestracyjnych osuwisk (KRO) i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi (KRTZ). Na podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście nie wskazano aktywnych osuwisk oraz terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi. Realizacja planowanych działań rewitalizacyjnych polegających na:

- adaptacji budynku przy ulicy Królikarnia 13 wraz z zagospodarowaniem terenu przeznaczonego do prowadzenia Placówki Wsparcia Dziennego,
- modernizacji i adaptacje lokalu przy ulicy Radnej 3/2 przeznaczonego do prowadzenia Centrum Wsparcia i Terapii Rodziny,
- zagospodarowaniu Placu Wałowego wraz z przebudową dróg i infrastruktury podziemnej,
- zagospodarowaniu terenu Opływu Motławy wraz z bastionami oraz utworzenie punktu widokowego na Bastionie „Żubr",
- modernizacji elementów budynków komunalnych wraz z otoczeniem,
- przebudowie i modernizacji ulic i infrastruktury podziemnej w kwartałach:
  - w rejonie ulic: Przyokopowej, Polnej, Wierzbowej,
  - w rejonie ulic: Chłodnej, Sempołowskiej, Królikarnia i Reduta Dzik.

Planowane działania rewitalizacyjne na podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście nie będą źródłem uruchomienia procesów erozyjnych i powstania zagrożenia ruchami masowymi ziemi.

7.4.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

Według informacji zawartych w Systemie Osłony Przeciwosuwiskowej SOPO oraz w opracowaniu pt. *Rejestr osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi dla miasta Gdańska* wykonanym przez Państwowy Instytut Geologiczny w 2011 r. na zlecenie Miasta Gdańska, na który składają się mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz kart rejestracyjnych osuwisk (KRO) i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi (KRTZ). Na podobszarze Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście nie wskazano aktywnych osuwisk oraz terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi. Realizacja planowanych działań rewitalizacyjnych polegających na:

- modernizacji budynku na Klub Aktywnego Mieszkańca przy ulicy Floriańskiej 3,
- remoncie lokalu przy ulicy Na zaspę 53 na potrzeby świadczenia usług społecznych: Placówki Wsparcia Dziennego,

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

- przebudowie placu przy przystani promowej na cele rekreacyjne,
- zagospodarowaniu parku na Szańcu Zachodnim wzdłuż nabrzeży Martwej Wisły,
- przebudowie i modernizacji elementów 34 budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem,
- termomodernizację 10 budynków komunalnych przy ul. Kasztanowej 5 i ul. Władysława IV 20,
- przebudowie i modernizacji ulic i infrastruktury podziemnej części ul. Góreckiego, Strajku Dokerów i Wilków Morskich,
- rewaloryzacja podwórek w kwartałach zabudowy mieszkaniowej w ramach integracji mieszkańców.

Planowane działania rewitalizacyjne na podobszarze Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście nie będą źródłem uruchomienia procesów erozyjnych i powstania zagrożenia ruchami masowymi ziemi.

7.4.4. Podobszar Orunia

Według informacji zawartych w Systemie Osłony Przeciwosuwiskowej SOPO oraz w opracowaniu pt. *Rejestr osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi dla miasta Gdańska* wykonanym przez Państwowy Instytut Geologiczny w 2011 r., na który składają się mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz kart rejestracyjnych osuwisk (KRO) i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi (KRTZ). Na podobszarze Orunia wskazano 6 osuwisk oraz 4 terenów zagrożonych ruchami masowymi, których opis zestawiono w tabeli nr 7.4.4.1. Natomiast w tabeli nr 7.4.4.2 zestawiono tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi w granicach podobszaru Orunia.

Osuwiska zlokalizowane są na wschód od ul. Zamiejskiej na wzniesieniu, pomiędzy ulicami Piaskową, Diamentową, Turkusową i Raduńską oraz na skarpie u podnóża ul. Platynowej - rys. 7.4.4. Tereny potencjalnie zagrożone ruchami masowymi ziemi rozciągają się w pobliżu zachodniej granicy podobszaru od ul. Piaskowej do ul. Raduńskiej oraz na znacznych fragmentach parku Oruńskiego w rejonie Wzgórz Łez i Pięciu Braci). Na terenach osuwisk i na potencjalnie terenach zagrożonych ruchami masowymi każdą działalność budowlaną należy poprzedzić rozszerzonymi badaniami geologiczno-inżynierskimi z uwzględnieniem zagrożeń procesami osuwiskowymi. Brak należytego rozpoznania geologicznego i odpowiedniego zabezpieczenia terenów zagrożonych skutkować może inicjacją procesów osuwiskowych - co może wiązać się z zejściem osuwiska (spływem koluwium) ze zboczy na ulice i budynki powodując ogromne straty materialne również w zadrzewieniach i w infrastrukturze technicznej.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Tabela nr 7.4.4.1

Osuwiska w granicach podobszaru Orunia

Nr osuwiska i lokalizacja	Stopień aktywności	Rodzaj ruchu i materiał	Ocena możliwości wystąpienia dalszych ruchów osuwiskowych
KR0 nr 28051 Orunia-św. Wojciech-Lipce, Orunia Górna	nieaktywne	złożony zmienny, osuwisko gruntowe (ziemne)	Istnieje możliwość wystąpienia dalszych ruchów osuwiskowych po długotrwałych lub katastrofalnych opadach atmosferycznych. Uplastycznienie utworów koluwialnych wywołane przez opady może powodować powstawanie kolejnych powierzchni ścięcia, a w konsekwencji dalszy rozwój osuwiska.
KR0 nr 28052 Orunia-św. Wojciech-Lipce, Orunia, Ptaszniki	aktywne okresowo	złożony, zmienny osuwisko gruntowe (ziemne)	Istnieje możliwość wystąpienia dalszych ruchów osuwiskowych po długotrwałych lub katastrofalnych opadach atmosferycznych. Uplastycznienie utworów koluwialnych wywołane przez opady może powodować powstawanie kolejnych powierzchni ścięcia, a w konsekwencji dalszy rozwój osuwiska. Stwarza to zagrożenie zniszczenia garażu leżącego poniżej osuwiska.
KR0 nr 28053 Orunia-św. Wojciech-Lipce, Orunia, Ptaszniki	aktywne okresowo	spełzywanie osuwisko gruntowe (ziemne)	Istnieje możliwość wystąpienia dalszych ruchów osuwiskowych po długotrwałych lub katastrofalnych opadach atmosferycznych. Uplastycznienie utworów koluwialnych wywołane przez opady może powodować powstawanie kolejnych powierzchni ścięcia, a w konsekwencji dalszy rozwój osuwiska. Stwarza to zagrożenie zniszczenia garaży położonych poniżej osuwiska.
KR0 nr 28054 Orunia-św. Wojciech-Lipce, Orunia, Ptaszniki	aktywne okresowo	spełzywanie osuwisko gruntowe (ziemne)	Istnieje możliwość wystąpienia dalszych ruchów osuwiskowych po długotrwałych lub katastrofalnych opadach atmosferycznych. Uplastycznienie utworów koluwialnych wywołane przez opady może powodować powstawanie kolejnych powierzchni ścięcia, a w konsekwencji dalszy rozwój osuwiska. Stwarza to zagrożenie zniszczenia garaży położonych poniżej osuwiska.
KR0 nr 28055 Orunia-św. Wojciech-Lipce, Orunia	aktywne okresowo	zsuw osuwisko gruntowe (ziemne)	Istnieje możliwość wystąpienia dalszych ruchów osuwiskowych po długotrwałych lub katastrofalnych opadach atmosferycznych. Uplastycznienie utworów koluwialnych wywołane przez opady może powodować powstawanie kolejnych powierzchni ścięcia, a w konsekwencji dalszy rozwój osuwiska. Stwarza to zagrożenie zniszczenia garaży położonych poniżej osuwiska.
KR0 nr 28164 Orunia-św. Wojciech-Lipce,	aktywne okresowo	zsuw osuwisko gruntowe (ziemne)	Możliwe niewielkie ruchy osuwiskowe w okresie wzmożonych opadów atmosferycznych.

Źródło: opracowano na podstawie Rejestru osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi (2011),

KRO – karta rejestracyjna osuwiska

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Tabela nr 7.4.4.2.

Tereny zagrożone ruchami masowymi w granicach podobszaru Orunia

Nr terenu KRTZ	Wskazania dotyczące obserwacji
Północny fragment KRTZ nr 3742	Obecność skał spoistych i sypkich w obrębie stoków;. Na omawianym terenie występują „złożone warunki gruntowe" (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24.09.1998 r. w sprawie ustalenia geotechnicznych warunków posadawienia obiektów budowlanych) i przyjmuje się „II kategorię geotechniczną zbocza" (wg L. Wysokiński: „Ocena stateczności skarp i zboczy", 424/2011, ITB, Warszawa, 2011).
Zachodni fragment KRTZ nr 3743	Obecność źródeł, wysięków, podmokłości. Zabudowa stoku (dodatkowe obciążenie wpływające na stateczność), ograniczenie swobodnego odpływu wód po powierzchni stoku (zwiększenie możliwości nawodnienia warstw przypowierzchniowych wskutek przyspieszonej infiltracji). Należy prowadzić obserwację terenu zagrożonego ze względu na wysoki stopień zagrożenia ruchami masowymi istniejącej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Na omawianym terenie występują „skomplikowane warunki gruntowe" (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24.09.1998 r. w sprawie ustalenia geotechnicznych warunków posadawienia obiektów budowlanych) i przyjmuje się „III kategorię geotechniczną zbocza" (wg L. Wysokiński: „Ocena stateczności skarp i zboczy", 424/2011, ITB, Warszawa, 2011).
Zachodni fragment KRTZ nr 4023	Podcięcie stoków, zwłaszcza w dolnej części (obniżenie parametrów wytrzymałościowych gruntów), zabudowa stoków (dodatkowe obciążenie wpływające na stateczność). Na omawianym terenie występują „skomplikowane warunki gruntowe" (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24.09.1998 r. w sprawie ustalenia geotechnicznych warunków posadawienia obiektów budowlanych) i przyjmuje się „III kategorię geotechniczną zbocza" (wg L. Wysokiński: „Ocena stateczności skarp i zboczy", 424/2011, ITB, Warszawa, 2011).
Zachodni fragment KRTZ nr 4024	Podcięcie zboczy, zwłaszcza w dolnej części (obniżenie parametrów wytrzymałościowych gruntów), zabudowa zboczy/ stoków (dodatkowe obciążenie wpływające na stateczność). Na omawianym terenie występują „skomplikowane warunki gruntowe" (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24.09.1998 r. w sprawie ustalenia geotechnicznych warunków posadawienia obiektów budowlanych) i przyjmuje się „II kategorię geotechniczną zbocza" (wg L. Wysokiński: „Ocena stateczności skarp i zboczy", 424/2011, ITB, Warszawa, 2011).

Źródło: wg Rejestru osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi dla miasta Gdańska (2011).

KRTZ - karta rejestracyjna terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi)

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

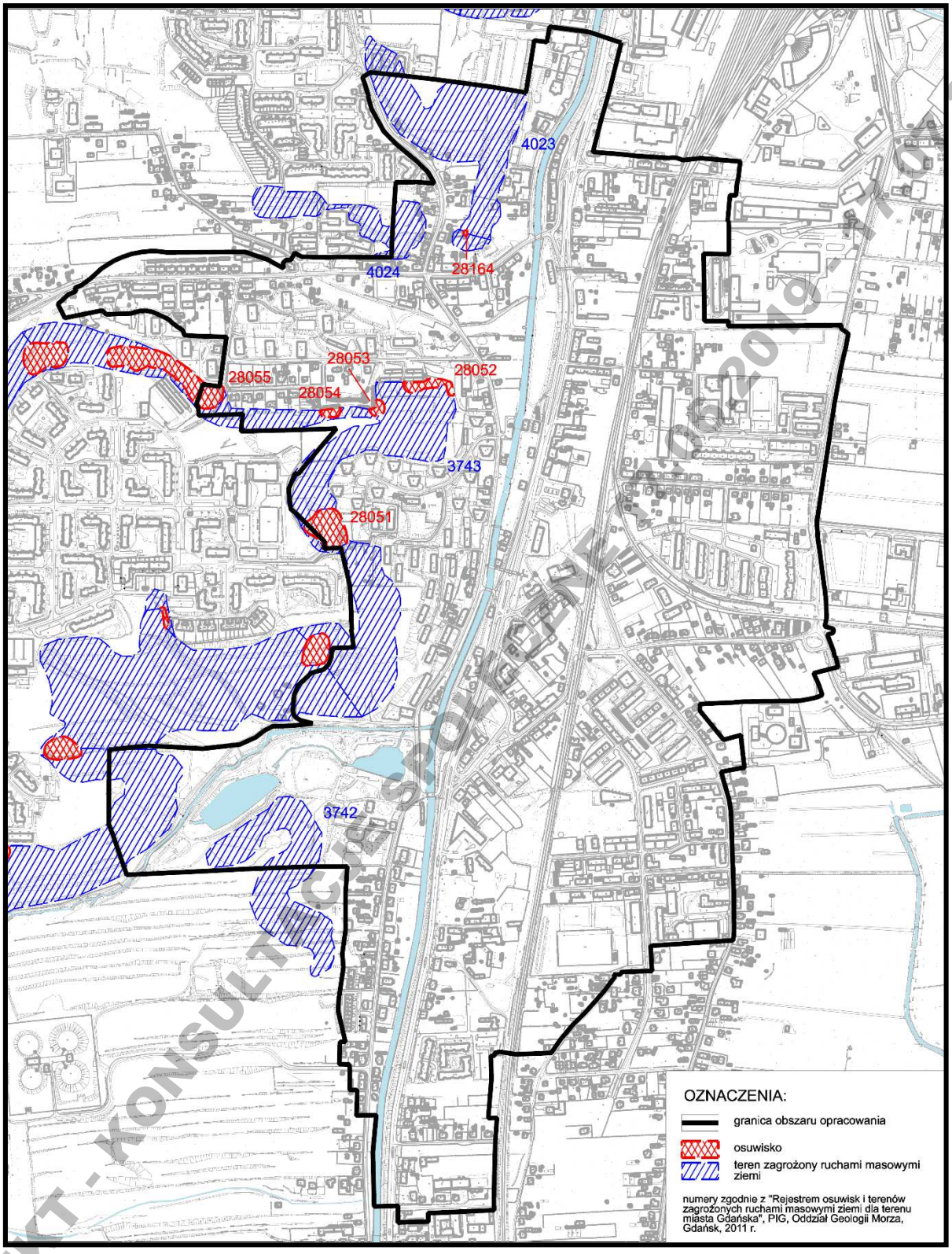

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rejestru osuwisk ...(2011)

Rys. 7.4.4. Podobszar Orunia– osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi

Planowane działania rewitalizacyjne w ramach projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na terenie podobszaru Orunia polegać będą na :

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 10.2019 - 11.2019

- budowie placówki na potrzeby realizacji zadań z zakresu usług społecznych przy ul. Dworcowej 11,
- przebudowie dawnego Ratusza przy ul. Gościnnej 1 wraz z adaptacją na cele społeczne,
- rewaloryzacji rynku Oruńskiego wraz z przebudową układu drogowego i infrastrukturą techniczną (w rejonie ulic Gościnnej i Dworcowej),
- kompleksowym zagospodarowaniem lokalnych przestrzeni publicznych (przy ul. Gościnnej i Związkowej),
- modernizacji elementów budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem (minimum 30 budynków),
- rewaloryzacja podwórek w kwartałach zabudowy mieszkaniowej w ramach integracji mieszkańców.

Planowane działania rewitalizacyjne koncentrować się będą po wschodniej stronie ul. Trakt Św. Wojciecha. Na tym obszarze nie występują tereny osuwisk i tereny zagrożone ruchami masowymi, dlatego nie prognozuje się, aby ich realizacja była źródłem uruchomienia procesów erozyjnych i powstania zagrożenia ruchami masowymi ziemi.

7.5. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na wody podziemne, wody powierzchniowe oraz na zagrożenie powodziowe

7.5.1. Podobszar Biskupia Górka/ Stary Chełm

Wody podziemne

Ze względu na występujące w podłożu grunty spoiste - trudno przepuszczalne nie stwierdzono obecności wody gruntowej do głębokości 4,5 m p.p.t. Pierwszy poziom wód gruntowych występuje na głębokościach od 5 m do 20 m p.p.t, a jedynie w zachodniej części Biskupiej Górki poziom ten może występować na głębokości około 5 m p.p.t. Stopień zagrożenia zanieczyszczenia wód podziemnych jest bardzo niski z powodu dobrej ich izolacji przed dopływem zanieczyszczeń z powierzchni. **Prognozuje się, że realizacja planowanych działań rewitalizacyjnych na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm nie będzie stanowiła zagrożenia dla wód podziemnych,** tak na etapie prac budowlanych, jaki i w czasie ich funkcjonowania. Jest to niezwykle ważne, gdyż podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 111 Subniecka Gdańska. Zgodnie z podziałem Polski na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm stanowi fragment JCWPd 15. **Działania rewitalizacyjne na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm będą znacząco oddziaływać na środowisko gruntowo-wodne, ponieważ nastąpi uporządkowanie stosunków wodnych poprzez wykonanie drenażu skarpowego i budowę studni chłonnych na terenach osuwisk.**

Wody powierzchniowe

Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm zgodnie z podziałem Polski na jednolite części wód powierzchniowych położony jest w obrębie JCWP rzecznej oznaczonej symbolem RW 20000486969 Kanał Raduński, który jest dopływem Motławy. Północna część podobszaru, od ulicy Pohulanka, położona jest w zlewni Potoku Siedlickiego. Jednocześnie wąski pas terenu na wschód od Kanału Raduni jest odwadniany mechanicznie i włączony jest do polderu „Orunia".

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Obszary stale i okresowo podmokłe w granicach podobszaru Biskupia Górka/ Stary Chełm nie są reprezentowane.

Realizacji działań rewitalizacyjnych na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm związana będzie z przeprowadzeniem szeregu prac związanych z remontami oraz adaptacją i porządkowaniem obiektów istniejących, realizacją przestrzeni publicznych i przebudową dróg oraz infrastruktury technicznej. Nie planuje się działań związanych Kanałem Raduńskim. Wszystkie planowane działania związane z przebudową i modernizacją kanalizacji sanitarnej i deszczowej przyczynią się do ograniczenia zagrożenia związanego z możliwością przedostawania się ścieków do wód opadowych lub do wód powierzchniowych.

Zagrożenie powodziowe

W granicach podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm, ze względu na charakter ukształtowania terenu nie wykazano terenów szczególnego zagrożenia powodziowego (rys. 7.5.1.1.), a jedynie niewielkie fragmenty w południowo-wschodniej jego części, w rejonie posesji nr 37 przy ulicy Trakt Św. Wojciecha, zostały włączone do obszaru zagrożenia powodziowego od wody 500-letniej, czyli o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia (rys. 7.5.1.2.)

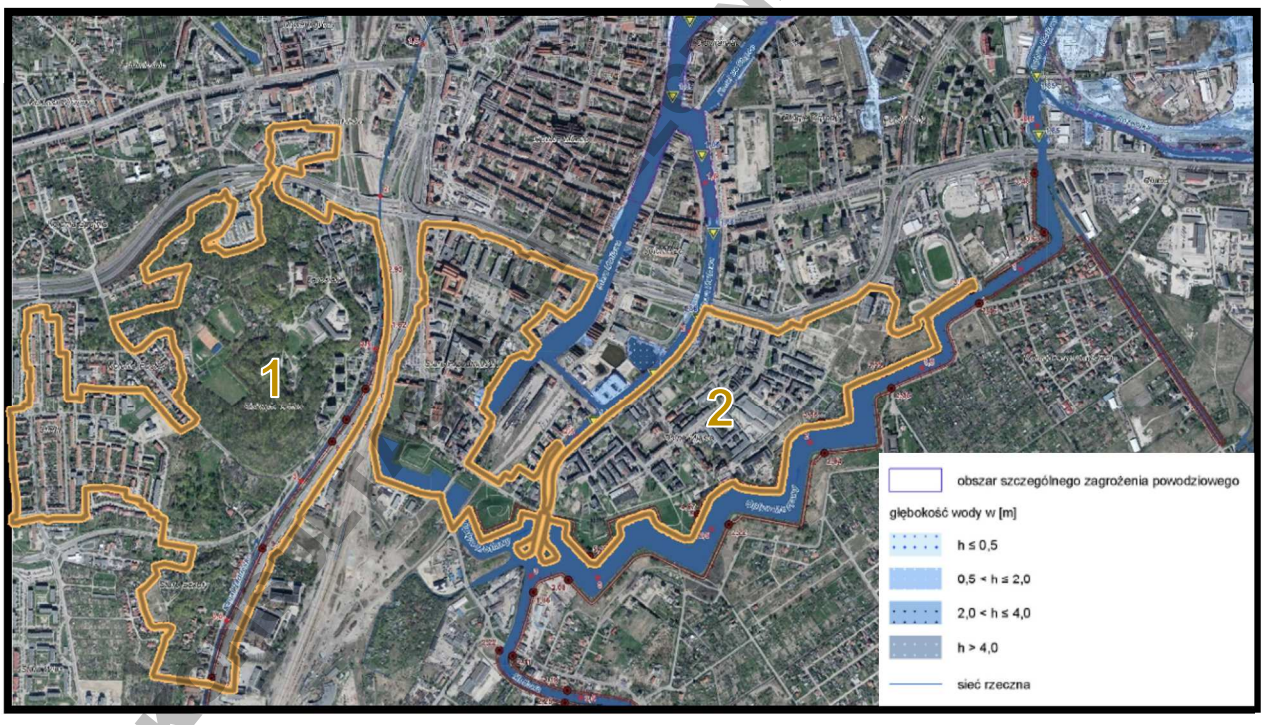

Źródło: opracowanie własne na podstawie ISOK/KZGW 2018

Rys. 7.5.1.1. Obszary szczególnego zagrożenia powodziowego w rejonie podobszarów Biskupia Górka /Stary Chełm (1) i Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście (2)

PROJEKT - KONSULTACJE 17.06.2019 - 17.07.2019

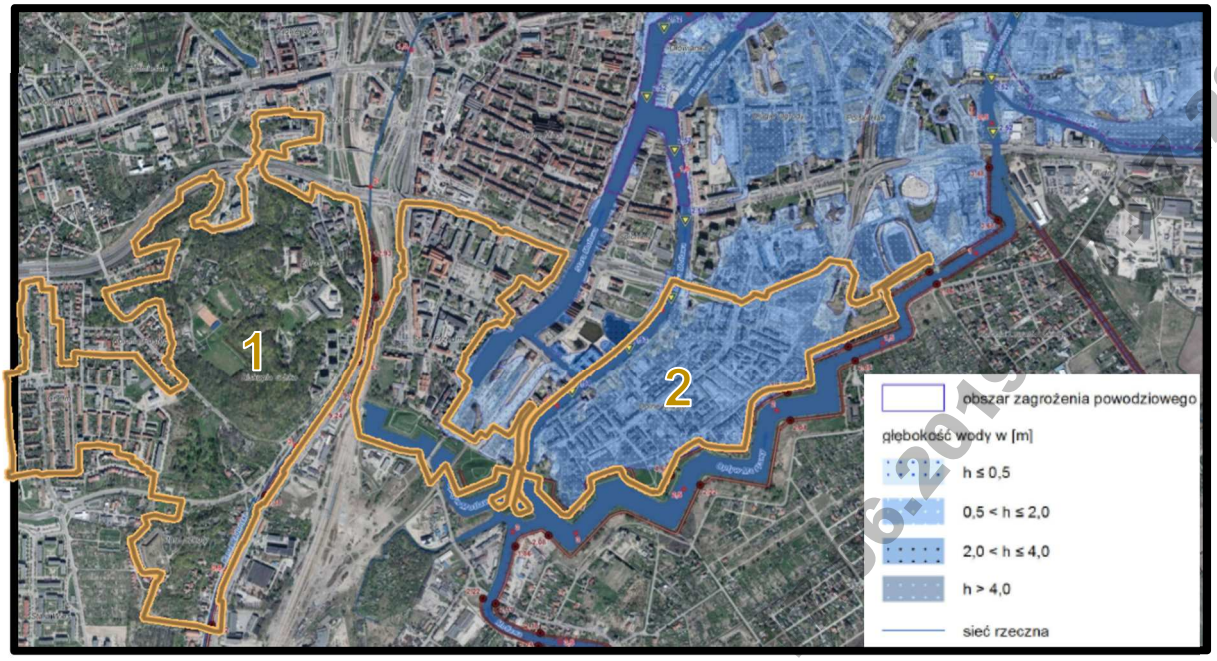

Źródło: opracowanie własne na podstawie ISOK/KZGW 2018

Rys. 7.5.1.2. Obszary zagrożenia powodziowego w rejonie podobszarów Biskupia Górka /Stary Chełm (1) i Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście (2)

Kanał Raduński jest odbiornikiem cieków spływających z południowej części Gdańska. Intensywna zabudowa tzw. górnego tarasu spowodowała znaczący wzrost objętości wód opadowych i roztopowych spływających do Kanału, dlatego w jego zlewni zrealizowano szereg zbiorników retencyjnych i nadal realizowany jest program budowy zabezpieczeń przeciwpowodziowych (zbiorników retencyjnych). Równocześnie w ramach tego programu wykonano remont koryta, dodatkowe kontrolowane zrzuty wód z kanału do Raduni, Motławy, Opływu Motławy. **Planowane działania rewitalizacyjne realizowane na podobszarze Biskupia Górka/ Stary Chełm prowadzone będą poza obszarem zagrożenia powodziowego oraz nie przyczynią się do powstania tego zagrożenia w jego granicach oraz na terenach przyległych.**

7.5.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście

Wody podziemne

Na podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście wyróżnić można dwa poziomy występowania wód gruntowych. Pierwszy występuje płytko poniżej poziomu terenu, a we wschodniej jego części wody podziemne występują już na głębokościach od 0,5 m do 1,0 m p.p.t. Najgłębiej pierwszy poziom wód gruntowych (3-4 m p.p.t.) występuje w rejonie ulic Toruńskiej, Żabi Kruk, Świętej Trójcy i Okopowej. Planowane działania rewitalizacyjne, które prowadzone będą w ramach projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska, mogą mieć niewielki, miejscowy i okresowy wpływ na wody podziemne w rejonie planowanych do modernizacji i przebudowy ulic: Przyokopowej, Zielonej, Fundacyjnej, Polnej, Wierzbowej, Chłodnej, Sempołowskiej, Królikarnia, Pod Zrębem, Plac Wałowy, Dolna Brama, jedynie, w przypadku wystąpienia awarii sprzętu budowlanego, któremu towarzyszyć będzie niekontrolowany wyciek paliwa czy płynów eksploatacyjnych. Zanieczyszczenia te będą niewielkie

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE

i szybko zostaną zneutralizowane za pomocą podręcznego sprzętu i środków do likwidacji zanieczyszczeń. **Nie prognozuje się zagrożeń warstw wodonośnych, na których oparte jest znajdujące się w pobliżu nieczynne ujęcie wód podziemnych „Kamienna Grodza".** Jest to również niezwykle ważne, gdyż południowe fragmenty podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście w rejonie ulic Przyokopowa, Zielona, Fundacyjna, Polna, Wierzbowa, Pod Zrębem, Plac Wałowy, Dolna Brama są położone w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 112 Żuławy Gdańskie. Natomiast pozostałe fragmenty podobszaru znajdują się w Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych nr 111 Subniecka Gdańska. Zgodnie z podziałem Polski na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm stanowi fragment JCWPd 15.

Wody powierzchniowe

Zgodnie z podziałem Polski na jednolite części wód powierzchniowych(JCWP) podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście położony jest w obrębie dwóch rzecznych JCWP oznaczonych symbolami: RW 2000048699 Motława od dopływu z Lubiszewa do ujścia z Kanałem Raduni i RW20000487 Martwa Wisła do Strzyży. W ich granicach wody powierzchniowe są reprezentowane przez fragment Opływu Motławy sąsiadujący z Bastionem Św. Gertrudy i Bramą Nizinną. Pozostałe fragmenty Opływu Motławy znajdują się bezpośrednio za południową jego granicą. Obszary stale i okresowo podmokłe w granicach podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście nie są reprezentowane. Działaniami rewitalizacyjnymi w granicach podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście objęte zostaną brzegi Opływu Motławy i bastionów, w tym realizacja punktu widokowego na Bastionie „Żubr". **Prognozuje się, że, wszystkie te działania rewitalizacyjne przyczynią się do ograniczenia zagrożenia przedostawania się zanieczyszczeń do wód powierzchniowych zarówno w czasie ich realizacji, jak i w czasie funkcjonowania.**

Zagrożenie powodziowe

Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście chroniony jest od wieków przed powodzią przez szereg hydrotechnicznych urządzeń i budowli ochronnych, ale nadal wymaga jednak szczególnej uwagi ze względu na istniejące niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi w razie zniszczenia lub uszkodzenia tych budowli i urządzeń. W granicach podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście niewielki pas terenu o szerokości do 6 m, biegnący wzdłuż brzegów Motławy, Starej Motławy i Opływu Motławy oraz niewielki teren na lewym brzegu Starej Motławy w rejonie ul. Pod Zrębem, włączono do terenów szczególnego zagrożenia powodziowego - rys. 7.5.1.1. Natomiast teren zagrożenia powodziowego raz na 500 -lat (rys. 7.5.1.2.) obejmuje znacznie większy obszar: teren na południe od Motławy do obwałowań Opływu Motławy i tereny pomiędzy ulicami: Grodza Kamienna, Toruńska i Dolna Brama.

Część działań rewitalizacyjnych na podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście realizowana będzie na terenach zagrożenia powodziowego, jednak nie prognozuje się, aby były one źródłem zwiększenia zagrożenia powodziowego.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

7.5.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

Wody podziemne

Na podobszarze Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście wyróżnić można dwa poziomy występowania wód podziemnych. Pierwszy poziom tworzą czwartorzędowe osady piaszczysto-żwirowe, występujące płytko poniżej poziomu terenu. Najpłycej wody podziemne występują w południowo wschodniej części - na południowy zachód od ulicy Wyzwolenia. Na pozostałych fragmentach podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście poziom wód gruntowych położony jest głębiej i w rejonie ulic Wolności, Władysława IV, Mylnej, Góreckiego i północnego odcinka ulicy Marynarki Polskiej występują na głębokości od 2,0 m do 3,0 m p.p.t. Wody podziemne, czwartorzędowe narażone są na ingresję wód morskich. Czwartorzędową warstwę wodonośną budują piaski drobnoziarniste o miąższości około 30 m, ale użytkowe piętro wodonośne znajduje się głębiej w osadach kredowych. Są one dobrze izolowane od wyżej zalegających wód czwartorzędowych kilkudziesięciometrową serią słabo przepuszczalnych margli i wapieni. **Stopień zagrożenia zanieczyszczenia wód podziemnych jest bardzo niski z powodu dobrej izolacji, dlatego nie prognozuje się, aby realizacja i funkcjonowanie planowanych działań rewitalizacyjnych miały, jakiekolwiek niekorzystne oddziaływania, na użytkowe poziomy wodonośne.** Teren dawnej bazy CPN - Szaniec Zachodni jest obszarem, na którym wody podziemne są zanieczyszczone substancjami ropopochodnymi, które przedostały się do gruntu i wód w trakcie funkcjonowania bazy. Należy dodać ze wody gruntowe występujące na terenie bazy CPN, znajdują się pod wpływem wód Martwej Wisły, do których zanieczyszczenia migrują wpływają na jej stan czystości. W ramach miejskich działań, uzupełniających projekt Gminnego Programu Rewitalizacji planuje się remediację środowiska gruntowo-wodnego na terenie Szańca Zachodniego. Przystosowanie tego terenu do użytkowania w formie ogólnodostępnego, urządzonego parku wymagać będzie przeprowadzenia remediacji gruntu i wód podziemnych. Na obecnym etapie trudno ocenić krótkookresowy wpływ tych działań, na środowisko, gdyż nie ma informacji o sposobie czy technologii planowanych prac remediacyjnych. W perspektywie długookresowej remediacja będzie miała korzystny wpływ na wody podziemne i powierzchnie.

Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście położony jest w granicach bardzo dobrze izolowanego, kredowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 111 Subniecka Gdańska, dlatego **realizacja planowanych działań rewitalizacyjnych, jakie będą prowadzone w ramach projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska nie będzie skutkowała zagrożeniem jego zanieczyszczenia.**

Wody powierzchniowe

Zgodnie z podziałem Polski na jednolite części wód powierzchniowych(JCWP) podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście położony jest w obrębie JCWP rzecznej oznaczonej symbolem RW 200022489 Martwa Wisła od Strzyży do ujścia. Wody powierzchniowe w granicach tego podobszaru reprezentowane są przez odcinek Martwej Wisły oraz opływ Twierdzy Wisłoujście. Ponadto w granicach rodzinnych ogrodów działkowych, w południowo- zachodniej części podobszaru, występują rowy melioracyjne. Wody powierzchniowe są w silnej więzi hydraulicznej z wodami podziemnymi, ponieważ bazą drenażu wód podziemnych na tym terenie są wody Martwej Wisły. **Realizacja planowanych zamierzeń rewitalizacyjnych na podobszarze Nowy Portz Twierdzą Wisłoujście nie będzie obejmować przebudowy przylegającego od wschodu Nabrzeża Zbożowego, a tym samym nie prognozuje się ich oddziaływań na wody**

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

powierzchniowe. Na terenie Twierdzy Wisłoujście i w jej bezpośrednim sąsiedztwie nie planuje się żadnych działań rewitalizacyjnych. **Można prognozować, że planowane działania rewitalizacyjne założone w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska przyczynią się do eliminacji zagrożenia związanego z możliwością przedostawania się zanieczyszczeń do wód powierzchniowych. Planowana modernizacja i przebudowa sieci kanalizacji deszczowej i sanitarnej wzdłuż ulic Góreckiego, Strajku Dokerów i Wilków Morskich również korzystnie wpłynie na ograniczenie przedostawania się zanieczyszczonych wód do wód podziemnych i powierzchniowych.**

Zagrożenie powodziowe

W granicach podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście ze względu na charakter ukształtowania i sąsiedztwo wód Martwej Wisły tereny szczególnego zagrożenia powodziowego (rys. 7.5.3.1.) występują wzdłuż Martwej Wisły, na południe od ul. Wyzwolenia w rejonie ul. Starowiślnej oraz na terenie Twierdzy Wisłoujście.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ISOK/KZGW 2018

Rys. 7.5.3.1. Obszary szczególnego zagrożenia powodziowego w rejonie podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

Obszary o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi (0,2%) pokrywają się z wymienionymi obszarami oraz obejmują tereny położone pomiędzy ul. Oliwską i Na Zaspę i na południe od ul. Wyzwolenia do granicy podobszaru od strony południowej i zachodniej –

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 07.06.2019 - 17.07.2019

rys. 7.5.3.2. Część planowanych działań rewitalizacyjnych, które będą prowadzone w ramach projektu GPR, będzie realizowana na terenach szczególnego zagrożenia powodziowego, jednak nie spowodują one zwiększenia tego zagrożenia, ponieważ będą one prowadzone na terenach zabudowanych oraz w znacznej części zagospodarowanych, na których występuję, m.in. sieć kanalizacji deszczowej.

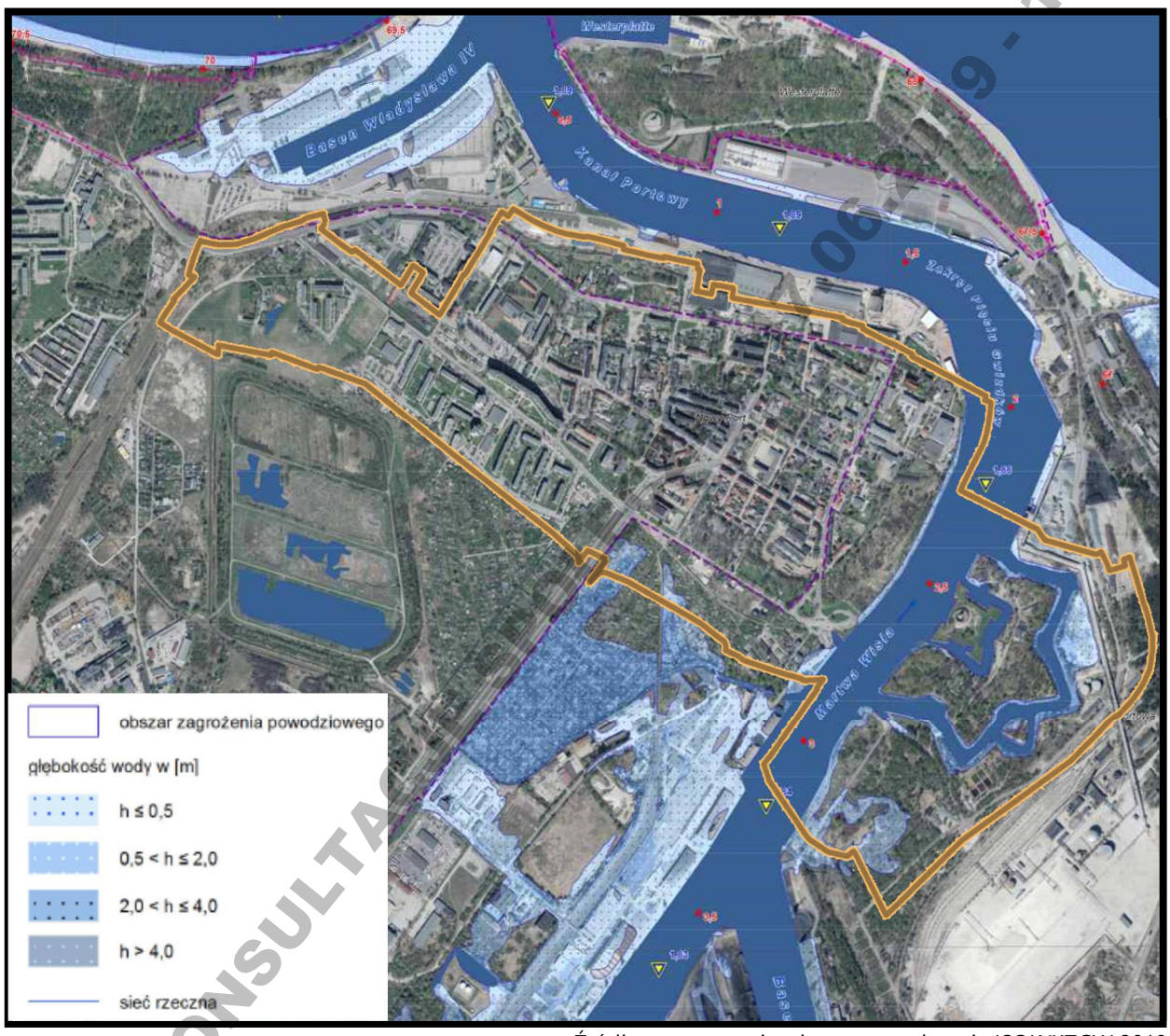

Źródło: opracowanie własne na podstawie ISOK/KZGW 2018

Rys. 7.5.3.2. Obszary zagrożenia powodziowego w rejonie podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

7.5.4. Podobszar Orunia

Wody podziemne

W obrębie strefy krawędziowej Wysoczyzny Gdańskiej, w zachodniej części podobszaru Orunia nie stwierdzono występowania pierwszego poziomu wód gruntowych do głębokości poniżej 4,5 m p.p.t. Na głębokości około 4-5 m p.p.t. wody gruntowe występują u podnóża wysoczyzny, wzdłuż ulic Raduńskiej, Traktu Św. Wojciecha, do ulicy Junackiej. W kierunku wschodnim wody gruntowe występują na coraz wyższym poziomie, aż do głębokości około 0,5 m p.p.t., w części

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 06.09 - 17.07.2019

żuławskiej, w rejonie ulic Głuchej, Równej i Smętnej. Wysoki poziom wód gruntowych występuje również w dolinie Potoku Oruńskiego. Wschodnia część podobszaru Orunia, od ul. Trakt Św. Wojciecha na wschód położna jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 112 Żuławy Gdańskie, natomiast cały podobszar Orunia położony jest w granicach bardzo dobrze izolowanego, kredowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 111 Subniecka Gdańska, dlatego realizacja planowanych działań rewitalizacyjnych, jakie będą prowadzone w ramach projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska nie będzie źródłem zagrożenia ich zanieczyszczenia. Pomimo, że większość zaplanowanych działań rewitalizacyjnych skoncentrowana jest w części wschodniej podobszaru Orunia, to jednak **nie prognozuje się niekorzystnych oddziaływań na wody podziemne, tak w czasie prowadzenia prac modernizacyjnych, remontowych i adaptacyjnych, jak i w czasie ich funkcjonowania**. Zgodnie z podziałem Polski na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) podobszar Orunia stanowi fragment JCWPd 15.

Wody powierzchniowe

Zgodnie z podziałem Polski na jednolite części wód powierzchniowych(JCWP) podobszar Orunia położony jest w obrębie 3 JCWP rzecznych, oznaczonych symbolami RW20000486969 Kanał Raduni, RW2000048699 Motława od dopływu z Lubiszewa do ujścia z Kanałem Raduni i RW200017486964 dopływ z Łostowic (Potok Oruński). Zachodnia część podobszaru Orunia objętego projektem GPR położona jest w zlewni bezpośredniej Kanału Raduni. Niewielki jego fragment, w części południowo-zachodniej, leży w zlewni Potoku Oruńskiego. Tereny na wschód od Kanału Raduni, obejmujące znaczna część podobszaru Orunia są odwadniane mechanicznie i włączone zostały do polderu „Orunia". Przez podobszaru Orunia przepływa Kanał Raduni, a przez zachodnią jego części Potok Oruński. Na terenie parku Oruńskiego znajdują się dwa stawy pełniące rolę zbiorników retencyjnych – „Park 1" i „Park 2". **Nie prognozuje się powstania zagrożeń w czasie realizacji i funkcjonowania planowanych działań rewitalizacyjnych na wody powierzchniowe, gdyż działania zaplanowane w ramach projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska koncentrować będą się na terenach już silnie przekształconych.**

Zagrożenie powodziowe

W granicach obszaru Orunia obszary szczególnego zagrożenia powodziowego obejmują tereny pomiędzy ulicami: Nowiny i Raduńską, a ul. Trakt Św. Wojciecha, tereny na wschód od ul. Trakt Św. Wojciecha do ul. Równej (w północnej części podobszaru), tereny wzdłuż ul. Junackiej, tereny przy południowo wschodniej granicy podobszaru - rys. 7.5.4.1. Są to głównie obszary depresyjne i przydepresyjne. Natomiast obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie, znajdują się na wschód od Kanału Raduńskiego i w parku Oruńskim - rys. 7.5.4.2. Z względu na położenie części podobszaru na terenie polderu „Orunia" (teren depresyjny i przydepresyjny) odprowadzanie nadmiaru wód podziemnych i odpadowych odbywa się system rowów odwadniających i za pomocą urządzeń hydrotechnicznych do Motławy. Dlatego, na tym terenie występuje wewnętrzne zagrożenie wystąpienia zjawisk powodziowych w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia budowli hydrotechnicznych lub w wyniku przelewania się wód nadmiarowych z przepełnionego Kanału Raduni. Po przeprowadzonym remoncie koryta Kanału Raduni, obecnie istnieje niewielka możliwość zniszczenia jego prawostronnej obudowy (skonstruowanej z kilkunastometrowej ścianki szczelnej stalowej z oczepem żelbetowym).

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Podobnie w sytuacji wystąpienia długotrwałych opadów atmosferyczne lub krótkotrwałych opadów o bardzo wysokiej intensywności w połączeniu z nadmiernym spływem wód powierzchniowych mogą występować lokalne podtopienia i powodzie. **W ramach projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska część działań rewitalizacyjnych realizowana będzie na terenach zagrożenia powodziowego, jednak ich skala i wielkość zajętego obszaru nie spowodują zwiększenia tego zagrożenia**

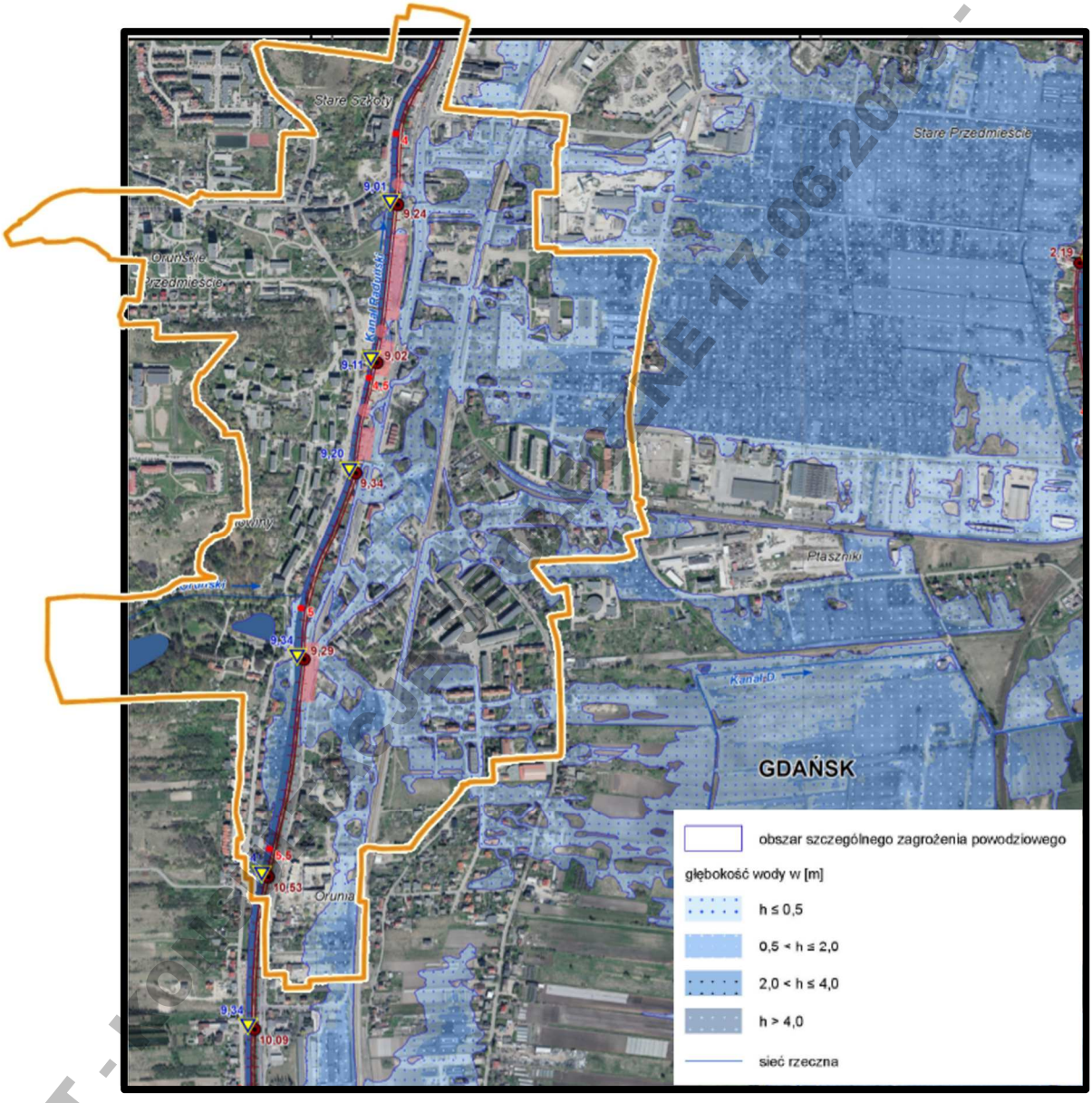

Źródło: opracowanie własne na podstawie ISOK/KZGW 2018

Rys. 7.5.4.2. Obszary szczególnego zagrożenia powodziowego w rejonie podobszaru Orunia

PROJEKT - DO KONSULTACJI SPOŁECZNYCH - 17.06.2019

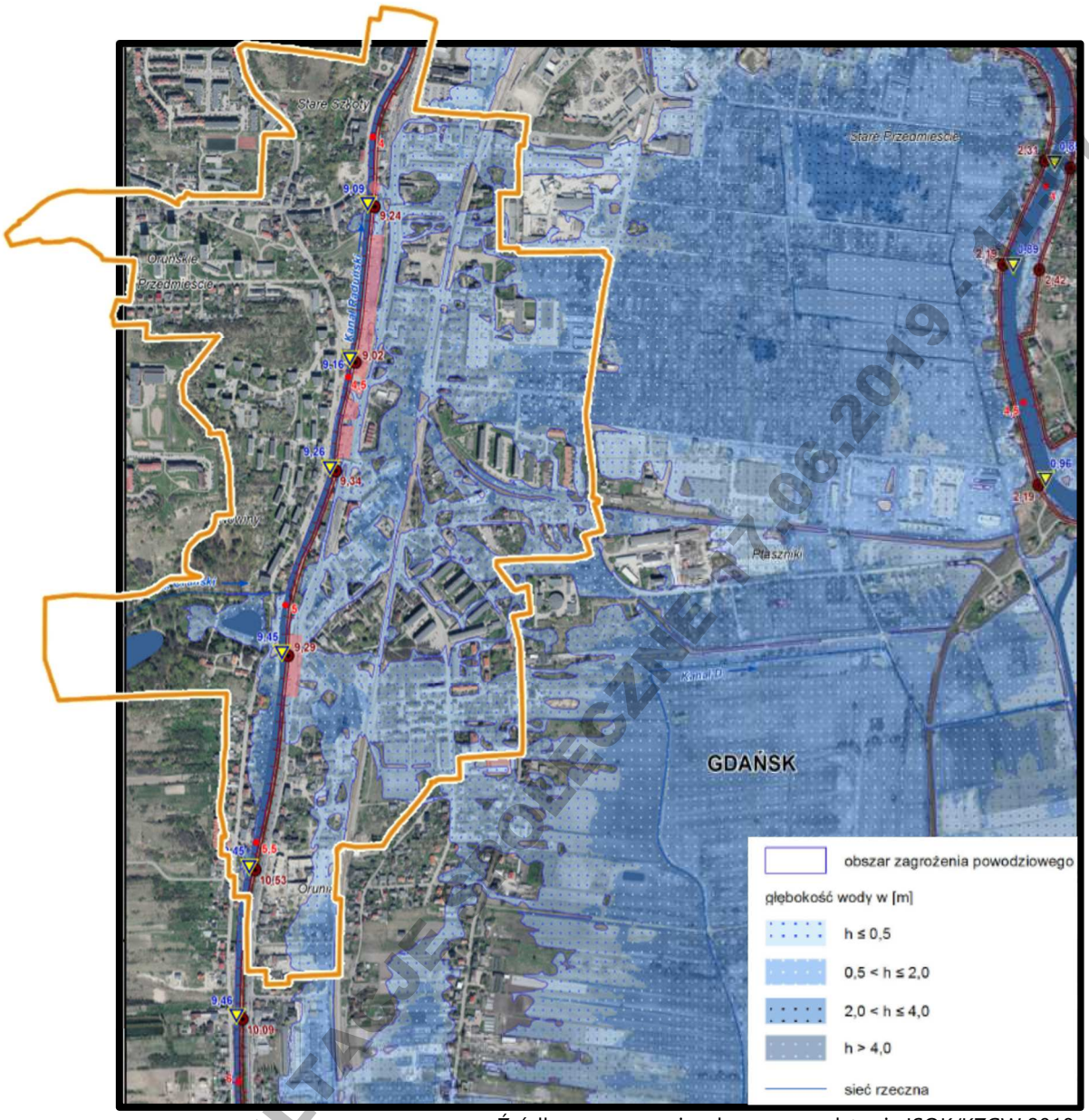

Źródło: opracowanie własne na podstawie ISOK/KZGW 2018

Rys. 7.5.4.2. Obszary zagrożenia powodziowego w rejonie podobszaru Orunia

7.6. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na warunki aerosanitarny

7.6.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm

Główne źródła zanieczyszczenia powietrza na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm stanowią, przede wszystkim, emisja niska pochodząca z indywidualnych systemów grzewczych oraz z transport samochodowy. W paleniskach domowych i małych kotłowniach węglowych często spalane są paliwa złej jakości. Mieszkańcy nierzadko opalają domy przy użyciu odpadów, tworzyw sztucznych, gumy, opon, papieru chlorowanego (kolorowe czasopisma, katalogi, opakowania), płyt wiórowych lub pilśniowych ze starych mebli nasączonych klejami i impregnatami, często politurowanych, czy starej odzieży. Spaliny ze spalania śmieci są szczególnie niebezpieczne,

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE - 17.06.2019 - 17.07.2019

ponieważ zawierają groźne trucizny: dioksyny czy furany i wydzielają charakterystyczny, nieprzyjemny zapach. Sieć centralnego ogrzewania na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm obejmuje jedynie 24 % mieszkańców, natomiast sieć gazowa 84 % - rys. 7.6.1.

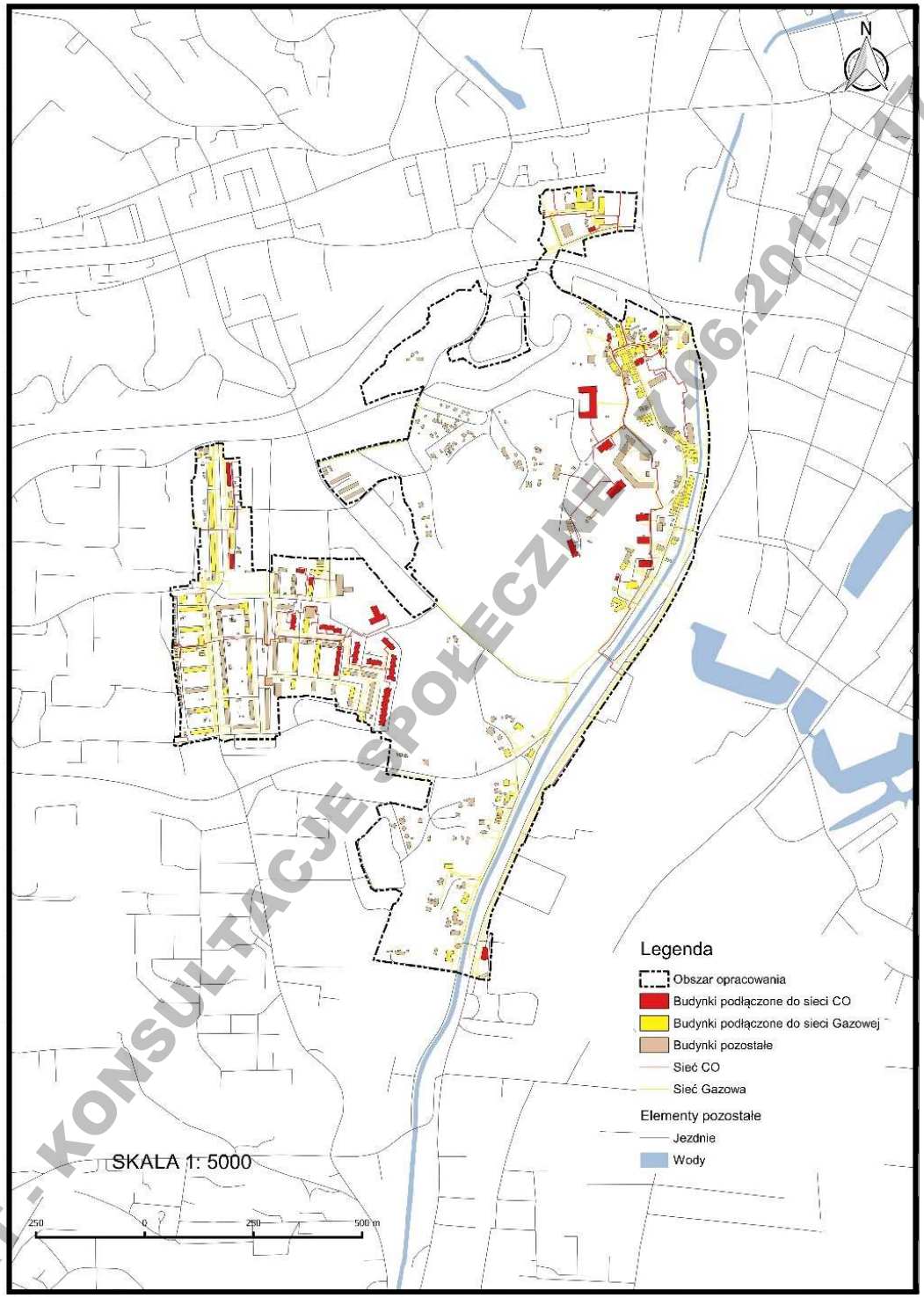

Źródło: opracowanie własne BRG 2018r.

Rys. 7.6.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm dostępność do sieci gazowej i centralnego ogrzewania

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Niskie źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza mają decydujący wpływ na stan aerosanitarny na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm oraz na terenach do niego przyległych. Jest to szczególnie odczuwalne w okresie jesienno-zimowym podczas inwersyjnych stanów pogody, kiedy emitowane zanieczyszczenia kumulują się w warstwie przyziemnej i mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia mieszkańców.

Planowane podstawowe i uzupełniające działania rewitalizacyjne na analizowanym podobszarze polegać będą na:

- remoncie i adaptacji lokalu przy ulicy J. Styp-Rekowskiego 16 na „Dom Sąsiedzki" i Biskupiej 4 do prowadzenia działań społecznych,
- przebudowie ulic Biskupiej, Na Stoku, Górka, Zaroślak oraz Salwator wraz z infrastrukturą techniczną,
- modernizacji budynków wielorodzinnych, mieszkalnych w północno-wschodniej części Biskupiej Górki (minimum 35 budynków),
- urządzeniu przestrzeni publicznej przy ul. Biskupiej i Pohulanka o powierzchni około 0,5 ha,
- urządzeniu przestrzeni publicznej i terenów zielni przy ul. Jana Styp-Rekowskiego o powierzchni około 0,5 ha.

Obejmować będą m.in. takie działania jak:

- podłączenie do sieci centralnego ogrzewania lub innego niskoemisyjnego ogrzewania,
- ocieplenie elewacji budynków,
- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej,
- osuszenie i wykonanie izolacji przeciwwilgociowej ścian i fundamentów budynku, zagospodarowaniu podwórek i innych przestrzeni publicznych,
- nowe nasadzenia zielenią i likwidacja terenów pozbawionych roślinności.

Wymienione działania przyczynią się do:

- ograniczenia zużycia energii potrzebnej do ogrzania budynków i podniesienia ich efektywności energetycznej,
- rozbudowy sieci centralnego ogrzewania i zwiększenie liczby mieszkańców posiadających dostęp do miejskiej sieci,
- rozbudowy i modernizacji sieci gazowej i zwiększenia liczby mieszkańców posiadających dostęp do sieci gazowej,
- ograniczenia ilości indywidualnych palenisk domowych, a poprzez to liczby niskich źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- ograniczenia emisji zanieczyszczeń (zwłaszcza w sezonie jesienno-zimowym) z analizowanego terenu,
- zmniejszenia zagrożenia smogiem i zmniejszenie zagrożenia zachorowań na choroby górnych dróg oddechowych,
- poprawy stanu aerosanitarnego również pod kątem odorów na skutek wymiany paliw na mniej emisyjne,
- ograniczenia emisji niezorganizowanej pyłów z terenów pozbawionych pokrywy roślinnej.

Planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm zakładają również przebudowę infrastruktury technicznej i drogowej na następujących ulicach: Biskupiej, Na Stoku, Salwator oraz Górka. Przebudowa infrastruktury drogowej będzie się wiązała m.in.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

z wymianą nawierzchni, co spowoduje upłynnienie ruchu, a poprzez to obniży niską emisję pochodzącą od transportu samochodowego. Natomiast przebudowa instalacji podziemnych, przy okazji remontu wymienionych ulic, daje w przyszłości możliwość rozbudowy sieci grzewczej i gazowej.

7.6.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście

Główne zanieczyszczenia powietrza na podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście stanowi, podobnie jak i na znacznych fragmentach Dolnego Miasta, emisja niska pochodząca z indywidualnych systemów grzewczych oraz emisja z transportu samochodowego. Emisja zanieczyszczeń zmienia się w cyklu rocznym, nasilona jest w czasie okresu grzewczego i zależy od zastosowanego paliwa (gaz, olej, węgiel).W paleniskach domowych i małych kotłowniach węglowych często spalane są paliwa złej jakości. Mieszkańcy nierzadko opalają domy przy użyciu odpadów, tworzyw sztucznych, gumy, opon, papieru chlorowanego (kolorowe czasopisma, katalogi, opakowania), płyt wiórowych lub pilśniowych ze starych mebli nasączonych klejami i impregnatami, często politurowanych, czy starej odzieży. Spaliny ze spalania śmieci są szczególnie niebezpieczne, ponieważ zawierają groźne trucizny: dioksyny czy furany i wydzielają charakterystyczny, nieprzyjemny zapach. Sieć centralnego ogrzewania na omawianym obszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście obejmuje jedynie 38 % mieszkańców, natomiast sieć gazowa 97 % - rys. 7.6.2. Niskie źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza mają decydujący wpływ na stan aerosanitarny na całym podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście oraz na terenach przyległych. Jest to szczególnie odczuwalne im uciążliwe w okresie jesienno-zimowym, kiedy z wysoką częstotliwością występują inwersyjne stany pogody, a emitowane zanieczyszczenia kumulują się w warstwie przyziemnej stwarzając zagrożenie dla zdrowia mieszkańców.

Planowane podstawowe i uzupełniające działania rewitalizacyjne na analizowanym podobszarze polegać będą na:

- remoncie i modernizacji budynku przy ul. Królikarnia 1 i lokalu przy ul. Radnej 3/2 wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego Placu Wałowego,
- remoncie terenu Opływu Motławy wraz z bastionami,
- remoncie i modernizacji elementów budynków komunalnych, wspólnot mieszkaniowych,
- remoncie i modernizacji dawnej zajezdni tramwajowej,
- remoncie i modernizacji obiektów użyteczności publicznej (szkoły przy ul. Śluza 3 , szkoły przy ul. Żabi Kruk 5),

i obejmować będą m.in. takie działania jak:

- podłączenie do sieci centralnego ogrzewania lub innego niskoemisyjnego ogrzewania,
- ocieplenie elewacji budynków,
- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej,
- osuszenie i wykonanie izolacji przeciwwilgociowej ścian i fundamentów budynku,
- nowe nasadzenia zielenią i likwidacja terenów pozbawionych roślinności.

Wymienione działania przyczynią się do:

- ograniczenia zużycia energii potrzebnej do ogrzania budynków i podniesienie efektywności energetycznej,

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

- rozbudowy sieci centralnego ogrzewania i zwiększenia liczby mieszkańców posiadających dostęp do sieci grzewczej,
- rozbudowy i modernizacji sieci gazowej i zwiększenia liczby mieszkańców posiadających dostęp do sieci gazowej,
- ograniczenia ilości indywidualnych palenisk domowych, a poprzez to liczby niskich źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- ograniczenia emisji zanieczyszczeń (zwłaszcza w sezonie zimowym) z analizowanego terenu,
- zmniejszenia zagrożenia smogiem i zmniejszenie zagrożenia zachorowań na choroby górnych dróg oddechowych.

poprawy stanu aerosanitarnego w omawianej dzielnicy również pod kątem odorów na skutek wymiany paliw na mniej emisyjne.

Planowane działania rewitalizacyjne na podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście obejmować będą również przebudowę infrastruktury drogowej i technicznej:

- na Placu Wałowym: ulicach: Pod Zrębem, Plac Wałowy, Dolna Brama,
- ulice i infrastruktura podziemna w kwartałach:
  - w rejonie ulic: Przyokopowej, Polnej, Wierzbowej,
  - w rejonie ulic: Chłodnej, Sempołowskiej, Królikarnia i Reduta Dzik,
- wielopoziomowy parking przy ul. Okopowej.

Przebudowa infrastruktury drogowej będzie się wiązała m.in. z wymianą nawierzchni, co spowoduje upłynnienie ruchu, a poprzez to redukcją niskiej emisji pochodzącej od komunikacji samochodowej. Budowa wielopoziomowego parkingu pozwoli na uporządkowanie sytuacji parkingowej w okolicy Placu Wałowego, odciąży i ograniczy ruch na ulicach lokalnych podobszaru.

7.6.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

Na podobszarze Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście na stan aerosanitarny duży wpływ mają niskie źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz przemysł, a także działalność realizowana na terenach magazynowo-składowych oraz portowych zlokalizowanych w dzielnicy i jej sąsiedztwie. Najbardziej odczuwalna i uciążliwa dla mieszkańców jest emisja zanieczyszczeń pochodząca

z indywidualnych systemów grzewczych, której wielkość zmienia się w cyklu rocznym, nasilona jest w czasie okresu grzewczego (okres jesienno-zimowym) i zależy od zastosowanego paliwa (gaz, olej, węgiel). W paleniskach domowych i małych kotłowniach węglowych często spalane są paliwa złej jakości. Mieszkańcy nierzadko opalają domy przy użyciu odpadów, tworzyw sztucznych, gumy, opon, papieru chlorowanego (kolorowe czasopisma, katalogi, opakowania), płyt wiórowych lub pilśniowych ze starych mebli nasączonych klejami i impregnatami, często politurowanych, czy starej odzieży. Spaliny ze spalania śmieci są szczególnie niebezpieczne, ponieważ zawierają groźne trucizny: dioksyny czy furany i wydzielają charakterystyczny, nieprzyjemny zapach.

Sieć centralnego ogrzewania na omawianym podobszarze obejmuje jedynie 40,58 % mieszkańców, natomiast sieć gazowa 78,5 %. – rys. 7.6.3

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

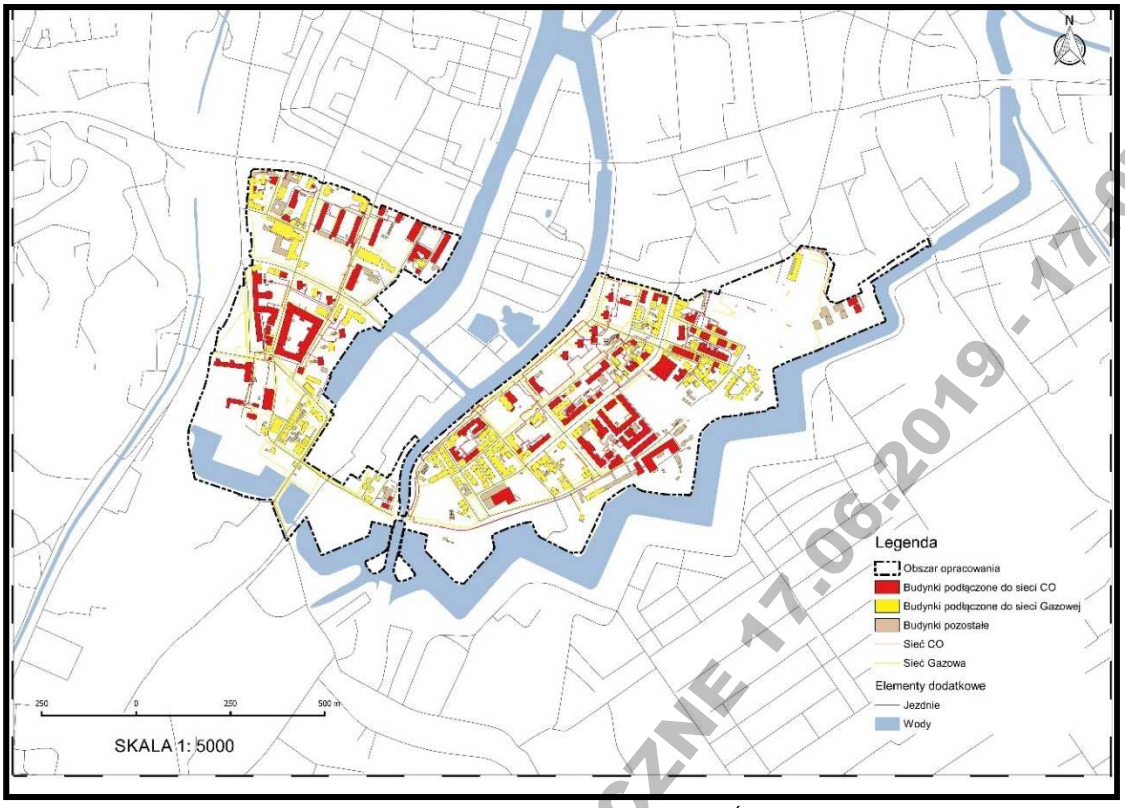

Źródło: opracowanie własne BRG 2018r.

Rys. 7.6.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście dostępność do sieci gazowej i centralnego ogrzewania

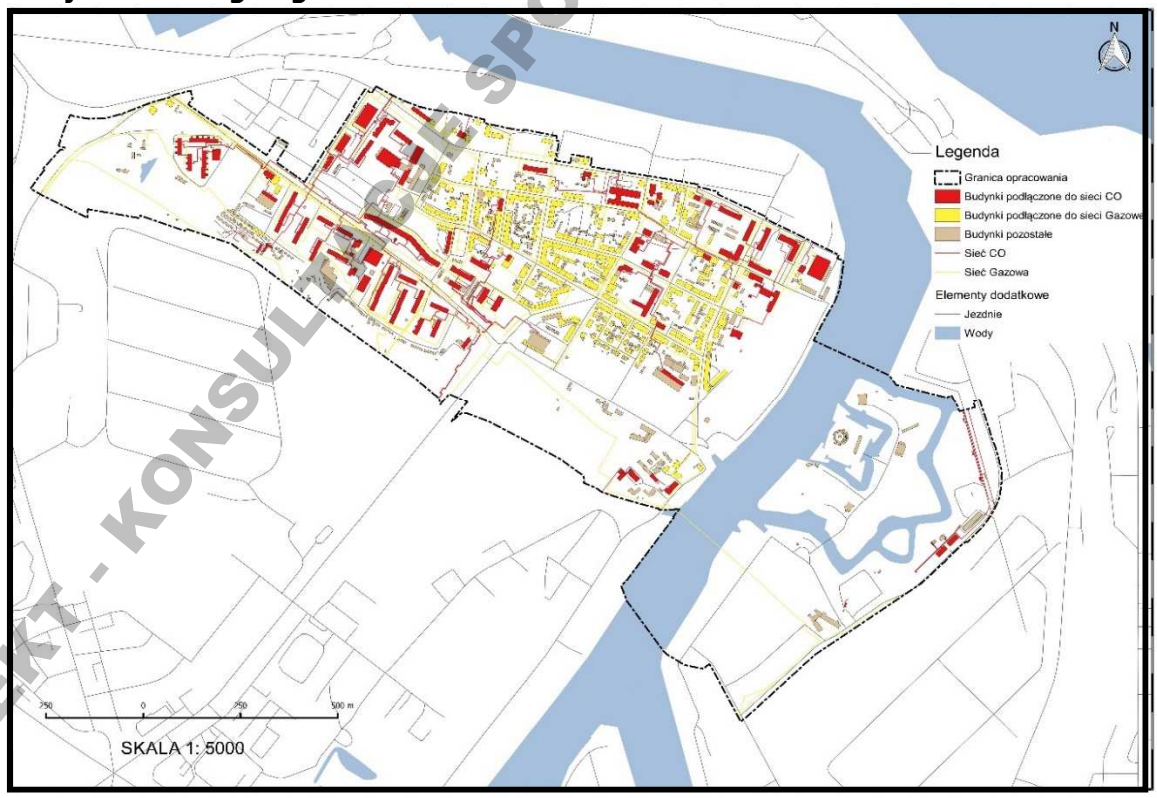

Źródło: opracowanie własne BRG 2018r.

Rys. 7.6.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście - dostępność do sieci gazowej i centralnego ogrzewania

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Planowane podstawowe i uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne na analizowanym podobszarze obejmują m.in. takie działania jak:

- modernizację budynku przy ul. Floriańskiej 3 i lokalu przy ul. Na Zaspę 53,
- przebudowę placu przy przystani promowej na cele rekreacyjne,
- zagospodarowanie parku na Szańcu Zachodnim,
- przebudowę i modernizację elementów budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem,
- budowę ciągów pieszo-rowerowych, drogi dojazdowej i nowe nasadzenia roślinności pomiędzy budynkami przy ul. Wyzwolenia 17,19, 20, 21,
- remediację zdegradowanego i zanieczyszczonego terenu Szańca Zachodniego,
- modernizację energetyczną obiektów oświatowych i sportowych (przedszkole nr 1, szkoła podstawowa nr 55, ZSO nr 5),
- modernizację 2 budynków komunalnych i obiektów użyteczności publicznej (ZSM przy ul. Wyzwolenia 8, bursa przy ul. Wyzwolenia 49),
- modernizację infrastruktury Centrum Treningu Umiejętności Społecznych przy ul. Wyzwolenia 48

i obejmują m.in. takie działania jak:

- podłączenie do sieci centralnego ogrzewania lub innego niskoemisyjnego ogrzewania,
- ocieplenie elewacji budynków,
- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej,
- osuszenie i wykonanie izolacji przeciwwilgociowej ścian i fundamentów budynku,
- urządzenie nowych terenów rekreacyjnych, nowe nasadzenia zielenią i likwidacja terenów pozbawionych roślinności.

Wymienione działania przyczynią się do:

- ograniczenia zużycia energii potrzebnej do ogrzania budynków i podniesienie efektywności energetycznej,
- rozbudowy sieci centralnego ogrzewania i zwiększenie liczby mieszkańców posiadających dostęp do sieci grzewczej,
- rozbudowy i modernizacji sieci gazowej i zwiększenia liczby mieszkańców posiadających dostęp do sieci gazowej,
- ograniczenia ilości indywidualnych palenisk domowych, a poprzez to liczby niskich źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- ograniczenia emisji zanieczyszczeń (zwłaszcza w sezonie zimowym) z analizowanego terenu,
- zmniejszenia zagrożenia smogiem i zmniejszenie zagrożenia zachorowań na choroby górnych dróg oddechowych,
- poprawy stanu aerosanitarnego w omawianej dzielnicy również pod kątem odorów na skutek wymiany paliw na mniej emisyjne,
- powstania nowego parku Szaniec Zachodni,

Planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne na podobszarze Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście zakładają również przebudowę infrastruktury technicznej i drogowej na następujących ulicach: przy przystani promowej/skrzyżowanie ul. Wyzwolenia i Władysława IV i ulicach Góreckiego, Strajku Dokerów i Wilków Morskich. Przebudowa infrastruktury drogowej będzie się wiązała m.in.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

z wymianą nawierzchni, co przyczyni się do upłynnienia ruchu, a poprzez to obniży emisję niską pochodzącą od transportu samochodowego. Natomiast przebudowa instalacji podziemnych, przy okazji remontu wymienionych ulic, daje w przyszłości możliwość rozbudowy sieci grzewczej i gazowej.

7.6.4. Podobszar Orunia

Główne zanieczyszczenia powietrza na podobszarze Orunia stanowią transport samochodowy oraz emisja niska pochodząca z indywidualnych systemów grzewczych. Emisja zanieczyszczeń zmienia się w cyklu rocznym, nasilona jest w czasie okresu grzewczego i zależy od zastosowanego paliwa (gaz, olej, węgiel). W paleniskach domowych i małych kotłowniach węglowych często spalane są paliwa złej jakości. Mieszkańcy nierzadko opalają domy przy użyciu odpadów, tworzyw sztucznych, gumy, opon, papieru chlorowanego (kolorowe czasopisma, katalogi, opakowania), płyt wiórowych lub pilśniowych ze starych mebli nasączonych klejami i impregnatami, często politurowanych, czy starej odzieży. Spaliny ze spalania śmieci są szczególnie niebezpieczne, ponieważ zawierają groźne trucizny: dioksyny czy furany i wydzielają charakterystyczny, nieprzyjemny zapach.

Sieć centralnego ogrzewania na omawianym podobszarze obejmuje jedynie 49 % mieszkańców, natomiast sieć gazowa 83 % - rys. 7.6.4.

Niskie źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza mają decydujący wpływ na stan aerosanitarny na tym podobszarze oraz na terenach przyległych. Jest to szczególnie odczuwalne w okresie jesienno-zimowym, kiedy często występują inwersyjne stany pogody i kiedy emitowane zanieczyszczenia kumulują się w warstwie przyziemnej stwarzając zagrożenie dla zdrowia mieszkańców.

Planowane podstawowe i uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne na analizowanym podobszarze obejmują m.in. takie działania jak:

- budowę placówki przy ul. Dworcowej 11 i przebudowę dawnego Ratusza przy ul. Gościnnej,
- rewaloryzację rynku Oruńskiego,
- zagospodarowanie 2 przestrzeni publicznych (przy ul. Gościnnej i Związkowej),
- modernizację elementów budynków mieszkalnych (min. 30 budynków) i szkoły podstawowej nr 16,
- budowę mgiełki wodnej w parku Oruńskim,
- modernizację energetyczną Państwowej Szkoły Muzycznej przy ul. Gościnnej 4,
- termomodernizację budynków komunalnych przy ul. Trakt Św. Wojciecha, ul. Gościnnej, ul. Raduńskiej, ul. Smętnej, ul. Rejtana.

i obejmować będą m.in. takie działania jak:

- wykonanie przyłączy i instalacji (centralnego ogrzewania i gazowej);
- ocieplenie elewacji budynków;
- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej;
- osuszenie i wykonanie izolacji przeciwwilgociowej ścian i fundamentów budynku;
- remonty lub wymianę pokrycia dachowego,
- nowe nasadzenia zielenią i likwidacja terenów pozbawionych roślinności.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

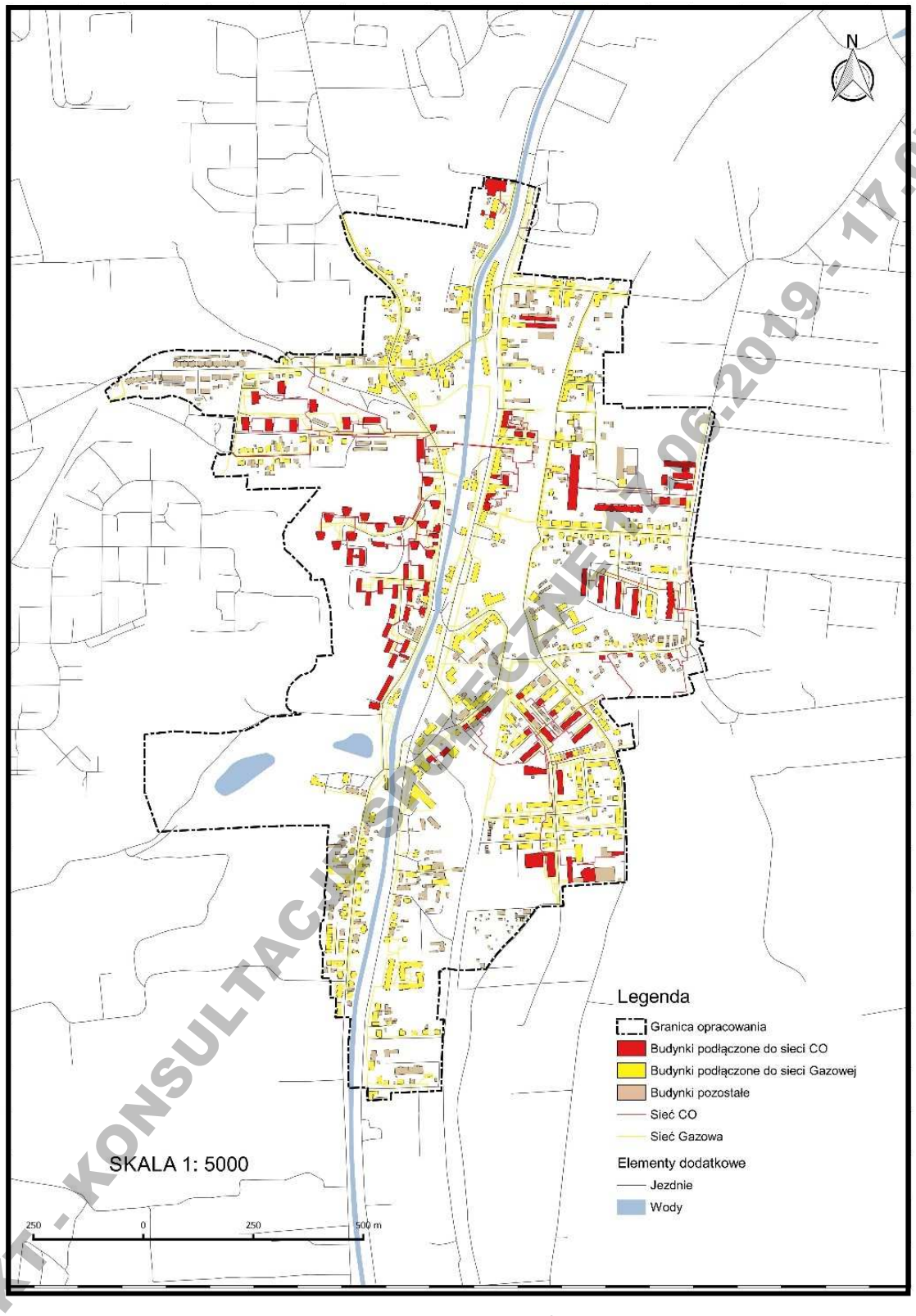

Źródło: opracowanie własne BRG 2018r.

Rys. 7.6.4. Podobszar Orunia dostępność do sieci gazowej i centralnego ogrzewania

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Wymienione działania przyczynią się do:

- ograniczenia zużycia energii potrzebnej do ogrzania budynków i podniesienie efektywności energetycznej,
- rozbudowy sieci gazowej i zwiększenie liczby mieszkańców posiadających dostęp do sieci gazowej,
- ograniczenia emisji zanieczyszczeń (zwłaszcza w sezonie zimowym) z analizowanego terenu,
- zmniejszenia zagrożenia smogiem i zmniejszenie zagrożenia zachorowań na choroby górnych dróg oddechowych,
- poprawy stanu aerosanitarnego w omawianej dzielnicy również pod kątem odorów na skutek wymiany paliw na mniej emisyjne.

Planowane działania rewitalizacyjne zakładają również przebudowę układu drogowego wraz z infrastrukturą podziemną Rynku Oruńskiego oraz modernizację chodników na ulicach: Przybrzeżnej, Sandomierskiej, Żuławskiej. Dworcowej i Trakt Św. Wojciecha. Przebudowa infrastruktury drogowej będzie się wiązała m.in. z naprawą i wymianą nawierzchni, co upłynni ruch w rejonie placu i doprowadzi do redukcji zanieczyszczeń pochodzących od ruchu samochodowego. Natomiast przebudowa instalacji podziemnych infrastruktury technicznej, przy okazji remontu ulic, da możliwość rozbudowy sieci ciepłowniczej i gazowej.

7.7. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na warunki klimatu akustycznego

7.7.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm

Główne źródła emisji hałasu do środowiska na podobszarze Biskupiej Górki/Starego Chełmu pochodzą od transportu drogowego. Są to głównie ulice Trakt Św. Wojciecha i Aleja Armii Krajowej. Na podobszarze część terenów położona jest *w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców* w rozumieniu przepisów, rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (obszar oznaczony czerwonym szrafem). Dopuszczalny poziom hałasu w środowisku od dróg i kolei jest nieco wyższy niż na pozostałym obszarze (70 dB w porze dziennej i 65 dB w porze nocnej). Według Map akustycznych miasta Gdańsk z 2017 r. niewielkie przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla pory dziennej występują w sąsiedztwie ulicy Zaroślak i po wschodniej stronie ul. Traktu Św. Wojciecha, natomiast w porze nocnej nie występują – rys. 7.7.1.1.

Na przedmiotowym podobszarze zarówno w porze dziennej jak i nocnej nie są również przekraczane dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku pochodzenia kolejowego, tramwajowego oraz przemysłowego - rys. 7.7.1.2. i rys. 7.7.1.3.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

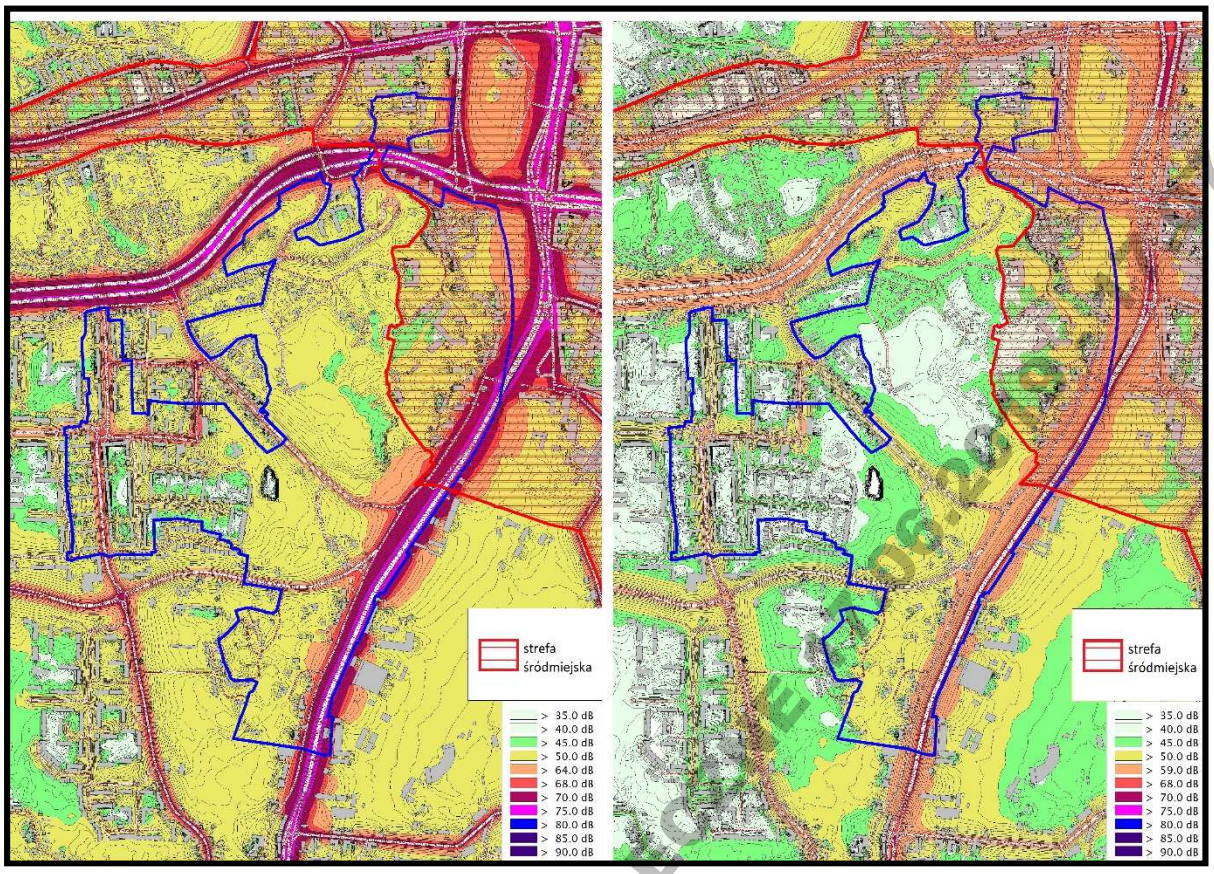

Źródło: opracowanie własne Mapy akustyczne…2017 r.

Rys. 7.7.1.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm – warunki klimatu akustycznego (lewy rysunek – pora dzienna L_{dwn}, prawy rysunek pora nocy L_n) – hałas drogowy)

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska zakłada urządzenie przestrzeni publicznych i terenów zieleni w dwóch lokalizacjach sąsiadujących z podobszarem Biskupia Górka/Stary Chełm: na terenie należącym do Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku przy ulicy Biskupie i Pohulanka o powierzchni około 0,5 ha oraz przy ul. Jana Styp-Rekowskiego o powierzchni około 0,5 ha. Obecnie oba tereny posiadają odpowiednie warunki klimatu akustycznego dla planowanych na nich funkcji parkowych i rekreacyjnych.

Na obszarze Biskupiej Górki/Starego Chełmu planowane są działania rewitalizacyjne polegające na wymianie stolarki okiennej i drzwiowej w ramach remontów następujących budynków:

- przy ulicy J. Styp-Rekowskiego 16 - „Dom Sąsiedzki" i Biskupiej 4,
- kompleksowy remont 13 budynków komunalnych na Biskupiej Górce,
- wielorodzinnych w północno-wschodniej części Biskupiej Górki (minimum 37 budynków).

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 06.2019

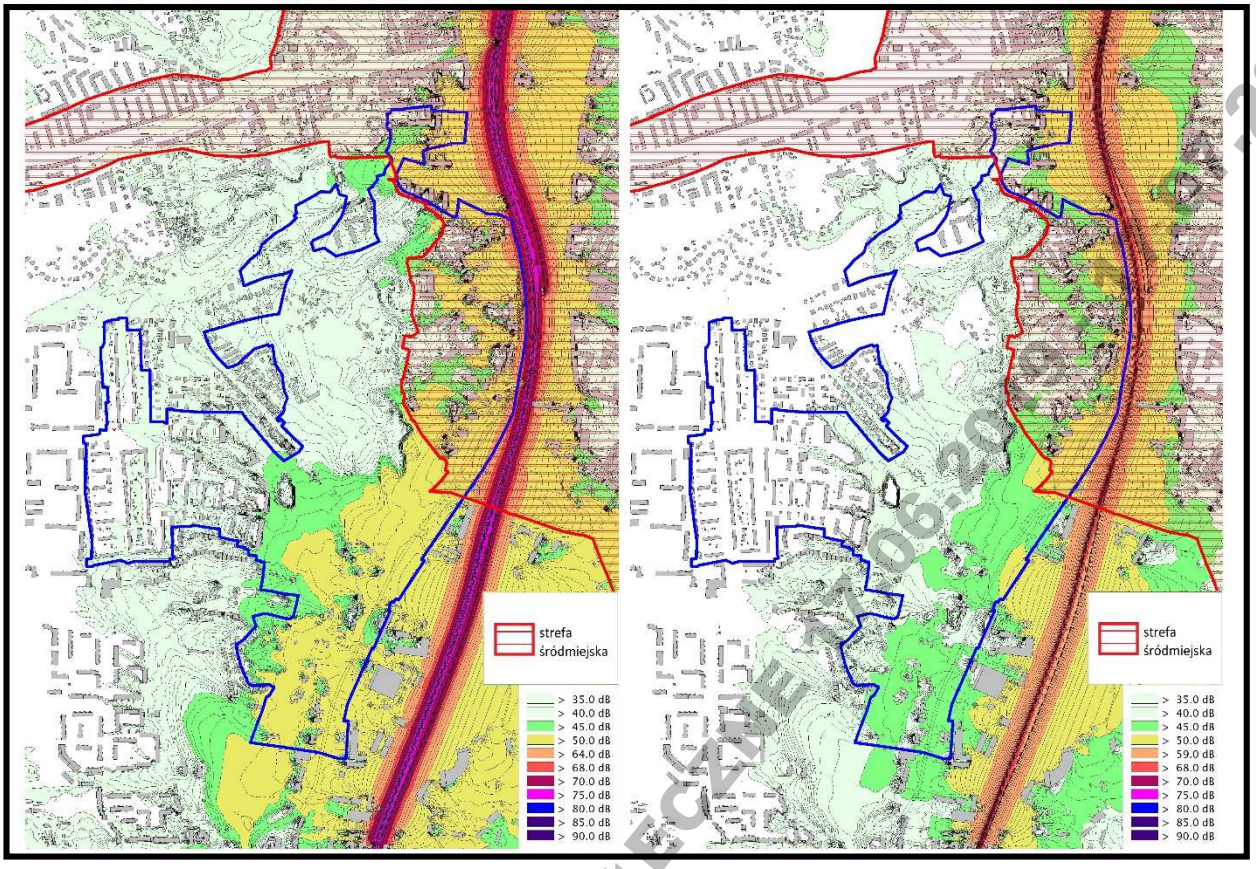

Źródło: opracowanie własne Mapy akustyczne…2017 r.

Rys. 7.7.1.2. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm – warunki klimatu akustycznego (lewy rysunek – pora dzienna L_{dwn}, prawy rysunek pora nocy L_n) – hałas kolejowy)

Wymienione działania przyczynią się do obniżenia poziomu hałasu w budynkach i wyraźnej poprawy jakości życia mieszkańców. Do istotnych czynników determinujących powstanie nadmiernej emisji hałasu drogowego do środowiska zalicza się m.in. prędkość samochodów, brak płynności ruchu czy zły stan techniczny nawierzchni dróg. Planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne zakładają przebudowę następujących ulic: Biskupiej, Na Stoku, Górka, Zaroślak oraz Salwator. Przebudowa infrastruktury drogowej będzie się wiązała m.in. z wymianą nawierzchni. Poprawa stanu technicznego dróg będzie miała znaczący wpływ na wzrost płynności i uspokojenie ruchu oraz na spadek emisji hałasu pochodzącego od komunikacji samochodowej, co skutkować będzie poprawą jakości życia ludzi.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

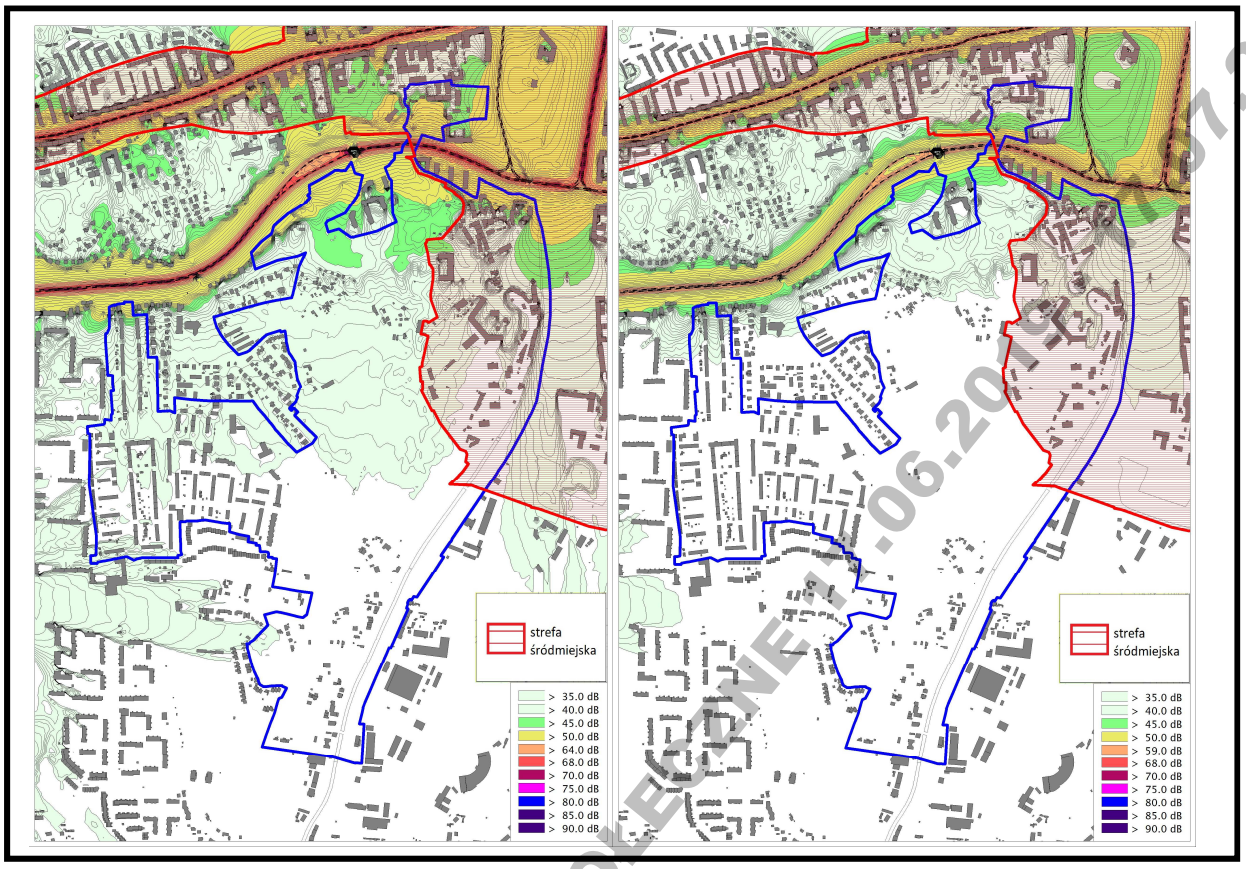

Źródło: opracowanie własne Mapy akustyczne...2017 r.

Rys. 7.7.1.3. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm – warunki klimatu akustycznego (lewy rysunek – pora dzienna L_{dwn}, prawy rysunek pora nocy L_n) – hałas tramwajowy)

7.7.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście

Główne źródła hałasu do środowiska pochodzenia drogowego stanowią ulice: Podwale Przedmiejskie i Trakt Św. Wojciecha. Cały podobszar położony jest *w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców* w rozumieniu przepisów, w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (obszar oznaczony czerwonym szrafem). Dopuszczalny poziom hałasu w środowisku od dróg i kolei jest nieco wyższy niż na pozostałym obszarze (70 dB w porze dziennej i 65 dB w porze nocnej). Według Map akustycznych miasta Gdańsk z 2017 r. przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku w ciągu dnia występują wzdłuż Traktu Św. Wojciecha, w rejonie wiaduktu Biskupia Górka (aktualnie w przebudowie) oraz przy południowej pierzei ul. Podwale Przedmiejskie – rys. 7.7.2.1. i 7.7.2.2. Liczba mieszkańców narażonych wysokie poziomy hałasu w środowisku porze dnia wynosi nieco ponad 11 %. Nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku w porze nocy.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 11.06.2019 - 10.07.2019

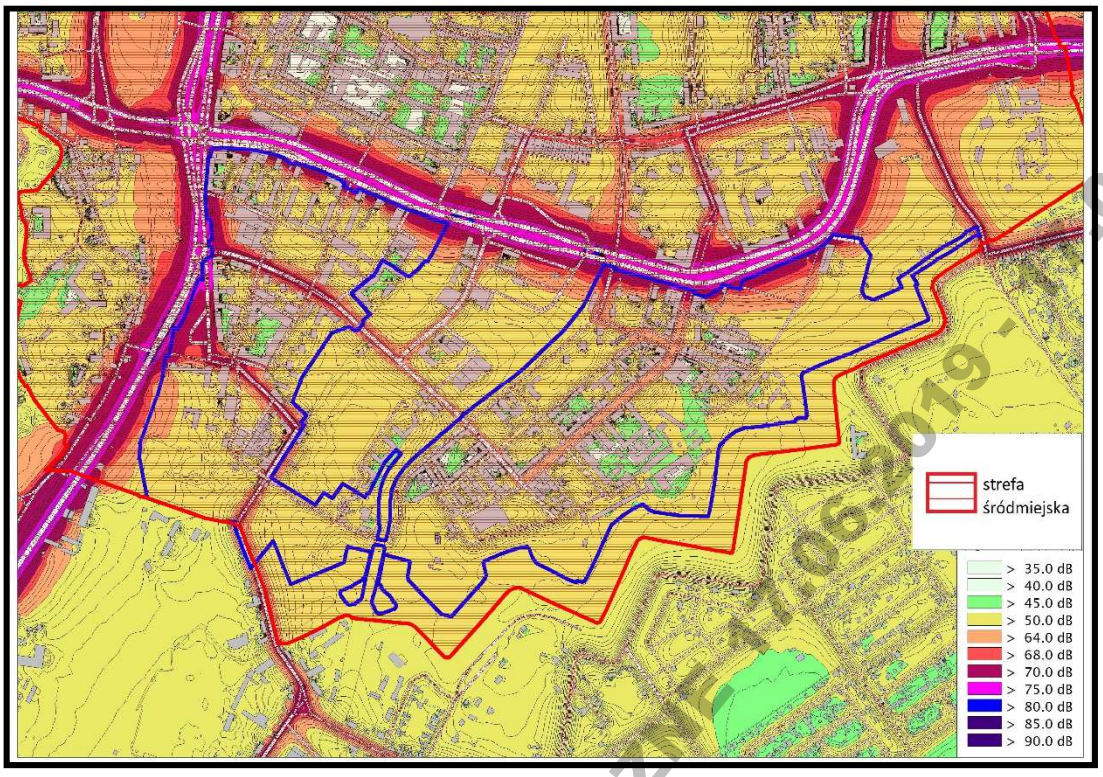

Źródło: opracowanie własne Mapy akustyczne...2017 r.

Rys. 7.7.2.1. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście – warunki klimatu akustycznego (pora dzienna) – hałas drogowy

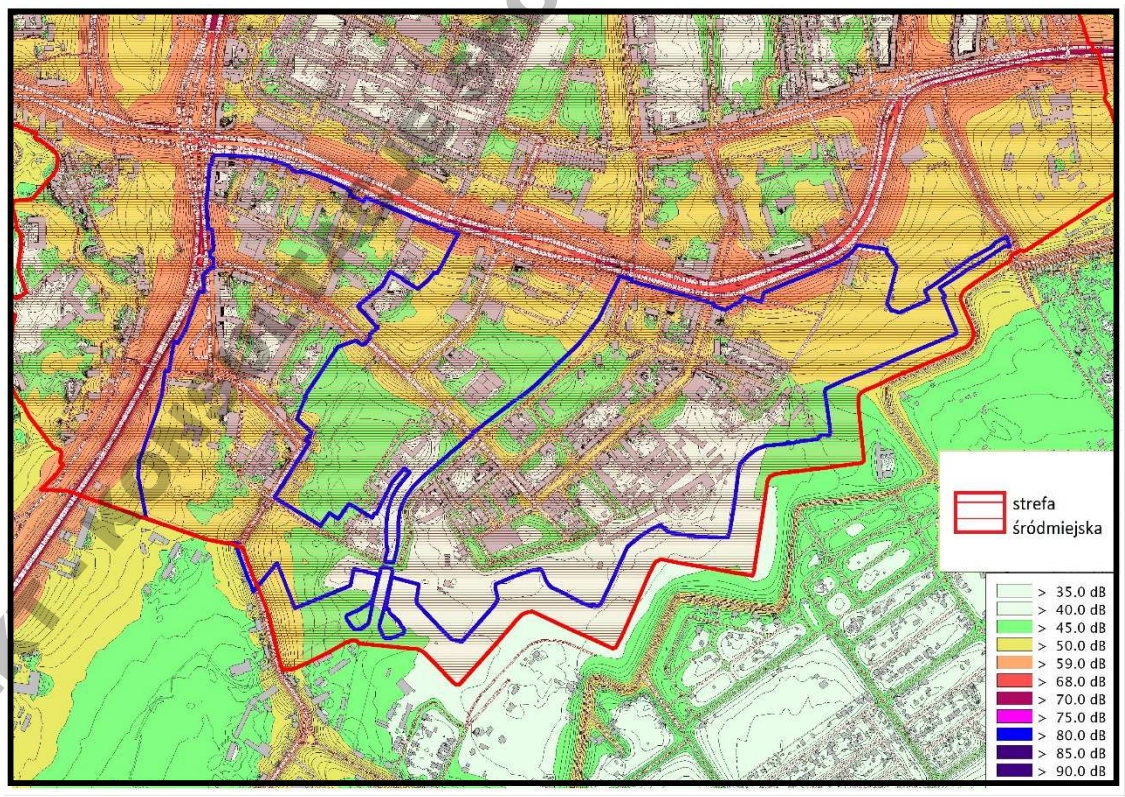

Źródło: opracowanie własne Mapy akustyczne...2017 r.

Rys. 7.7.2.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście – warunki klimatu akustycznego (pora nocy) – hałas drogowy

PROJEKT PODLEGA OPINIOWANIU SPOŁECZNEMU 11.06.2019 - 10.07.2019

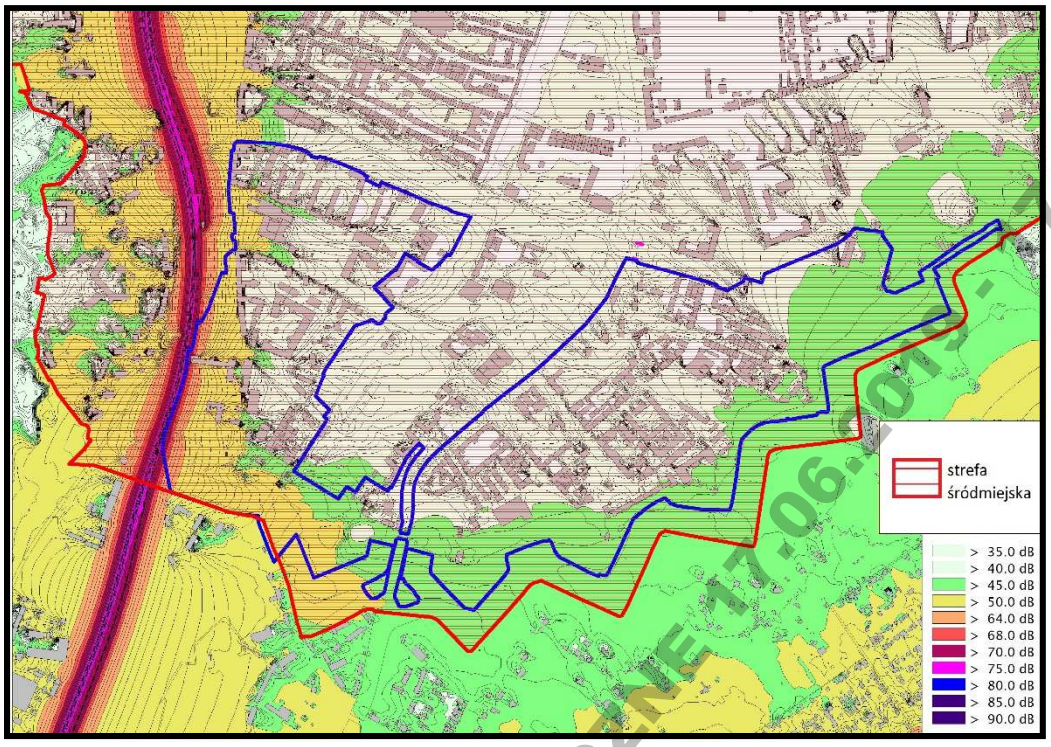

Źródło: opracowanie własne Mapy akustyczne...2017 r.

Rys. 7.7.2.3. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście – warunki klimatu akustycznego (pora dzienna) – hałas kolejowy

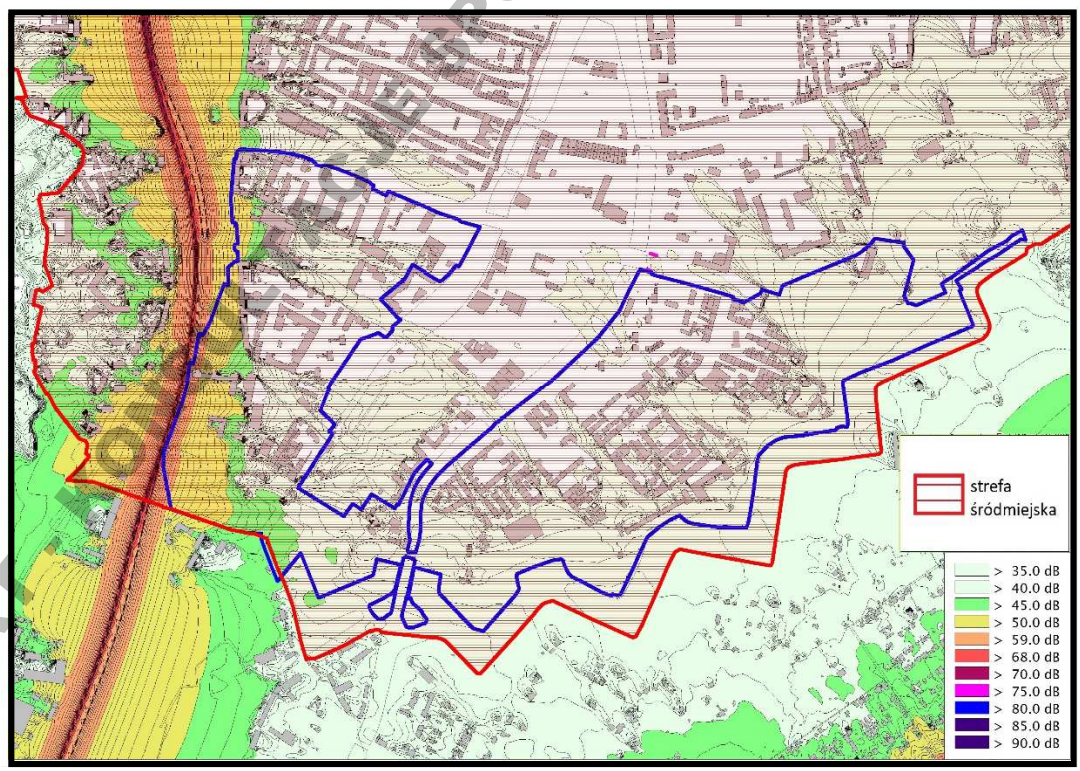

Źródło: opracowanie własne Mapy akustyczne...2017 r.

Rys. 7.7.2.4. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście – warunki klimatu akustycznego (pora nocy) – hałas kolejowy

PROJEKT KONSULTACYJNY PROJEKTOWE 17.06.2019 - 17.07.2019

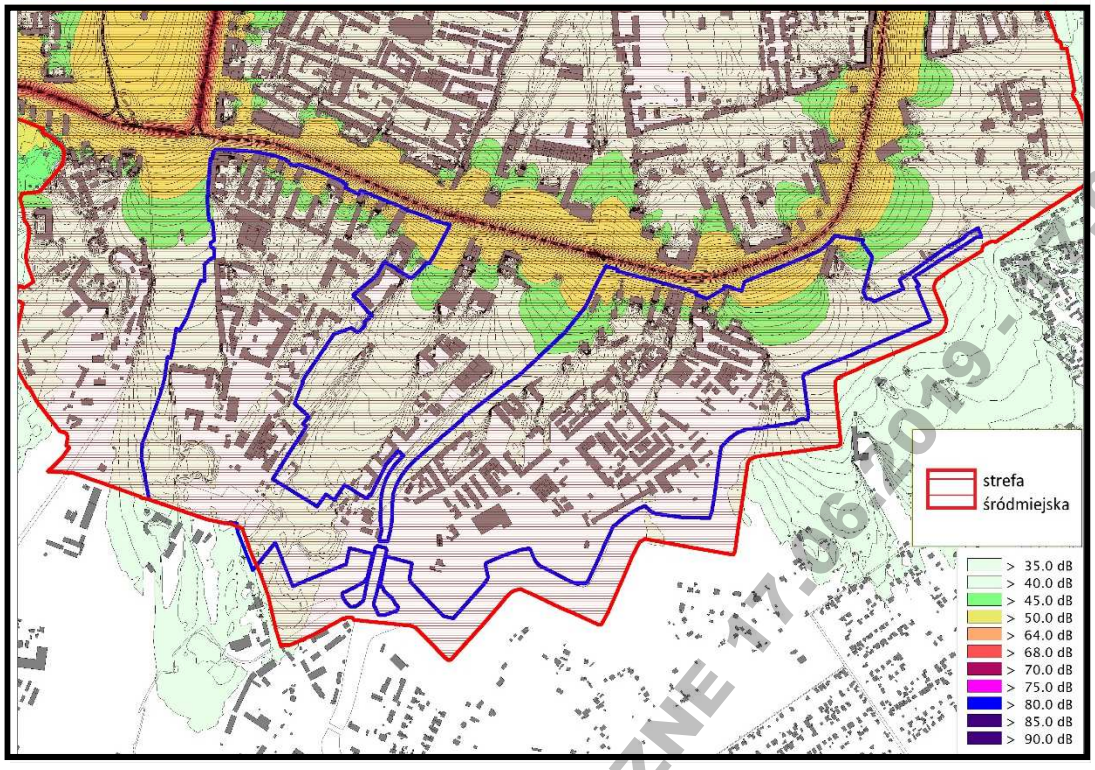

Źródło: opracowanie własne Mapy akustyczne...2017 r.

Rys. 7.7.2.5. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście – warunki klimatu akustycznego (pora dzienna) – hałas tramwajowy

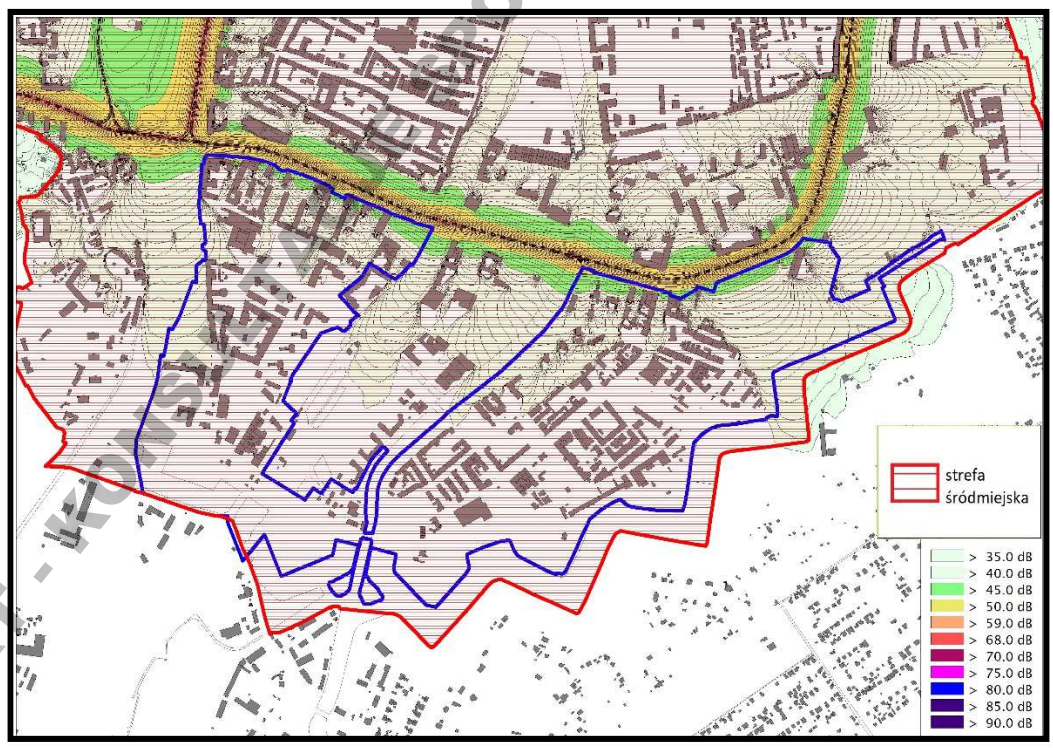

Źródło: opracowanie własne Mapy akustyczne...2017 r.

Rys. 7.7.2.6. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście – warunki klimatu akustycznego (pora nocy) – hałas tramwajowy

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla obszaru strefy śródmiejskiej, pochodzenia kolejowego zarówno w porze dzienne jak i nocnej nie są przekraczane, jedynie zachodnia elewacja szkoły przy ul. Augustyńskiego 1 narażona jest na występowanie przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku – rys. 7.7.2.3. i 7.7.2.4.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku pochodzenia tramwajowego zarówno w porze dziennej, jak i nocnej nie są przekraczane – rys. 7.7.2.5. i 7.7.2.6. Również nie są przekraczane dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku pochodzenia przemysłowego.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska zakłada urządzenie przestrzeni publicznych i terenów zieleni na terenie „Opływu Motławy wraz z bastionami". Obecnie teren ten posiada odpowiednie warunki klimatu akustycznego dla istniejących funkcji rekreacyjnych.

Na podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście planowane są działania rewitalizacyjne polegające, między innymi, na wymianie stolarki okiennej i drzwiowej w ramach remontu następujących budynków:

- przy ul. Królikarnia 13 i ul. Radnej 3/2,
- 11 budynków komunalnych i 30 wspólnot mieszkaniowych (przylegających bezpośrednio do remontowanych pasów drogowych).

Wymienione działania przyczynią się do wyciszenia budynków i wyraźnej poprawy jakości życia mieszkających tam ludzi.

Do ważnych czynników determinujących powstawanie uciążliwego hałasu drogowego zalicza się m.in. prędkość samochodów, brak płynności ruchu czy stan techniczny nawierzchni drogi. Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne zakładają przebudowę infrastruktury drogowej w następujących podobszarach:

- na Placu Wałowym: ul. Pod Zrębem, ul. Dolna Brama, ul. Plac Wałowy
- ul. Przyokopowa, ul. Polna, ul. Wierzbowa,
- ul. Chłodna, ul. Sempołowska, ul. Królikarnia i Reduta Dzik.

Przebudowa infrastruktury drogowej będzie się wiązała m.in. z wymianą nawierzchni. Poprawa stanu technicznego dróg będzie miała znaczący wpływ na wzrost płynności i uspokojenie ruchu oraz na spadek emisji hałasu pochodzącego od komunikacji samochodowej, co skutkować będzie poprawą jakości życia mieszkańców. Budowa wielopoziomowego parkingu przy ul. Okopowej w ramach działań uzupełniających może być znaczącym źródłem emisji hałasu na tereny przyległe.

7.7.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

Głównym źródłem emisji hałasu drogowego do środowiska jest ul. Marynarki Polskiej. Według Map akustycznych miasta Gdańsk z 2017 r. przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku w porze dziennej występują w rejonie skrzyżowania ulic Marynarki Polskiej i Wolności. Na powyższe uciążliwości narażonych jest około 4 % mieszkańców. W nocy przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku nie występują rys. .7.3.1 i 7.7.3.2.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

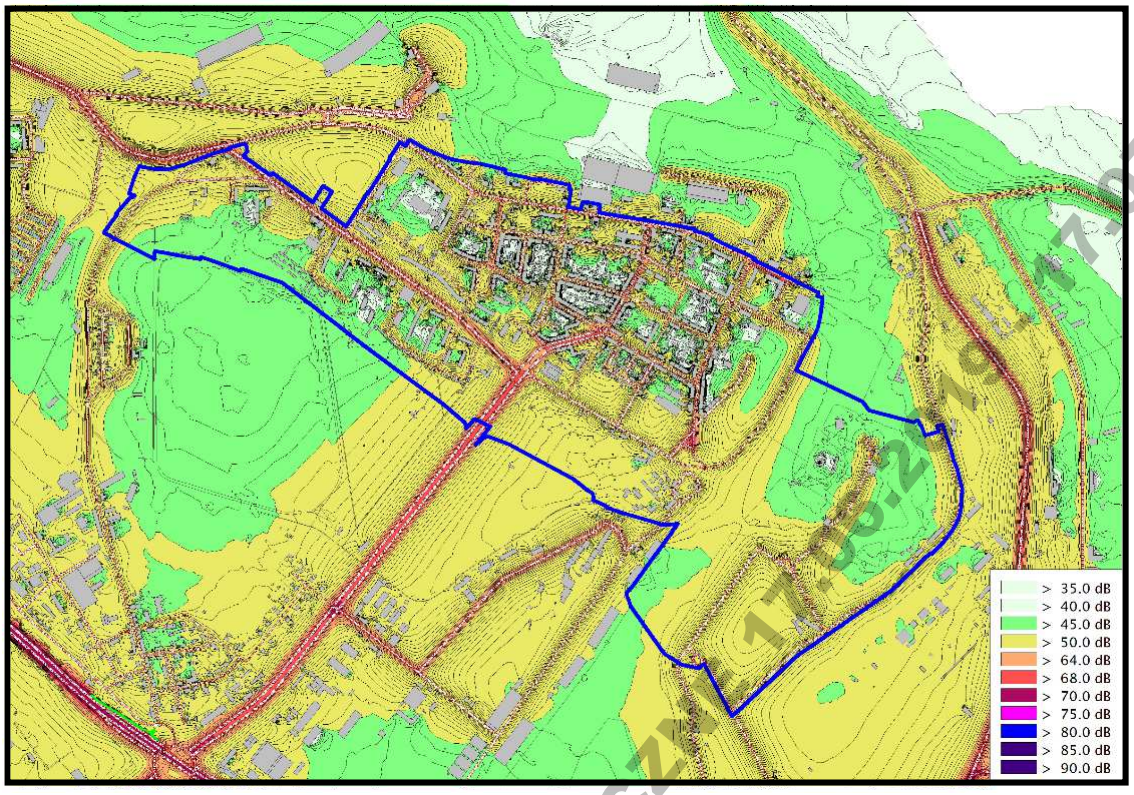

Źródło: opracowanie własne Mapy akustyczne...2017 r.

Rys. 7.7.3.1. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście – warunki klimatu akustycznego (pora dzienna) – hałas drogowy

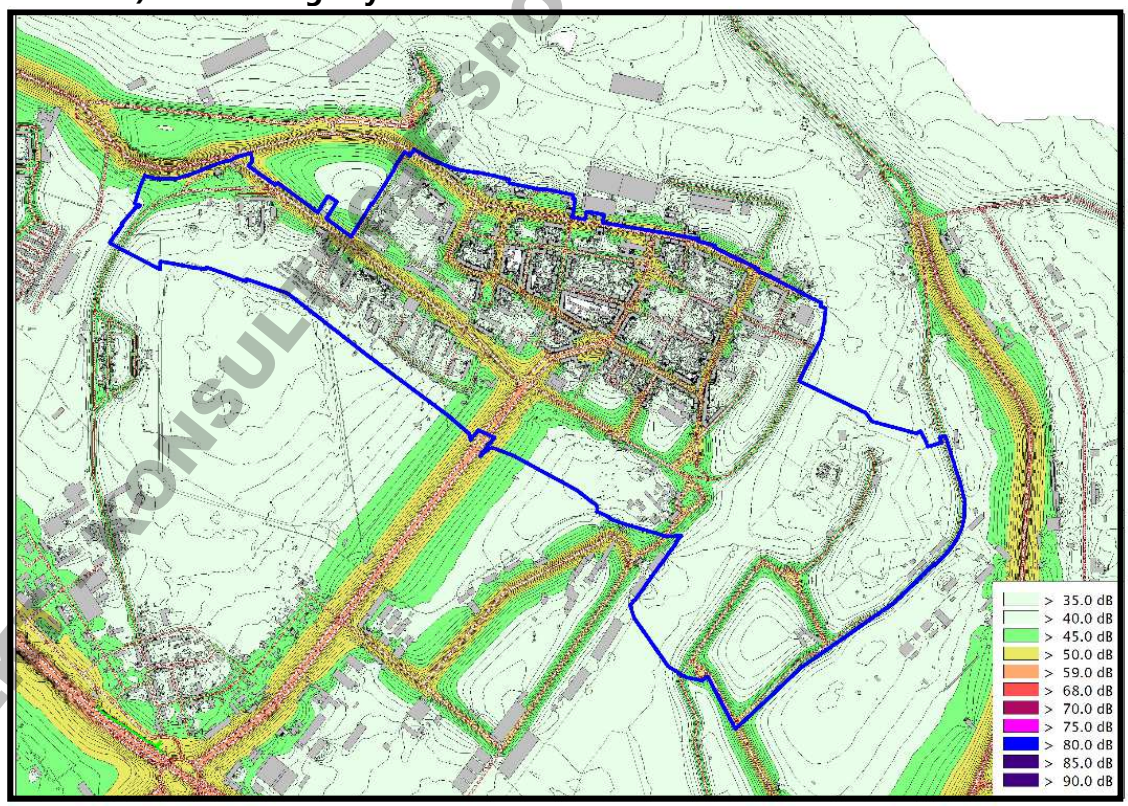

Źródło: opracowanie własne Mapy akustyczne...2017 r.

Rys. 7.7.3.2. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście – warunki klimatu akustycznego (pora nocy) – hałas drogowy

PROJEKT KONSULTACJI SPOŁECZNYCH 17.06.2019 – 17.07.2019

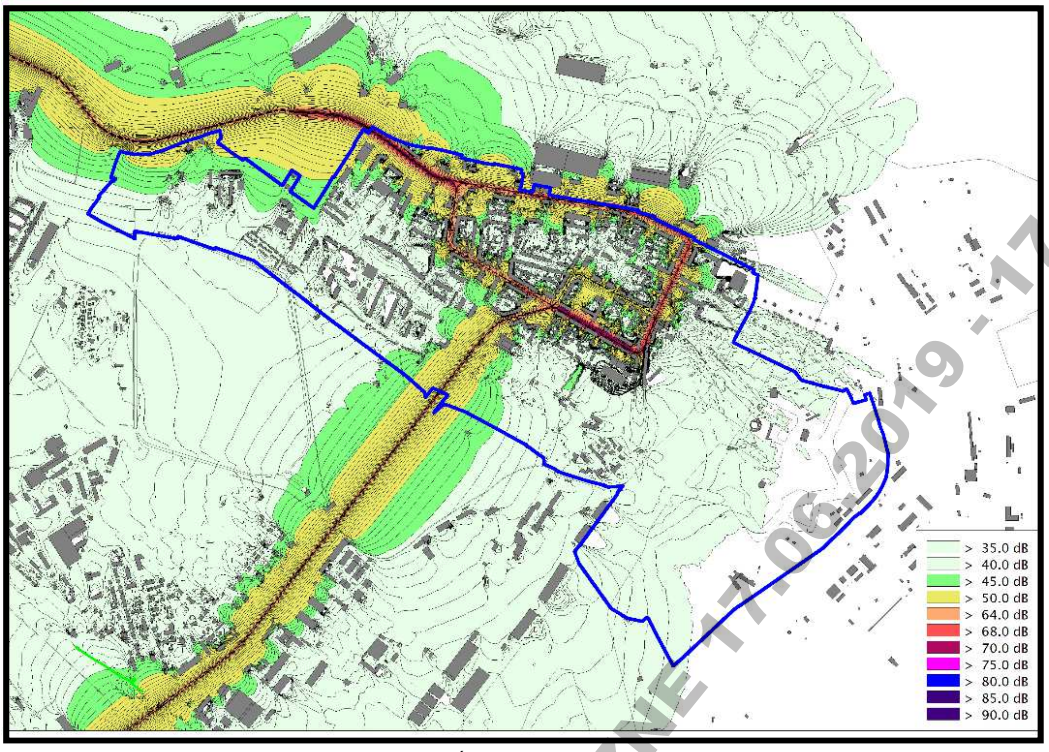

Źródło: opracowanie własne Mapy akustyczne...2017 r.

Rys. 7.7.3.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście – warunki klimatu akustycznego (pora dzienna) – hałas tramwajowy

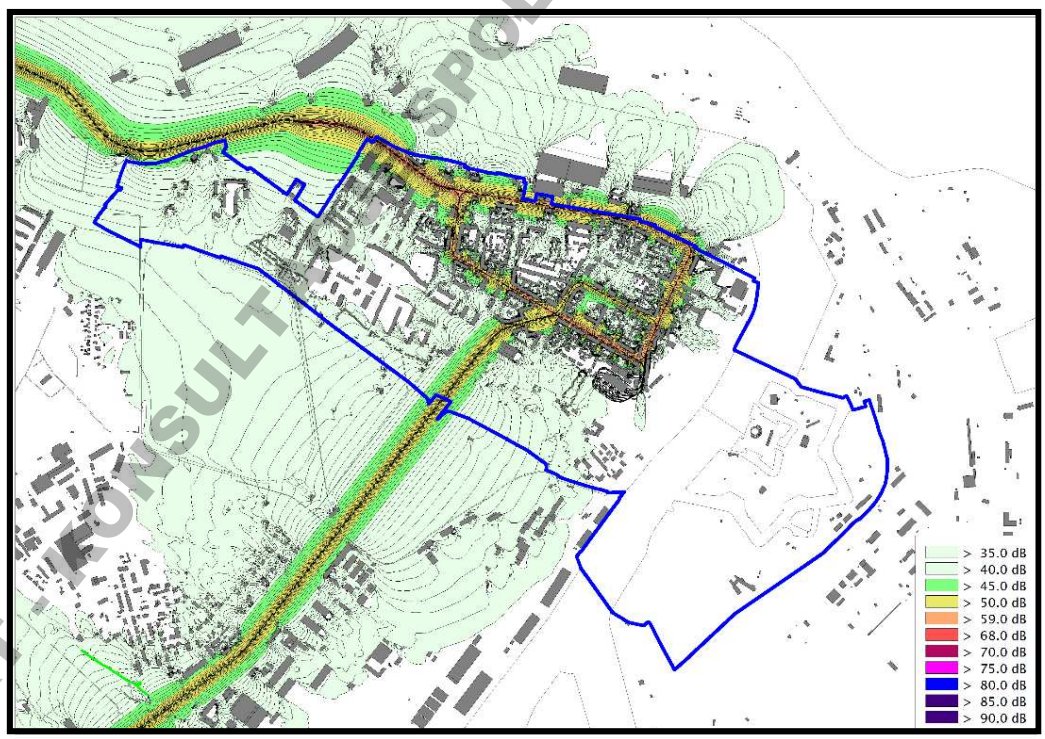

Źródło: opracowanie własne Mapy akustyczne...2017 r.

Rys. 7.7.3.4. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście – warunki klimatu akustycznego (pora nocy) – hałas tramwajowy

PROJEKT KONSULTACJI SPOŁECZNYCH 17.06.2019 - 17.07.2019

Wzdłuż ulic Wolności i Władysława IV występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu pochodzenia tramwajowego w ciągu dnia i obejmują około 5,5 % mieszkańców. W nocy przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku pochodzenia tramwajowego nie występują - rys. 7.7.3.3. i rys. 7.7.3.4. Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku pochodzenia kolejowego zarówno w porze dzienne jaki nocnej nie występują. Również nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku pochodzenia przemysłowego, zarówno w porze dzienne jak i nocnej, pomimo znajdujących się w otoczeniu licznych zakładów emitujących hałas przemysłowy.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska zakłada urządzenie przestrzeni publicznych i terenów zieleni w 2 lokalizacjach:

- plac przy przystani promowej ul. Wyzwolenia i Władysława IV;
- park na Szańcu Zachodnim wzdłuż Martwej Wisły.

Obecnie powyższe lokalizacje posiadają odpowiednie warunki klimatu akustycznego dla planowanych do lokalizacji na nich funkcji rekreacyjnych.

Na podobszarze przeznaczonym do rewitalizacji planowane są działania rewitalizacyjne polegające, między innymi, na wymianie stolarki okiennej i drzwiowej w ramach remontu budynków mieszkalnych zarówno komunalnych jak i wspólnot mieszkaniowych. Wymienione działania przyczynią się do wyciszenia budynków i wyraźnej poprawy jakości życia mieszkających tam ludzi.

Do ważnych czynników determinujących powstawanie nadmiernego hałasu drogowego zalicza się m.in. prędkość samochodów, brak płynności ruchu czy zły stan techniczny nawierzchni drogi. Planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne zakładają przebudowę następujących ulic: Góreckiego, Strajku Dokerów i Wilków Morskich. Przebudowa infrastruktury drogowej będzie się wiązała m.in. z wymianą nawierzchni. Poprawa stanu technicznego dróg będzie miała znaczący wpływ na wzrost płynności i uspokojenie ruchu oraz na spadek emisji hałasu pochodzącego od komunikacji samochodowej, co skutkować będzie poprawą jakości życia mieszkańców.

7.7.4. Podobszar Orunia

Główne źródła hałasu drogowego na podobszarze Oruni stanowią ulice: Trakt Św. Wojciecha, Podmiejska i Małomiejska. Według Map akustycznych miasta Gdańsk z 2017 r. przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku w porze dziennej występują w rejonie skrzyżowania ulic Trakt Św. Wojciecha, Podmiejska i Małomiejska oraz wzdłuż nich. W rejonie skrzyżowania ulic Traktu Św. Wojciecha i Podmiejskiej występują również wysokie poziomy hałasu w środowisku w porze nocnej rys. 7.7.4.1. i rys. 7.7.4.2. W sumie około 27 % mieszkańców podobszaru jest narażona na długookresowe występowanie wysokich poziomów hałasu w środowisku, tak w porze dziennej, jaki i w nocy.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

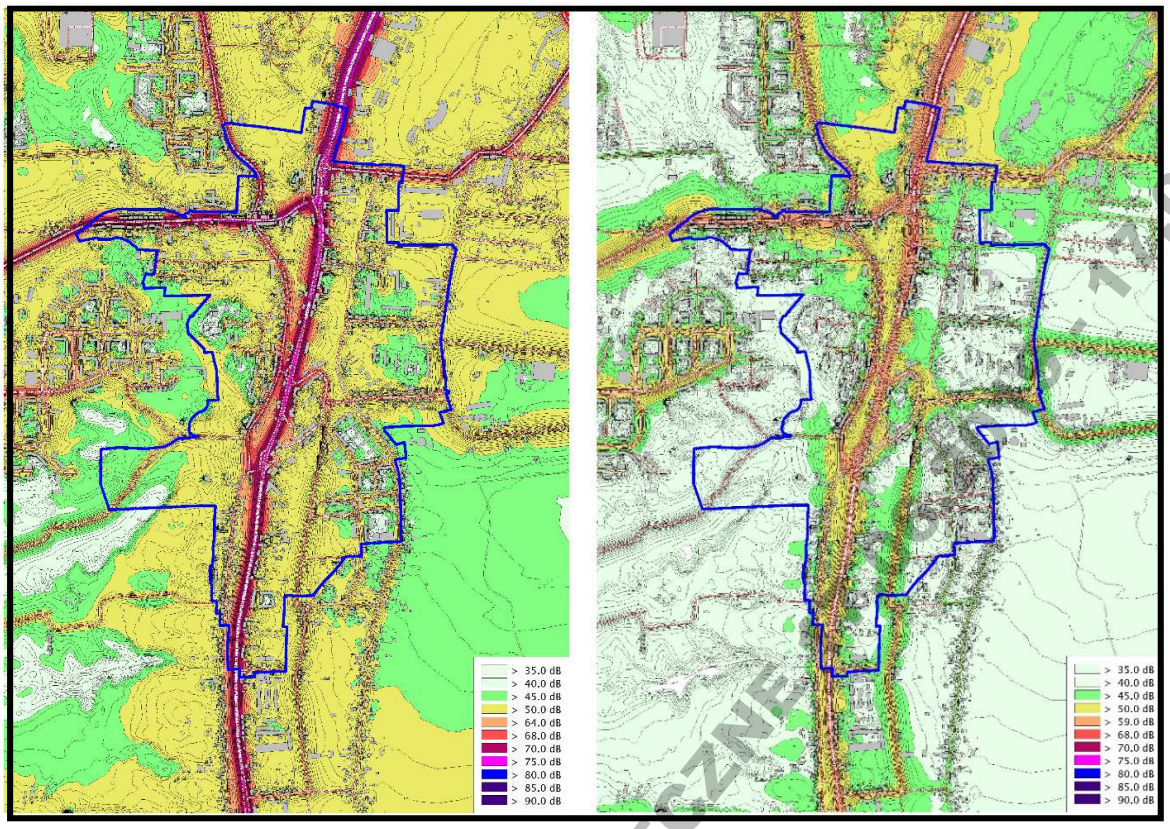

Źródło: opracowanie własne Mapy akustyczne...2017 r.

Rys. 7.7.4.1. Podobszar Orunia – warunki klimatu akustycznego (lewy rysunek – pora dzienna L_{dwn}, prawy rysunek pora nocy L_n) – hałas drogowy)

Wysoki poziom długookresowego hałasu kolejowego w środowisku występuje w odległości kilkunastu metrów od torów kolejowych, zarówno w porze dzienne jak i nocnej.

Na podobszarze Orunia nie występują przekroczenia poziomu hałasu w środowisku źródłem, którego jest ruch tramwajowy, ponieważ linie te przebiegają w znacznej odległości od jego granic. Podobnie jest w przypadku hałasu pochodzenia przemysłowego - jego emitory znajdują się w znacznej odległości od granic podobszaru.

Projekt Gminny Program Rewitalizacji miasta Gdańska zakłada kompleksowe zagospodarowanie dwóch lokalnych przestrzeni publicznych przy ul. Gościnnej i Związkowej. Obecnie oba te tereny charakteryzują się odpowiednimi warunkami klimatu akustycznego dla planowanych na nich funkcji rekreacyjnych, ponieważ wzdłuż torów kolejowych wybudowano ekrany akustyczne, które skuteczni obniżają hałas.

Na podobszarze Oruni planowane podstawowe działania rewitalizacyjne polegać będą, między innymi, na wymianie stolarki okiennej i drzwiowej w ramach remontu: dawnego Ratusza przy ulicy Gościnnej, 12 budynków komunalnych i 20 budynków wspólnot mieszkaniowych (w większości przylegających do ulic z wysokim poziomem hałasu w środowisku). Wymienione działania przyczynią się do wyciszenia budynków i wyraźnej poprawy jakości życia mieszkających tam ludzi. Działaniom tym towarzyszyć będzie przebudowa układu drogowego i infrastruktury technicznej w rejonie Rynku Oruńskiego, która poprawi warunki akustyczne w tym rejonie. Planowane działania rewitalizacyjne zakładają modernizację i przebudowę ul. Gościnnej w kierunku przejazdu kolejowego. Poprawa stanu technicznego dróg będzie miała znaczący wpływ na wzrost płynności

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE - 1.07.2019

i uspokojenie ruchu oraz na spadek emisji hałasu pochodzącego od komunikacji samochodowej, co skutkować będzie poprawą jakości życia ludzi.

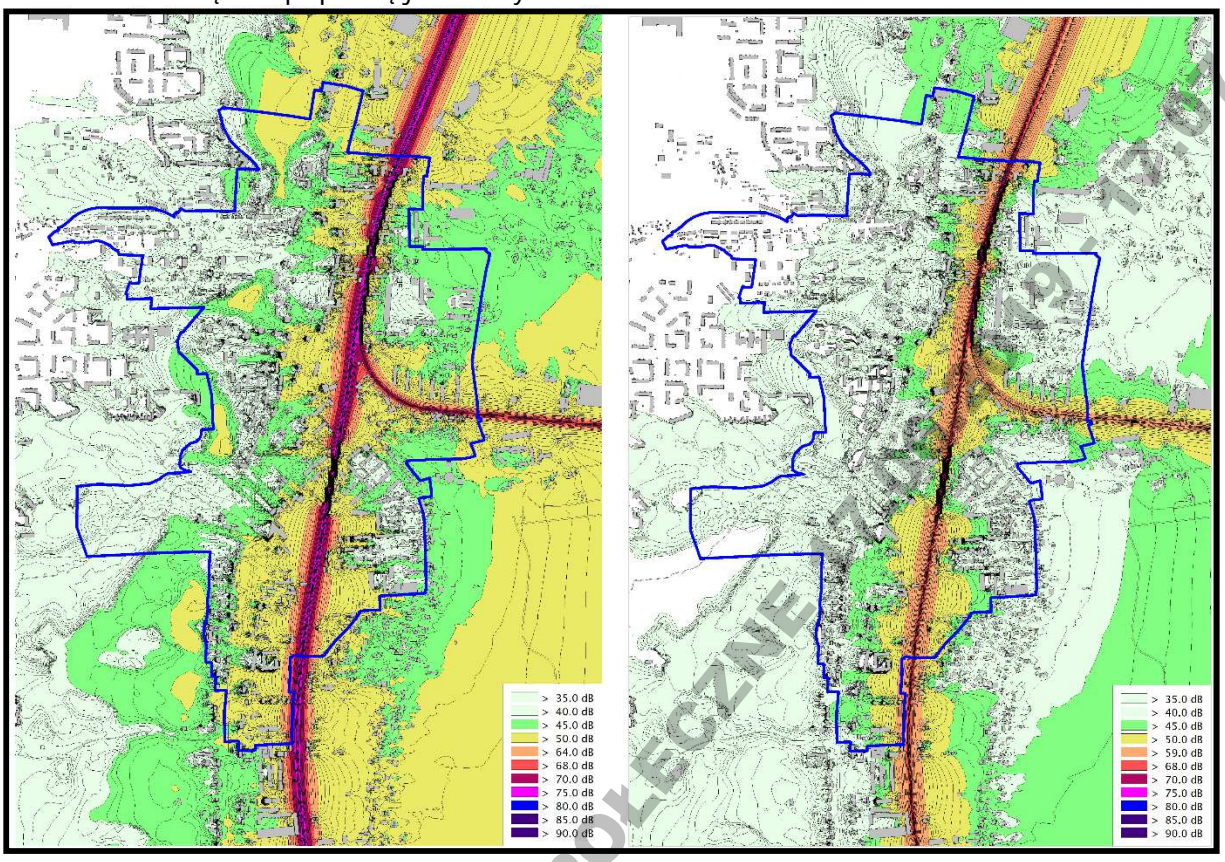

Źródło: opracowanie własne Mapy akustyczne...2017 r.

Rys. 7.7.4.2. Podobszar Orunia – warunki klimatu akustycznego (po lewej – pora dzienna, po prawej pora nocy) – hałas kolejowy

7.8. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na zabytki i dobra materialne

7.8.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm

Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm objęty projektem Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska to część dwóch historycznych dzielnic Gdańska: Biskupia Górka i Stary Chełm. Początki Biskupiej Górki sięgają XIII i XIV. Z względu na strategiczne położenie tego obszaru w tym rejonie rozpoczęto prace fortyfikacyjne, mające zabezpieczyć Gdańsk od zachodu. Na początku XX w., gdy umocnienia straciły znaczenie strategiczne następuje zmiana sposobu użytkowania terenu. Powstają tereny rekreacyjne, sportowe i ogródki działkowe. Obecna zabudowa mieszkaniowa na Biskupiej Górce pochodzi z końca XIX i pocz. XX w. i w znacznym stopniu jest zdekapitalizowana. Znajdują się tu pozostałości dawnych tzw. kolonii z lat 20-tych i 30-tych XX wieku o bardzo niskim standardzie. Standard mieszkań na Biskupiej Górce szczególnie w zabudowie przedwojennej jest niski, a w obszarze kolonii bardzo niski. Zagrożenia dla zabytkowego zespołu zabudowy wynikają przede wszystkim z brak remontów oraz braku lub dewastacji drenaży wód opadowych. W centralnej części Biskupiej Górki historyczne fortyfikacje porośnięte są zielenią i stanowią istotne w krajobrazie miasta wyniesienie terenu, z którego

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.07.2019

rozpościerają się otwarcia widokowe, panoramy na zabudowę Głównego i Dolnego Miasta. Fortyfikacje stanowią jednocześnie ogromny potencjał rozwojowy umożliwiający powstanie nowych terenów rekreacyjnych miasta oraz atrakcji turystycznych.

Biskupia Górka znajduje się w granicach obszaru uznanego za pomnik historii *„Gdańsk – miasto w zasięgu obwarowań XVII w."* (rys. 7.8.1.) oraz podlega ochronie jako układ urbanistyczny miasta Gdańska w obrębie nowożytnych fortyfikacji. Ponadto do rejestru zabytków wpisano następujące relikty umocnień miejskich:

1. Bastion Zbawiciela, Bastion Pośredni, Bastion Ostroróg, Bastion Vigillance, Luneta Cafarellego, Luneta Delzous, Rawelin Ostroróg Pośredni);
2. Zespół Reduty Biskupiej Górki (zespół zabudowań i umocnień: koszary, budynek oficerski, wartownia zachodnia, wartownia wschodnia, mur obronny z trzema bramami, korytarz podziemny, wylot korytarza podziemnego),
3. Szaniec Jezuicki przy ul. Kolonia Anielinki.

Obszar dzisiejszego Starego Chełmu to dawna wieś Górka. Osada na przestrzeni lat była niszczona (głównie w wyniku wojen) i odbudowywana. Wiele budynków na terenie Starego Chełmu znajduje się w dostatecznym i dobrym stanie technicznym, ale częściowo o zaniżonym standardzie (brak centralnego ogrzewania itp.). Ponad połowa budynków znajduje się w złym lub dostatecznym stanie technicznym. Największe skupiska budynków komunalnych znajdują się w rejonie ulic: Na Stoku, Biskupiej, Salwator, Kolonia Przyszłość, Kolonia Postęp, Kolonia Anielinki i Brzegi.

W granicach podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm do rejestru zabytków wpisane zostały ponadto:

1. Kanał Raduński – wybudowany w latach 1346-1354 przez Krzyżaków;
2. Kościół Menonitów (obecnie Zjednoczony Kościół Ewangeliczny) przy ul. Menonitów;
3. Wieża kościoła p.w. Zbawiciela przy ul. Zaroślak;
4. Cmentarz Żydowski przy ul. Cmentarnej.

Przewidziane działania rewitalizacyjne na podobszarze, Biskupia Górka/Stary Chełm polegać będą na modernizacji i przebudowie elementów budynków mieszkalnych i zagospodarowanie części wspólnych podwórek, przebudowie ulic Górka, Biskupiej, Na Stoku i Salwator wraz z infrastrukturą techniczną, urządzenie przestrzeni publicznej i terenów zieleni przy ulicach Styp-Rekowskiego i Biskupiej pozytywnie oddziaływać będą na te historyczne dziedzictwo i dobra materialne oraz zwiększą potencjał turystyczny i kulturalny tego miejsca. Ponadto zdecydowanie korzystnie wpłyną na podniesienie jakości życia mieszkańców. Rozwiązanie techniczne zastosowane w trakcie prac zabezpieczających osuwiska i skarpy w rejonie Biskupiej Górki nie wprowadzają istotnych zmian w zagospodarowaniu terenu powodujących utratę lub obniżenie historycznego charakteru dzielnicy i nie wpływają na dotychczasowy sposób użytkowania terenu. Prace w rejonie osuwisk, które położone są w strefie ochrony archeologicznej nie będą wymagały przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych, ponieważ nie będą wykonywane głębokie wykopy szerokoprzestrzenne.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

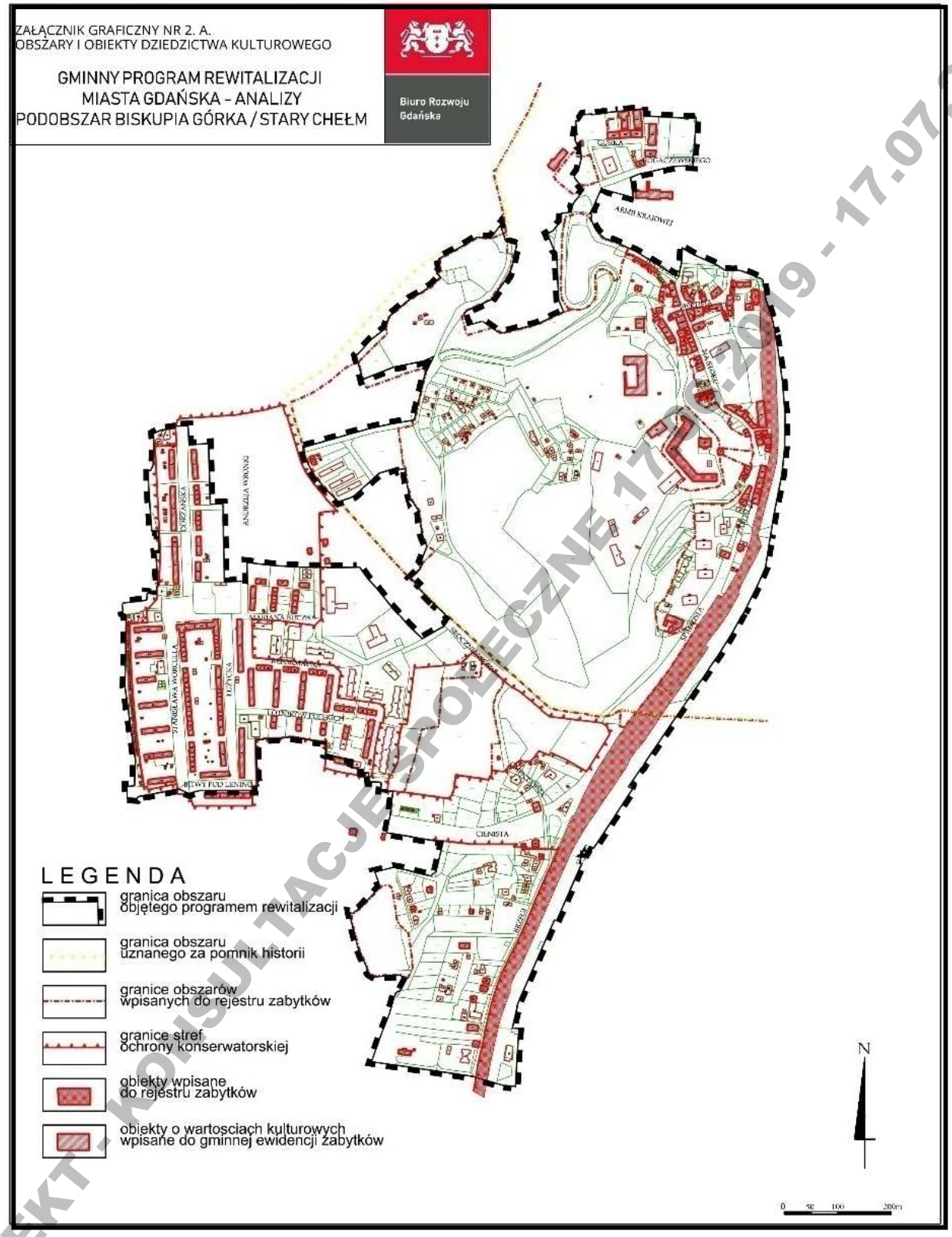

Źródło: opracowanie własne BRG 2018r.

Rys. 7.8.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm –zasoby dziedzictwa kulturowego

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

7.8.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/ Stare Przedmieście

Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście to również część dwóch historycznych dzielnic Gdańska: Śródmieścia i Dolnego Miasta, których zabudowa oraz stan infrastruktury w znacznej mierze został zachowany. Stare Przedmieście powstało pod koniec XIV w. W 1945 r. znaczna część zabudowy tej części miasta została zniszczona. Po wojnie odbudowano tylko najważniejsze obiekty historyczne. Na pozostałym obszarze powstało osiedle mieszkaniowe. Wskutek powstania trasy W-Z stare Przedmieście zostało odcięte od historycznego centrum. Dolne Miasto powstało w XVII w. na tzw. Świńskich Łąkach, na terenach w dużym stopniu podmokłych. W granice miasta Gdańska Dolne Miasto zostało włączone XVII w. Intensywny rozwój dzielnicy nastąpił w XIX w. Po II wojnie światowej dzielnica utrzymała przemysłowo -mieszkaniowy charakter. Początek lat 90-tych to upadek przemysłu, a powstanie trasy W- Z i likwidacja linii tramwajowej odcięły Dolne Miasto od centrum miasta. Od południa granicę tego podobszaru wytycza malowniczy Opływ Motławy. Istotnym elementem nawiązującym do historii tego miejsca są XVII-wieczne fortyfikacje wraz z Bramą Nizinną i Bramą Kolejową, pełniące niegdyś funkcję obronną. W granicach omawianego terenu znajdują się trzy kościoły: Św. Piotra i Pawła, Św. Trójcy i Niepokalanego Poczęcia NMP. Cały teren objęty działaniami rewitalizacyjnymi znajduje się w granicach obszaru uznanego za pomnik historii „Gdańsk - miasto w zasięgu obwarowań XVII w." oraz podlega ochronie jego układ urbanistyczny (w obrębie nowożytnych fortyfikacji).Najcenniejsze zespoły budynków i obiekty wpisano do rejestru zabytków (18 obiektów - rys. 7.8.1.1). Obok zabytków, które wpisane zostały do rejestru zabytków ponad 230 obiektów znajduje się w gminnej ewidencji zabytków jako obiekty o wartościach kulturowych. Stan techniczny budynków mieszkalnych z II połowy XIX i początku XX wieku, objętych ochroną konserwatorską jest w znacznej części zły i bardzo zły, szczególnie w odniesieniu do budynków już wysiedlonych przy ul. Szczyglej, czy Kurzej. Zagrożeniem istnienia zabytkowego zespołu zabudowy jest oprócz braku remontów, bardzo zły stan kanalizacji deszczowej, który powoduje częste zalania piwnic i pogłębiającą się dewastację murów piwnicznych i fundamentowych. Charakterystyczną cechą podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieścia jest niski standard większości mieszkań (brak ciepłej wody, ogrzewanie piecami kaflowymi).

Przewidziane działania rewitalizacyjne na tym obszarze polegać będą na modernizacji i przebudowie elementów budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem, poprawie stanu podwórek w terenach mieszkaniowych, zagospodarowaniu terenu Opływu Motławy wraz z bastionami oraz zagospodarowanie Placu Wałowego i będą pozytywnie oddziaływać na te zabytki i dobra materialne. Kilka budynków wskazano już wcześniej do rozbiórki, ze względu na wysoki stopień degradacji tych obiektów. Ponadto planowane jest uzupełnienie istniejącej zabudowy nową o funkcjach mieszkaniowo-usługowych. Największe inwestycje pojawią się w kwartale ulic: Kieturakisa, Wróbla, Kurza, Reduta Wyskok realizowane przez TBS. Spodziewanym rezultatem ma być poprawa integralności przestrzennej i wizerunku podobszaru z wykorzystaniem walorów lokalnych.

Działaniem uzupełniającym w ramach GPR będzie budowa ogólnodostępnego parkingu wielopoziomowego Biskupa Górka. Powstanie on w miejscu dawnego parkingu terenowego. W trakcie prac archeologicznych odkryto fundamenty Baszty Nowej i kazamaty Bastionu Wiebego. Nastąpiło przeprojektowanie parkingu (został zmniejszony o 100 miejsc) i układu drogowego, ale

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

odkryte kazamaty zostały wkomponowane w otoczenie i wyeksponowane na tle parkingu. Ogólnodostępny parking kubaturowy wpłynie na obniżenie walorów krajobrazowych układu urbanistycznego podobszaru. Konstrukcja budynku będzie dominująca i pogorszy walory krajobrazowe otoczenia Placu Wałowego, ale nową dominantą krajobrazową będzie przebudowany wiadukt Biskupia Górka. Po zakończeniu obu inwestycji parking będzie razem z wiaduktem tworzył dominantę krajobrazową zarówno w kierunki podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm i podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście.

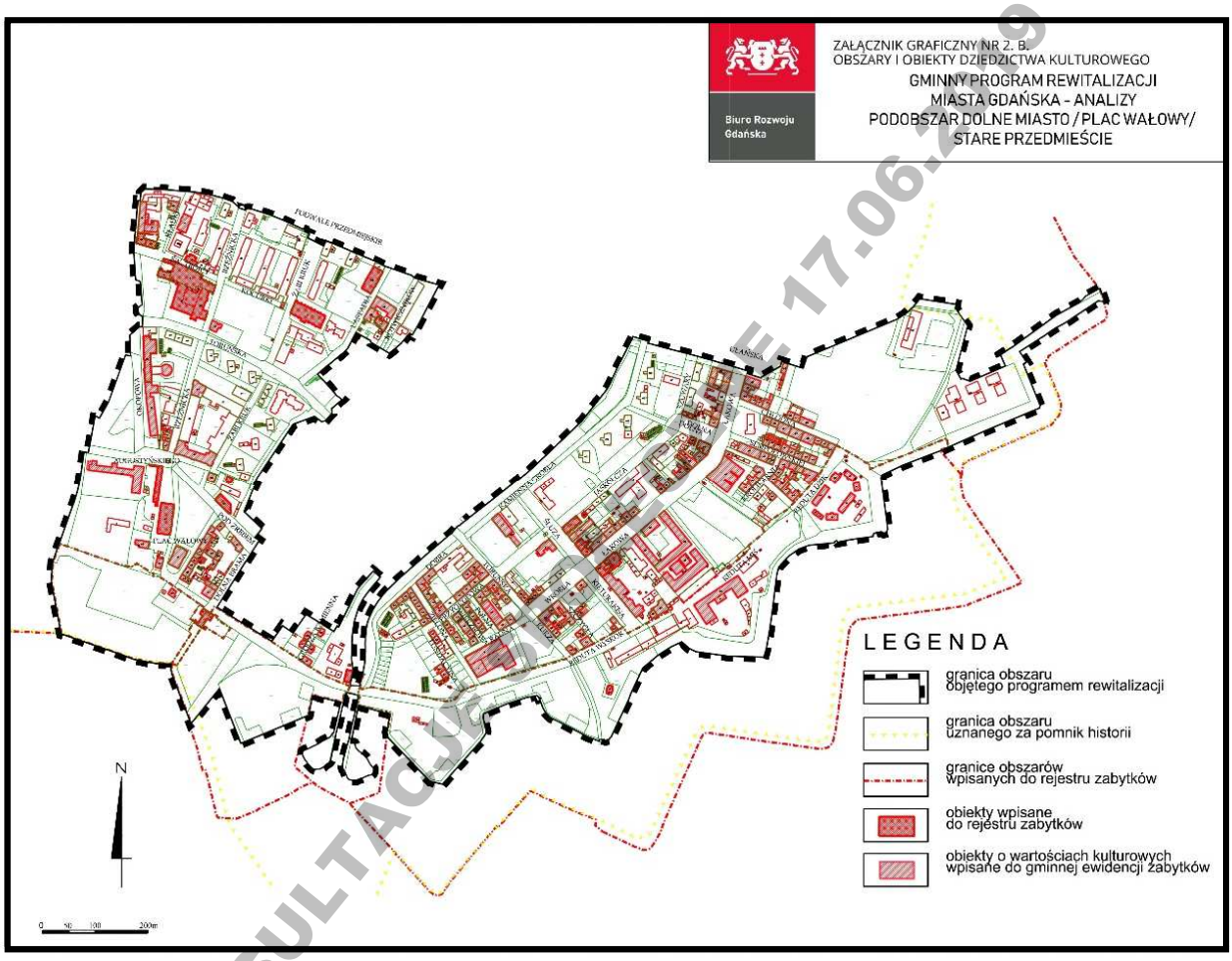

Źródło: opracowanie własne BRG 2018r.

Rys. 7.8.2. Obszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście – zasoby dziedzictwa kulturowego

7.8.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

Najstarsze wzmianki dotyczące obszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście pochodzą z XIII w. Od XVI w. istniała tutaj osada rybacka, która w XVIII w. przekształciła się w port. Dzielnica Nowy Port włączona została do Gdańska w 1817 r. Wiek XIX był dla tej dzielnicy okresem intensywnego rozwoju, szczególnie funkcji przemysłowych. Na przestrzeni lat jej rozwój był silnie zdeterminowany portowym położeniem, obecnie straciła ona taki charakter. Historyczna zabudowa dzielnicy pochodzi w większości z XIX w. I XX w. Najistotniejszym elementem dziedzictwa kulturowego na tym podobszarze jest układ urbanistyczny Nowego Portu oraz zespół

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Twierdzy Wisłoujście. Zespół ten obejmuje latarnię morską, działobitnię wraz z wieńcem domków, Fort Carré, z budynkiem koszar oraz szaniec wschodni z rawelinem. Pozostałe najcenniejsze zespoły budynków i obiektów zostały wpisane do rejestru zabytków (8 obiektów). Poza nimi na terenie objętym działaniami rewitalizacyjnymi 260 budowli zostało wpisane do gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków, jako obiekty o wartościach kulturowych. Stan obiektów wpisanych do rejestru zabytków jest zróżnicowany. W najgorszym stanie znajduje się dawna karczma przy ul. Starowiślnej. W stosunkowo dobrym stanie znajdują się budynki z lat 20-tych i 30-tych XX wieku przy ulicach Wyzwolenia, Krzywej, Marynarki Polskiej, Góreckiego i Placu Gustkowicza.

Przewidziane działania rewitalizacyjne na podobszarze Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście, polegać będą na modernizacji i przebudowie elementów budynków mieszkalnych i zagospodarowanie części wspólnych podwórek, przestrzeni publicznych i będą pozytywnie oddziaływać na te zabytki i dobra materialne. Nie planuje się działań rewitalizacyjnych w ramach projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na terenie i w sąsiedztwie Twierdzy Wisłoujście. Rewitalizacja tego terenu ujęta jest w innych programach miejskich.

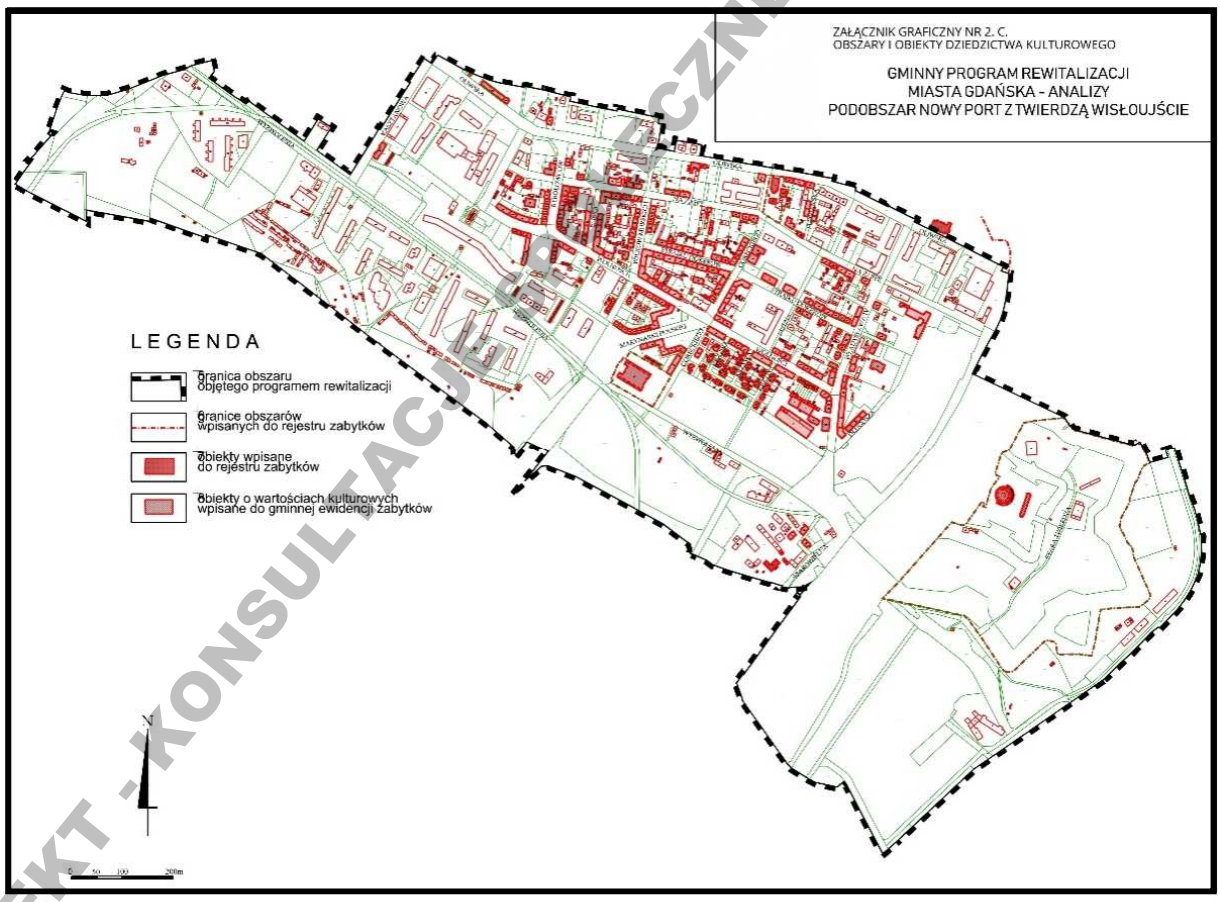

Źródło: opracowanie własne BRG 2018r.

Rys. 7.8.3. Obszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście – zasoby dziedzictwa kulturowego

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

7.8.4. Obszar Orunia

Orunia to jedna z najstarszych osad położonych w najbliższym sąsiedztwie Gdańska. Pierwsze wzmianki o wsi pochodzą z XII w. Po II wojnie światowej Orunia stała się dzielnicą przemysłowo-składową, ale nadal na tle miasta wyróżniają ją duże powierzchnie upraw rolnych i gospodarstwa ogrodnicze. Realizacja Obwodnicy Południowej zmieniła peryferyjne postrzeganie położenia Oruni, „przybliżając" jej obszar do śródmieścia Gdańska. Rejon dawnego Rynku Oruńskiego w okolicy ulicy Gościnnej z kościołem, dawnym ratuszem to naturalne miejsce stanowiące centrum tej dzielnicy. Obecna zabudowa Oruni to zarówno budynki historyczne o wiejskim charakterze w rejonie ulicy Żuławskiej, kamienice wzdłuż Traktu Św. Wojciecha oraz zabudowa współczesna (bloki, budynki jednorodzinne) o różnym standardzie. Historyczna zabudowa w wyniku zaniedbań ulegała dewastacji i zniszczeniom. Tożsamość Oruni tworzą parki o historycznym rodowodzie: park Oruński, park Schopenhauera w rejonie ulicy Dworcowej oraz park na terenie dawnego cmentarza przy ul. Smoleńskiej i wreszcie Kanał Raduński, wybitne dzieło średniowiecznej myśli inżynierskiej. Najcenniejsze zespoły budynków i obiekty wpisano do rejestru zabytków (7 obiektów - rys. 7.8.1.1). Obok zabytków, które wpisane zostały do rejestru zabytków ponad 230 obiektów znajduje się w gminnej ewidencji zabytków i wojewódzkim rejestrze zabytków jako obiekty o wartościach kulturowych. Przewidziane działania rewitalizacyjne na obszarze Orunia, polegać na rewaloryzacji „Rynku Oruńskiego", remoncie zabytkowych kamienic położonych przy rynku, adaptacji dawnego Ratusza przy ulicy Gościnnej, zagospodarowaniu podwórek będą pozytywnie oddziaływać na zabytki i dobra materialne występujące w jego granicach. Na Oruni istnieje dość duży potencjał dla nowych inwestycji mieszkaniowych. Tereny zlokalizowane w rejonie ul. Trakt Św. Wojciecha i torów kolejowych linii E65 są bardziej predystynowane pod funkcje produkcyjno-usługowe z uwagi na poziom hałasu komunikacyjnego.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

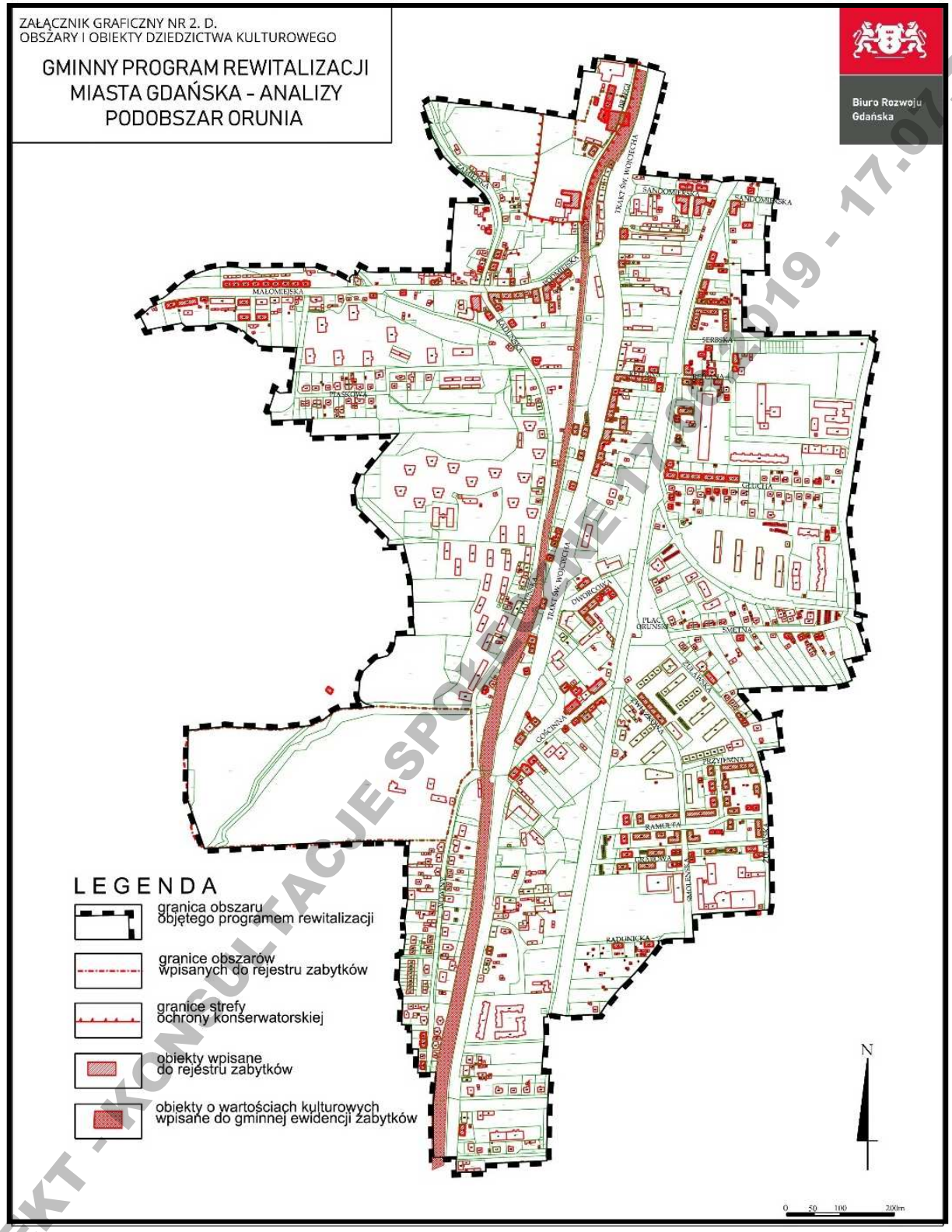

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.05.2019 - 17.07.2019

Źródło: opracowanie własne BRG 2018r.

Rys. 7.8.4. Obszar Orunia – zasoby dziedzictwa kulturowego

.

7.9. Skutki realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji na poziomu pół elektromagnetycznych

Skutki realizacja działań określonych w Projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska nie spowodują zmian dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, jakie obecnie występują na tym terenie. Działania rewitalizacyjne na poszczególnych podobszarach mogą wymagać rozbudowy linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia, jednak ich realizacja nie spowoduje zmian w poziomie pól elektromagnetycznych. Prognozuje się, że na wszystkich podobszarach wyznaczonych do działań rewitalizacyjnych, w pełni zostaną zachowane i dotrzymane dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, jak i dla terenów przeznaczonych na pobyt ludzi określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobu sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. 2003 nr 192 poz. 1883).
Nieznaczne zmiany poziomu pól elektromagnetycznych mogą być związane w przypadku lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowych. Obowiązujące przepisy prawne związane z ustawą o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych dopuszczają lokalizację tych obiektów na podobszarach objętych projektem Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej jako źródła emisji promieniowania niejonizującego, zgodnie z obowiązującymi przepisami nie powinna powodować zagrożeń dla ludzi. Prawidłowo funkcjonująca stacja bazowa spełnia wszelkie standardy bezpieczeństwa. Według literatury przedmiotu, typowa antena stacji bazowej pracująca w sposób ciągły pełną mocą (2 kW ERP) wywołuje na poziomie gruntu natężenie pola elektromagnetycznego, co najwyżej rzędu 0,02 m W/cm^2. Wewnątrz budynków wielkość ta jest od 3 do 20 razy mniejsza.

8. Oddziaływania skumulowane skutków realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska

Oddziaływania skumulowane są definiowane jako zmiany w środowisku, wywołane wpływem danego rodzaju działalności, w połączeniu z innymi przeszłymi, obecnymi lub realnymi przyszłymi działaniami. Ten rodzaj oddziaływań omawiany jest, przede wszystkim, w kontekście oceny oddziaływania na środowisko. Dla potrzeb niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko Projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska przyjęto następującą definicję oddziaływań skumulowanych:
oddziaływania skumulowane to łączne oddziaływania wszystkich źródeł emisji, jakie mogą wystąpić na podobszarach objętych działaniami rewitalizacyjnymi i na terenach do nich przyległych.
Oddziaływania skumulowane mogą wystąpić w przypadku jednoczesnej realizacji kilku zadań przewidzianych do realizacji w ramach projektu GPR oraz jednocześnie podobnych jakie prowadzone będą na terenach przyległych. Ocena ich wpływu na środowisko została wykonana na podstawie informacji będących wynikiem przeprowadzonych ocen cząstkowych. Natomiast ograniczenie potencjalnych, negatywnych oddziaływania można osiągnąć poprzez skorygowanie założeń i harmonogramu na każdym etapie realizacji projektu GPR.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

8.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm

Główne oddziaływania skumulowane na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm związane będą z niewielkim, okresowym zwiększeniem emisji hałasu do środowiska i zanieczyszczeń do powietrza spowodowanych wykonywaniem remontów i adaptacji Centrum Wsparcia Rodziny na Starym Chełmie, Centrum Wsparcia Seniora przy ul. Biskupiej 4, budynków mieszkalnych wraz z infrastrukturą techniczną, urządzeniem przestrzeni publicznej przy ul. Styp-Rekowskiego i Biskupiej. Nieco większe skumulowane oddziaływania, także krajobrazowe mogą wystąpić podczas przebudowy odcinków ulic: Biskupiej, Na Stoku, Salwator, Górka oraz w czasie prowadzenia robót budowlanych w celu przystosowania do funkcji parkowo-rekreacyjnych niezagospodarowanego, zdegradowanego terenu sąsiadującego z terenami Policji przy ulicy Biskupiej, o powierzchni około 0,5 ha. Przy zachowaniu ostrożności i uwzględnieniu zasad zrównoważonego rozwoju podczas realizacji poszczególnych zadań, a także zastosowaniu rozwiązań mających na celu ochronę terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych większością zaplanowanych działań nie będzie powodować znaczących skumulowanych negatywnych oddziaływań na środowisko.

8.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście

Główne oddziaływania skumulowane na podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/ Stare Przedmieście związane będą z okresowym zwiększeniem emisji hałasu do środowiska i zanieczyszczeń do powietrza związanego z wykonywaniem prac budowlanych. Należy jednak podkreślić, że natężenie i zakres przewidywanych oddziaływań skumulowanych będzie niewielki. Będą to oddziaływania krótkoterminowe, ograniczone do czasu trwania prac. Realizacja działań rewitalizacyjnych na podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście związane z zagospodarowaniem terenu Opływu Motławy z bastionami oraz zagospodarowaniem Placu Wałowego wraz z przebudową ulic: Przyokopowej, Zielonej, Fundacyjnej, Polnej, Wierzbowej, Chłodnej, Sempołowskiej, Królikarnia, Pod Zrębem, Plac Wałowy, Dolna Brama wraz z chodnikami wzdłuż ulic, miejscami postojowymi, wyspami, progami, ogrodzeniami itp.) wraz z podziemną infrastrukturą techniczną może wiązać się z powstaniem skumulowanych oddziaływań, ponieważ te tereny planowanych robót budowlanych mogą być zlokalizowane w sąsiedztwie. Odnosić się to będzie w szczególności do planowanej przebudowy ulic wraz z infrastrukturą techniczną. Racjonalność prowadzenia prac budowlanych wskazuje, że część zadań może być realizowana równocześnie (np. roboty ziemne, nasadzenia roślinności). Natomiast pozostałe mniejsze zadania, które polegają na pracach remontowo-budowlanych budynków wraz z terenem przylegającym do nich lub zagospodarowanemu lokalnych podwórek, przestrzeni publicznych i półpublicznych wraz z przebudową dróg i infrastruktury podziemnej będą wykonywane etapowo i nie powinny powodować skumulowanych oddziaływań.

8.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście

Główne oddziaływania skumulowane na podobszarze Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście związane będą z niewielkim, okresowym zwiększeniem emisji hałasu do środowiska i zanieczyszczeń do powietrza spowodowane modernizacją i urządzeniem przestrzeni publicznych, w tym z przebudową placu przy przystani promowej, remontem budynków

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

mieszkalnych i zagospodarowaniem podwórek oraz fragmentów ulic. Góreckiego, Wilków Morskich i Strajku Dokerów. Nieco większe skumulowane oddziaływania, także krajobrazowe i na środowisko gruntowo-wodne mogą wystąpić podczas robót budowlanych związanych z remediacją i zagospodarowaniem „Szańca Zachodniego" dla potrzeb rekreacyjno-wypoczynkowych mieszkańców dzielnicy. W sąsiedztwie Szańca Zachodniego nie ma zabudowy mieszkaniowej. Wszystkie oddziaływania te będą miały lokalny charakter.

8.4. Podobszar Orunia

Główne oddziaływania skumulowane na podobszarze Orunia związane będą z mało odczuwalnym, miejscowymi krótkookresowym zwiększeniem emisji hałasu do środowiska i zanieczyszczeń do powietrza spowodowane budą placówki przy ul. Dworcowej 11, robotami budowanymi w rejonie „Rynku Oruńskiego, przebudową układu drogowego i infrastruktury techniczną, w czasie adaptacji dawnego Ratusza przy ulicy Gościnnej 1. Lokalizacje terenów planowanych działań rewitalizacyjnych skoncentrowane są w niewielkiej odległości od siebie, co może spowodować skumulowanie się oddziaływań ich realizacji w przypadku jednoczesnego prowadzenia robót budowlanych. Będą to oddziaływania krótkoterminowe i o niewielkim zasięgu, ograniczone do placu budowy. W przypadku pozostałych działań (remonty budynków w rejonie ulic: Gościnnej, Dworcowej, Raduńskiej, Trakt Św. Wojciecha, Smoleńskiej i Żuławskiej i zagospodarowanie skweru przy ul. Diamentowej) zakres przewidywanych oddziaływań skumulowanych będzie niewielki, ponieważ nie wymagają one jednoczesnej realizacji i są od siebie oddalone, dlatego ich skutki mogą być pomijalne.

9. Propozycje rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensacje przyrodnicze ewentualnych niekorzystnych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi skutków realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska

W celu maksymalnego ograniczenia ewentualnych niekorzystnych oddziaływań na środowisko i zdrowie mieszkańców stosuje się dwa rodzaje działań:

- działania łagodzące - środki zmierzające do zmniejszenia lub ostatecznie eliminacji negatywnego oddziaływania na element środowiska społecznego lub przyrodniczego;
- działania kompensujące - działania najczęściej niezależne od przedsięwzięcia inwestycyjnego, których celem jest kompensacja znaczącego niekorzystnego oddziaływania na środowisko, jakie jest spowodowane realizacją tego przedsięwzięcia.

Główne cele działań rewitalizacyjnych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska koncentrują się na szerokorozumianych działaniach społecznych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz w sferze gospodarczej. Realizacja działań w ramach projektu GPR, które mogą powodować oddziaływania na środowisko, będzie stosunkowo niewielka i w przypadku większości planowanych działań będzie ograniczona do etapu prowadzenia robót budowlanych. Ponadto większość zadań będzie realizowana na terenach już zabudowanych i zagospodarowanych oraz znacznie przekształconych.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Gminny Program Rewitalizacji miasta Gdańska jest to dokument o charakterze strategicznym, dlatego na etapie sporządzania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko trudno jest oceniać techniczne i technologiczne rozwiązania, jakie będą zastosowane w czasie realizacji poszczególnych działań rewitalizacyjnych. Natomiast, już obecnie, nie prognozuje się niekorzystnych oddziaływań na tereny przyrodnicze prawie chronione oraz inne tereny cenne przyrodniczo, w związku z tym nie przewiduje się konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej.

W celu ograniczeniu ewentualnych oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi w tabeli nr 9.1. zaproponowano działania łagodzące skutki realizacji działań rewitalizacyjnych.

Tabela nr 9.1.

Proponowane działania łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi skutków realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska

Komponent środowiska	Zalecenia i środki łagodzące ewentualne niekorzystne oddziaływania
Flora	• rośliny i drzewa w pierwszej kolejności należy przesadzać, a nie wycinać;. • wkomponować istniejącą roślinność w przestrzeń rewitalizowanych obszarów; • nowe nasadzenia dostosować do warunków siedliskowych; • w czasie robót budowlanych zabezpieczyć pnie drzew; • w czasie wykonywania prac budowlanych w sąsiedztwie systemów korzeniowych należy przeprowadzać wykopy ręcznie, w przypadku konieczności odsłonięcia korzeni należy je zabezpieczyć przed przesuszeniem;
Fauna	• prace remontowe należy prowadzić poza okresem lęgowym ptaków oraz rozrodu nietoperzy; • w przypadku braku możliwości prowadzenia prac w okresie poza lęgowym należy odpowiednio zabezpieczenie budynków przed zakładaniem w nich lęgowisk; • po przeprowadzeniu prac remontowych, w przypadku braku możliwości zachowania istniejących schronień, należy wyposażyć budynki w schronienia alternatywne (skrzynki dla ptaków i nietoperzy).
Środowisko wodne	• wszelkie prace budowlane powinny być wykonywane w sposób zabezpieczający grunt i wody podziemne przed zanieczyszczeniem; • powstające ścieki deszczowe, przed wprowadzeniem do środowiska należy oczyszczać do wymaganych prawem parametrów; • należy zachować szczególną ostrożność w czasie prowadzenia prac w sąsiedztwie Martwej Wisły, Motławy, Kanału Raduni; • w modernizowanych budynkach należy stosować rozwiązania mające na celu ograniczenie zużycie wody; • w fazie realizacji zadań powinno być zorganizowane szczelne odprowadzanie ścieków bytowych; • materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi, tak, aby nie dopuścić do skażenia.
Powietrze	• należy stosować w modernizowanych budynkach rozwiązania techniczne mających na celu ograniczenie niskiej emisji place

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

	budowy, drogi dojazdowe powinny być zorganizowane w taki sposób, aby zapobiec wtórnej emisji pyłu; • należy ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów na budowie; • należy stosować osłony na rusztowania ograniczające pylenie;
Powierzchnia ziemi	• przed rozpoczęciem prac ziemnych warstwa wierzchnia gleby powinna być zebrana, a po zakończeniu prac wykorzystana do prac porządkowych; • magazynowane materiały oraz odpady na placach budów nie powinny mieć kontaktu z gruntem; • powstałe w trakcie prac budowlanych odpady powinny być w miarę możliwości wtórnie wykorzystywane, podawane odzyskowi lub w ostateczności segregowane usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami.
Krajobraz	• należy nowe przedsięwzięcia wkomponowywać w rzeźbę terenu; • należy traktować zieleń urządzoną jako priorytetowy element kształtujący przestrzeń miejską.
Klimat akustyczny	• urządzenia stosowane na budowac powinny spełniać kryteria dotyczące ich parametrów akustycznych; • prace te powinny być wykonywane w porze dziennej.
Zabytki, dobra materialne	• należy planować zadania w harmonii z walorami krajobrazowymi, historycznymi i kulturowymi • prowadzenie robót budowlanych w uzgodnieniu ze służbami konserwatora zabytków..
Ludzie (zdrowie i bezpieczeństwo)	• w celu zwiększenia bezpieczeństwa ludzi należy oznakować podobszary, gdzie prowadzone będą prace budowlane i modernizacyjne; • teren budowy powinien być ogrodzony, ogrodzenia powinny być wykonane tak, aby nie stwarzały zagrożenia dla ludzi; • należy ograniczyć czas pracy najbardziej uciążliwych maszyn i rządzeń budowlanych do niezbędnego minimum, • prowadzenie robót budowlanych wyłącznie w godzinach dziennych;

10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu skutków realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska

Podobszary objęte działaniami rewitalizacyjnymi w ramach projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska nie są położone w bezpośrednim sąsiedztwie granic państwa oraz granicy morskich wód terytorialnych. Działania rewitalizacyjne określone w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska nie będą skutkować oddziaływaniami na tereny położone poza granicami wyznaczonych podobszarów i będą miały wyłącznie charakter miejscowy. **Wziąwszy pod uwagę rodzaj planowanych działań rewitalizacyjnych do realizacji w ramach projektu GPR na wszystkich wyznaczonych podobszarach: Biskupia Górka/Stary Chełm, Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście, Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście i Orunia, jak również skalę przewidywanych prac nie prognozuje się wystąpienia oddziaływań o charakterze transgranicznym.**

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

11. Propozycje dotyczące monitorowania środowiskowych skutków realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska

Monitoring to system kontrolno-decyzyjny umożliwiający identyfikację i prognozowanie stanu środowiska na podstawie opracowywanych prognoz przy uwzględnianiu zwłaszcza potrzeb gospodarczych, społecznych, zdrowotnych i rekreacyjnych. Monitorowanie zmian w środowisku powstałych w skutek realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska będzie można analizować na podstawie sporządzanych map akustycznych miasta, aktualizacji rejestru osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi, ocen stanu czystości wód podziemnych, stanu czystości wód powierzchniowych oraz jakości powietrza. Jednocześnie zmiany powstałe w wyniku realizacji działań rewitalizacyjnych będzie można analizować i oceniać na podstawie monitoringu diagnostycznego, operacyjnego, badawczego oraz monitoringu obszarów chronionych stan wód województwa pomorskiego dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych.

Dla sprawdzenia stopnia realizacji i możliwości osiągnięcia celów środowiskowych dla wód powierzchniowych, podziemnych i obszarów chronionych określono w art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej i celów określonych w Planie Gospodarowania Wodami dorzecza (PGW) i w jego aktualizacji prowadzony jest monitoring stan wód województwa pomorskiego, na podstawie którego również, w sposób pośredni, będzie można określić zmiany w stanie czystości wód w powiązaniu z planowanymi działaniami rewitalizacyjnymi.

Monitoring zmian jakości powietrza będzie można także przeprowadzić na podstawie wyników badań stacji pomiarowych w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska, czy stacji pomiarowych Agencji Regionalnego Monitoringu Atmosfery Aglomeracji Gdańskiej.

12. Informacje o napotkanych trudnościach przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko skutków realizacji ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska wynikających z luk współczesnej wiedzy i niedostatków techniki

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska oparto na wykonanym w Zespole Środowiska Biura Rozwoju Gdańska, w 2019 roku, opracowaniu pod tytułem: *Gminny Program Rewitalizacji Miasta Gdańska - Analizy środowiskowe*. Celem opracowania była kompleksowa analiza i ocena aktualnego stanu wybranych elementów środowiska oraz form użytkowania terenów, które mają wpływ bezpośredni na jakość i warunki życia mieszkańców czterech podobszarów, które włączone zostały do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska. W opracowaniu w sposób szczegółowy i dogłębny przeanalizowano i oceniono problemy środowiskowe występujące na wskazanych podobszarach proponowanych do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi w ramach projektu GPR. Dlatego przy sporządzaniu niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko nie napotkano znaczących trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Jedynym problemem był brak, w miarę aktualnych informacji dotyczących możliwości wystąpienia zwierząt na podobszarach objętych działaniami rewitalizacyjnymi. Będzie to ważne, między innymi, ze względu na fakt, że część działań obejmować będzie remonty i modernizacje budynków w ścianach i dachach, których mogą zładować się gniazda ptaków lub zimowiska nietoperzy. Obecność zimowisk nietoperzy dotyczyć może również skupisk starodrzewia, jakie występują na wszystkich podobszarach objętych działaniami rewitalizacyjnymi. Problem ochrony gatunkowej zwierząt, w szczególności ptaków oraz ochrony siedlisk nietoperzy powinien zostać uwzględniony na etapach przygotowania projektów dla poszczególnych działań rewitalizacyjnych.

13. Podsumowanie i wnioski końcowe

Główne kierunki działań rewitalizacyjnych określone w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na lata 2017-2013 w kontekście oddziaływań na środowisko polegać będą na modernizacji i remontach zdegradowanych struktur mieszkaniowych, które w aspekcie przestrzenno-funkcjonalnym służyć będzie poprawie warunków mieszkaniowych i zdrowotnych mieszkańców. Działania te pośrednio służyć będą ograniczeniu oddziaływań na środowisko poprzez zmniejszenie zużycia energii i wody. Podobne skutki osiągnie się poprzez podnoszenie jakości przestrzeni publicznych oraz budowę infrastruktury technicznej i drogowej wpływających na stan bezpieczeństwa mieszkańców. Planowane rozwiązania dostosowane będą do uwarunkowań przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych. Należy podkreślić, że projekt Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska w swoim założeniu realizuje politykę rozwoju miasta Gdańska w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju, w taki sposób, aby nie naruszyć równowagi w przyrodzie oraz jednocześnie sprzyjać zachowaniu jej zasobów lub je wzmacniać. W ogólnej ocenie prognozowane skutki środowiskowe realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska będą miały wyłącznie charakter lokalny, ograniczając się do granic wyznaczonych podobszarów. Natomiast brak realizacji projektu GPR utrwalać będzie również niekorzystne zmiany w środowisku, jakie obecnie występują na tych podobszarach.

Z analiz uwarunkowań środowiskowych dla podobszarów wybranych do przeprowadzenia planowanych działań rewitalizacyjnych oraz ocenie skutków ich realizacji wynika, że nie prognozuje się negatywnych oddziaływań na obszary i obiekty chronione.

Obszarów cennych przyrodniczo w granicach projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska jest niewiele, ponadto nie planuje się na nich działań mogących negatywnie na nie oddziaływać. Część działań rewitalizacyjnych np. na terenie parku Oruńskiego, położonego w zespole przyrodniczo-krajobrazowym „Dolina Potoku Oruńskiego" ocenia się, jako korzystne, ponieważ będą polegały na działaniach pielęgnacyjno-zdrowotnych oraz nowych dosadzeniach krzewów i drzew. Podobnie urządzenie terenów zieleni przy Placu Wałowym i zagospodarowanie terenu Opływu Motławy wraz z bastionami wpłynie na wzmocnienie środowiska biotycznego w tym rejonie. Pozostałe działania zakładające urządzenie przestrzeni publicznych z znacznym udziałem terenów zieleni na podobszarze Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście (przy przystani promowej, w rejonie ul. Góreckiego, Strajku Dokerów i Wilków Morskich oraz na terenie Szańca Zachodniego) i na Biskupiej Górce/Stary Chełm (przy ul. Biskupiej, przy ul. Styp- Rekowskiego)

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

wpłyną korzystnie na standard jakości życia mieszkańców, zapewniając pieszy dostęp, w ciągu 15 minut, do terenów zieleni rządzonej.

Wszystkie działania funkcjonalno-przestrzenne na poszczególnych podobszarach objętych projektem GPR mają na celu poprawę ładu przestrzennego, poprzez podniesienie walorów krajobrazowych wybranych podobszarów, modernizację infrastruktury technicznej i drogowej, przestrzeni publicznych oraz remonty wybranych budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej. Po realizacji poszczególnych działań rewitalizacyjnych nastąpi wzmocnienie czytelności historycznych układów urbanistycznych, nastąpi poprawa stanu technicznego i estetyki poszczególnych budynków oraz zieleni w obrębie podwórek.

Wszelkie prace związane z przebudową, remontami, modernizacją przestrzeni publicznych, parków, budynków, ulic będą realizowane poza granicami obszarów Natura 2000.

Skumulowane oddziaływania na środowisko mogą wystąpić w przypadku realizacji kilku projektów równocześnie w obrębie jednego rewitalizowanego podobszaru. W celu uniknięcia uciążliwości związanych z oddziaływaniami skumulowanymi należy ustalić szczegółowy harmonogram prac.

Główne korzyści z realizacji planowanych działań rewitalizacyjnych, wymierne i znaczące dla środowiska i zdrowia ludzi, będą polegały na poprawie dostępności do infrastruktury technicznej, w tym do systemów odprowadzania ścieków komunalnych, wód opadowych i roztopowych, sieci gazowej i elektroenergetycznej. W czasie modernizacji budynków duży nacisk położony będzie na zastosowanie niskoemisyjnych technologii ogrzewania budynków, co prowadzić będzie do stopniowej poprawy stanu aerosanitarnego podobszarów objętych działaniami rewitalizacyjnymi.

Z uwagi na rodzaj i skalę planowanych działań rewitalizacyjnych nie prognozuje się wystąpienia oddziaływań o charakterze transgranicznym.

Podsumowując, należy stwierdzić, że wdrożenie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska będzie realizowane z poszanowaniem zasad ochrony środowiska. Projekt dokumentu kładzie nacisk na porządkowanie ładu przestrzennego, a monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w programie gwarantuje interweniowanie w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieprawidłowości w realizacji zadań.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Literatura

1. Czochański J., Kistowski M. (red.), Studia przyrodniczo – krajobrazowe województwa pomorskiego, 2006, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego.
2. Ekspertyza, Badania zanieczyszczenia gruntów węglowodorami ropopochodnymi na terenie zlikwidowanej bazy paliw CPN w Gdańsku – Nowym Porcie. Przedsiębiorstwo Hydrogeologiczne Sp. z o.o. Gdańsk 2013 r.
3. Dokumentacja wynikowa z badań wykonanych dla potrzeb oceny stopnia zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego na terenie Szańca Zachodniego w Gdańsku – Nowym Porcie. Hydrogeotechnika Sp. z o.o., Kielce 2016 r.
1. Gminny Program Rewitalizacji miasta Gdańska. Analizy środowiskowe. Biuro Rozwoju Gdańska, Zespół Środowiska, 2016 r.
2. Herbich J., Gromadzki M., 1997, Ochrona przyrody w Gdańsku, W: Przewoźniak M. (red.), Gdański Biuletyn Proekologiczny.
3. Kistowski M., Pchałek M. (red), 2009, Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych, wyd. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.
4. Kondracki J., 1998, Geografia regionalna Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
5. Mapy akustyczne miasta Gdańska, w: mapaakustyczna.gdansk.gda.pl, 2017.
6. Monitoring wód podziemnych, w: www.giwk.pl/m/ekologia, Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o.
7. Ocena stanu dynamiki i jakości wód podziemnych na terenie Gdańska i Sopotu, Państwowy Instytut Geologiczny, Oddział Geologii Morza w Gdańsku, 2012 Gdańsk.
8. Ocena stanu środowiska w gminie mieście Gdańsk, zmiany w latach 2010-2014, 2015, Wydział Środowiska Urzędu Miejskiego w Gdańsku, 2015.
9. Ocena wpływu obecnych i przyszłych zmian klimatu na strefę polskiego wybrzeża i ekosystemu Morza Bałtyckiego, IMGW, 2014 Gdynia.
10. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Gdańska (Uchwała Nr XVII/510/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 grudnia 2015 roku).
11. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego (Uchwała Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.).
12. Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Gdańska na lata 2015-18 z perspektywą do roku 2020 (Uchwała Nr XXX/842/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 października 2016 r.).
13. Program ochrony środowiska dla miasta Gdańska na lata 2015-2018 z perspektywą do roku 2020 (Uchwała nr XXX/842/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 października 2016 r.).
14. Program ochrony środowiska przed hałasem dla Gdańska na lata 2018-2023 (Uchwała Nr LV/1569/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 czerwca 2018 r.).
15. Rejestr osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi dla terenów miasta Gdańska, Państwowy Instytut Geologiczny, Oddział w Gdańsku, 2011 Gdańsk.
16. Projekt budowlano-wykonawczy. Budowa zabezpieczeń przeciwosuwiskowych skarp w rejonie Biskupiej Górki w Gdańsku. Dyrekcja Rozbudowy miasta Gdańska, 2015 r.
1. 17. Rejestracja i inwentaryzacja naturalnych zagrożeń geologicznych (ze szczególnym uwzględnieniem osuwisk oraz innych zjawisk geodynamicznych) na terenie całego kraju), praca zespołowa pod kier. M. Lamberga, Akademia Górniczo-Hutnicza, 2005 Kraków.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

17. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska z 2018 r. (Uchwała Rady Miasta Gdańska nr LI/1506/2018 z dnia 23 kwietnia 2018 r.).
18. Systemie Osłony Przeciwosuwiskowej SOPO (http://geoportal.pgi.gov.pl).
19. Walory, zagrożenia i propozycje ochrony zasobów krajobrazowych Województwa Pomorskiego ze szczególnym uwzględnieniem Trójmiejskiego Obszaru Metropolitalnego (Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, 2006).

Spis rysunków

Rys. 2.1. Położenie podobszarów objętych planowanymi działaniami rewitalizacyjnymi w ramach projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska
Rys. 2.3.1. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm
Rys. 2.3.2. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych na podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście
Rys. 2.3.3. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych na podobszarze Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście
Rys. 2.3.4. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych na podobszarze Orunia
Rys. 3.4.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm.
Rys. 3.4.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla podobszaru Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście
Rys. 3.4.3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście
Rys. 3.4.4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla podobszaru Orunia
Rys. 3.5.1. Przeznaczenie w obowiązujących planach miejscowych terenów włączonych w granice podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm
Rys. 3.5.2. Przeznaczenie w obowiązujących planach miejscowych terenów włączonych w granice podobszaru Dolne Miasto/Stare Przedmieście/Plac Wałowy
Rys. 3.5.3. Przeznaczenie w obowiązujących planach miejscowych terenów włączonych w granice podobszaru Nowy Port wraz z Twierdzą Wisłoujście
Rys. 3.5.4. Przeznaczenie terenów włączonych w granice podobszaru Orunia w obowiązujących planach miejscowych
Rys. 5.1. Podobszar Biskupia Górka – dostęp do terenów zieleni urządzonej o powierzchni ponad 2 ha
Rys. 5.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście – dostęp do terenów zieleni urządzonej o powierzchni ponad 2 ha
Rys. 5.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście – dostęp do terenów zieleni urządzonej o powierzchni ponad 2 ha
Rys. 5.4. Podobszar Orunia – dostęp do terenów zieleni urządzonej o powierzchni ponad 2 ha
Rys. 7.1. Ustanowione formy ochrony przyrody w rejonie 3 podobszarów objętych działaniami rewitalizacyjnymi projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Rys. 7.2. Położenie podobszarów objętych projektem Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska na tle obszarów Natura 2000 w rejonie miasta
Rys. 7.4.1. Podobszar Biskupia Górka /Stary Chełm – osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi
Rys. 7.4.4. Podobszar Orunia– osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi
Rys. 7.5.1.1. Obszary szczególnego zagrożenia powodziowego w rejonie obszarów Biskupia Górka /Stary Chełm i Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście
Rys. 7.5.1.2. Obszary zagrożenia powodziowego w rejonie podobszarów Biskupia Górka /Stary Chełm i Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście
Rys. 7.5.3.1. Obszary szczególnego zagrożenia powodziowego w rejonie podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście
Rys. 7.5.3.2. Obszary zagrożenia powodziowego w rejonie podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście
Rys. 7.5.4.1. Obszary szczególnego zagrożenia powodziowego w rejonie podobszaru Orunia
Rys. 7.5.4.2. Obszary zagrożenia powodziowego w rejonie podobszaru Orunia
Rys. 7.6.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm dostępność do sieci gazowej i centralnego ogrzewania
Rys. 7.6.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście dostępność do sieci gazowej i centralnego ogrzewania
Rys. 7.6.3. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście - dostępność do sieci gazowej i centralnego ogrzewania
Rys. 7.6.4. Podobszar Orunia dostępność do sieci gazowej i centralnego ogrzewania
Rys. 7.7.1.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm – warunki klimatu akustycznego (po lewej – pora dzienna, po prawej pora nocy) – hałas drogowy
Rys. 7.7.1.2. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm – warunki klimatu akustycznego (lewy rysunek – pora dzienna L_{dwn}, prawy rysunek pora nocy L_n) – hałas drogowy)
Rys. 7.7.1.3. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm – warunki klimatu akustycznego (lewy rysunek – pora dzienna L_{dwn}, prawy rysunek pora nocy L_n) – hałas drogowy)
Rys. 7.7.2.1. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście – warunki klimatu akustycznego (pora dzienna) – hałas drogowy
Rys. 7.7.2.2. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście – warunki klimatu akustycznego (pora nocy) – hałas drogowy
Rys. 7.7.2.3. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście – warunki klimatu akustycznego (pora dzienna) – hałas kolejowy
Rys. 7.7.2.4. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście – warunki klimatu akustycznego (pora nocy) – hałas kolejowy
Rys. 7.7.2.5. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście – warunki klimatu akustycznego (pora dzienna) – hałas tramwajowy
Rys. 7.7.2.6. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście – warunki klimatu akustycznego (pora nocy) – hałas tramwajowy
Rys. 7.7.3.1. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście – warunki klimatu akustycznego (pora dzienna) – hałas drogowy
Rys. 7.7.3.2. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście – warunki klimatu akustycznego (pora nocy) – hałas drogowy

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Rys. 7.7.3.4. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście – warunki klimatu akustycznego (pora nocy) – hałas tramwajowy
Rys. 7.7.1.2. Podobszar Orunia – warunki klimatu akustycznego (lewy rysunek – pora dzienna L_{dwn}, prawy rysunek pora nocy L_n) – hałas drogowy)
Rys. 7.7.4.2. Podobszar Orunia – warunki klimatu akustycznego (lewy rysunek – pora dzienna L_{dwn}, prawy rysunek pora nocy L_n) – hałas drogowy)
Rys. 7.8.1.1. Podobszar Biskupia Górka/Stary Chełm – zasoby dziedzictwa kulturowego
Rys. 7.8.2.1. Podobszar Dolne Miasto/Plac Wałowy/ Stare Przedmieście – zasoby dziedzictwa kulturowego
Rys. 7.8.3.1. Podobszar Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście – zasoby dziedzictwa kulturowego
Rys. 7.8.4.1. Podobszar Orunia – zasoby dziedzictwa kulturowego

Spis tabel

Tabela nr 1. Podobszary wskazane do rewitalizacji
Tabela nr 3.5.1.
Zestawienie obowiązujących planów miejscowych na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm
Tabela nr 3.5.2.
Zestawienie obowiązujących planów miejscowych na podobszarze Dolne Miasto/Stare Przedmieście/Plac Wałowy
Tabela nr 3.5.3.
Zestawienie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obwiązujących na podobszarze Nowego Portu z Twierdzą Wisłoujście
Tabela nr 3.5.4.
Zestawienie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podobszarze Orunia
Tabela nr 6.2.1
Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji działań rewitalizacyjnych na podobszarze Biskupia Górka/Stary Chełm
Tabela nr 6.2.2
Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji działań rewitalizacyjnych na podobszarze Dolne Miasto/Plac Wałowy/Stare Przedmieście
Tabela nr 6.2.3
Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji działań rewitalizacyjnych na podobszarze Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście
Tabela nr 6.2.4
Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji działań rewitalizacyjnych na podobszarze Orunia
Tabela nr 7.1.3.
Pomnik przyrody w granicach podobszaru Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście
Tabela nr 7.1.4.
Pomniki przyrody w granicach podobszaru Orunia
Tabela nr 7.4.1.1
Osuwiska w granicach podobszaru Biskupia Górka/Stary Chełm

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Tabela nr 7.4.1.2.
Tereny zagrożone ruchami masowymi w granicach obszaru Biskupia Górka/Stary Chełm
Tabela nr 7.4.4.1
Osuwiska w granicach podobszaru Orunia
Tabela nr 7.4.4.2.
Tereny zagrożone ruchami masowymi w granicach podobszaru Orunia
Tabela nr 9.1.
Proponowane działania łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi skutków realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gdańska.

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

Załączniki nr 1 i 2

URZĄD MIEJSKI w GDAŃSKU WPŁYNĘŁO 2019 -02- 21

SEKRETARIAT Zastępcy Prezydenta Miasta Gdańska 2019 -02- 25

RPW/69584/2019 P Data:2019-02-21 UMG

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

Gdańsk, dnia 15 lutego 2019 r.

Dekretacja zastępcza BRG Data 26.02.19 Podpis

RDOŚ-Gd-WOO.411.2.2019.KSZ.1.
za dowodem doręczenia

Biuro Rozwoju Gdańska (2) 2019 -02- 26 Sekr. L.dz. ..... Podpis

UZGODNIENIE

Na podstawie art. 53, w związku z art. 57 pkt. 2) ustawy z dnia 3 *października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. 2018 r. poz. 2081 ze zm.)*, dalej ustawa ooś, po rozpatrzeniu wniosku Prezydenta Miasta Gdańska, znak BRG/ZŚ/KW.228/BG/19 z dnia 13 lutego 2019 r. (data wpływu 13.02.2019 r.),

uzgadniam

przedstawiony w w/w piśmie zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany dokumentu pn.:

„Gminny Program Rewitalizacji Miasta Gdańska".

Jednocześnie nadmieniam, że oprócz informacji wymienionych na podstawie art. 51 ust. 2, prognoza winna uwzględniać także postanowienia art. 52 ust. 1 i 2 w/w ustawy. Zatem, sporządzając prognozę dla przedmiotowego *Programu*, przyjąć należy stopień szczegółowości informacji zgodnie z wyżej przytoczonymi przepisami prawa oraz odnieść się do prognoz oddziaływania na środowisko przyjętych już dokumentów powiązanych z przedmiotowym opracowaniem.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku Radosław Iwiński

Otrzymują:
1. Prezydent Miasta Gdańska, ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk
2. aa

Do wiadomości:
1. Biuro Rozwoju Gdańska, ul. Wały Piastowskie 24, 80-855 Gdańsk

RDOŚ-Gd-WOO.411.2.2019.KSZ.1. Strona 1 z 1

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019

p. B. Gerta
p. B. Zajączkowska

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W GDAŃSKU

Gdańsk, dnia 22.02.2019r.

Za dowodem doręczenia

SE.ZNS – 80/490/2/GS/19 P

Biuro Rozwoju Gdańska
(2)
2019 -02- 26
KP_ 0530
Sekr. L.dz. ..... Podpis

Prezydent Miasta Gdańska
ul. Nowe Ogrody 8/12
80-803 Gdańsk

Wyprodukowano w 2018 roku. Termin trwałości kleju 2 lata.

Na podstawie art. 3 Ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 1261 ze zm.), art. 53 w związku z art. 46 i 58 ust.1 pkt 3 Ustawy z dnia 3 października 2008r o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 2081), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gdańsku, po zapoznaniu się z materiałami nadesłanymi przy piśmie nr BRG/ZŚ/KW_ 229/BG/19 z dnia 13.02.2019r. (wpływ z dnia 13.02.2019r.)

uzgadnia proponowany zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu zmiany **Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Gdańska na lata 2017 – 2023.**

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Gdańsku
dr Halina Bona

Otrzymuje:
1. Adresat

Do wiadomości:
1) Biuro Rozwoju Gdańska
80 – 855 Gdańsk, ul. Wały Piastowskie 24

a/a
GS

PROJEKT - KONSULTACJE SPOŁECZNE 17.06.2019 - 17.07.2019